

**ΜΕΛΕΤΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΠΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ**

- Κωδ. Αναφοράς 5403 -

Πακέτο Εργασίας (ΠΕ) 6

Τελική Έκθεση Μελέτης

ΤΕΥΧΟΣ 2

Μέρος Γ: Στάδιο 4 (ΠΕ 3)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
ΜΕΡΟΣ Γ: Στάδιο 4	4
Γ.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
Γ.2 ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΑ ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΗ	6
Γ.3 ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΖΩΝΕΣ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΗ	34
Γ.4 ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΙ ΤΟΠΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΗ... ..	45
Γ.5 ΣΥΝΘΕΤΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ.....	146
Γ.5.1 Μεθοδολογία Υπολογισμού Σύνθετου Δείκτη SET06: Προσπελάσιμα Μέσα Μεταφοράς	147
Γ.5.2 Μεθοδολογία Υπολογισμού Σύνθετου Δείκτη SET07: Προσπελάσιμες Αναπτυξιακές Ζώνες	153
Γ.5.3 Μεθοδολογία Υπολογισμού Σύνθετου Δείκτη SET08: Προσπελάσιμοι Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος.....	158
Γ.5.4 Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET06: Προσπελάσιμα Μέσα Μεταφοράς	164
Γ.5.5 Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET07: Προσπελάσιμες Αναπτυξιακές Ζώνες	171
Γ.5.6 Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET08: Προσπελάσιμοι Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος.....	175

Ανάδοχος μελετητής:

C O N S O R T I S

Έδρα: Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 27, Τ.Θ. 4316, 57001
Πυλαία Θεσσαλονίκη
Τηλ: 2310.889336, Fax: 2310.889338
email: info@consortis.gr, www.consortis.gr

Επιβλέπων:

Βασίλης Φούρκας (PhD, Προϊστ. Παρατηρητηρίου, ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ)

Τα περιεχόμενα και οι τυχόν απόψεις που φιλοξενούνται στις Εκθέσεις και τα Κείμενα Εργασίας του Παρατηρητηρίου δεν αντανακλούν απαραίτητα τη σύμφωνη γνώμη της ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

Internet:

<http://www.egnatia.gr>

<http://observatory.egnatia.gr>

© ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ 2018

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η μελέτη “Εκπόνηση Μελέτης Δεικτών Προσπελασιμότητας για Τόπους Ειδικού Ενδιαφέροντος – Κωδικός Αναφοράς 5403» αποσκοπεί στην καταγραφή σημαντικών δεδομένων που αφορούν στις μεταφορικές εγκαταστάσεις, τις βιομηχανικές περιοχές ή άλλες παραγωγικές ζώνες και τους βασικούς τόπους τουριστικού ενδιαφέροντος που βρίσκονται στη Ζώνη IV επιρροής της Εγνατίας Οδού. Αποτελεί το δεύτερο κύκλο προηγούμενης μελέτης με τίτλο «Μελέτη δεικτών προσπελασιμότητας περιοχών ειδικού ενδιαφέροντος και μέσων μαζικής μεταφοράς στη ζώνη των περιφερειών διέλευσης της Εγνατίας Οδού» Κωδικός αναφοράς: 3653) που εκπονήθηκε το 2009. Επιγραμματικά, η μελέτη περιλαμβάνει συλλογή στοιχείων δυναμικότητας, τη διεξαγωγή κυκλοφοριακών μετρήσεων (αποστάσεων, χρονοαποστάσεων και ταχυτήτων διαδρομής) και ερευνών πεδίου (ερευνών ερωτηματολογίου), με τελικό στόχο τον υπολογισμό των ακόλουθων Δεικτών του Παρατηρητηρίου: SET06 - Προσπελάσιμα Μέσα Μεταφοράς, SET07 - Προσπελάσιμες Αναπτυξιακές Ζώνες και SET08 - Προσπελάσιμοι τόποι τουριστικού ενδιαφέροντος. Τέλος, γίνεται προσπάθεια υπολογισμού ενός σύνθετου δείκτη για κάθε τόπο ενδιαφέροντος. Με βάση όλα τα παραπάνω επιδιώκεται να εκτιμηθούν σημαντικές αναπτυξιακές και συγκοινωνιακές-μεταφορικές επιδράσεις της Εγνατίας Οδού και των Καθέτων Αξόνων.

Το παρόν παραδοτέο αφορά στο Στάδιο 5, όπως περιγράφεται στο Τεύχος «Τεχνικό Αντικείμενο» που συνόδευε την προκήρυξη για την επιλογή αναδόχου για την εκπόνηση της μελέτης και όπως υιοθετήθηκε από τον ανάδοχο στην Έκθεση Μεθοδολογίας του. Αποτελεί σύνθεση των Παραδοτέων των προηγούμενων Σταδίων 1 έως 4 της μελέτης, δηλαδή των Πακέτων Εργασίας (ΠΕ) 1, 2, 3, 4 και 5.

Το συνολικό παραδοτέο («Τελική Έκθεση Μελέτης») αποτελείται από έξι (6) τεύχη:

Το **ΤΕΥΧΟΣ 1** περιλαμβάνει το *ΜΕΡΟΣ Α* του παραδοτέου που αντιστοιχεί στις εργασίες του Σταδίου 1 της μελέτης (αντιστοιχία με το ΠΕ 1) και το *ΜΕΡΟΣ Β* που αντιστοιχεί στις εργασίες των Σταδίων 2 και 3 της μελέτης (αντιστοιχία με τα ΠΕ 2, 3 και 4).

Το **ΤΕΥΧΟΣ 2** περιλαμβάνει το *ΜΕΡΟΣ Γ* του παραδοτέου που αντιστοιχεί στις εργασίες του Σταδίου 4 της μελέτης (αντιστοιχία με το ΠΕ5).

Το **ΤΕΥΧΟΣ 3** περιλαμβάνει το *ΜΕΡΟΣ Δ* του παραδοτέου που αφορά τα αποτελέσματα της έρευνας μέσω ερωτηματολογίων.

Το **ΤΕΥΧΟΣ 4** περιλαμβάνει τα Δελτία αποτελεσμάτων των μετρήσεων χρονοαποστάσεων τόπων ειδικού ενδιαφέροντος (*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α*).

Το **ΤΕΥΧΟΣ 5** περιλαμβάνει τους βασικούς Χάρτες που παρήχθησαν στο πλαίσιο της μελέτης (*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β*).

Το **ΤΕΥΧΟΣ 6** περιλαμβάνει την περιγραφή της δομής και λειτουργίας της γεωβάσης (*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ*).

Στην υλοποίηση των εργασιών του ΠΕ 6 και στη σύνταξη του παρόντος παραδοτέου συμμετείχαν:

- Αναστασία Τασοπούλου, Δρ. Μηχ. Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (M.Sc. & Ph.D.) - συντονίστρια
- Χαρίκλεια Κυριακίδου, Αρχιτέκτων Μηχ. (M.Sc. & M.Δ.Ε.)

- Ελένη Βεράνη, Μηχ. Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Μ.Sc. Συγκοινωνιολόγος)
- Αναστασία Νικολαΐδου, Πολιτικός Μηχανικός (Μ.Sc. Συγκοινωνιολόγος)
- Ιωάννης Πολίτης, Δρ. Συγκοινωνιολόγος
- Γεώργιος Τσακούμης, Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός (Μ.Sc.)
- Νικόλαος Αντωνίου, Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός
- Χαράλαμπος Σκουληκάρης, Δρ. Ηλεκτρολόγος Μηχανικός & Μηχανικός Η/Υ (Μ.Sc. & Ph.D.)

ΜΕΡΟΣ Γ: Στάδιο 4

Πακέτο Εργασίας 5 (ΠΕ 5): Δελτία αποτελεσμάτων δεικτών
Σύνθετος Δείκτης προσπελασιμότητας

Γ.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν Μέρος Γ αφορά τα αποτελέσματα υπολογισμού των Δεικτών SET06: Προσπελάσιμα Μέσα Μεταφοράς, SET07: Προσπελάσιμες Αναπτυξιακές Ζώνες και SET08: Προσπελάσιμοι τόποι τουριστικού ενδιαφέροντος που παρακολουθεί το Παρατηρητήριο της Εγνατίας Οδού και επικαιροποιεί (με βάση τις οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας) και συνθέτει τις αναλύσεις και τα αποτελέσματα των προηγούμενων Σταδίων (2 και 3) της μελέτης.

Ο Δείκτης SET 06 καταγράφει δεδομένα σχετικά με τα αεροδρόμια, τους λιμένες και τους σιδηροδρομικούς σταθμούς που βρίσκονται στις Περιφέρειες της Ζώνης Επιρροής της Εγνατίας Οδού και ειδικότερα: (α) τη θέση, (β) την επίσημη κατάταξη ανάλογα με τη σημασία τους, (γ) την επιβατική και εμπορευματική κίνηση και (δ) τη χρονοαπόσταση από τον πλησιέστερο κόμβο της Εγνατίας Οδού ή καθέτου της. Ο δείκτης επιτρέπει την παρακολούθηση των επιδράσεων της Εγνατίας Οδού στην προσπελασιμότητα άλλων βασικών μέσων μεταφοράς. Η βέλτιστη σύνδεση του αυτοκινητόδρομου με τα υπόλοιπα μέσα μεταφοράς αποτελεί βασική παράμετρο της ανάπτυξης ενός ολοκληρωμένου συστήματος συνδυασμένων μεταφορών.

Ο Δείκτης SET 07 καταγράφει δεδομένα σχετικά με τις Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙΠΕ) καθώς και ορισμένες άλλες παραγωγικές αναπτυξιακές υποδομές (τεχνολογικά πάρκα κλπ.) που βρίσκονται στη Ζώνη IV και ειδικότερα (α) τη θέση, (β) τη δυναμικότητα και (γ) τη χρονοαπόσταση από τον πλησιέστερο κόμβο της Εγνατίας οδού. Η σκοπιμότητα του δείκτη έγκειται στη γνώση των επιδράσεων της Εγνατίας στην προσπελασιμότητα και στη δυναμικότητα των αναπτυξιακών υποδομών γεγονός που επηρεάζει τη συνολική οικονομική ανάπτυξη μιας περιοχής. Η βέλτιστη σύνδεση του οδικού δικτύου με τις αναπτυξιακές υποδομές αποτελεί βασική παράμετρο της ανάπτυξης γενικότερα των παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Ο Δείκτης SET 08 προσδιορίζει τους σημαντικούς τόπους / ζώνες τουριστικού ενδιαφέροντος στη Ζώνης Επιρροής της Εγνατίας Οδού που είναι προσπελάσιμοι μέσω κάποιου κόμβου του αυτοκινητόδρομου, και ειδικότερα (α) τη θέση, (β) τη χρονοαπόσταση από τον πλησιέστερο κόμβο της Εγνατίας οδού, (γ) τον αριθμό των επισκεπτών στους χώρους αυτούς, όπου διατίθενται επίσημα στοιχεία και (δ) τη συνολική τουριστική κίνηση ανά Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα, Δήμο και Ζώνη / τόπο τουριστικού ενδιαφέροντος. Η σκοπιμότητα του δείκτη έγκειται στη γνώση των επιδράσεων της Εγνατίας Οδού στην προσπελασιμότητα των τουριστικών τόπων και κατά συνέπεια στην ανάδειξη των τουριστικών πόρων της περιοχής επιρροής του άξονα.

Επιπλέον, για κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες τόπων, κατασκευάζεται και υπολογίζεται ένας σύνθετος ποσοτικός δείκτης προσπελασιμότητας. Ο σύνθετος δείκτης (ΣΔ), αποτελεί μια ποσοτικοποιημένη εκτίμηση της μεταβολής (βελτίωσης αλλά και σε κάποιο βαθμό επιδείνωσης) των χαρακτηριστικών της μεταφορικής υποδομής και της δυναμικότητας των τόπων ενδιαφέροντος της μελέτης.

Γ.2 ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΑ ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΗ

Σύμφωνα με στοιχεία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) οι αερολιμένες κατατάσσονται ανάλογα με την περιοχή που εξυπηρετούν σε τρεις κατηγορίες: α) διεθνή, β) νομοθετημένα εσωτερικού και γ) αμιγών εσωτερικού.

Πίνακας Γ.1. Κατάταξη αερολιμένων στη Ζώνη Επιρροής IV

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΙΕΘΝΗ	ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΑΜΙΓΩΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ ("Δημόκριτος" - ΚΑΑΛΔ)		
	ΚΑΒΑΛΑΣ ("Μ. Αλέξανδρος" ΚΑΚΒΑ)		
Κεντρική Μακεδονία	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ("Μακεδονία" ΚΑΘΜ)		
Δυτική Μακεδονία		ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ("Αριστοτέλης" ΚΑΚΤΑ)	ΚΟΖΑΝΗΣ ("Φίλιππος" ΚΑΚΖΦ)
Ήπειρος	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ("Βασιλεύς Πύρρος" ΚΑΙΩΠ)		
	ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΑΚΤΙΟΥ (ΚΑΑΚ)		
Θεσσαλία	ΒΟΛΟΥ - Ν. ΑΓΧΙΑΛΟΥ (ΚΑΝΑ)		
	ΣΚΙΑΘΟΥ ("Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης" ΚΑΣΚ)		

Πηγή: Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, 07/2018, www.hcaa.gr

Όσον αφορά τη λιμενική υποδομή σύμφωνα με την αρ. πρωτοκόλλου 8315.2/02/2007/02-7-2007 ΚΥΑ «Κατάταξη Λιμένων» (202 Β'), οι λιμένες της χώρας έχουν διαφορετική σημασία αναφορικά με την επίδρασή τους στο δίκτυο των διεθνών και εθνικών μεταφορών της χώρας σε συνδυασμό με τη διακριτή γεωστρατηγική τους θέση και παρουσιάζουν διαφορετικές προοπτικές ανάπτυξης στο πλαίσιο των θαλάσσιων διαδρόμων των διευρωπαϊκών και εθνικών δικτύων μεταφοράς. Έτσι κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες: α) Διεθνούς ενδιαφέροντος, β) Εθνικής σημασίας και γ) Τοπικής σημασίας.

Πίνακας Γ.2. Κατάταξη Λιμένων στη Ζώνη Επιρροής IV

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Διεθνούς Ενδιαφέροντος	Εθνικής Σημασίας	Τοπικής Σημασίας
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Αλεξανδρούπολη		
	Καβάλα		Κεραμωτή Νέα Πέραμος
Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκη		
Δυτική Μακεδονία			
Ήπειρος	Ηγουμενίτσα		
		Πρέβεζα	Πάργα
Θεσσαλία	Βόλος		

Πηγή: Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, 07/2018, www.yen.gr

Αναφορικά με την επιβατική κίνηση στους αερολιμένες στη Ζώνη IV προκύπτει ότι η κίνηση των επιβατών παρουσιάζει αυξομειώσεις κατά το χρονικό διάστημα 2008-2017 στους περισσότερους αερολιμένες. Η μεγαλύτερη θετική μεταβολή για το σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου παρατηρείται στο αεροδρόμιο Κοζάνης και είναι της τάξης του 119% και ακολουθεί το αεροδρόμιο της Σκιάθου με θετική μεταβολή της τάξης του 61%, ενώ αντίστοιχα η μεγαλύτερη αρνητική μεταβολή καταγράφεται στο αεροδρόμιο Αλεξανδρούπολης και είναι της τάξης του 45% και ακολουθεί το αεροδρόμιο των Ιωαννίνων με αρνητική μεταβολή της τάξης του 25,7%. Πιο αναλυτικά για κάθε αερολιμένα και σε σχέση με την επιβατική κίνηση ισχύουν τα εξής:

- Αερολιμένας Αλεξανδρούπολης: Έντονη μείωση από το έτος 2009 έως το έτος 2014 ενώ από το 2013 έως το 2016 ο αριθμός των επιβατών παραμένει μεν σε χαμηλά επίπεδα, αλλά είναι σταθερός (θετική μεταβολή μόλις 1%). Σημειώνεται ότι η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι αρνητική της τάξης του 45,2 % που όπως προαναφέρθηκε αποτελεί τη μεγαλύτερη αρνητική μεταβολή μεταξύ των αεροδρομίων της Ζώνης IV.
- Αερολιμένας Καβάλας: Σημαντική μείωση από το έτος 2009 έως το έτος 2012 και εν συνεχεία σταθερή αύξηση μέχρι το 2016. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι αρνητική της τάξης του 19%.
- Αερολιμένας Θεσσαλονίκης: Η επιβατική κίνηση παραμένει σχετικά σταθερή έως το 2013 με μικρές αυξομειώσεις, ενώ στη συνέχεια έως το έτος 2016 παρουσιάζεται σταθερή αύξηση. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι θετική της τάξης του 36%.
- Αερολιμένας Καστοριάς: Μέχρι το 2014 παρουσιάζονται έντονες αυξομειώσεις ενώ από το 2014 και μετά η επιβατική κίνηση παρουσιάζει μία αρκετά μεγάλη αύξηση. Η μεγαλύτερη αύξηση καταγράφεται την περίοδο 2010 -2016 και είναι της τάξης του 110%, ενώ η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι της τάξης του 20%.
- Αερολιμένας Κοζάνης: Για το αεροδρόμιο της Κοζάνης ισχύει ότι και στην περίπτωση της Καστοριάς. Αυξομειώσεις στην κίνηση των επιβατών μέχρι το 2014 και μετά σταθερή αύξηση μέχρι και το 2016. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι της τάξης του 119%, που αποτελεί όπως προαναφέρθηκε και τη μεγαλύτερη αυξητική μεταβολή μεταξύ των αερολιμένων στη Ζώνη IV.
- Αερολιμένας Ιωαννίνων: Η επιβατική κίνηση ακολούθησε πτωτική πορεία μέχρι και το 2013 ενώ από το 2014 ο αριθμός των διακινούμενων επιβατών παρουσιάζει μία μικρή, αλλά σταθερή αύξηση της τάξης του 23%. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι αρνητική της τάξης του 25%.
- Αερολιμένας Πρέβεζας: Η επιβατική κίνηση παραμένει σχεδόν σταθερή έως το 2012 όπου και παρουσιάζεται σταθερή αύξηση έως το 2016. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι θετική της τάξης του 44%.
- Αερολιμένας Βόλου: Η πιο έντονη διακύμανση στην επιβατική κίνηση παρουσιάζεται σε αυτόν τον αερολιμένα. Μέχρι το 2011 η αύξηση του αριθμού των επιβατών είναι ιδιαίτερα μεγάλη. Από το 2011 και μετά η κίνηση μειώνεται σημαντικά και επιστρέφει στο επίπεδο που υπήρχε το 2008. Αυτό έχει σαν συνέπεια παρά τη μεγάλη αρνητική μεταβολή της περιόδου 2014-2016 της τάξης του 66%, η συνολική αρνητική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 να είναι της τάξης του 15%.

- Αερολιμένας Σκιάθου: Η επιβατική κίνηση παρουσιάζει μία μικρή αύξηση μέχρι το 2013 ενώ στο επόμενο χρονικό διάστημα ο ρυθμός αύξησης των επιβατών είναι συγκριτικά μεγαλύτερος. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι θετική της τάξης του 61%.

Πίνακας Γ.3. Διακινούμενοι Επιβάτες ανά αερολιμένα, 2008-2017

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*	Σύνολο
Αν. Μακεδονία & Θράκη	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ ("Δημόκριτος")	295.179	322.000	288.000	238.000	213.000	169.000	160.000	169.000	161.635	128.757	2.144.571
	ΚΑΒΑΛΑΣ ("Μ. Αλέξανδρος")	318.847	324.000	296.000	252.000	203.000	209.000	223.000	243.000	258.239	273.593	2.466.428
Κεντρική Μακεδονία	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ("Μακεδονία")	4.169.402	4.104.000	3.911.000	3.959.000	4.007.000	4.040.000	4.950.000	5.341.000	5.687.325	5.008.810	40.168.727
Δυτική Μακεδονία	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ("Αριστοτέλης")	5.269	4.000	3.000	5.000	5.000	5.000	4.000	5.000	6.323	3.714	46.306
	ΚΟΖΑΝΗΣ ("Φίλιππος")	1.927	4.000	2.000	4.000	4.000	4.000	2.000	3.000	4.223	2.821	31.971
Ήπειρος	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ("Βασιλεύς Πύρρος")	130.865	138.000	120.000	88.000	71.000	65.000	79.000	86.000	97.122	73.180	948.167
	ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΑΚΤΙΟΥ	328.259	311.000	292.000	295.000	288.000	317.000	359.000	389.000	472.870	517.301	3.569.430
Θεσσαλία	ΒΟΛΟΥ - Ν. ΑΓΧΙΑΛΟΥ	26.159	27.000	54.000	92.000	77.000	70.000	66.000	24.000	22.080	29.466	487.705
	ΣΚΙΑΘΟΥ ("Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης")	244.925	235.000	230.000	246.000	255.000	266.000	315.000	353.000	394.731	398.427	2.938.083

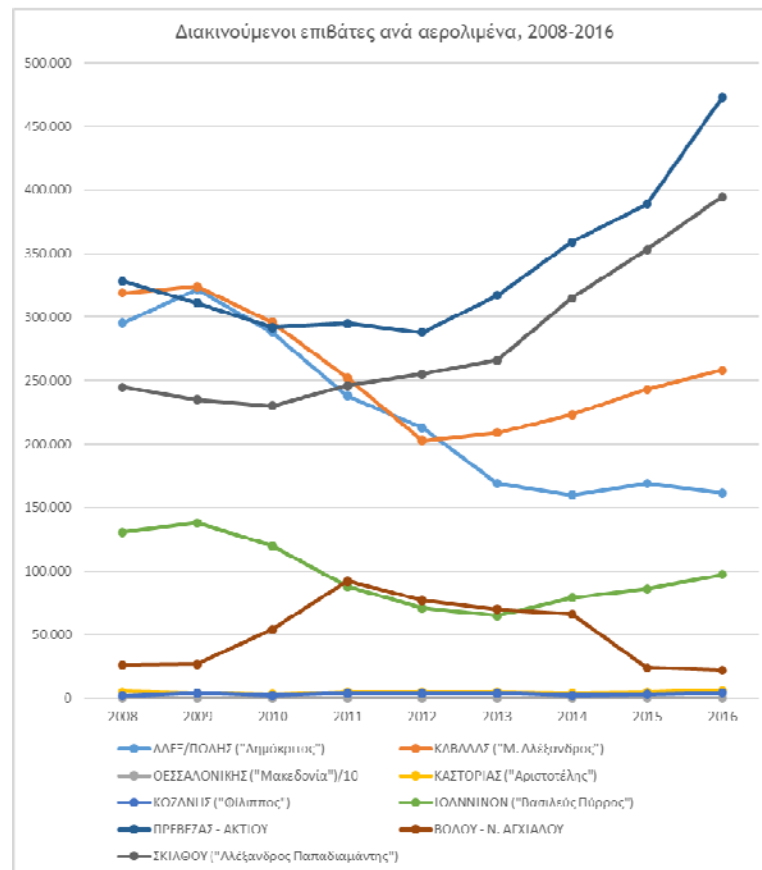
Πηγές: ΕΛ.ΣΤΑΤ. και ΥΠΑ, 02/2018

* Για το έτος 2017 πρόκειται για προσωρινά στοιχεία Ιανουάριος-Σεπτέμβριος 2017

Στο αντίστοιχο διάγραμμα για λόγους εποπτικής απεικόνισης οι διακινούμενοι επιβάτες για την περίπτωση της Θεσσαλονίκης έχουν διαιρεθεί με το 10.

Πίνακας Γ.4. Μεταβολές στην επιβατική κίνηση ανά αερολιμένα, 2008-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	Μεταβολή (%) 2008-2016	Μεταβολή (%) 2010-2016	Μεταβολή (%) 2014-2016
Αν. Μακεδονία & Θράκη	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ ("Δημόκριτος")	-45,24	-43,87	1,0218
	ΚΑΒΑΛΑΣ ("Μ. Αλέξανδρος")	-19,00	-12,75	15,80
Κεντρική Μακεδονία	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ("Μακεδονία")	36,40	45,41	14,89
Δυτική Μακεδονία	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ("Αριστοτέλης")	20,00	110,76	58,07
	ΚΟΖΑΝΗΣ ("Φίλιππος")	119,14	111,15	111,15
Ήπειρος	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ("Βασιλεύς Πύρρος")	-25,78	-19,06	22,93
	ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΑΚΤΙΟΥ	44,05	61,94	31,71
Θεσσαλία	ΒΟΛΟΥ - Ν. ΑΓΧΙΑΛΟΥ	-15,59	-59,11	-66,54
	ΣΚΙΑΘΟΥ ("Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης")	61,16	71,62	25,31

Διάγραμμα Γ.1. Διακινούμενοι επιβάτες ανά αερολιμένα, 2008-2016

Όσον αφορά την εμπορευματική κίνηση των αερολιμένων τα διαθέσιμα στοιχεία σε πλήρη χρονοσειρά αφορούν μόνο τους αερολιμένες Αλεξανδρούπολης, Καβάλας και Θεσσαλονίκης.

Ως εκ τούτου, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτουν τα εξής:

- Ο Αερολιμένας της Θεσσαλονίκης χαρακτηρίζεται από σημαντική μείωση στον όγκο διακινούμενων εμπορευμάτων από το έτος 2009 έως 2014 όπου και παρουσιάζεται μία μικρή άνοδος της τάξης του 16% έως το 2016. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι θετική της τάξης του 20%.
- Ο Αερολιμένας Αλεξανδρούπολης παρουσιάζει δραματική μείωση από το έτος 2008 έως το 2016 (73,45).
- Ο Αερολιμένας Καβάλας παρουσιάζει σημαντικές αυξομειώσεις από το 2008 έως το 2011 όπου και σημειώνεται σταθερή μείωση στον όγκο των εμπορευμάτων που διακινούνται. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι αρνητική της τάξης του 25%.
- Όσον αφορά την εμπορευματική κίνηση των υπολοίπων αερολιμένων, σύγκριση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο για τον αερολιμένα Ιωαννίνων, για τον οποίο και υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, και μόνο για τα έτη 2008-2010. Για τον συγκεκριμένο αερολιμένα, η εμπορευματική κίνηση παρουσιάζει πτωτική πορεία από το 2008 έως και το 2010.

Πίνακας Γ.5. Διακινούμενα εμπορεύματα ανά αερολιμένα, 2008-2017

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017(**)	Σύνολο
Αν. Μακεδονία & Θράκη	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ ("Δημόκριτος")	781.471	706.000	564.000	470.000	348.000	267.000	265.000	223.000	207.327		3.831.798
	ΚΑΒΑΛΑΣ ("Μ. Αλέξανδρος")	180.190	551.000	463.000	526.000	256.000	280.000	215.000	200.000	133.639		2.804.829
Κεντρική Μακεδονία	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ("Μακεδονία")	5.723.331	11.699.000	8.902.000	7.077.000	6.866.000	6.544.000	5.942.000	6.402.000	6.922.203		66.077.534
Δυτική Μακεδονία	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ("Αριστοτέλης")	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		
	ΚΟΖΑΝΗΣ ("Φίλιππος") (***)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		
Ήπειρος	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ("Βασιλεύς Πύρρος") (****)	7.393	5.000	4.000	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		16.393
	ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΑΚΤΙΟΥ	94	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	4	(**)	(**)		98
Θεσσαλία	ΒΟΛΟΥ - Ν. ΑΓΧΙΑΛΟΥ	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		
	ΣΚΙΑΘΟΥ ("Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης")	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)		

Πηγές: ΕΛ.ΣΤΑΤ. και ΥΠΑ, 02/2018

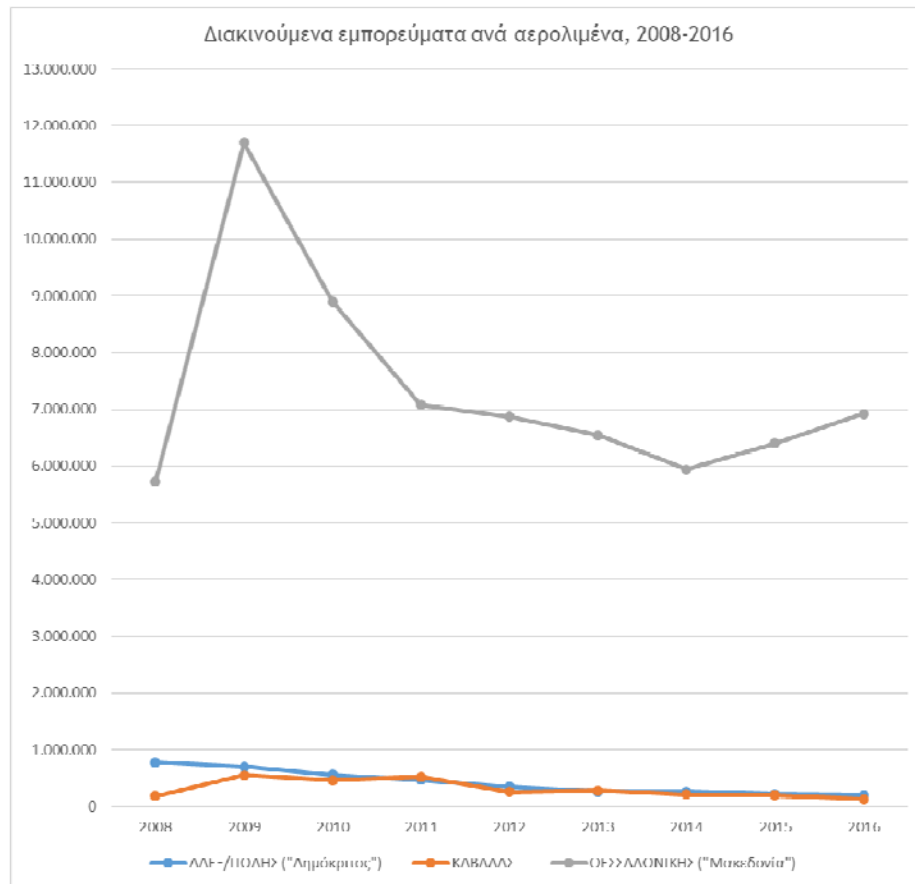
(**) Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία

(***) Το άθροισμα ετών αφορά έτη 2008-2010

(****) Το άθροισμα ετών αφορά έτη 2008 και 2014

Πίνακας Γ.6. Μεταβολές στην εμπορευματική κίνηση ανά αερολιμένα, 2008-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	Μεταβολή (%) 2008-2016	Μεταβολή (%) 2010-2016	Μεταβολή (%) 2014-2016
Αν. Μακεδονία & Θράκη	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ ("Δημόκριτος")	-73,46	-63,23	-21,76
	ΚΑΒΑΛΑΣ	-25,83	-71,13	-37,84
Κεντρική Μακεδονία	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ("Μακεδονία")	20,94	-22,23	16,49

Διάγραμμα Γ.2. Διακινούμενα εμπορεύματα ανά αερολιμένα, 2008-2016

Πίνακας Γ.7. Συγκεντρωτικός πίνακας πτήσεων ανά αερολιμένα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017(**)	Σύνολο
Αν. Μακεδονία & Θράκη	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ ("Δημόκριτος")	3.204	4.996	3.958	3.542	3.344	2.934	2.750	3.034	2.832	1.756	32.350
	ΚΑΒΑΛΑΣ ("Μ. Αλέξανδρος")	3.598	5.084	4.506	3.618	2.972	2.886	3.200	3.212	3.112	2.644	34.832
Κεντρική Μακεδονία	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ("Μακεδονία")	44.357	50.238	44.938	43.430	43.006	39.500	45.900	47.340	48.608	41.975	449.292
Δυτική Μακεδονία	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ("Αριστοτέλης")	280	268	309	592	572	596	640	630	544	230	4.661
	ΚΟΖΑΝΗΣ ("Φίλιππος") (***)	150	324	202	408	410	400	340	386	378	218	3.216
Ήπειρος	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ("Βασιλεύς Πύρρος") (****)	2.154	2.428	2.190	1.620	1.364	1.180	1.198	1.338	1.460	1.058	15.990
	ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΑΚΤΙΟΥ	3.170	3.034	2.758	2.728	2.858	3.166	3.590	3.940	4.510	4.399	34.153
Θεσσαλία	ΒΟΛΟΥ - Ν. ΑΓΧΙΑΛΟΥ	254	302	568	1.018	814	774	744	484	1.042	318	6.318
	ΣΚΙΑΘΟΥ ("Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης")	2.296	2.532	2.472	2.372	2.466	2.368	2.994	3.290	3.830	3.666	28.286

Πηγές: ΕΛ.ΣΤΑΤ. και ΥΠΑ, 02/2018

* Από τα στοιχεία που αφορούν τον αριθμό πτήσεων εξαιρέθηκαν οι πτήσεις ελικοπτέρων, οι στρατιωτικές πτήσεις, οι εκπαιδευτικές και οι λοιπές πτήσεις

Όσον αφορά τον αριθμό πτήσεων ο μικρότερος αριθμός πτήσεων κατά την περίοδο 2008-2017 καταγράφεται στο αεροδρόμιο Κοζάνης, ενώ τον μεγαλύτερο αριθμό όπως ήταν αναμενόμενο εμφανίζει ο Διεθνής αερολιμένας Θεσσαλονίκης. Αναλυτικότερα ανά αερολιμένα παρατηρούνται τα εξής:

- Για το αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης, ο αριθμός των πτήσεων είναι πτωτικός με εξαίρεση τα έτη 2009 και 2015.
- Στο αεροδρόμιο της Καβάλας καταγράφεται σημαντική αύξηση το έτος 2009, ενώ στην πορεία των ετών η τάση είναι σταθερά πτωτική έως το 2013, και με μικρές αυξομειώσεις στη συνέχεια έως το 2016.
- Στο αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης, μετά τη σημαντική αύξηση που καταγράφεται το 2009 ο αριθμός των πτήσεων μειώνεται έως το 2013, ενώ στη συνέχεια παρουσιάζει και πάλι αυξητικές τάσεις έως το 2016.
- Στο αεροδρόμιο Καστοριάς ο ετήσιος αριθμός πτήσεων είναι γενικότερα πολύ χαμηλός, αλλά παρόλα αυτά εμφανίζει αυξητικές τάσεις από το 2010 και έπειτα.
- Στο αεροδρόμιο Κοζάνης σε αντιστοιχία με το αεροδρόμιο Καστοριάς ο ετήσιος αριθμός πτήσεων είναι εξίσου χαμηλός και καταγράφει μικρές αυξομειώσεις την κατά τη μελετώμενη χρονική περίοδο 2008-2017.
- Στο αεροδρόμιο Ιωαννίνων μετά την αύξηση των πτήσεων το 2009 καταγράφεται συνεχή μείωση έως το 2014, ενώ στη συνέχεια ο αριθμός των πτήσεων παρουσιάζει μικρή, αλλά σταθερή αύξηση.
- Στο αεροδρόμιο Ακτίου ο αριθμός των πτήσεων μειώνεται έως το 2011 και στη συνέχεια καταγράφει ανοδική πορεία έως το 2016.
- Το αεροδρόμιο Ν. Αγχιάλου εμφανίζει ετησίως μικρό αριθμό πτήσεων και καταγράφει αυξομειώσεις κατά την χρονική περίοδο 2008-2017.
- Το αεροδρόμιο Σκιάθου καταγράφει γενικότερα αυξομειώσεις την περίοδο 2008-2017.

Στη συνέχεια γίνεται διαχωρισμός επιβατών και πτήσεων σε εσωτερικού και εξωτερικού για τα έτη 2010 και 2016 έτσι ώστε να διαφανεί ενδεικτικά η τάση μεταβολής.

Πίνακας Γ.8. Διαχωρισμός επιβατών εσωτερικού - εξωτερικού για τα έτη 2010 & 2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	Επιβάτες εσωτερικού 2010	Επιβάτες εξωτερικού 2010	Επιβάτες εσωτερικού 2016	Επιβάτες εξωτερικού 2016
Αν. Μακεδονία & Θράκη	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ ("Δημόκριτος")	284646	3799	160604	1031
	ΚΑΒΑΛΑΣ ("Μ. Αλέξανδρος")	143333	152861	82775	175464
Κεντρική Μακεδονία	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ("Μακεδονία")	1682071	2228680	2421722	3265603
Δυτική Μακεδονία	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ("Αριστοτέλης")	3019	0	6214	109
	ΚΟΖΑΝΗΣ ("Φίλιππος")	1692	0	4223	0
Ήπειρος	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ("Βασιλεύς Πύρρος")	119329	695	97105	17
	ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΑΚΤΙΟΥ	6343	286105	18570	454300

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	Επιβάτες εσωτερικού 2010	Επιβάτες εξωτερικού 2010	Επιβάτες εσωτερικού 2016	Επιβάτες εξωτερικού 2016
Θεσσαλία	ΒΟΛΟΥ - Ν. ΑΓΧΙΑΛΟΥ	676	53874	145	21935
	ΣΚΙΑΘΟΥ ("Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης")	16880	213609	44174	350827
Πηγή: ΥΠΑ, 02/2018					

Πίνακας Γ.9. Διαχωρισμός πτήσεων εσωτερικού - εξωτερικού για τα έτη 2010 & 2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	Πτήσεις εσωτερικού 2010	Πτήσεις εξωτερικού 2010	Πτήσεις εσωτερικού 2016	Πτήσεις εξωτερικού 2016
Αν. Μακεδονία & Θράκη	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ ("Δημόκριτος")	3923	35	2816	16
	ΚΑΒΑΛΑΣ ("Μ. Αλέξανδρος")	3250	1256	1613	1499
Κεντρική Μακεδονία	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ("Μακεδονία")	23276	21662	22004	26604
Δυτική Μακεδονία	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ("Αριστοτέλης")	309	0	543	1
	ΚΟΖΑΝΗΣ ("Φίλιππος")	202	0	378	0
Ήπειρος	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ("Βασιλεύς Πύρρος")	2182	8	1442	18
	ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΑΚΤΙΟΥ	892	1866	1290	3220
Θεσσαλία	ΒΟΛΟΥ - Ν. ΑΓΧΙΑΛΟΥ	28	540	12	306
	ΣΚΙΑΘΟΥ ("Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης")	872	1600	1102	2728
Πηγή: ΥΠΑ, 02/2018					

Πίνακας Γ.10. Μεταβολές στην κίνηση επιβατών και πτήσεων εσωτερικού – εξωτερικού, 2010-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	Μεταβολή (%) επιβατών εσωτερικού 2010-2016	Μεταβολή (%) επιβατών εξωτερικού 2010-2016	Μεταβολή (%) πτήσεων εσωτερικού 2010-2016	Μεταβολή (%) πτήσεων εξωτερικού 2010-2016
Αν. Μακεδονία & Θράκη	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ ("Δημόκριτος")	-43,58	-72,86	-28,22	-54,29
	ΚΑΒΑΛΑΣ ("Μ. Αλέξανδρος")	-42,25	14,79	-50,37	19,35
Κεντρική Μακεδονία	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ("Μακεδονία")	43,97	46,53	-5,46	22,81

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	Μεταβολή (%) επιβατών εσωτερικού 2010-2016	Μεταβολή (%) επιβατών εξωτερικού 2010-2016	Μεταβολή (%) πτήσεων εσωτερικού 2010-2016	Μεταβολή (%) πτήσεων εξωτερικού 2010-2016
Δυτική Μακεδονία	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ("Αριστοτέλης")	105,83	-	75,73	-
	ΚΟΖΑΝΗΣ ("Φίλιππος")	149,59	-	87,13	-
Ήπειρος	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ («Βασιλεύς Πύρρος»)	-18,62	-97,55	-33,91	125,00
	ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΑΚΤΙΟΥ	192,76	58,79	44,62	72,56
Θεσσαλία	ΒΟΛΟΥ - Ν. ΑΓΧΙΑΛΟΥ	-78,55	-59,28	-57,14	-43,33
	ΣΚΙΑΘΟΥ («Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης»)	161,69	64,24	26,38	70,50
Πηγή: ΥΠΑ, 02/2018					

Τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι στο σύνολο των αερολιμένων της Ζώνης Επιρροής IV εκτελούνται πτήσεις τόσο εσωτερικού όσο και εξωτερικού και διακινούνται αντίστοιχα επιβάτες με εξαίρεση τον αερολιμένα της Κοζάνης και τον αερολιμένα της Καστοριάς όπου πραγματοποιήθηκε μόνο μια πτήση εξωτερικού το 2016.

Αναλυτικότερα τα ευρήματα ανά αερολιμένα είναι τα εξής:

- Για τον αερολιμένα Αλεξανδρούπολης η αναλογία πτήσεων και επιβατών υπερτερεί ξεκάθαρα υπέρ αυτών του εσωτερικού. Η συνολική μεταβολή για τη χρονική περίοδο 2010 -2016 είναι καθ' όλα αρνητική και ξεπερνά για τους επιβάτες και της πτήσεις εξωτερικού το 50%.
- Στον αερολιμένα Καβάλας για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2010-2016 καταγράφεται σημαντική μείωση στους επιβάτες και στις πτήσεις εσωτερικού (περίπου στο 50%), ενώ οι επιβάτες και οι πτήσεις εξωτερικού αντιθέτως καταγράφουν ανοδική πορεία της τάξης ανω του 15%.
- Στον αερολιμένα Θεσσαλονίκης οι τάσεις εμφανίζονται αυξητικές στην περίπτωση των επιβατών και πτήσεων εξωτερικού, ενώ καταγράφεται μια μικρή μείωση στις πτήσεις εσωτερικού (5% περίπου) που όμως δεν επηρεάζει τον αριθμό των επιβατών. Αυτό ίσως οφείλεται στο ότι οι πτήσεις εμφανίζουν μεγαλύτερη πληρότητα.
- Στον αερολιμένα Καστοριάς όπως και στον αερολιμένα Κοζάνης παρατηρείται μεγάλη αύξηση στους επιβάτες και στις πτήσεις εσωτερικού.
- Στον αερολιμένα Ιωαννίνων οι τάσεις εμφανίζονται μειωτικές στην περίπτωση των επιβατών και πτήσεων εσωτερικού και στους επιβάτες εξωτερικού. Από την άλλη μεριά η μεταβολή στις πτήσεις εξωτερικού καταγράφεται θετική γεγονός που εξηγείται ίσως από το γεγονός ότι πρόκειται για πτήσεις τύπου charter.
- Στον αερολιμένα Ακτίου οι πτήσεις εξωτερικού υπερβαίνουν σε αριθμό τις πτήσεις εσωτερικού λόγω του γεγονότος ότι πρόκειται για αεροδρόμιο που εξυπηρετεί κατά κύριο λόγο τουριστική κίνηση και οι τάσεις τόσο σε επιβάτες και πτήσεις (εσωτερικού και εξωτερικού) καταγράφονται θετικές, σε ποσοστό άνω του 40%.

- Στον αερολιμένα Βόλου- Ν. Αγχιάλου η πλειοψηφία των πτήσεων αφορούν πτήσεις εξωτερικού και οι τάσεις τόσο σε επιβάτες και πτήσεις (εσωτερικού και εξωτερικού) καταγράφονται αρνητικές, σε ποσοστό άνω του 40%.
- Στον αερολιμένα Σκιάθου οι πτήσεις εξωτερικού υπερβαίνουν σε διπλάσιο σχεδόν ποσοστό τις πτήσεις εσωτερικού λόγω του γεγονότος ότι πρόκειται για αεροδρόμιο χωροθετημένο σε νησιωτικό χώρο και ως εκ τούτου εξυπηρετεί σε μεγάλο βαθμό την τουριστική κίνηση και οι τάσεις τόσο σε επιβάτες και πτήσεις (εσωτερικού και εξωτερικού) καταγράφονται θετικές.

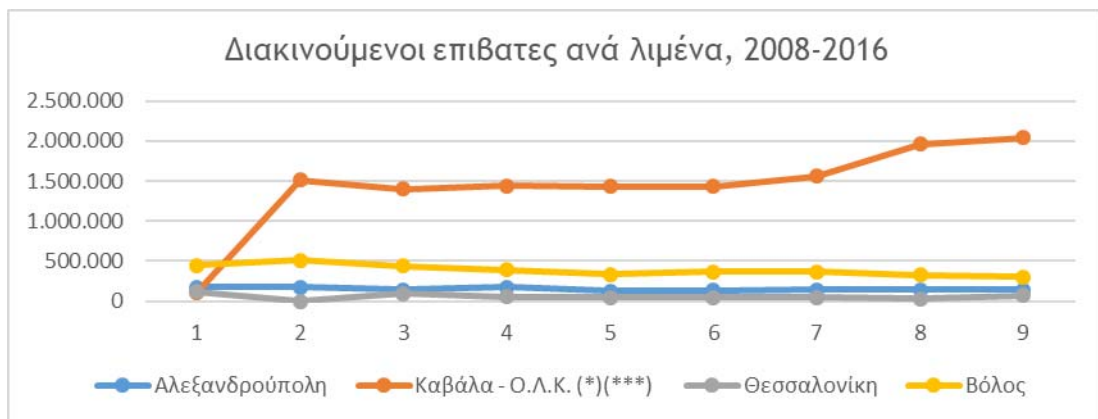
Όσον αφορά τα στοιχεία δυναμικότητας για τους λιμένες που είναι χωροθετημένοι εντός της Ζώνης IV και ειδικότερα την επιβατική κίνηση ο πίνακας περιλαμβάνει πλήρη δεδομένα για τους περισσότερους λιμένες με εξαίρεση αυτά της Ν. Περάμου, της Πρέβεζας και της Πάργας για τα οποία η ΕΛ.ΣΤΑΤ. δεν διαθέτει στοιχεία. Σημειώνεται, ότι για τα λιμάνια της Πρέβεζας και της Πάργας ούτε και άλλες πηγές (π.χ. Ένωση Λιμένων Ελλάδος), δεν διαθέτουν στοιχεία.

Ως εκ τούτου τα συμπεράσματα που προκύπτουν για την επιβατική κίνηση των λιμένων την τελευταία δεκαετία είναι τα εξής:

- Λιμάνι Αλεξανδρούπολης: Παρουσιάζει, σύμφωνα με την ΕΛ.ΣΤΑΤ., μικρή μείωση τα έτη 2008 έως 2012, ενώ από το 2012 παρατηρείται μια μικρή αύξομείωση στη διακίνηση των επιβατών. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι αρνητική της τάξης του 18%.
- Λιμάνι Καβάλας: Για την Καβάλα προκύπτει ότι η κίνηση παρέμεινε σχεδόν σταθερή το διάστημα 2008-2014 όπου και υπήρξε μια ραγδαία αύξηση.
- Λιμάνι Κεραμωτής: Για το λιμάνι της Κεραμωτής, προκύπτει μείωση μέχρι το 2012 και εν συνεχεία αύξηση έως το 2016.
- Λιμάνι Θεσσαλονίκης: Για το Λιμάνι της Θεσσαλονίκης, μέχρι και το 2015 παρατηρείται ιδιαίτερα σημαντική μείωση ενώ στη συνέχεια για το 2016 υπάρχει αύξηση στη διακίνηση των επιβατών. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι αρνητική της τάξης του 39%.
- Λιμάνι Ηγουμενίτσας: Παρουσιάζει, σύμφωνα με την ΕΛ.ΣΤΑΤ., σημαντική μείωση από το 2010 έως το 2012 ενώ στη συνέχεια η επιβατική κίνηση αυξάνεται σημαντικά το 2013, ενώ στη συνέχεια έχουμε δραστηκή μείωση έως το 2015 για να αυξηθεί ξανά την επόμενη χρονιά. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2010-2016 είναι εν τέλει αρνητική της τάξης του 21%.
- Λιμάνι Βόλου: Η επιβατική κίνηση του λιμένα μειώνεται συνεχώς από το 2009 μέχρι το 2012 όπου και υπάρχει μία μικρή αύξηση μέχρι το 2014. Στη συνέχεια όμως ο αριθμός των επιβατών και πάλι μειώνεται μέχρι το 2016. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2016 είναι αρνητική της τάξης του 34%.

Πίνακας Γ.11. Μεταβολές στην επιβατική κίνηση ανά λιμένα 2008-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΛΙΜΕΝΑΣ	Μεταβολή (%) 2008-2016	Μεταβολή (%) 2010-2016	Μεταβολή(%) 2014-2016
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Αλεξανδρούπολη	-18,18	-2,86	-0,007
	Καβάλα - Ο.Λ.Κ.	1797,83	45,60	31,01
Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκη	-39,40	-25,16	56,14
Ήπειρος	Ηγουμενίτσα		-21,77	-9,90
	Πρέβεζα			
	Πάργα			
Θεσσαλία	Βόλος	-33,54	-31,97	-18,15

Διάγραμμα Γ.3. Διακινούμενοι επιβάτες ανά λιμένα, 2008-2016

Πίνακας Γ.12. Διακινούμενοι επιβάτες ανά λιμένα, 2008-2017

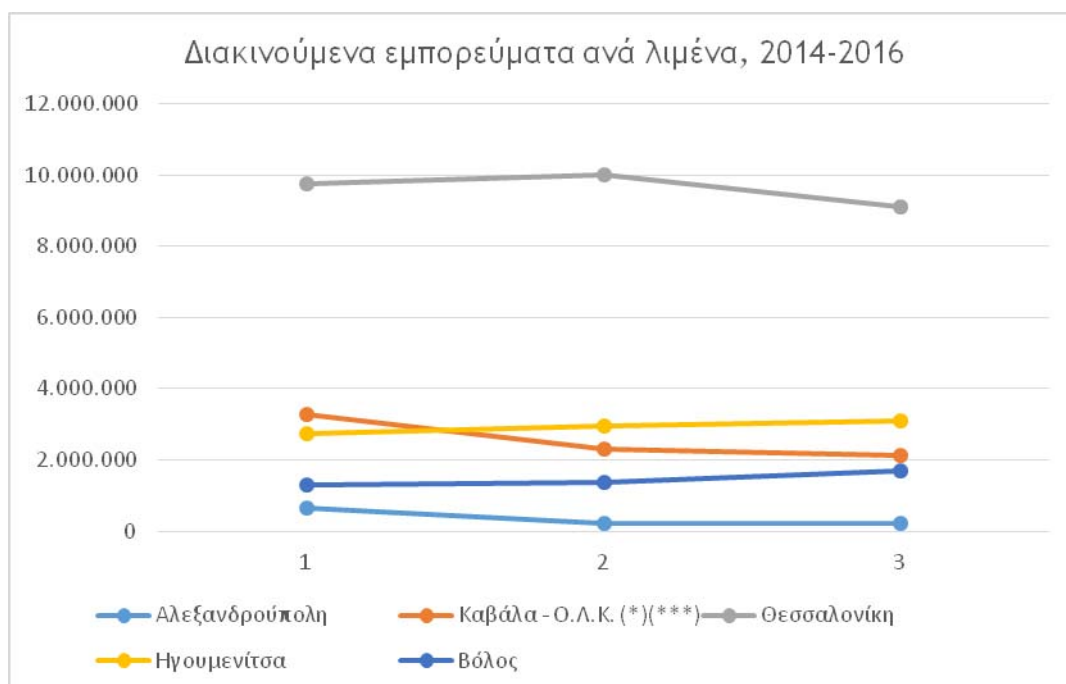
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΛΙΜΕΝΑΣ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017(**)	Σύνολο
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Αλεξανδρούπολη	172.928	171.134	145.655	176.686	129.466	136.343	141.490	138.947	141.479	42.213	1.396.341
	Καβάλα - Ο.Λ.Κ. (*)(***)	107.637	1.512.522	1.402.941	1.438.044	1.431.491	1.431.491	1.559.203	1.958.705	2.042.776	665.145	13.549.955
Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκη	114.707	116.169	92.882	53.493	47.806	47.806	44.515	26.356	69.509	5.508	502.698
Ήπειρος	Ηγουμενίτσα		1.017.312	1.069.510	996.493	780.142	1.599.345	928.575	680.463	836.575	290.995	8.199.410
	Πρέβεζα											
	Πάργα											
Θεσσαλία	Βόλος	450.690	513.223	440.335	394.407	332.438	365.501	365.977	330.182	299.517	104.586	3.596.856
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 02/2018												
(*) Συμπεριλαμβάνονται τα λιμάνια Κεραμωτής και Ν. Περάμου που ανήκουν στον Οργανισμό Λιμένος Καβάλας (ΟΛΚ)												
(**) Για το έτος 2017 πρόκειται για προσωρινά στοιχεία Ιανουάριος-Ιούνιος 2017												
(***) Για το λιμένα της Κεραμωτής δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία το 2008, ενώ για το λιμάνι της Νέας Περάμου δεν υπάρχουν καθόλου διαθέσιμα στοιχεία												

Πίνακας Γ.13. Διακινούμενα εμπορεύματα ανά λιμένα (σε τόνους), 2008-2017

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΛΙΜΕΝΑΣ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017(**)	Σύνολο
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Αλεξανδρούπολη	502.622						643.853	220.833	233.236	98.118	1.698.662
	Καβάλα - Ο.Λ.Κ. (*)(***)		857.000	1.085.000	866.000	672.000	923.000	3.276.290	2.307.938	2.117.581	1.060.425	13.165.234
Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκη	16.041.842	11.565.000	12.535.000	9.905.000	10.579.000	8.446.000	9.766.000	9.997.071	9.112.000	5.137.000	103.083.913
Ήπειρος	Ηγουμενίτσα							2.739.591	2.951.746	3.112.935	1.486.659	10.290.931
	Πρέβεζα											
	Πάργα											
Θεσσαλία	Βόλος		1.668.000	1.038.000	720.000	1.346.000	1.249.000	1.290.000	1.362.585	1.704.000	741.000	11.118.585
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 02/2018												
(*) Συμπεριλαμβάνονται τα λιμάνια Κεραμωτής και Ν. Περάμου που ανήκουν στον Οργανισμό Λιμένος Καβάλας (ΟΛΚ)												
(**) Για το έτος 2017 πρόκειται για προσωρινά στοιχεία Ιανουάριος-Ιούνιος 2017												
(***) Για τα λιμάνια της Καβάλας και της Κεραμωτής τα διαθέσιμα στοιχεία αναφέρονται στην χρονική περίοδο 2014- 2017, ενώ για το λιμάνι της Ν. Περάμου δεν υπάρχουν καθόλου διαθέσιμα στοιχεία												

Πίνακας Γ.14. Μεταβολές στην εμπορευματική κίνηση ανά λιμένα, 2008-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΛΙΜΕΝΑΣ	Μεταβολή (%) 2008-2016	Μεταβολή (%) 2010-2016	Μεταβολή (%) 2014-2016
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Αλεξανδρούπολη	-53,59		-63,77
	Καβάλα - Ο.Λ.Κ.			-35,36
Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκη	-43,19	-27,30	-6,69
Ήπειρος	Ηγουμενίτσα			13,62
	Πρέβεζα			
	Πάργα			
Θεσσαλία	Βόλος		64,61	32,09

Διάγραμμα Γ.4. Διακινούμενα εμπορεύματα ανά λιμένα, 2008-2016

Σχετικά με τον «Συγκεντρωτικό Πίνακα Διακινούμενων Εμπορευμάτων ανά Λιμένα» σε τόνους, η ανάλυση αναφέρεται μόνο στους λιμένες Αλεξανδρούπολης, Καβάλας, Κεραμωτής και Ηγουμενίτσας και καταγράφει τη μεταβολή για την χρονική περίοδο 2014-2016 για την οποία υπάρχουν συγκρίσιμα δεδομένα. Έτσι, συμπερασματικά παρατηρούνται τα εξής:

- Λιμάνι Αλεξανδρούπολης: Παρουσιάζει σημαντική μείωση το 2015 ενώ το 2016 φαίνεται να υπάρχει μία μικρή άνοδος στη διακίνηση των εμπορευμάτων. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2014-2016 είναι αρνητική της τάξης του 64%.
- Λιμάνι Καβάλας: Προκύπτει ότι η κίνηση μειώθηκε κατά πολύ το 2015 ενώ το 2016 ο ρυθμός μείωσης είναι σημαντικά μικρότερος. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2014-2016 είναι αρνητική της τάξης του 35%.

- Λιμάνι Κεραμωτής: Και σε αυτή την περίπτωση το 2015 υπήρξε μία μεγάλη μείωση στη διακίνηση των εμπορευμάτων ενώ το 2016 καταγράφεται μία μικρή άνοδος.
- Λιμάνι Θεσσαλονίκης: Για το Λιμάνι της Θεσσαλονίκης, σημαντική μείωση στον όγκο των εμπορευμάτων που διακινήθηκαν καταγράφεται το 2009. Από το 2009 έως το 2014 παρατηρείται αύξηση ενώ σημαντική μείωση παρατηρείται τα έτη 2015 και 2016. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2014-2016 είναι αρνητική της τάξης του 60%.
- Λιμάνι Ηγουμενίτσας: Παρουσιάζει αύξηση στη διακίνηση των εμπορευμάτων κατά το διάστημα 2014-2016 της τάξης του 14%.
- Λιμάνι Βόλου: Προκύπτει ότι η κίνηση μειώθηκε κατά πολύ το 2011 ενώ από εκεί και μετά ο αριθμός των εμπορευμάτων που διακινούνται παρουσιάζει μικρές αυξομειώσεις. Η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2014-2016 είναι παρόλα' αυτά θετική της τάξης του 32%.

Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι γενικότερα είναι δύσκολο να βγουν ασφαλή συμπεράσματα όσον αφορά τα εμπορεύματα λόγω έλλειψης επαρκών στοιχείων για το χρονικό διάστημα 2008-2017.

Αναφορικά τέλος με τους σιδηροδρομικούς και συγκεκριμένα την επιβατική κίνηση δεν μπορούν να εξαχθούν δόκιμα συμπεράσματα καθότι τα δεδομένα κίνησης είναι ελλιπή, καλύπτουν μόνο συγκεκριμένα έτη και συγκεκριμένους σταθμούς και επιπλέον προέρχονται μόνο από τα μηχανογραφημένα – ηλεκτρονικά – online εισιτήρια (δεν περιέχουν στοιχεία επιβατικής κίνησης από χειρογραφημένα εισιτήρια κτλ).

Όσον αφορά την εμπορευματική κίνηση τα στοιχεία καταδεικνύουν στο σύνολο των σταθμών μεγάλη αυξομείωση ανάμεσα στα εξεταζόμενα έτη, ενώ και η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2017 είναι αρνητική και σε πολλές περιπτώσεις αγγίζει το 100%. Όμοια κατάσταση παρατηρείται και όσον αφορά το αντίστοιχο μεταφορικό έργο (τονοχιλιόμετρα) όπου με εξαίρεση τον Μεθ. Σ. Πυθίου και το Σ.Σ. Καρδίτσας η συνολική μεταβολή για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 2008-2017 είναι αρνητική και σε πολλές περιπτώσεις αγγίζει και εδώ το 100%.

Πίνακας Γ.15. Διακινούμενοι επιβάτες ανά σιδηροδρομικό σταθμό, 2008-2017

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σιδηροδρομικός Σταθμός	2008(**)	2009(**)	2010(**)	2011(**)	2012(**)	2013(**)	2014(**)	2015(*)	2016(*)	2017	Σύνολο
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Σ.Σ. ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ	167977	149784	130969					87185	84228		620143
	Σ.Σ. ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ								27557	28965		56522
	Σ.Σ. ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ								7819	9187		17006
	ΜΕΘ. Σ. ΔΙΚΑΙΩΝ								3969	3917		7886
	ΜΕΘ. Σ. ΠΥΘΙΟΥ											0
	Σ.Σ. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ								33479	31918		65397
	Σ.Σ. ΞΑΝΘΗΣ								46612	42117		88729
	Σ.Σ. ΔΡΑΜΑΣ								61004	58075		119079
Κεντρική Μακεδονία	Σ.Σ. ΣΕΡΡΩΝ								52408	43581		95989
	ΜΕΘ. Σ. ΠΡΟΜΑΧΩΝΑ								4	10		14
	Σ.Σ. ΚΙΛΚΙΣ								6818	5975		12793
	ΜΕΘ. Σ. ΕΙΔΟΜΕΝΗΣ								3	0		3
	Σ.Σ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2561535	2319269	2045961					1479694	1426731		9833190
	Σ.Σ. ΒΕΡΟΙΑΣ								42922	41872		84794
	Σ.Σ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ								91296	70716		162012
	Σ.Σ. ΝΑΟΥΣΑΣ								37306	34313		71619
	Σ.Σ. ΕΔΕΣΣΑΣ	205676	191677	153456					47532	47115		645456
	Σ.Σ. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	186057	229841	215255					141422	151078		923653
Δυτική Μακεδονία	Σ.Σ. ΚΟΖΑΝΗΣ								3			3
	Σ.Σ. ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑΣ											0
	Σ.Σ. ΦΛΩΡΙΝΑΣ								64760	68672		133432
Θεσσαλία	Σ.Σ. ΒΟΛΟΥ	419197	343044	308253					296298	313463		1680255
	Σ.Σ. ΛΑΡΙΣΑΣ	1218912	1078397	1020038					959483	987373		5264203

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σιδηροδρομικός Σταθμός	2008(**)	2009(**)	2010(**)	2011(**)	2012(**)	2013(**)	2014(**)	2015(*)	2016(*)	2017	Σύνολο
	Σ.Σ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ								111628	108744		220372
	Σ.Σ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ								122872	116404		239276
	Σ.Σ. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ								74738	69467		144205
Πελοπόννησος	Σ.Σ. ΚΟΡΙΝΘΟΥ		5935	21857					65191	41955		134938
Δυτική Ελλάδα	Σ.Σ. ΠΑΤΡΑΣ								137367	195981		333348
Στερεά Ελλάδα	Σ.Σ. ΛΑΜΙΑΣ	185653	189805	167311								542769
	Σ.Σ. ΧΑΛΚΙΔΑΣ	79379	114728	68005								262112
Αττική	Σ.Σ. ΑΘΗΝΑΣ	22476659	1954829	1742390								26173878
Πηγές: Τα στοιχεία για την χρονική περίοδο 2015 -2016 προέρχονται από την ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ενώ για την χρονική περίοδο 2008 -2010 από το Παρατηρητήριο της Εγνατίας οδού Α.Ε. (Δελτίο αποτελεσμάτων δείκτη SET06 10/2013).												
(*) Τα στοιχεία προέρχονται από μηχανογραφημένα - ηλεκτρονικά - online εισιτήρια (δεν περιέχουν στοιχεία επιβατικής κίνησης από χειρογραφημένα εισιτήρια κτλ.) και αφορούν στοιχεία επιβίβασης και αποβίβασης ανά σταθμό.												
(**) Τα στοιχεία προέρχονται από το Παρατηρητήριο της Εγνατίας οδού Α.Ε. (Δελτίο αποτελεσμάτων δείκτη SET06 10/2012).												

Πίνακας Γ.16. Διακινούμενα εμπορεύματα ανά σιδηροδρομικό σταθμό (σε τόνους), 2008-2017

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σιδηροδρομικός Σταθμός	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Σύνολο
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Σ.Σ. ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ	28025	17210	9516	8021	13494	13147	9708	8228	11179	5789	124317
	Σ.Σ. ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	44230	24984	5754	1191	8466	1020	65546	2447	2530	2297	158465
	Σ.Σ. ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	1667	3049	1056	203	74	40	0	0	0	0	6089
	ΜΕΘ. Σ. ΔΙΚΑΙΩΝ	296	117	355	20	135	773	456	30	0	0	2182
	ΜΕΘ. Σ. ΠΥΘΙΟΥ	4784	4632	10919	233686	15308	3197	5336	8231	12554	12196	310843
	Σ.Σ. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	5015	10424	8486	2526	3572	3287	4486	3483	3262	5013	49554
	Σ.Σ. ΞΑΝΘΗΣ	17118	7390	13743	3894	6743	656	416	231	230	62	50483
	Σ.Σ. ΔΡΑΜΑΣ	4821	4009	3152	2527	1558	340	116	1279	27	0	17829
Κεντρική Μακεδονία	Σ.Σ. ΣΕΡΡΩΝ	21298	2851	18847	2029	535	157	52	51	2127	0	47947
	ΜΕΘ. Σ. ΠΡΟΜΑΧΩΝΑ	104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	104
	Σ.Σ. ΚΙΑΚΙΣ	11045	14348	7488	717	0	45	0	56	56	0	33755
	ΜΕΘ. Σ. ΕΙΔΟΜΕΝΗΣ	973	401	761	245	94	0	344	0	0	0	2818
	Σ.Σ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	176900	109073	16890	295759	94031	59063	104810	79176	77513	95044	1108259
	Σ.Σ. ΒΕΡΟΙΑΣ	46038	16677	20973	5614	1872	1002	706	4066	1829	252	99029
	Σ.Σ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	6712	6776	14774	2668	5411	3177	1533	4523	5324	5259	56157
	Σ.Σ. ΝΑΟΥΣΑΣ	7022	4008	1838	0	0	0	0	0	0	0	12868
	Σ.Σ. ΕΔΕΣΣΑΣ	3082	824	1	0	0	0	0	0	0	0	3907
	Σ.Σ. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	5548	4473	6029	3882	1174	369	411	583	616	420	23505
Δυτική Μακεδονία	Σ.Σ. ΚΟΖΑΝΗΣ	701	658	662	70	0	0	0	0	0	0	2091
	Σ.Σ. ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑΣ	3567	38	3212	4056	10045	2097	3160	3942	1995	650	32762
	Σ.Σ. ΦΛΩΡΙΝΑΣ	197	0	0	0	0	0	0	0	0	0	197
Θεσσαλία	Σ.Σ. ΒΟΛΟΥ	185004	74705	45917	23057	82977	1041	3520	1752	1265	2411	421649
	Σ.Σ. ΛΑΡΙΣΑΣ	114302	272368	139213	12550	5337	111815	137466	35153	22137	75332	925673

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σιδηροδρομικός Σταθμός	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Σύνολο
	Σ.Σ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	6363	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6363
	Σ.Σ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	4048	1806	0	0	0	0	0	0	0	0	5854
	Σ.Σ. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ											

Πηγή: ΤΡΑΙΝΟΣΕ (2018)

Πίνακας Γ.17. Διακινούμενα εμπορεύματα ανά σιδηροδρομικό σταθμό (σε τονοχιλιόμετρα), 2008-2017

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σιδηροδρομικός Σταθμός	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Σύνολο	
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Σ.Σ. ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ	10851269,83	5740164,97	2353101,3	2251767,8	5547535,4	4480935,6	3929286,9	3501909,5	4282589	1728763,3	44667324	
	Σ.Σ. ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	29568673,24	14405995,5	3559544,68	687274	3984379,5	599526,5	39893229	1443137,4	1473298,6	1359823,1	96974882	
	Σ.Σ. ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	1025588,08	2106690,24	632558,07	120781,97	48529,5	8560					3942707,9	
	ΜΕΘ. Σ. ΔΙΚΑΙΩΝ	128996	72821,5	195336,3	12100	113828,4	365381,6	359655,64	20992,1				1269111,5
	ΜΕΘ. Σ. ΠΥΘΙΟΥ	2688170	2430947	6578871,5	17439605	6435031	700975,04	4478409,4	8180695	13601502	11667337	74201543	
	Σ.Σ. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	1786681,22	2457268,48	2911364,87	940231,75	1421989,1	1237894,3	1758152,3	1444234,5	1825388	2220	15785425	
	Σ.Σ. ΞΑΝΘΗΣ	5616952,65	2991984,85	5068790,5	1553686,6	2812392,5	261186,79	183213,24	90404,4	84362	28625,69	18691599	
Κεντρική Μακεδονία	Σ.Σ. ΔΡΑΜΑΣ	1430717,37	991986,2	933543,94	707087,6	456362,47	102640,82	35664	190096,88	7445	0	4855544,3	
	Σ.Σ. ΣΕΡΡΩΝ	3804728,15	688281	3326138,2	488875,2	138022	33791	9520	12244	510573	0	9012172,6	
	ΜΕΘ. Σ. ΠΡΟΜΑΧΩΝΑ												
	Σ.Σ. ΚΙΛΚΙΣ	1409562,52	1705517,4	894606	94280		5445					4109410,9	
	ΜΕΘ. Σ. ΕΙΔΟΜΕΝΗΣ	2915	2042,4	2283	736	282		33684				41942,4	
	Σ.Σ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	14418651	8267857	1439035	23364319	7428563	4714788	8507238,4	6254881	6685017,1	7604249	88684598	
	Σ.Σ. ΒΕΡΟΙΑΣ	8121479	2985628	3643012	894925	440214	148265	104479	601988	289731	37193	17266914	
Σ.Σ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	1371394	840076	1826608,6	331002	671073	393953	190082	560851	759277	652072	7596388,6		

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σιδηροδρομικός Σταθμός	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Σύνολο
	Σ.Σ. ΝΑΟΥΣΑΣ	1092185	636749	292277								2021211
	Σ.Σ. ΕΔΕΣΣΑΣ	203276	64699,5	113								268088,5
	Σ.Σ. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	941442,94	764801,5	982536	682553	192272	60387	67207	95244	110000	68684	3965127,4
Δυτική Μακεδονία	Σ.Σ. ΚΟΖΑΝΗΣ	224938,54	210459,5	212152	21070							668620,04
	Σ.Σ. ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑΣ	953387	10184	860567	631466,9	1830633,7	446546,4	1687167,1	2104958,1	1065752,9	174199	9764862,1
	Σ.Σ. ΦΛΩΡΙΝΑΣ	54369										54369
Θεσσαλία	Σ.Σ. ΒΟΛΟΥ	70058505,67	28193344,6	16575878,4	5501544	11890136	269058,06	1025662,8	282187,29	259025,63	747840,43	134803183
	Σ.Σ. ΛΑΡΙΣΑΣ	22661917,95	40222082,6	22344005,1	2726239,6	1357455,7	16385262	19972439	5438219,7	3788854,2	11717401	146613877
	Σ.Σ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2121047	2268795	4773371	1326823	102282	1110243	1903633	2279521	2992674	2986953	21865342
	Σ.Σ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	1431629,76	640039									2071668,8
	Σ.Σ. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ											
Πηγή: ΤΡΑΙΝΟΣΕ (2018)												

Πίνακας Γ.18. Μεταβολές στην εμπορευματική κίνηση ανά σιδηροδρομικό σταθμό (τόνους), 2008-2017

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σιδηροδρομικός Σταθμός	Μεταβολή (%) 2008-2017	Μεταβολή (%) 2010-2017	Μεταβολή(%) 2014-2017
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Σ.Σ. ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ	-79,34	39,71	-40,36
	Σ.Σ. ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	-94,80	-125,46	-96,49
	Σ.Σ. ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	-100	-544,88	
	ΜΕΘ. Σ. ΔΙΚΑΙΩΝ	-100	-297,46	-100
	ΜΕΘ. Σ. ΠΥΘΙΟΥ	154,93	108,44	128,56
	Σ.Σ. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	-0,039	-69,59	11,74
	Σ.Σ. ΞΑΝΘΗΣ	-99,63	-61,29	-85,09
	Σ.Σ. ΔΡΑΜΑΣ	-100	-436,00	-100
Κεντρική Μακεδονία	Σ.Σ. ΣΕΡΡΩΝ	-100	-16,72	-100
	ΜΕΘ. Σ. ΠΡΟΜΑΧΩΝΑ	-100		
	Σ.Σ. ΚΙΛΚΙΣ	-100	0	
	ΜΕΘ. Σ. ΕΙΔΟΜΕΝΗΣ	-100	-983,96	-100
	Σ.Σ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-46,27	558,21	-9,31
	Σ.Σ. ΒΕΡΟΙΑΣ	-99,45	-79,33	-64,30
	Σ.Σ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	-21,64	-106,36	243,05
	Σ.Σ. ΝΑΟΥΣΑΣ	-100	-803,80	
	Σ.Σ. ΕΔΕΣΣΑΣ	-100		
	Σ.Σ. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	-92,42	6,94	2,18
Δυτική Μακεδονία	Σ.Σ. ΚΟΖΑΝΗΣ	-100	-910,72	
	Σ.Σ. ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑΣ	-81,77	-0,37	-79,43
	Σ.Σ. ΦΛΩΡΙΝΑΣ	-100		
Θεσσαλία	Σ.Σ. ΒΟΛΟΥ	-98,69	5,25	-31,50
	Σ.Σ. ΛΑΡΙΣΑΣ	-34,09	21,12	-45,19
	Σ.Σ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	-100		
	Σ.Σ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	-100		
	Σ.Σ. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ			

Πίνακας Γ.19. Μεταβολές στην εμπορευματική κίνηση ανά σιδηροδρομικό σταθμό (τονοχιλιόμετρα), 2008-2017

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σιδηροδρομικός Σταθμός	Μεταβολή (%) 2008-2017	Μεταβολή (%) 2010-2017	Μεταβολή(%) 2014-2017
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Σ.Σ. ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ	-84,06856	-26,53256	-56,003129
	Σ.Σ. ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	-95,40114	-61,79784	-96,591344
	Σ.Σ. ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	-100	-100	
	ΜΕΘ. Σ. ΔΙΚΑΙΩΝ	-100	-100	-100
	ΜΕΘ. Σ. ΠΥΘΙΟΥ	334,02527	77,345568	160,52413
	Σ.Σ. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	-99,87	-99,92	-99,87
	Σ.Σ. ΞΑΝΘΗΣ	-99,49	-99,43	-84,37

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σιδηροδρομικός Σταθμός	Μεταβολή (%) 2008-2017	Μεταβολή (%) 2010-2017	Μεταβολή(%) 2014-2017
	Σ.Σ. ΔΡΑΜΑΣ	-100	-100	-100
Κεντρική Μακεδονία	Σ.Σ. ΣΕΡΡΩΝ	-100	-100	-100
	ΜΕΘ. Σ. ΠΡΟΜΑΧΩΝΑ			
	Σ.Σ. ΚΙΛΚΙΣ	-100	-100	
	ΜΕΘ. Σ. ΕΙΔΟΜΕΝΗΣ	-100	-100	-100
	Σ.Σ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	-47,26	428,42	-10,61
	Σ.Σ. ΒΕΡΟΙΑΣ	-99,54	-98,97	-64,40
	Σ.Σ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	-52,45	-64,30	243,04
	Σ.Σ. ΝΑΟΥΣΑΣ	-100	-100	
	Σ.Σ. ΕΔΕΣΣΑΣ	-100	-100	
	Σ.Σ. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	-92,70	-93,00	2,19
Δυτική Μακεδονία	Σ.Σ. ΚΟΖΑΝΗΣ	-100	-100	
	Σ.Σ. ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑΣ	-81,72	-79,75	-89,67
	Σ.Σ. ΦΛΩΡΙΝΑΣ	-100		
Θεσσαλία	Σ.Σ. ΒΟΛΟΥ	-98,93	-95,48	-27,08
	Σ.Σ. ΛΑΡΙΣΑΣ	-48,29	-47,55	-41,33
	Σ.Σ. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	40,82	-37,42	56,90
	Σ.Σ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	-100		
	Σ.Σ. ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ			

Τέλος, ο δείκτης προσδιορίζει τη χρονοαπόσταση επιλεγμένων τόπων μέσω μαζικής μεταφοράς από τον πλησιέστερο κόμβο ή κάθετο άξονα της Εγνατίας οδού και τα βασικά συμπεράσματα λοιπόν που προκύπτουν από την ανάγνωση του παρακάτω πίνακα είναι τα εξής:

- Δεν παρατηρείται σημαντική διαφοροποίηση των χρόνων (και των αντίστοιχων μέσων ταχυτήτων) ανάμεσα στις ώρες εντός και εκτός αιχμής, όπου βεβαίως αυτές κατεγράφησαν.
- Η κατασκευή νέων ανισόπεδων κόμβων στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας (κάθετος άξονας Εγνατίας οδού) μείωσε σημαντικά το χρόνο διαδρομής σε σημεία ενδιαφέροντος όπως ο Σ.Σ. Φλώρινας σε σχέση με το έτος 2009.
- Σημαντικές μειώσεις στους χρόνους διαδρομής καταγράφονται στις διαδρομές από/προς τον Α/Κ Κλειδίου αφού η ολοκλήρωση των έργων στα Τέμπε (δημιουργία τριών σηράγγων) έχει μεταβάλει ουσιαστικά την προσβασιμότητα στα σημεία ενδιαφέροντος που είναι χωροθετημένα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (Σ.Σ. Λάρισας, Σ.Σ. Βόλου, Λιμάνι Βόλου κ.λ.π.).
- Μειώσεις στους χρόνους διαδρομής παρατηρούνται στις διαδρομές από/προς τον Α/Κ Γρεβενών λόγω της αναβάθμισης του οδικού άξονα Τρίκαλα- Λάρισα αυξάνοντας την προσβασιμότητα προς σημεία ενδιαφέροντος στις Περιφερειακές Ενότητες Λαρίσης και Μαγνησίας όπως ο Σ.Σ. Λάρισας, το Αεροδρόμιο Ν. Αγχιάλου κ.λ.π.
- Η ολοκλήρωση της Ιονίας Οδού μεταβάλει τις διαδρομές που μετρήθηκαν από/προς το Αεροδρόμιο Ακτίου και το Λιμάνι Πρέβεζας σε σχέση με το έτος 2009 με τους αντίστοιχους χρόνους διαδρομής να εμφανίζονται ιδιαίτερα μειωμένοι.

Πίνακας Γ.20. Αποστάσεις και χρονοαποστάσεις τόπων μέσω μεταφοράς και πλησιέστερων κόμβων της Εγνατίας Οδού ή κάθετων αξόνων στη Ζώνη Επιρροής IV, 2018

Κωδικός	Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	Συντεταγμένες		Προέλευση οχημάτων από	Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής (km/h)	Χρόνος Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (km/h)
		X (m)	Ψ (m)							
Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης										
Μ.1.1.1	Αεροδρόμιο Αλεξανδρούπολης	663716	4524431	Δυτικά	Α/Κ Αλεξανδρούπολης	Κρίνεται ότι λόγω της προσφερόμενης ειδικής εξόδου επί του Άξονα της Εγνατίας Οδού (δυτικά του Α/Κ ΒΙ.ΠΕ. Αλεξανδρούπολης) οι χρήστες που κινούνται από δυτικά δεν προτιμούν τη διαδρομή διαμέσου της πόλης της Αλεξανδρούπολης, χρησιμοποιώντας κατά το μέγιστο δυνατόν την Εγνατία Οδό.				
				Δυτικά	Ισόπεδος Κόμβος Αμφιτρίτης	7,33	6,98	62,92		
				Ανατολικά	Α/Κ ΒΙ.ΠΕ. Αλεξανδρούπολης	10,78	10,08	64,12		
Μ.1.3.2	Σ.Σ. Ορεσιτιάδας	711597	4597410	Βόρεια	Βόρεια Είσοδος από Κάθετο Άξονα Αρδανίου - Ορμενίου	3,25	6,01	32,45		
				Νότια	Νότια Είσοδος από Κάθετο Άξονα Αρδανίου - Ορμενίου	2,40	4,70	30,64		
Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας										
Μ.2.2.1	Λιμάνι Θεσσαλονίκης	409797	4498549	Ανατολικά	Α/Κ Τιταν	10,83	25,56	25,41	24,44	26,58
				Δυτικά	Α/Κ Καλοχωρίου	8,05	9,66	50,01	10,51	45,96
Μ.2.3.1	Σ.Σ. Σερρών	460930	4546792	Δυτικά	Α/Κ Λευκώνα	9,40	9,78	57,65	9,14	61,70
				Βόρεια	Α/Κ Μελενικισίου	11,50	11,65	59,23	11,01	62,68
Μ.2.3.2	Σ.Σ. Προμαχώνα	446404	4579805	Όλες οι κατευθύνσεις	Πάνω στον Κάθετο Άξονα Σερρών - Προμαχώνα	0,10	0,28	21,18		
Μ.2.3.3	Σ.Σ. Κιλκίς (Κρηστώνη)	403639	4534518	Όλες οι κατευθύνσεις	Α/Κ Λαγκαδά - ΣερρώνΕ//ΙΚ ΛαγυνώνΜ	31,80	27,93	68,33		
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας										
Μ.3.1.1	Αεροδρόμιο Καστοριάς	268541	4480850	Όλες τις κατευθύνσεις	Από τον Α/Κ Άργους Ορεστικού Άξονα Σιάτιστα -	3,48	3,48	60		

		Συντεταγμένες											
					Κρυσταλλοπηγής								
Μ.3.3.3	Σ.Σ. Φλώρινας	281710	4517398	Ανατολικά	Από Α/Κ Φλώρινας	3,5	4,74	44,29					
				Βόρεια	Δεν μετρήθηκε καθώς υπάρχει σε λειτουργία ο Α/Κ Φλώρινας ο οποίος και θα προτιμάται σε κάθε περίπτωση ακόμα και από αυτούς που έρχονται από τα Βόρεια σύνορα.								
Περιφέρεια Ηπείρου													
Μ.4.1.2	Αεροδρόμιο Ακτίου	219991	4313829	Δυτικά	Αποφασίστηκε να μην μετρηθεί η συγκεκριμένη διαδρομή λόγω Α) λειτουργίας της Ιόνιας Οδού και Β) μη μεταβολής των χαρακτηριστικών της διαδρομής σε σχέση με το 2009.								
				Ανατολικά	Αποφασίστηκε να μην μετρηθεί η συγκεκριμένη διαδρομή λόγω Α) λειτουργίας της Ιόνιας Οδού και Β) μη μεταβολής των χαρακτηριστικών της διαδρομής σε σχέση με το 2009.								
				Ανατολικά	Α/Κ Ιωαννίνων	98,35	74,28	79,44					
				Ανατολικά	Α/Κ Παμβώτιδας	101,65	80,71	75,57					
				Ανατολικά	Α/Κ Πεδινής	98,9	72,65	81,68					
Μ.4.2.2	Λιμάνι Πρέβεζας	218688	4317255	Δυτικά	Αποφασίστηκε να μην μετρηθεί η συγκεκριμένη διαδρομή λόγω Α) λειτουργίας της Ιόνιας Οδού και Β) μη μεταβολής των χαρακτηριστικών της διαδρομής σε σχέση με το 2009.								
				Δυτικά	Αποφασίστηκε να μην μετρηθεί η συγκεκριμένη διαδρομή λόγω Α) λειτουργίας της Ιόνιας Οδού και Β) μη μεταβολής των χαρακτηριστικών της διαδρομής σε σχέση με το 2009.								
				Ανατολικά	Α/Κ Ιωαννίνων	97,42	72,83	80,25					
				Ανατολικά	Α/Κ Παμβώτιδας	100,72	79,26	76,24					
				Ανατολικά	Α/Κ Πεδινής	97,97	71,2	82,56					
Μ.4.2.1	Λιμάνι Ηγουμενίτσας	178161	4377388	Όλες τις κατευθύνσεις	Α/Κ Ηγουμενίτσας - Λαδοχωρίου	1,25	1,79	41,86					
Περιφέρεια Θεσσαλίας													
Μ.5.3.2	Σ.Σ. Λάρισας	364481	4387578	Ανατολικά	Α/Κ Κλειδίου	121,65	75,54	96,62					
				Δυτικά	Α/Κ Παναγιάς	125	117,93	63,6					

		Συντεταγμένες								
				Δυτικά	Α/Κ Γρεβενών	143,3	129,41	66,44		
				Δυτικά	Α/Κ Κοζάνης	125,55	113,08	66,61		
M.5.1.1	Αεροδρόμιο Ν. Αγκιάλου	393712	4342288	Δυτικά	Α/Κ Κοζάνης	193,08	156,58	73,99		
				Δυτικά	Α/Κ Γρεβενών	210,48	169,29	74,6		
				Ανατολικά	Α/Κ Κλειδίου	186,55	106,52	105,08		
M.5.2.1	Λιμάνι Βόλου	408918	4356947	Δυτικά	Α/Κ Κοζάνης	184,55	152,68	72,52		
				Δυτικά	Α/Κ Γρεβενών	201,95	165,4	73,26		
				Ανατολικά	Α/Κ Κλειδίου	178,02	102,63	104,08		
M.5.3.1	Σ.Σ. Βόλου	408301	4357442	Ανατολικά	Α/Κ Κλειδίου	187,98	108,2	104,25		
				Δυτικά	Α/Κ Κοζάνης	184,55	152,68	72,52		
				Δυτικά	Α/Κ Γρεβενών	201,95	165,4	73,26		

Γ.3 ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΖΩΝΕΣ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΗ

Από τους 25 καταγεγραμμένους θεσμοθετημένους τόπους αναπτυξιακών υποδομών¹ στη Ζώνη Επιρροής IV (17 ΒΙ.ΠΕ., 3 ΒΙ.ΠΑ., 1 ΒΙΟ.ΠΑ., η Τεχνόπολη και η ζώνη Καινοτομίας Θεσσαλονίκης, το Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο Ηπείρου και ο ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου), οι 20 είναι σε λειτουργία και οι 5 δεν λειτουργούν (βρίσκονται είτε σε κατάσταση ενεργοποίησης ή δεν ενεργοποιήθηκαν ποτέ). Από αυτούς, οι 7 βρίσκονται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 5 στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 6 στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, 4 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και 3 στην Περιφέρεια Ηπείρου. Με εξαίρεση τις Περιφερειακές Ενότητες Χαλκιδικής, Πιερίας, Ημαθίας, Γρεβενών, Θεσπρωτίας, Άρτας και Καρδίτσας υπάρχει τουλάχιστον ένας τόπος αναπτυξιακών υποδομών σε κάθε μία από τις υπόλοιπες 17 Περιφερειακές Ενότητες της Ζώνης IV.

¹ Να σημειωθεί ότι, διαθέσιμα στοιχεία δυναμικότητας θα μπορούσαν να βρεθούν με σχετική βεβαιότητα για τους θεσμοθετημένους χώρους, κάτι το οποίο δεν είναι διασφαλισμένο για τις άτυπες συγκεντρώσεις. Υπό αυτό το πρίσμα, επιλέχθηκε οι αναπτυξιακές ζώνες της παρούσας μελέτης να μην περιλαμβάνουν άτυπες συγκεντρώσεις δευτερογενούς τομέα.

Πίνακας Γ.21. Προσπελάσιμοι τόποι αναπτυξιακών υποδομών (ΒΙΠΕ και άλλες αναπτυξιακές υποδομές) στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης ανά Περιφερειακή Ενότητα, Δήμο και θεσμικό καθεστώς

Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	Έκταση σε στρέμματα
ΒΙ.ΠΕ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΕΒΡΟΥ	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ	Α/Κ ΒΙ.ΠΕ. Αλεξανδρούπολης	1,73	2,18	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	2009
ΒΙ.ΠΕ. ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	ΕΒΡΟΥ	ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ	Κάθετος Άξονας Αρδανίου - Ορμενίου	1,00	1,63	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	470
ΒΙ.ΠΕ. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΡΟΔΟΠΗΣ	ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	Α/Κ ΒΙΠΕ Κομοτηνής	4,45	5,50	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	4315
ΒΙ.ΠΕ. ΞΑΝΘΗΣ	ΞΑΝΘΗΣ	ΞΑΝΘΗΣ	Α/Κ Δυτικός Ξάνθης (Βανιάνου)*	4,4*	5*	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	1566
ΒΙ.ΠΕ. ΔΡΑΜΑΣ	ΔΡΑΜΑΣ	ΔΡΑΜΑΣ	Α/Κ Αγ. Σύλλα*	39,3*	44*	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	2233
ΒΙ.ΠΕ. ΚΑΒΑΛΑΣ	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΕΣΤΟΥ	Α/Κ Πέρνης*	3,3*	3*	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	2062
*Τα δεδομένα προέρχονται από το δελτίο αποτελεσμάτων του 2010.							
Πηγή: ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.							

Πίνακας Γ.22. Προσπελάσιμοι τόποι αναπτυξιακών υποδομών (ΒΙΠΕ και άλλες αναπτυξιακές υποδομές) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή

Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	Έκταση σε στρέμματα
Ενότητα, Δήμο και θεσμικό καθεστώς							
ΒΙ.ΠΕ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΔΕΛΤΑ	A/K Ιωνίας - Διαβατών	3,83	3,28	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	10800
			A/K Σίνδου	5,10	5,18		
ΒΙ.ΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΧΑΛΚΙΔΟΝΟΣ	A/K Ιωνίας - Διαβατών*	14,5*	12*	Θεσμοθετημένο σε λειτουργία	1023**
ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΠΥΛΛΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	A/K Τιταν	18,77	13,85	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	94
ΖΩΝΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΠΥΛΛΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	A/K Τιταν	19,42	14,27	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	60
ΒΙ.ΠΕ. ΕΔΕΣΣΑΣ	ΠΕΛΛΑΣ	ΕΔΕΣΣΑΣ	Κάθετος Άξονας Κοζάνης - Νίκης (A/K Λεβαΐας)	24,10	16,00	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	527
			A/K Ιωνίας - Διαβατών	95,60	83,38		
			A/K Βέροιας	67,15	67,27		
			A/K Αξιού	96,50	83,09		
ΒΙ.ΠΕ. ΚΙΛΚΙΣ - ΣΤΑΥΡΟΧΩΡΙΟΥ	ΚΙΛΚΙΣ	ΚΙΛΚΙΣ	A/K Λαγκαδά - ΣερρώνE//IK ΛαγυνώνM	42,90	36,07	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	1570**
ΒΙ.ΠΕ ΣΕΡΡΩΝ	ΣΕΡΡΩΝ	ΣΕΡΡΩΝ	A/K Μελενικισίου	3,30	2,55	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	1200
			A/K Λευκώνα	6,00	4,98		
* Τα δεδομένα προέρχονται από το δελτίο αποτελεσμάτων του 2010.							
** Έκταση βάσει ΦΕΚ ίδρυσης.							
Πηγή: ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.							

Πίνακας Γ.23. Προσπελάσιμοι τόποι αναπτυξιακών υποδομών (ΒΙΠΕ και άλλες αναπτυξιακές υποδομές) στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, Δήμο και θεσμικό καθεστώς

Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	Έκταση σε στρέμματα
ΒΙ.ΠΕ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Από Α/Κ Φλώρινας	8,45	6,80	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	1 104
ΒΙ.ΠΕ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Α/Κ Κοζάνης	5,35	3,21	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	602
ΒΙΟ.ΠΑ ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΕΟΡΔΑΙΑΣ	Νότια Είσοδος Καθέτου Άξονα Κοζάνης - Νίκης *	1,6*	2*	Θεσμοθετημένο σε λειτουργία	505**
ΒΙ.ΠΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Από τον Α/Κ Μανιάκοι	5,50	7,04	Θεσμοθετημένο σε λειτουργία	302
ΑΗΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Α/Κ Πολυμύλου	14,95	10,54	Θεσμοθετημένος σε λειτουργία	1 500
* Τα δεδομένα προέρχονται από το δελτίο αποτελεσμάτων του 2010.							
** Έκταση βάσει ΦΕΚ ίδρυσης.							
Πηγή: ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.							

Πίνακας Γ.24. Προσπελάσιμοι τόποι αναπτυξιακών υποδομών (ΒΙΠΕ και άλλες αναπτυξιακές υποδομές) στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, Δήμο και θεσμικό καθεστώς

Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	Έκταση σε στρέμματα
ΒΙ.ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΖΙΤΣΑΣ	Α/Κ Ιωαννίνων	18,65	24,64	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	2 029
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Α/Κ Ιωαννίνων	4,45	7,54	Θεσμοθετημένο σε λειτουργία	3
ΒΙ.ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Α/Κ Ιωαννίνων	89,65	64,83	Θεσμοθετημένη σε λειτουργία	2 025
			Α/Κ Παμβώτιδας	92,95	71,26		
			Α/Κ Πεδινής	90,20	63,20		
Πηγή: ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.							

Πίνακας Γ.25. Προσπελάσιμοι τόποι αναπτυξιακών υποδομών (ΒΙΠΕ και άλλες αναπτυξιακές υποδομές) στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, Δήμο και θεσμικό καθεστώς

Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	Έκταση σε στρέμματα
ΒΙ.ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΤΕΜΠΩΝ	Α/Κ Κλειδίου	108,95	60,76	θεσμοθετημένη σε λειτουργία	2 413
			Α/Κ Κοζάνης	118,00	111,19		
			Α/Κ Παναγιάς	154,43	134,33		
ΒΙ.ΠΕ ΒΟΛΟΥ Α'	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΒΟΛΟΥ	Α/Κ Κλειδίου	171,53	95,75	θεσμοθετημένη σε λειτουργία	2 799
			Α/Κ Κοζάνης	178,05	145,81		
			Α/Κ Γρεβενών	195,45	158,53		
			Α/Κ Παναγιάς	177,15	147,04		
ΒΙ.ΠΕ ΒΟΛΟΥ Β' (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ)	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Α/Κ Κλειδίου	165,18	91,08	θεσμοθετημένη σε λειτουργία	1 734
			Α/Κ Κοζάνης	171,70	141,14		
			Α/Κ Γρεβενών	189,10	153,86		
			Α/Κ Παναγιάς	170,80	142,38		
ΒΙ.ΠΑ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	Α/Κ Παναγιάς*	88,8*	85*	θεσμοθετημένη_δεν ενεργοποιήθηκε	902 **
*Τα δεδομένα προέρχονται από το δελτίο αποτελεσμάτων του 2010.							
** έκταση βάσει ΦΕΚ ίδρυσης							
Πηγή: ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.							

Πίνακας Γ.26. Δυναμικότητα προσπελάσιμων τόπων αναπτυξιακών υποδομών (ΒΙΠΕ και άλλες αναπτυξιακές υποδομές) στο σύνολο της Ζώνης IV

Α/Α	Περιφέρεια	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ-ΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	Ονομασία τόπου	Έτος ίδρυσης	Έκταση από ΦΕΚ	Έκταση από φορέα διαχείρισης	Εγκατεστημένες επιχειρήσεις 2017	Λειτουργούσες επιχειρήσεις 2017	Αριθμός εργαζομένων 2017
1	Αν. Μακεδονίας & Θράκης	ΕΒΡΟΥ	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ	ΒΙ.ΠΕ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	1975	1900	2009	29	9	352
2	Αν. Μακεδονίας & Θράκης	ΕΒΡΟΥ	ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ	ΒΙ.ΠΕ. ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	1997	500	470	10	9	31
3	Αν. Μακεδονίας & Θράκης	ΡΟΔΟΠΗΣ	ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	ΒΙ.ΠΕ. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	1976	4000	4315	95	41	1466
4	Αν. Μακεδονίας & Θράκης	ΞΑΝΘΗΣ	ΞΑΝΘΗΣ	ΒΙ.ΠΕ.ΞΑΝΘΗΣ	1975	1550	1566	37	27	584
5	Αν. Μακεδονίας & Θράκης	ΔΡΑΜΑΣ	ΔΡΑΜΑΣ	ΒΙ.ΠΕ. ΔΡΑΜΑΣ	1977	2232	2233	69	45	1175
6	Αν. Μακεδονίας & Θράκης	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΕΣΤΟΥ	ΒΙ.ΠΕ. ΚΑΒΑΛΑΣ	1981	2081	2062	64	45	437
7	Κεντρικής Μακεδονίας	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΔΕΛΤΑ	ΒΙ.ΠΕ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1994	9686	10800	886	718	X
8	Κεντρικής Μακεδονίας	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	ΒΙ.ΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2000	1023		2*	2*	X
9	Κεντρικής Μακεδονίας	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2004	94	94	6*	6*	271*
10	Κεντρικής Μακεδονίας	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	ΖΩΝΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2006		60	0	0	0

Α/Α	Περιφέρεια	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ-ΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	Όνομασία τόπου	Έτος ίδρυσης	Έκταση από ΦΕΚ	Έκταση από φορέα διαχείρισης	Εγκατεστημένες επιχειρήσεις 2017	Λειτουργούσες επιχειρήσεις 2017	Αριθμός εργαζομένων 2017
11	Κεντρικής Μακεδονίας	ΠΕΛΛΑΣ	ΕΔΕΣΣΑΣ	ΒΙ.ΠΕ. ΕΔΕΣΣΑΣ	1984	500	527	4	2	50
12	Κεντρικής Μακεδονίας	ΚΙΛΚΙΣ	ΚΙΛΚΙΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΥΠΟΥ Α'	1986	1570		50*	33*	2750*
13	Κεντρικής Μακεδονίας	ΣΕΡΡΩΝ	ΣΕΡΡΩΝ	ΒΙ.ΠΕ ΣΕΡΡΩΝ	1978	1200	1200	48	34	68
14	Δυτικής Μακεδονίας	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΒΙ.ΠΕ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	1981		1 104	19	16	320
15	Δυτικής Μακεδονίας	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΒΙ.ΠΕ ΚΟΖΑΝΗΣ	1997	680	602	0	0	0
16	Δυτικής Μακεδονίας	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΕΟΡΔΑΙΑΣ	ΒΙΟ.ΠΑ ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ	2005	505		0	0	0
17	Δυτικής Μακεδονίας	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΒΙ.ΠΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	2006	302	302	4	4	150
18	Δυτικής Μακεδονίας	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΑΗΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	1984		1 500	1**	1**	670**
19	Ηπείρου	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΖΙΤΣΑΣ	ΒΙ.ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1986		2 029	191	134	2 000
20	Ηπείρου	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ	2004		3	24	24	50
21	Ηπείρου	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΒΙ.ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	1981		2 025	69	52	380
22	Θεσσαλίας	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΤΕΜΠΩΝ	ΒΙ.ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	1981		2 413	68	46	700
23	Θεσσαλίας	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΒΟΛΟΥ	ΒΙ.ΠΕ ΒΟΛΟΥ Α'	1969		2 799	117	75	2 000

Α/Α	Περιφέρεια	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ-ΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	Ονομασία τόπου	Έτος ίδρυσης	Έκταση από ΦΕΚ	Έκταση από φορέα διαχείρισης	Εγκατεστημένες επιχειρήσεις 2017	Λειτουργούσες επιχειρήσεις 2017	Αριθμός εργαζομένων 2017
24	Θεσσαλίας	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	ΒΙ.ΠΕ ΒΟΛΟΥ Β' (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ)	1984		1 734	45	31	950
25	Θεσσαλίας	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	ΒΙ.ΠΑ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	2005	902		0	0	0
<p>* Τα δεδομένα προέρχονται από την Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης ** Τα δεδομένα προέρχονται από τον ίδιο το φορέα</p>										
<p>Πηγή: ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.</p>										

Από τους 25 τόπους αναπτυξιακών δραστηριοτήτων που εξετάστηκαν, οι 14 βρίσκονται σε απόσταση έως 10 χιλιομέτρων (9 ζώνες σε απόσταση έως 5 χλμ) εκατέρωθεν της Εγνατίας Οδού και των κάθετων αξόνων της. Δηλαδή στην ζώνη άμεσης επιρροής της Εγνατίας Οδού και των κάθετων αξόνων συγκεντρώνονται οι περισσότερες από τις μισές ΒΙΠΕ, ΒΙΟΠΑ, ΒΙΠΑ, πάρκα τεχνολογίας και εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας και Ηπείρου. Στη Θεσσαλία ούτως ή άλλως οι ζώνες βρίσκονται σε μακρινές αποστάσεις από κόμβους της Εγνατίας Οδού. Συνολικά 21 από τους 25 τόπους αναπτυξιακών δραστηριοτήτων βρίσκονται στις Περιφερειακές Ενότητες διέλευσής της και οι 4 στο υπόλοιπο της Ζώνης IV, δηλαδή στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Η απόσταση μεταξύ των τόπων αναπτυξιακών υποδομών της Ζώνης IV και των πλησιέστερων κόμβων του συστήματος Εγνατία Οδός - κάθετοι άξονες κυμαίνεται μεταξύ ενός (1) (ΒΙ.ΠΕ. Ορεστιάδας) και 195 χιλ. (ΒΙ.ΠΕ. Βόλου Α').

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, όλοι οι τόποι αναπτυξιακών υποδομών βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 5 χιλ. και σε χρονοαπόσταση έως 5 λεπτά από κάποιον κόμβο της Εγνατίας Οδού ή του κάθετου άξονα Αρδάνιο – Ορμένιο. Μόνη εξαίρεση είναι η ΒΙ.ΠΕ. της Δράμας, η οποία απέχει από τον Α/Κ Αγ. Σύλλα 39,3 χιλ. ή 44 λεπτά. Η μέση απόσταση μεταξύ ενός τόπου και του πλησιέστερου κόμβου στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης είναι 9 χιλ. και η μέση χρονοαπόσταση 10,2 λεπτά.

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, η μέση απόσταση μεταξύ ενός τόπου και του πλησιέστερου κόμβου κυμαίνεται μεταξύ 3,3 και 96,5 χιλ. και η χρονοαπόσταση μεταξύ 2,55 και 83 λεπτά. Η ΒΙ.ΠΕ. Θεσσαλονίκης, που είναι η μεγαλύτερη (με μεγάλη διαφορά από τη δεύτερη μεγαλύτερη) σε έκταση (10800 στρ.) και σε δυναμικότητα (718 εγκατεστημένες επιχειρήσεις το 2017) βιομηχανική περιοχή της Ζώνης IV, βρίσκεται σε απόσταση μόλις 3,83 χιλ. και σε χρονοαπόσταση μόλις 3,28 λεπτά από τον κόμβο Ιωνίας-Διαβατών της Εγνατίας Οδού. Αντιθέτως η ΒΙ.ΠΕ. Έδεσσας βρίσκεται σε μεγάλη απόσταση από κόμβους της Εγνατίας (η ελάχιστη απόσταση είναι 67 χλμ και η μέγιστη 96,50 χλμ) γεγονός που οδηγεί σε μεγάλους χρόνους διαδρομής (μέσος όρος 77,9 λεπτά). Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας η μέση απόσταση μεταξύ ενός τόπου και του πλησιέστερου κόμβου του συστήματος Εγνατία Οδός – κάθετοι άξονες είναι 22,25 χιλ. και η αντίστοιχη μέση χρονοαπόσταση είναι 18,9 λεπτά.

Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, όλοι οι τόποι αναπτυξιακών υποδομών εξυπηρετούνται άμεσα από τους κόμβους του συστήματος Εγνατία Οδός - κάθετοι άξονες, με εξαίρεση τον ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου που απέχει 14,95 χλμ από τον πλησιέστερο κόμβο που είναι ο Α/Κ Πολυμύλου. Γενικότερα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας η μέση απόσταση μεταξύ ενός τόπου και του πλησιέστερου κόμβου είναι 7,17 χιλ. και η αντίστοιχη μέση χρονοαπόσταση είναι μόλις 5,9 λεπτά.

Στην Περιφέρεια Ηπείρου, μελετήθηκαν τρεις θεσμοθετημένοι τόποι αναπτυξιακών υποδομών (ΒΙ.ΠΕ Ιωαννίνων, Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο Ηπείρου και ΒΙ.ΠΕ Πρέβεζας). Οι δύο πρώτοι απέχουν από τους κόμβους της Εγνατίας Οδού 18,65 και 4,45 χιλ. αντίστοιχα και η χρονοαπόστασή τους είναι 24,64 και 7,54 λεπτά. Αντίθετα η ΒΙ.ΠΕ. Πρέβεζας απέχει μεγάλη απόσταση από τον πλησιέστερο κόμβο (μέσος όρος 90,93 χλμ και μέσος χρόνος διαδρομής 66,43 λεπτά).

Οι πλέον απομακρυσμένοι τόποι αναπτυξιακών υποδομών της Ζώνης IV από τους κόμβους της Εγνατίας Οδού και των κάθετων αξόνων βρίσκονται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, στην οποία η μέση απόσταση μεταξύ ενός τόπου και του πλησιέστερου κόμβου είναι 179,63 χιλ. και η μέση χρονοαπόσταση 1 ώρες και 54 λεπτά. Ο εγγύτερος τόπος αναπτυξιακής υποδομής

στον άξονα της Εγνατίας Οδού είναι το ΒΙ.ΠΑ. Φαρκαδόνας στο Νομό Τρικάλων, το οποίο απέχει 88,8 χιλ. και 85 λεπτά από τον Α/Κ Παναγιάς αλλά δεν έχει ενεργοποιηθεί ακόμα.

Από την εικόνα των παραπάνω Πινάκων, στη μορφή που έχουν σήμερα εξάγονται επίσης ορισμένα γενικά συμπεράσματα που αφορούν το σύνολο των 5 Περιφερειών. Συγκεκριμένα, αξίζει να αναφερθεί ότι εκτός από τις ΒΙ.ΠΕ. Θεσσαλονίκης (σήμερα 718 λειτουργούσες επιχειρήσεις), των Ιωαννίνων (σήμερα 134 επιχειρήσεις σε λειτουργία) και του Βόλου (Α') (75 λειτουργούσες επιχειρήσεις), δεν υπάρχει καμία άλλη ζώνη που να ξεπερνά τις 60 επιχειρήσεις (οι ΒΙ. ΠΕ. Κομοτηνής, Δράμας, Καβάλας, Σερρών, Πρέβεζας, Λάρισας και Παραρτήματος Βόλου αλλά και το Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Α' Κιλκίς έχουν 30-60 επιχειρήσεις). Επίσης υπάρχουν μεγάλες σε έκταση ΒΙ.ΠΕ. που όμως παρουσιάζουν πολύ μικρή πληρότητα (π.χ. ΒΙ.ΠΕ. Αλεξανδρούπολης με έκταση 2009 στρ και μόλις 9 λειτουργούσες επιχειρήσεις ή ΒΙ.ΠΕ. Κομοτηνής με έκταση 4315 στρ. και 41 επιχειρήσεις και ΒΙ. ΠΕ. Φλώρινας με περίπου 1100 στρ. και 16 επιχειρήσεις να λειτουργούν) και άλλες που, από ότι φαίνεται, δεν έχουν ξεκινήσει ακόμα να λειτουργούν (συγκεκριμένα ΒΙΟ.ΠΑ. Πτολεμαΐδας ή ΒΙ.ΠΕ. Κοζάνης και ΒΙ.ΠΑ. Φαρκαδόνας με καμία επιχείρηση μέχρι στιγμής). Για τις δύο ζώνες που διατίθενται δεδομένα για όλα τα έτη από το 2006 έως σήμερα παρουσιάζεται αύξηση στο Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο Ηπείρου 200% και σχετική σταθερότητα στον ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου (μείωση 4%).

Γ.4 ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΙ ΤΟΠΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΗ

Η επεξεργασία του δείκτη και τα αποτελέσματα αυτού που ακολουθούν περιλαμβάνουν:

- μία επισκόπηση της τουριστικής κίνησης στη Ζώνη IV της Εγνατίας Οδού. Τα πρωτογενή δεδομένα προέρχονται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. και αφορούν:
 - τις αφίξεις αλλοδαπών στην Ελλάδα κατά μέσο ταξιδιού και σταθμό εισόδου (περίοδος: 2007-2016²),
 - τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις στα συλλογικά τουριστικά καταλύματα (περίοδος: 2007-2016), ανά Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα και Ζώνη / τόπο τουριστικού ενδιαφέροντος,
 - το δυναμικό τουριστικών καταλυμάτων (2007-2016), ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα, και την πληρότητά τους (περίοδος: 2010-2016), ανά Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα και Ζώνη / τόπο τουριστικού ενδιαφέροντος,
 - την κίνηση των επισκεπτών, τα εισιτήρια και τις εισπράξεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους (2007-2016).
- τον αριθμό επιχειρήσεων που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σχετικές με τον τουρισμό και τον κύκλο εργασιών αυτών, βάσει στοιχείων του Στατιστικού Μητρώου Επιχειρήσεων της ΕΛ.ΣΤΑΤ.
- τη χρονοαπόσταση των ζωνών / τόπων τουριστικού ενδιαφέροντος από τον πλησιέστερο κόμβο της Εγνατίας οδού.

Οι 43 ζώνες / τόποι τουριστικού ενδιαφέροντος που μελετώνται για τις 5 Περιφέρειες της Ζώνης IV αποτελούν περισσότερο ευρύτερες περιοχές και λιγότερο σημειακούς προορισμούς και περιλαμβάνουν όλους τους δημοφιλείς τόπους αστικού, ορεινού, περιβαλλοντικού, πολιτιστικού, θρησκευτικού και παραθαλάσσιου τουρισμού, των οποίων η προσβασιμότητα έχει επηρεαστεί από τη λειτουργία του αυτοκινητόδρομου και των κάθετων αξόνων του.

Σχετικά με τις οδικές και σιδηροδρομικές **αφίξεις αλλοδαπών** στην Ελλάδα, θα πρέπει να επισημανθεί καταρχήν ότι όλες βρίσκονται στη Ζώνη IV και συνδέονται είτε άμεσα (Κήποι Έβρου), είτε μέσω Κάθετου Άξονα με τον αυτοκινητόδρομο της Εγνατίας Οδού. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί πως οι αφίξεις αλλοδαπών δεν μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά ή κυρίως στην τουριστική κίνηση, καθώς συμπεριλαμβάνονται και οι αφίξεις αλλοδαπών για λόγους εργασίας (π.χ. οικονομικοί μετανάστες, επιχειρηματίες κλπ.).

Στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου (2007-2015), φαίνεται ξεκάθαρα πως ως βασικό μέσο εισόδου στις Περιφέρειες της Ζώνης IV επιλέγεται το αυτοκίνητο, καθώς οι οδικές μετακινήσεις συγκεντρώνουν το 77,42% των συνολικών αφίξεων της Ζώνης, με αμέσως επόμενο επιλεγόμενο μέσο το αεροπλάνο με ποσοστό 15,96%, ενώ οι θαλάσσιες και σιδηροδρομικές μεταφορές συγκεντρώνουν 6,12% και 0,50% αντίστοιχα. Συγκριτικά με τις αφίξεις σε επίπεδο χώρας, παρουσιάζεται μία σημαντική διαφοροποίηση, καθώς το 69,20%

² Τα δεδομένα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τις αφίξεις αλλοδαπών ανά μέσο δίνονται μέχρι και το 2015 για το σύνολο του έτους, ενώ για το 2016 δίνονται για τα δύο πρώτα τρίμηνα του έτους.

των αλλοδαπών επιλέγει την αεροπορική μετακίνηση, με την οδική να ακολουθεί με ποσοστό 25,51%. Συγκρίνοντας το μερίδιο αφίξεων ανά μέσο την περίοδο πριν και μετά το 2010, φαίνεται ότι στη Ζώνη IV λαμβάνει χώρα μία αύξηση των μετακινήσεων οδικώς, από 71,25% για τα έτη 2007 έως 2010 σε 78,01% για τα έτη 2010 έως 2014. Αντίστοιχου μεγέθους αύξηση παρουσιάζεται και στις οδικές αυξήσεις σε επίπεδο Χώρας. Φαίνεται μάλιστα ότι αυτές οι αυξήσεις, τόσο στη Ζώνη IV όσο και στη Χώρα, συνοδεύονται από μειώσεις κατά κύριο λόγο στις μετακινήσεις αεροπορικώς και δευτερευόντως θαλασσίως.

Διαγράμματα Γ.5 και Γ.6. Αφίξεις αλλοδαπών στην Ελλάδα και στη Ζώνη IV κατά μέσο, 2007-2015

Μελετώντας την **εξέλιξη των μετακινήσεων** στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου (2007-2015), φαίνεται πως οι αφίξεις που πραγματοποιούνται αεροπορικώς (αφορούν μόνο το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης) έχουν αυξηθεί κατά 11,76%, οι αυξήσεις που πραγματοποιούνται θαλασσίως κατά 19,63%, ενώ εντυπωσιακή είναι η αύξηση των οδικών αφίξεων κατά 157,66%. Για τις τελευταίες μάλιστα, προκύπτει ξεκάθαρα ότι αυτή η αύξηση οφείλεται σε σημαντικό βαθμό στις αυξήσεις που καταγράφονται μετά την ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού (μεταβολή 2010-2015 ίση με 142,98%). Στον αντίποδα, ιδιαίτερα υψηλό αρνητικό ποσοστό μεταβολής εμφανίζουν οι σιδηροδρομικές αφίξεις (-91,97%), το οποίο αποδίδεται κατά κύριο λόγο στις αρνητικές τάσεις της περιόδου μετά την ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού.

Ανά επιμέρους σταθμό εισόδου και μέσο μεταφοράς διαπιστώνονται τα εξής: Ως προς τις **αεροπορικές αφίξεις**, το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης μετά την αρνητική μεταβολή της περιόδου 2007-2010 (-19,83%), εμφανίζει σημαντική αύξηση την περίοδο 2010-2014 (της τάξης του 40%) και μικρή μείωση (-0,38%) μεταξύ 2014-2015. Σε επίπεδο χώρας, οι αεροπορικές αφίξεις επίσης εμφανίζουν μείωση κατά την πρώτη εξεταζόμενη τριετία (-10,76%) και αύξηση τις επόμενες περιόδους, με συνολική μεταβολή για την περίοδο 2010-2015 ίση με 40,85% (μεταβολή συνόλου περιόδου 2007-2015 ίση με 25,68%). Ως προς τις **σιδηροδρομικές αυξήσεις**, για τα έτη για τα οποία διατίθενται στοιχεία για το σταθμό του Προμαχώνα, η εικόνα είναι αρνητική. Το ίδιο ισχύει και για το σύνολο της Ζώνης IV που συμπίπτει με το σύνολο Χώρας (συνολική μεταβολή εξεταζόμενης περιόδου μεγαλύτερη του 90%). Ως προς τις **θαλάσσιες αφίξεις**, το λιμάνι της Ηγουμενίτσας, και ως εκ τούτου και η Ζώνη IV, παρουσιάζει στο σύνολο της περιόδου αύξηση των αφίξεων κατά 19,63%. Το ποσοστό αυτό προκύπτει μετά από σημαντική αύξηση την περίοδο πριν το 2010 και συνεχείς μειώσεις κατά τις επόμενες υποπεριόδους. Στο σύνολο της Χώρας, η εικόνα παρουσιάζεται διαχρονικά αρνητική (μεταβολή 2007-2015 ίση με -41,54%). Τέλος, όσον αφορά στις **οδικές**

αφίξεις ανά επιμέρους σταθμό εισόδου, καταγράφονται από υψηλές έως εντυπωσιακές θετικές μεταβολές στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου για όλους τους σταθμούς, με την υψηλότερη να αντιστοιχεί στον σταθμό των Κήπων (357,51%). Ακολουθούν κατά σειρά ο σταθμός Ευζώνων (195,22%), ο σταθμός Προμαχώνα (186,15%), οι οδικοί σταθμοί εκτός δείγματος (113,80%) και ο σταθμός Κακκαβιάς (101,76%). Για τον σταθμό Ευζώνων, ο μεγαλύτερος αριθμός αφίξεων καταγράφεται το 2015 και ο αμέσως επόμενος το 2014, για το σταθμό Κακκαβιάς το 2013 και ακολούθως το 2012, για το σταθμό Κήπων το 2015 και ακολούθως το 2013, για το σταθμό Προμαχώνα το 2015 και ακολούθως το 2014, όπως το ίδιο ισχύει και για τους σταθμούς εκτός δείγματος. Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι οι μεταβολές σε όλους τους σταθμούς εισόδου είναι θετικές σε όλες τις εξεταζόμενες περιόδους, με εξαίρεση τη μείωση των αφίξεων κατά 21% στο σταθμό του Προμαχώνα την περίοδο 2007-2010.

Πίνακας Γ.27. Αφίξεις αλλοδαπών στη Ζώνη IV κατά μέσο και σταθμό εισόδου, 2007-2016*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016***	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΟΡΟΣ 2007-2010	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΟΡΟΣ 2010-2014	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΟΡΟΣ 2014-2015	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΟΡΟΣ 2010-2015	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΟΡΟΣ 2007-2015
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ															
Θεσσαλονίκη	946.408	919.677	862.054	758.772	869.929	901.573	908.005	1.061.722	1.057.706	386.576	871.728	900.000	1.059.714	926.285	920.650
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	946.408	919.677	862.054	758.772	869.929	901.573	908.005	1.061.722	1.057.706	386.576	871.728	900.000	1.059.714	926.285	920.650
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	11.919.978	11.691.650	10.748.109	10.637.307	11.671.155	10.992.903	12.302.448	14.057.215	14.981.102	4.905.534	11.249.261	11.932.206	14.519.159	12.440.355	12.111.319
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΣ															
Προμαχώνα**	10.951	11.226	6.063	8.686	0	0	0	0	-	-	9.232				
Σιδηροδρομικοί σταθμοί εκτός δείγματος	55.540	54.647	48.894	45.475	3.765	0	0	6.895	5.338	633	51.139		6.117		
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	66.492	65.873	54.957	54.161	3.765	0	0	6.895	5.338	633	60.371		6.117		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	66.492	65.873	54.957	54.161	3.765	0	0	6.895	5.338	633	60.371		6.117		
ΘΑΛΑΣΣΙΩΣ															
Ηγουμενίτσας	290.165	303.985	341.458	415.196	363.223	360.186	373.186	380.560	347.124	86.438	337.701	378.470	363.842	373.246	352.787
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	290.165	303.985	341.458	415.196	363.223	360.186	373.186	380.560	347.124	86.438	337.701	378.470	363.842	373.246	352.787
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.081.332	1.080.025	1.007.843	1.031.509	947.848	790.469	806.960	701.345	632.161	202.328	1.050.177	855.626	666.753	818.382	897.721
ΟΔΙΚΩΣ															
Ευζώνων	784.985	787.128	773.944	1.370.776	1.483.199	1.494.351	1.905.667	2.070.155	2.317.440	565.877	929.208	1.664.830	2.193.798	1.773.598	1.443.072
Κακκαβιάς	136.224	150.444	142.514	146.324	237.874	276.181	290.263	259.319	274.849	131.808	143.877	241.992	267.084	247.468	212.666
Κήπων	133.313	142.423	182.163	390.921	328.323	347.905	522.900	514.263	609.914	152.627	212.205	420.862	562.088	452.371	352.458
Προμαχώνα	567.781	459.339	493.984	448.925	475.435	377.894	565.014	1.493.598	1.624.728	424.902	492.507	672.173	1.559.163	830.932	722.966
Κρυσταλλοπηγής****										121.973					
Νυμφαίας*****										134.775					
Οδικό σταθμό εκτός δείγματος	1.475.165	1.561.921	1.511.020	927.567	1.279.648	1.237.919	1.526.328	2.930.673	3.153.922	805.766	1.368.918	1.580.427	3.042.298	1.842.676	1.733.796
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	3.097.469	3.101.257	3.103.625	3.284.513	3.804.479	3.734.249	4.810.172	7.268.007	7.980.854	2.337.727	3.146.716	4.580.284	7.624.430	5.147.046	4.464.958
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	3.097.469	3.101.257	3.103.625	3.284.513	3.804.479	3.734.249	4.810.172	7.268.007	7.980.854	2.337.727	3.146.716	4.580.284	7.624.430	5.147.046	4.464.958
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ	4.400.534	4.390.791	4.362.094	4.512.642	5.041.396	4.996.008	6.091.364	8.717.184	9.391.022	2.811.374	4.416.515	5.871.719	9.054.103	6.458.269	5.767.004
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ	16.165.265	15.938.806	14.914.534	15.007.490	16.427.247	15.517.622	17.919.581	22.033.462	23.599.455	7.446.222	15.506.524	17.381.080	22.816.459	18.417.476	17.502.607

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

* Τα δεδομένα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τις αφίξεις αλλοδαπών ανά μέσο δίνονται μέχρι και το 2015 για το σύνολο του έτους, ενώ για το 2016 δίνονται για τα δύο πρώτα τρίμηνα του έτους. Ως εκ τούτου, για λόγους ορθής συγκρισιμότητας των στοιχείων, τα δεδομένα για το 2016 δεν συγκρίνονται με τα αποτελέσματα προηγούμενων ετών.

** Για τον σταθμό του Προμαχώνα η ΕΛ.ΣΤΑΤ. δίνει στοιχεία μόνο για έτη 2007 έως και 2010. Συγκεκριμένα για τα εξεταζόμενα έτη στους πίνακες δεδομένων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. δίνονται οι εξής διευκρινίσεις:

2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012: Οι αφίξεις μη κατοίκων για τον σταθμό αυτό υπολογίζονται με βάση μόνο τους μήνες που πραγματοποιείται δειγματοληψία. Για τους μήνες που δεν πραγματοποιείται δειγματοληψία γίνεται εκτίμηση των αφίξεων μη κατοίκων και συμπεριλαμβάνεται στα στοιχεία των σιδηροδρομικών σταθμών εκτός δείγματος.

2013: Δεν πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία με αυτό το μέσο μεταφοράς [συνολικά δηλαδή με το σιδηρόδρομο], διότι δεν υπάρχει σιδηροδρομική σύνδεση της Ελλάδος με το εξωτερικό.

2014, 2015: Κατά τη συγκεκριμένη περίοδο δεν πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία σε αυτό το σταθμό εισόδου. Σημειώνεται επίσης ότι: α) Από το Μάιο 2014 η σιδηροδρομική σύνδεση της Ελλάδος με το εξωτερικό τέθηκε εκ νέου σε λειτουργία (...) και β) Τυχόν διαφορές μεταξύ του αθροίσματος των επιμέρους ποσών και των ποσών που αναγράφονται ως σύνολα οφείλονται σε στρογγυλοποίηση.

2016: Κατά τη συγκεκριμένη περίοδο δεν πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία σε αυτόν τον σταθμό εισόδου.

*** Για το έτος 2006 η ΕΛ.ΣΤΑΤ. διαθέτει, την παρούσα χρονική στιγμή, δεδομένα μόνο για το πρώτο εξάμηνο του έτους (περίοδος Ιανουαρίου-Ιουνίου). Επομένως, τα στοιχεία του πίνακα που αφορούν το 2016 δεν μπορούν να συγκριθούν με τα στοιχεία των προηγούμενων ετών.

**** Δειγματοληψία σε αυτόν τον σταθμό εισόδου ξεκίνησε από τον Ιανουάριο του έτους 2016.

***** Δειγματοληψία σε αυτόν τον σταθμό εισόδου ξεκίνησε τον Μάιο του έτους 2016.

Πίνακας Γ.28. Μεταβολές στις αφίξεις αλλοδαπών κατά μέσο και σταθμό εισόδου, 2007-2016*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016***	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%) 2007-2010	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%) 2010-2014	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%) 2014-2015	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%) 2010-2015	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%) 2007-2015
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ															
Θεσσαλονίκη	946.408	919.677	862.054	758.772	869.929	901.573	908.005	1.061.722	1.057.706	386.576	-19,83	39,93	-0,38	39,40	11,76
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	946.408	919.677	862.054	758.772	869.929	901.573	908.005	1.061.722	1.057.706	386.576	-19,83	39,93	-0,38	39,40	11,76
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	11.919.978	11.691.650	10.748.109	10.637.307	11.671.155	10.992.903	12.302.448	14.057.215	14.981.102	4.905.534	-10,76	32,15	6,57	40,84	25,68
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΣ															
Προμαχώνα**	10.951	11.226	6.063	8.686	0	0	0	0	-	-	-20,69				
Σιδηροδρομικοί σταθμοί εκτός δείγματος	55.540	54.647	48.894	45.475	3.765	0	0	6.895	5.338	633	-18,12	-84,84	-22,58	-88,26	-90,39
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	66.492	65.873	54.957	54.161	3.765	0	0	6.895	5.338	633	-18,54	-87,27	-22,57	-90,14	-91,97
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	66.492	65.873	54.957	54.161	3.765	0	0	6.895	5.338	633	-18,54	-87,27	-22,57	-90,14	-91,97
ΘΑΛΑΣΣΙΩΣ															
Ηγουμενίτσας	290.165	303.985	341.458	415.196	363.223	360.186	373.186	380.560	347.124	86.438	43,09	-8,34	-8,79	-16,40	19,63
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	290.165	303.985	341.458	415.196	363.223	360.186	373.186	380.560	347.124	86.438	43,09	-8,34	-8,79	-16,40	19,63
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	1.081.332	1.080.025	1.007.843	1.031.509	947.848	790.469	806.960	701.345	632.161	202.328	-4,61	-32,01	-9,86	-38,71	-41,54
ΟΔΙΚΩΣ															
Ευζώνων	784.985	787.128	773.944	1.370.776	1.483.199	1.494.351	1.905.667	2.070.155	2.317.440	565.877	74,62	51,02	11,95	69,06	195,22
Κακκαβιάς	136.224	150.444	142.514	146.324	237.874	276.181	290.263	259.319	274.849	131.808	7,41	77,22	5,99	87,84	101,76
Κήπων	133.313	142.423	182.163	390.921	328.323	347.905	522.900	514.263	609.914	152.627	193,24	31,55	18,60	56,02	357,51
Προμαχώνα	567.781	459.339	493.984	448.925	475.435	377.894	565.014	1.493.598	1.624.728	424.902	-20,93	232,71	8,78	261,92	186,15
Κρυσταλλοπηγής****										121.973					
Νυμφαίας*****										134.775					
Οδικοί σταθμοί εκτός δείγματος	1.475.165	1.561.921	1.511.020	927.567	1.279.648	1.237.919	1.526.328	2.930.673	3.153.922	805.766	-37,12	215,95	7,62	240,02	113,80
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	3.097.469	3.101.257	3.103.625	3.284.513	3.804.479	3.734.249	4.810.172	7.268.007	7.980.854	2.337.727	6,04	121,28	9,81	142,98	157,66
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	3.097.469	3.101.257	3.103.625	3.284.513	3.804.479	3.734.249	4.810.172	7.268.007	7.980.854	2.337.727	6,04	121,28	9,81	142,98	157,66
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ	4.400.534	4.390.791	4.362.094	4.512.642	5.041.396	4.996.008	6.091.364	8.717.184	9.391.022	2.811.374	2,55	93,17	7,73	108,10	113,41
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ	16.165.265	15.938.806	14.914.534	15.007.490	16.427.247	15.517.622	17.919.581	22.033.462	23.599.455	7.446.222	-7,16	46,82	7,11	57,25	45,99

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

* Τα δεδομένα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τις αφίξεις αλλοδαπών ανά μέσο δίνονται μέχρι και το 2015 για το σύνολο του έτους, ενώ για το 2016 δίνονται για τα δύο πρώτα τρίμηνα του έτους. Ως εκ τούτου, για λόγους ορθής συγκρισιμότητας των στοιχείων, τα δεδομένα για το 2016 δεν συγκρίνονται με τα δεδομένα των προηγούμενων ετών.

** Για τον σταθμό του Προμαχώνα η ΕΛ.ΣΤΑΤ. δίνει στοιχεία μόνο για έτη 2007 έως και 2010. Συγκεκριμένα για τα εξεταζόμενα έτη στους πίνακες δεδομένων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. δίνονται οι εξής διευκρινίσεις:

2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012: Οι αφίξεις μη κατοίκων για τον σταθμό αυτό υπολογίζονται με βάση μόνο τους μήνες που πραγματοποιείται δειγματοληψία. Για τους μήνες που δεν πραγματοποιείται δειγματοληψία γίνεται εκτίμηση των αφίξεων μη κατοίκων και συμπεριλαμβάνεται στα στοιχεία των σιδηροδρομικών σταθμών εκτός δείγματος.

2013: Δεν πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία με αυτό το μέσο μεταφοράς [συνολικά δηλαδή με το σιδηρόδρομο], διότι δεν υπάρχει σιδηροδρομική σύνδεση της Ελλάδος με το εξωτερικό.

2014, 2015: Κατά τη συγκεκριμένη περίοδο δεν πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία σε αυτό το σταθμό εισόδου. Σημειώνεται επίσης ότι: α) Από το Μάιο 2014 η σιδηροδρομική σύνδεση της Ελλάδος με το εξωτερικό τέθηκε εκ νέου σε λειτουργία (...) και β) Τυχόν διαφορές μεταξύ του αθροίσματος των επιμέρους ποσών και των ποσών που αναγράφονται ως σύνολα οφείλονται σε στρογγυλοποίηση.

2016: Κατά τη συγκεκριμένη περίοδο δεν πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία σε αυτόν τον σταθμό εισόδου.

*** Για το έτος 2016 η ΕΛ.ΣΤΑΤ. διαθέτει, την παρούσα χρονική στιγμή, δεδομένα μόνο για το πρώτο εξάμηνο του έτους (περίοδος Ιανουαρίου-Ιουνίου). Επομένως, τα στοιχεία του πίνακα που αφορούν το 2016 δεν μπορούν να συγκριθούν με τα στοιχεία των προηγούμενων ετών.

**** Δειγματοληψία σε αυτόν τον σταθμό εισόδου ξεκίνησε από τον Ιανουάριο του έτους 2016.

***** Δειγματοληψία σε αυτόν τον σταθμό εισόδου ξεκίνησε τον Μάιο του έτους 2016.

Πίνακας Γ.29. Αφίξεις αλλοδαπών κατά μέσο μεταφοράς στη Ζώνη IV και στο σύνολο Χώρας, 2007-2015*

	ΣΥΝΟΛΟ 2007-2015		ΠΟΣΟΣΤΟ (%) 2007-2015 ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ (για όλα τα μέσα)		ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΖΩΝΗΣ IV 2007-2015, ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	
	ΖΩΝΗ IV	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΖΩΝΗ IV	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΑΝΑ ΜΕΣΟ	ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ	8.285.846	109.001.867	15,96	69,20	7,60	5,26
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΣ	257.480	257.480	0,50	0,16	100,00	0,16
ΘΑΛΑΣΣΙΩΣ	3.175.082	8.079.492	6,12	5,13	39,30	2,02
ΟΔΙΚΩΣ	40.184.626	40.184.626	77,42	25,51	100,00	25,51
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ	51.903.035	157.523.465	100,00	100,00	32,95	32,95

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

* α) Τα δεδομένα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τις αφίξεις αλλοδαπών ανά μέσο δίνονται μέχρι και το 2015 για το σύνολο του έτους, ενώ για το 2016 δίνονται για τα δύο πρώτα τρίμηνα του έτους. Ως εκ τούτου, για λόγους συγκρισιμότητας των στοιχείων, τα δεδομένα για το 2016 δεν περιλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα.
β) Για τους σιδηροδρομικούς και οδικούς σταθμούς εισόδου της Ζώνης IV ισχύουν οι υποσημειώσεις του πίνακα 'ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗ ΖΩΝΗ IV ΚΑΤΑ ΜΕΣΟ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟ ΕΙΣΟΔΟΥ, 2007-2016'.

Πίνακας Γ.30. Αφίξεις αλλοδαπών κατά μέσο μεταφοράς στη Ζώνη IV και στο σύνολο Χώρας, 2007-2010*

	ΣΥΝΟΛΟ 2007-2010		ΠΟΣΟΣΤΟ (%) 2007-2010 ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ (για όλα τα μέσα)		ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΖΩΝΗΣ IV 2007-2010, ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	
	ΖΩΝΗ IV	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΖΩΝΗ IV	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΑΝΑ ΜΕΣΟ	ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ	3.486.911	44.997.044	19,74	72,55	7,75	5,62
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΣ	241.482	241.482	1,37	0,39	100,00	0,39
ΘΑΛΑΣΣΙΩΣ	1.350.804	4.200.709	7,65	6,77	32,16	2,18
ΟΔΙΚΩΣ	12.586.864	12.586.864	71,25	20,29	100,00	20,29
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ	17.666.061	62.026.099	100,00	100,00	28,48	28,48

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

* Για τους σιδηροδρομικούς και οδικούς σταθμούς εισόδου της Ζώνης IV ισχύουν οι υποσημειώσεις του πίνακα 'ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗ ΖΩΝΗ IV ΚΑΤΑ ΜΕΣΟ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟ ΕΙΣΟΔΟΥ, 2007-2016'.

Πίνακας Γ.31. Αφίξεις αλλοδαπών κατά μέσο μεταφοράς στη Ζώνη IV και στο σύνολο Χώρας, 2010-2014*

	ΣΥΝΟΛΟ 2010-2014		ΠΟΣΟΣΤΟ (%) 2010-2014 ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ (για όλα τα μέσα)		ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΖΩΝΗΣ IV 2010-2014, ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	
	ΖΩΝΗ IV	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΖΩΝΗ IV	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΑΝΑ ΜΕΣΟ	ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ	4.500.001	59.661.028	15,33	68,65	7,54	5,18
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΣ	64.821	64.821	0,22	0,07	100,00	0,07
ΘΑΛΑΣΣΙΩΣ	1.892.351	4.278.132	6,45	4,92	44,23	2,18
ΟΔΙΚΩΣ	22.901.421	22.901.421	78,01	26,35	100,00	26,35
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ	29.358.594	86.905.401	100,00	100,00	33,78	33,78

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

* Για τους σιδηροδρομικούς και οδικούς σταθμούς εισόδου της Ζώνης IV ισχύουν οι υποσημειώσεις του πίνακα 'ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗ ΖΩΝΗ IV ΚΑΤΑ ΜΕΣΟ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟ ΕΙΣΟΔΟΥ, 2007-2016'.

Πίνακας Γ.32. Αφίξεις αλλοδαπών κατά μέσο μεταφοράς στη Ζώνη IV και στο σύνολο Χώρας, 2014-2015*

	ΣΥΝΟΛΟ 2014-2015		ΠΟΣΟΣΤΟ (%) 2014-2015 ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ (για όλα τα μέσα)		ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΖΩΝΗΣ IV 2014-2015, ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	
	ΖΩΝΗ IV	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΖΩΝΗ IV	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΑΝΑ ΜΕΣΟ	ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ	2.119.428	29.038.317	11,70	63,63	7,30	4,64
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΣ	12.233	12.233	0,07	0,03	100,00	0,03
ΘΑΛΑΣΣΙΩΣ	727.684	1.333.506	4,02	2,92	54,57	1,59
ΟΔΙΚΩΣ	15.248.861	15.248.861	84,21	33,42	100,00	33,42
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ	18.108.205	45.632.918	100,00	100,00	39,68	39,68

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

* Για τους σιδηροδρομικούς και οδικούς σταθμούς εισόδου της Ζώνης IV ισχύουν οι υποσημειώσεις του πίνακα 'ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗ ΖΩΝΗ IV ΚΑΤΑ ΜΕΣΟ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟ ΕΙΣΟΔΟΥ, 2007-2016'.

Πίνακας Γ.33. Αφίξεις αλλοδαπών κατά μέσο μεταφοράς στη Ζώνη IV και στο σύνολο Χώρας, 2010-2015*

ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΤΑ ΜΕΣΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΣΤΗ ΖΩΝΗ IV ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ, 2010-2015*						
	ΣΥΝΟΛΟ 2010-2015		ΠΟΣΟΣΤΟ (%) 2010-2015 ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ (για όλα τα μέσα)		ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΖΩΝΗΣ IV 2010-2015, ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	
	ΖΩΝΗ IV	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΖΩΝΗ IV	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΑΝΑ ΜΕΣΟ	ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ	5.557.707	74.642.130	14,34	67,55	7,45	5,03
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΣ	70.159	70.159	0,18	0,06	100,00	0,06
ΘΑΛΑΣΣΙΩΣ	2.239.475	4.910.293	5,78	4,44	45,61	2,03
ΟΔΙΚΩΣ	30.882.275	30.882.275	79,70	27,95	100,00	27,95
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ	38.749.615	110.504.856	100,00	100,00	35,07	35,07

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

* Για τους σιδηροδρομικούς και οδικούς σταθμούς εισόδου της Ζώνης IV ισχύουν οι υποσημειώσεις του πίνακα 'ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗ ΖΩΝΗ IV ΚΑΤΑ ΜΕΣΟ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΟ ΕΙΣΟΔΟΥ, 2007-2016'.

Η ΕΛ.ΣΤΑΤ. διαθέτει πλήρη στοιχεία που αφορούν στις αφίξεις, τις διανυκτερεύσεις και την πληρότητα κλινών στα καταλύματα σε επίπεδο Περιφέρειας, Περιφερειακής Ενότητας και Δήμου για τα έτη 2010 έως και 2016. Σημειώνεται ότι για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, κατά περιπτώσεις η ΕΛ.ΣΤΑΤ. διαθέτει τα παραπάνω δεδομένα κατά ομάδες Καλλικρατικών Δήμων. Για την περίοδο μέχρι και το 2009 τα συγκεκριμένα δεδομένα δίνονται σε επίπεδο Δημοτικών Διαμερισμάτων (Δ.Δ.) των (τότε) Καποδιστριακών Δήμων, και μάλιστα μόνο για ορισμένα Δ.Δ., καθώς όπως αναφέρεται στους σχετικούς πίνακες της ΕΛ.ΣΤΑΤ. «έχουν εξαιρεθεί τα Δημοτικά Διαμερίσματα για τα οποία τίθεται θέμα στατιστικού απορρήτου». Ως εκ τούτου δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν συγκρίσεις ανάμεσα στα στοιχεία των ετών πριν και μετά το 2009. Για το λόγο αυτό, στο παρόν Δελτίο και σε ότι αφορά το επίπεδο των Δήμων, εξετάζεται η περίοδος 2010-2016.

Για την περίοδο 2007-2016, οι Περιφέρειες της Ζώνης IV συγκεντρώνουν το 27,72% των **αφίξεων στα συλλογικά τουριστικά καταλύματα**³ στο σύνολο της Χώρας. Όσον αφορά τη συμμετοχή των Περιφερειών στο σύνολο της Ζώνης IV, για το σύνολο αυτής της περιόδου, επικρατεί η Κεντρική Μακεδονία (52,67%), ενώ το μικρότερο ποσοστό παρουσιάζει η Δυτική Μακεδονία (3,82%). Σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων, ως προς τη συμμετοχή τους στο σύνολο της Ζώνης IV, υπερέχει η ΠΕ Θεσσαλονίκης (24,54%), και ακολουθούν οι ΠΕ Χαλκιδικής (18,69%), Μαγνησίας-Σποράδων (9,19%), Τρικάλων (6,15%), Καβάλας-Θάσου (5,67%) και Ιωαννίνων (5,60%). Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, που δεν εκπροσωπείται στην παραπάνω ομάδα, όλες οι ΠΕ έχουν πολύ χαμηλά ποσοστά συμμετοχής, με το υψηλότερο να αντιστοιχεί στην Καστοριά (μόλις 1,64%).

Διαγράμματα Γ.7 και Γ.8. Αφίξεις στα συλλογικά τουριστικά καταλύματα ανά Περιφέρεια και ανά Π.Ε. της Ζώνης IV, 2007-2016

³ Αναφέρεται τόσο σε ξενοδοχειακά καταλύματα, όσο και σε campings.

Πίνακας Γ.34. Αφίξεις στα συλλογικά τουριστικά καταλύματα* της Ζώνης IV, 2007-2016

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)	ΜΕΣΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)	ΜΕΣΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)	ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2010- 2013 (%)	ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2014- 2016 (%)
Φλώρινα	43.367	44.776	40.946	39.696	35.285	20.799	31.468	22.188	15.898	15.076	-2,91%	-13,53%	-17,57%	-14,90%	-11,08%
Ήπειρος	426.398	389.802	441.706	435.080	432.384	360.257	380.809	403.559	397.448	419.061	0,67%	-1,86%	1,90%	-0,62%	-0,19%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	238.854	210.385	238.463	237.991	247.177	206.894	218.699	236.716	238.213	255.696	1,02%	1,20%	1,23%	1,20%	1,76%
Αρτα	44.454	41.238	45.867	41.026	32.483	27.394	28.416	28.599	30.381	31.309	2,64%	8,63%	4,63%	4,41%	3,82%
Θεσπρωτία	50.867	50.407	55.687	62.486	59.047	53.600	53.742	56.356	48.168	44.826	20,10%	20,55%	20,81%	20,39%	20,39%
Πρέβεζα - Ανατολική	92.223	87.772	101.689	93.577	93.677	72.369	79.952	81.888	80.686	87.262	0,49%	-3,28%	-3,23%	-1,16%	-0,61%
Θεσσαλία	850.788	868.060	886.974	849.858	839.419	707.837	763.356	803.592	834.133	831.893	-0,04%	-1,39%	1,75%	-0,36%	-0,25%
Θράκη	131.483	110.830	132.576	127.382	124.838	103.113	108.855	118.578	110.074	116.052	-1,05%	-1,77%	-1,07%	-1,54%	-1,38%
Εβρος	169.412	173.538	173.068	171.148	164.361	137.453	145.715	143.306	146.284	141.265	0,34%	-4,34%	-0,71%	-3,15%	-2,00%
Καρδίτσα	57.634	63.825	66.139	64.898	62.182	64.116	64.047	67.559	71.891	85.643	4,04%	1,01%	12,59%	4,73%	4,50%
Σάνθη	88.704	99.538	96.388	75.326	64.364	37.823	52.468	64.306	69.244	75.003	-5,30%	-3,88%	8,00%	-0,07%	-1,85%
Μαγνησία - Σποράδες***	387.879	402.004	404.706	404.888	402.103	354.179	352.098	360.050	364.979	382.068	-0,48%	-3,00%	2,78%	-0,68%	-0,08%
Δράμα	40.164	46.459	44.467	42.101	35.179	30.064	33.010	29.889	28.078	33.552	1,58%	-8,21%	5,95%	-3,71%	-1,98%
Τρικαλά	273.792	289.601	261.743	252.766	250.296	196.429	237.656	267.805	287.209	241.098	-2,63%	1,46%	-5,12%	-0,78%	-1,40%
Κιθιώτις - Οίτη**	332.533	337.866	333.580	473.666	485.845	484.834	354.570	265.460	288.732	282.847	7,23%	10,56%	6,08%	0,36%	2,53%
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	4.105.232	4.297.343	4.372.598	4.076.343	4.061.917	3.589.759	3.957.251	4.162.263	4.472.897	4.527.046	-0,24%	0,52%	4,29%	1,76%	1,09%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	16.037.592	16.013.569	16.304.677	16.241.395	16.745.606	14.790.291	16.325.762	17.743.493	18.821.179	19.337.472	0,42%	2,24%	4,40%	2,95%	2,10%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

* Αναφέρεται τόσο σε ξενοδοχειακά καταλύματα, όσο και σε campings.

** Στους πίνακες της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τα δεδομένα για τη Θάσο έως και το 2014 είναι ενσωματωμένα στα δεδομένα της Καβάλας. Για λόγους ομοιομορφίας και συγκρισιμότητας των στοιχείων ακολουθήθηκε η συγκεκριμένη ομαδοποίηση και για τα έτη 2015 και 2016.

*** Στους πίνακες της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τα δεδομένα για τις Σποράδες έως και το 2014 είναι ενσωματωμένα στα δεδομένα της Μαγνησίας. Για λόγους ομοιομορφίας και συγκρισιμότητας των στοιχείων ακολουθήθηκε η συγκεκριμένη ομαδοποίηση και για τα έτη 2015 και 2016.

Ζερρες	63.865	76.332	89.736	80.165	80.955	73.402	79.062	77.710	76.325	85.656	7,87%	-0,77%	3,11%	1,15%	3,34%
Χαλκιδική	710.449	827.019	822.713	745.670	759.072	726.244	765.467	760.238	829.090	834.539	1,63%	0,48%	4,77%	1,89%	1,80%
Δυτική Μακεδονία	205.838	203.871	203.474	188.270	166.236	120.900	132.265	126.992	122.935	118.766	-2,93%	-9,37%	-3,29%	-7,39%	-5,93%
Κοζάνη	61.801	58.486	58.470	54.265	46.553	34.551	37.391	39.771	41.197	40.219	-4,24%	-7,47%	0,56%	-4,87%	-4,66%
Γρεβενά	21.630	27.771	30.747	22.737	11.813	1.577	975	1.153	3.708	2.462	1,68%	-52,55%	46,13%	-30,96%	-21,45%
Καστοριά	79.040	72.838	73.311	71.572	72.585	63.973	62.431	63.880	62.132	60.949	-3,25%	-2,80%	-2,32%	-2,64%	-2,85%

Την περίοδο 2007-2016, στο σύνολο της Ζώνης IV παρατηρείται αύξηση των αφίξεων στα τουριστικά καταλύματα κατά 10,28%, που είναι μικρότερη της αντίστοιχης αύξησης στο σύνολο της Χώρας (20,58%). Σε περιφερειακό επίπεδο, τρεις Περιφέρειες της Ζώνης IV παρουσιάζουν αρνητική τάση, με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας να σημειώνει τη μεγαλύτερη μείωση (-42,30%). Οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης είναι οι δύο Περιφέρειες της Ζώνης που καταγράφουν αύξηση των αφίξεων (25,56% και 3,29% αντίστοιχα). Σε επίπεδο ΠΕ, την ίδια περίοδο, 14 ΠΕ παρουσιάζουν αρνητική μεταβολή και 10 θετική. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι όλες οι ΠΕ της Δυτικής Μακεδονίας εμφανίζουν αρνητικά ποσοστά, όπως και οι 4 από τις 5 ΠΕ της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (εξαίρεση αποτελεί η ενότητα Καβάλα-Θάσος με 36,55% αύξηση). Η μεγαλύτερη αύξηση στο σύνολο των ΠΕ της Ζώνης καταγράφεται στην ΠΕ Καρδίτσας (48,60%) και ακολούθως στη ΠΕ Κιλκίς (43,47%), ενώ η μικρότερη στην ενότητα Μαγνησία-Σποράδες (0,20%). Οι πιο έντονες μειώσεις αφορούν τις ΠΕ Γρεβενών (-88,62%) και Φλώρινας (-65,24%).

Πίνακας Γ.35. Μεταβολές στις αφίξεις στα συλλογικά τουριστικά καταλύματα* της Ζώνης IV, 2007-2016

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ* ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ IV, 2007-2016					
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)				
	2007-2010	2010-2014	2014-2016	2010-2016	2007-2016
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	-9,23%	3,78%	9,65%	13,79%	3,29%
Έβρος	1,02%	-16,27%	-1,42%	-17,46%	-16,61%
Ξάνθη	-15,08%	-14,63%	16,63%	-0,43%	-15,45%
Ροδόπη	-1,69%	-18,77%	5,60%	-14,22%	-15,66%
Δράμα	4,82%	-29,01%	12,26%	-20,31%	-16,46%
Καβάλα-Θάσος**	-20,16%	49,43%	14,45%	71,02%	36,55%
Κεντρική Μακεδονία	1,83%	9,95%	12,15%	23,30%	25,56%
Ημαθία	3,62%	-23,29%	29,93%	-0,33%	3,27%
Θεσσαλονίκη	-5,42%	25,73%	12,45%	41,38%	33,72%
Κιλκίς	42,35%	6,71%	-5,55%	0,79%	43,47%
Πέλλα	15,96%	-19,61%	1,85%	-18,13%	-5,06%
Πιερία	12,64%	-7,39%	19,60%	10,76%	24,76%
Σέρρες	25,52%	-3,06%	10,48%	7,10%	34,43%
Χαλκιδική	4,96%	1,95%	9,77%	11,92%	17,47%
Δυτική Μακεδονία	-8,53%	-32,55%	-6,48%	-36,92%	-42,30%
Κοζάνη	-12,19%	-26,71%	1,13%	-25,88%	-34,92%
Γρεβενά	5,12%	-94,93%	113,53%	-89,17%	-88,62%
Καστοριά	-9,45%	-10,75%	-4,59%	-14,84%	-22,89%
Φλώρινα	-8,46%	-44,11%	-32,05%	-62,02%	-65,24%
Ήπειρος	2,04%	-7,24%	3,84%	-3,68%	-1,72%
Ιωάννινα	-0,36%	-0,54%	8,02%	7,44%	7,05%
Άρτα	-7,71%	-30,29%	9,48%	-23,68%	-29,57%
Θεσπρωτία	22,84%	-9,81%	-20,46%	-28,26%	-11,88%

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ* ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ IV, 2007-2016					
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)				
	2007-2010	2010-2014	2014-2016	2010-2016	2007-2016
Πρέβεζα	1,47%	-12,49%	6,56%	-6,75%	-5,38%
Θεσσαλία	-0,11%	-5,44%	3,52%	-2,11%	-2,22%
Λάρισα	-3,12%	-6,91%	-2,13%	-8,89%	-11,74%
Καρδίτσα	12,60%	4,10%	26,77%	31,97%	48,60%
Μαγνησία-Σποράδες***	4,37%	-13,63%	11,16%	-3,99%	0,20%
Τρίκαλα	-7,68%	5,95%	-9,97%	-4,62%	-11,94%
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	-0,70%	2,11%	8,76%	11,06%	10,28%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	1,27%	9,25%	8,98%	19,06%	20,58%
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017					
<p>* Αναφέρεται τόσο σε ξενοδοχειακά καταλύματα, όσο και σε campings. ** Στους πίνακες της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τα δεδομένα για τη Θάσο έως και το 2014 είναι ενσωματωμένα στα δεδομένα της Καβάλας. Για λόγους ομοιομορφίας και συγκρισιμότητας των στοιχείων ακολουθήθηκε η συγκεκριμένη ομαδοποίηση και για τα έτη 2015 και 2016. *** Στους πίνακες της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τα δεδομένα για τις Σποράδες έως και το 2014 είναι ενσωματωμένα στα δεδομένα της Μαγνησίας. Για λόγους ομοιομορφίας και συγκρισιμότητας των στοιχείων ακολουθήθηκε η συγκεκριμένη ομαδοποίηση και για τα έτη 2015 και 2016.</p>					

Πιο αναλυτικά, την περίοδο 2007-2010 (πριν δηλαδή των ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού) η Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, η Δυτική Μακεδονία και η Θεσσαλία εμφανίζουν αρνητικές τάσεις (-9,23%, -8,53% και -0,11% αντίστοιχα), όπως και το σύνολο της Ζώνης IV (-0,70%). Στο σύνολο της Χώρας καταγράφεται αύξηση ίση με 1,27%. Η εικόνα σε επίπεδο ΠΕ είναι επίσης μικτή, με 11 ΠΕ να εμφανίζουν μείωση και 13 αύξηση των αφίξεων. Τη μεγαλύτερη αύξηση παρουσιάζει η ΠΕ Κιλκίς (42,35%) και τη μεγαλύτερη μείωση η ενότητα Καβάλα-Θάσος (-20,16%). Την περίοδο μετά την ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού, δηλαδή μεταξύ 2010 και 2016, οι αφίξεις στη Ζώνη IV παρουσιάζουν αύξηση ίση με 11,06%, ενώ οι αφίξεις σε επίπεδο Χώρας, επίσης αύξηση, μεγαλύτερης όμως έντασης (19,06%). Την περίοδο αυτή θετικές τάσεις εμφανίζουν η Ανατολική Μακεδονία & Θράκη και η Κεντρική Μακεδονία (13,79% και 23,30%) αντίστοιχα, ενώ οι υπόλοιπες τρεις Περιφέρειες αρνητικές, σημαντικής έντασης για την Δυτική Μακεδονία (-36,92%) και πολύ μικρότερης έντασης για την Ήπειρο και της Θεσσαλία (-3,68% και -2,11% αντίστοιχα). Αξίζει να σημειωθεί ότι η Δυτική Μακεδονία είναι η μόνη από τις πέντε Περιφέρειες που σε όλες τις υποπεριόδους της περιόδου 2007-2016 σημειώνει συνεχείς αρνητικές τάσεις. Επίσης αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι όλες οι Περιφέρειες, πλην της Δυτικής Μακεδονίας, καταγράφουν θετικά ποσοστά μεταβολής μεταξύ 2014 και 2016.

Σε επίπεδο Δήμων (όπου τα διαθέσιμα από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. στοιχεία δεν περιλαμβάνουν τα κάμπινγκ), η εικόνα είναι μικτή και επίσης διαφοροποιείται μεταξύ των επιμέρους υποπεριόδων (2010-2014 και 2014-2016). Συνολικά για την περίοδο 2010-2016, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης η πλειονότητα των Δήμων παρουσιάζει αρνητικές μεταβολές στις αφίξεις, με τις υψηλότερες να αντιστοιχούν στους τέσσερις από του 5 Δήμους (ή ομάδες Δήμων) της ΠΕ Έβρου. Θετική μεταβολή καταγράφουν μόνο οι Δήμοι της χωρικής ενότητας Καβάλας-Θάσου που είναι κατά σειρά η Καβάλα, ο Νέστος, η Θάσος και το Παγγαίο (από 110,08% έως 6,45%). Εξετάζοντας, πάντως, τις δύο υποπεριόδους,

διαπιστώνεται ότι η πλειονότητα των Δήμων (ή ομάδων Δήμων) της Περιφέρειας βελτιώνουν την εικόνα τους μεταξύ 2010-2014 και 2014-2016. Μάλιστα, στις περισσότερες περιπτώσεις η μεταβολή στις αφίξεις εμφανίζεται αρνητική την πρώτη υποπερίοδο και θετική ή λιγότερο αρνητική τη δεύτερη υποπερίοδο. Οι μόνοι Δήμοι που εμφανίζουν θετική μεταβολή και στις δύο υποπεριόδους είναι η Καβάλα, ο Νέστος και η Θάσος.

Στην Κεντρική Μακεδονία, για το σύνολο της περιόδου 2010-2016, από τους συνολικά 24 Δήμους (ή ομάδες Δήμων) οι 13 παρουσιάζουν θετικά ποσοστά μεταβολής και οι 11 αρνητικές. Οι υψηλότερες θετικές μεταβολές αντιστοιχούν στο Δήμο Πολυγύρου (152,60%) και ακολούθως στους Δήμους Θεσσαλονίκης, Παύλου Μελά (67,72%) και οι υψηλότερες αρνητικές στους Δήμους Πύδνας-Κολινδρού (-36,60%) και Πέλλας, Σκύδρας (-30,35%). Η εικόνα είναι μικτή και στις επιμέρους υποπεριόδους, με μια διαφαινόμενη τάση πάντως βελτίωσης της εικόνας της πλειονότητας των Δήμων. Ο Δήμος Ωραιοκάστρου είναι ο μόνος από τους Δήμους της Περιφέρειας που παρουσίαζαν θετική μεταβολή την περίοδο 2010-2014 και αρνητική την περίοδο 2014-2016.

Στην Δυτική Μακεδονία, οι Δήμοι Γρεβενών, Δεσκάτης (που η ΕΛ.ΣΤΑΤ. χειρίζεται ενιαία και συγκροτούν την ΠΕ Γρεβενών) καταγράφουν την υψηλότερη αρνητική μεταβολή (-89,17%) μεταξύ των επιμέρους Δήμων (ή ομάδων Δήμων) της Περιφέρειας, ακολουθούμενοι από τους τρεις Δήμους της ΠΕ Φλώρινας (πάνω από 59% έκαστος). Όλοι οι Δήμοι της Δυτικής Μακεδονίας παρουσιάζουν αρνητική εικόνα για την εξεταζόμενη περίοδο, με εξαίρεση τον Δήμο Βοΐου που καταγράφει οριακή αύξηση, κατά μισή ποσοστιαία μονάδα. Η εικόνα είναι εν γένει αρνητική και για τις δύο υποπεριόδους 2010-2014 και 2014-2016, ωστόσο στη δεύτερη εξ αυτών είναι μικρότερης έντασης, ενώ για δύο ομάδες Δήμων είναι θετική και συγκεκριμένα: Δήμοι Γρεβενών, Δεσκάτης (113,53%) και Δήμοι Κοζάνης, Σερβίων-Βελβεντού (5,19%).

Στην Ήπειρο, από τους 13 Δήμους (ή ομάδες Δήμων), 7 παρουσιάζουν θετικές μεταβολές (με τις υψηλότερες να αντιστοιχούν στους Δήμους Μετσόβου και Βορείων Τζουμέρκων), 5 παρουσιάζουν αρνητικές μεταβολές (με τις εντονότερες στους Δήμους Σουλίου, Φιλιατών και Κεντρικών Τζουμέρκων, Γεωργίου Καραϊσκάκη), ενώ για τον Δήμο Νικολάου Σκουφά δεν υπάρχουν καταγραφές στα πρωτογενή δεδομένα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Το χαρακτηριστικότερο, ίσως, συμπέρασμα της συγκεκριμένης ανάλυσης είναι οι σημαντικές θετικές μεταβολές των 6 Δήμων της ΠΕ Ιωαννίνων. Μεταξύ των δύο υποπεριόδων 2010-2014 και 2014-2016, η εικόνα είναι μικτή για τους Δήμους. Ενδεικτικά, η πολύ υψηλή αύξηση στο Δήμο Βόρειων Τζουμέρκων την περίοδο 2010-2014 συνοδεύτηκε από μείωση ίση με 34% την επόμενη διετία, ενώ στην Κόνιτσα η μείωση κατά 18,59% την πρώτη περίοδο ακολουθήθηκε από αύξηση κατά 32,09% την επόμενη.

Στη Θεσσαλία, η εικόνα σε επίπεδο Δήμων είναι επίσης μικτή. Τις υψηλότερες θετικές μεταβολές παρουσιάζουν ο Δήμος Αγιάς της ΠΕ Λάρισας και οι Δήμοι Μουζακίου, Αργιθέας και Λίμνης Πλαστήρα της ΠΕ Καρδίτσας, ενώ τις υψηλότερες αρνητικές ο Δήμος Αλμυρού της ΠΕ Μαγνησίας και ο Δήμος Ελασσόνας της ΠΕ Λάρισας. Συγκρίνοντας την εικόνα των Δήμων (ή ομάδων Δήμων) για τις δύο υποπεριόδους, μεταξύ 2010 και 2014, από τους συνολικά 18 Δήμους (ή ομάδες Δήμων) της Θεσσαλίας για τους οποίους διατίθενται στοιχεία, 11 καταγράφουν αρνητικά ποσοστά μεταβολής, ενώ μεταξύ 2014-2016 η εικόνα εμφανίζεται βελτιωμένη με μόνο 6 Δήμους να μειώνουν τις αφίξεις στα καταλύματα.

Πίνακας Γ.36. Μεταβολές στις αφίξεις στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ) κατά Περιφερειακή Ενότητα και Δήμο της Ζώνης IV, 2010-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	531.721	512.039	427.561	524.381	550.722	606.705	605.998	3,57%	10,04%	13,97%
ΔΡΑΜΑΣ	42.101	35.179	30.064	33.010	29.889	28.078	33.552	-29,01%	12,26%	-20,31%
Δράμας, Δοξάτου, Παρανεστίου	38.041	32.114	26.470	29.957	26.954	24.670	30.220	-29,14%	12,12%	-20,56%
Κάτω Νευροκοπίου και Προσοτσάνης	4.060	3.065	3.594	3.053	2.935	3.408	3.332	-27,71%	13,53%	-17,93%
ΕΒΡΟΥ	159.930	153.168	125.691	136.400	133.416	137.638	133.473	-16,58%	0,04%	-16,54%
Αλεξανδρούπολης	110.447	109.954	90.449	101.915	102.233	108.359	105.598	-7,44%	3,29%	-4,39%
Διδυμοτείου	8.826	7.454	5.575	6.259	4.888	4.629	4.470	-44,62%	-8,55%	-49,35%
Ορεστιάδας	27.799	23.647	19.788	18.659	17.790	16.434	14.540	-36,00%	-18,27%	-47,70%
Σαμοθράκης	8.707	8.455	7.078	7.024	6.195	5.932	6.322	-28,85%	2,05%	-27,39%
Σουφλίου	4.151	3.658	2.801	2.543	2.310	2.284	2.543	-44,35%	10,09%	-38,74%
ΚΑΒΑΛΑΣ - ΘΑΣΟΥ	170.667	188.833	175.903	243.339	256.291	287.894	293.148	50,17%	14,38%	71,77%
Θάσου	92.328	96.595	94.408	112.603	119.920	129.449	141.528	29,88%	18,02%	53,29%
Καβάλας	63.152	76.658	67.043	113.517	119.579	139.647	132.667	89,35%	10,95%	110,08%
Νέστου	5.929	7.334	7.070	8.225	8.120	8.608	9.098	36,95%	12,04%	53,45%
Παγγαίου	9.258	8.246	7.382	8.994	8.672	10.190	9.855	-6,33%	13,64%	6,45%
ΞΑΝΘΗΣ	74.819	64.006	37.140	51.799	63.699	68.694	74.568	-14,86%	17,06%	-0,34%
Ξάνθης, Μύκης	63.262	54.770	31.906	46.308	57.154	61.370	62.265	-9,66%	8,94%	-1,58%
Αβδήρων, Τοπείρου	11.557	9.236	5.234	5.491	6.545	7.324	12.303	-43,37%	87,98%	6,45%
ΡΟΔΟΠΗΣ	84.204	70.853	58.763	59.833	67.427	84.401	71.257	-19,92%	5,68%	-15,38%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Κομοτηνής, Μαρωνείας- Σαπών και Ιάσμου	84.204	70.853	58.763	59.833	67.427	84.401	71.257	-19,92%	5,68%	-15,38%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.958.187	2.002.941	1.868.467	2.038.748	2.158.427	2.392.102	2.563.215	10,23%	18,75%	30,90%
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	890.832	929.447	891.463	1.002.288	1.120.681	1.246.725	1.394.345	25,80%	24,42%	56,52%
Θεσσαλονίκης, Παύλου Μελά	673.073	715.325	698.469	789.970	891.812	999.544	1.128.884	32,50%	26,58%	67,72%
Βόλβης, Λαγκαδά	14.737	14.094	12.080	12.493	11.876	12.280	13.516	-19,41%	13,81%	-8,29%
Θερμαϊκού	43.597	40.703	35.089	34.171	36.555	41.424	44.008	-16,15%	20,39%	0,94%
Θέρμης	68.479	70.873	69.812	73.411	74.068	88.458	96.012	8,16%	29,63%	40,21%
Πυλαίας-Χορτιάτη	31.242	32.146	25.290	35.265	37.779	37.130	39.445	20,92%	4,41%	26,26%
Χαλκηδόνος, Δέλτα	40.295	37.753	31.038	34.618	39.402	42.151	45.611	-2,22%	15,76%	13,19%
Ωραιοκάστρου	19.409	18.553	19.685	22.360	29.189	25.738	26.869	50,39%	-7,95%	38,44%
ΗΜΑΘΙΑΣ	56.129	51.103	43.899	37.548	43.055	52.150	55.943	-23,29%	29,93%	-0,33%
Βέροιας, Αλεξάνδρειας	34.486	29.585	25.395	22.985	25.495	34.211	35.744	-26,07%	40,20%	3,65%
Νάουσας	21.643	21.518	18.504	14.563	17.560	17.939	20.199	-18,87%	15,03%	-6,67%
ΚΙΛΚΙΣ	13.261	14.115	11.499	13.246	14.151	18.174	13.366	6,71%	-5,55%	0,79%
Κιλκίς	10.116	11.316	9.352	9.987	10.548	11.177	9.723	4,27%	-7,82%	-3,88%
Παιονίας	3.145	2.799	2.147	3.259	3.603	6.997	3.643	14,56%	1,11%	15,83%
ΠΕΛΛΑΣ	54.600	54.622	44.575	44.410	43.893	48.625	44.703	-19,61%	1,85%	-18,13%
Αλμωπίας	19.062	22.159	17.413	17.564	16.959	18.787	17.107	-11,03%	0,87%	-10,26%
Έδεσσας	23.218	21.580	17.864	17.883	18.342	20.430	19.015	-21,00%	3,67%	-18,10%
Πέλλας, Σκύδρας	12.320	10.883	9.298	8.963	8.592	9.408	8.581	-30,26%	-0,13%	-30,35%
ΠΙΕΡΙΑΣ	191.212	184.446	148.598	175.986	178.635	199.742	214.425	-6,58%	20,04%	12,14%
Δίου-Ολύμπου	79.616	76.505	59.198	71.354	73.756	86.738	103.938	-7,36%	40,92%	30,55%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Κατερίνης	109.522	106.261	87.977	103.065	103.237	111.272	109.172	-5,74%	5,75%	-0,32%
Πύδνας-Κολινδρού	2.074	1.680	1.423	1.567	1.642	1.732	1.315	-20,83%	-19,91%	-36,60%
ΣΕΡΡΩΝ	80.165	80.955	73.402	79.062	77.710	76.325	85.856	-3,06%	10,48%	7,10%
Σερρών, Αμφίπολης, Βισαλτίας, Νέας Ζίχνης	53.379	50.021	46.958	52.193	52.490	52.755	58.594	-1,67%	11,63%	9,77%
Σιντικής, Ηρακλείας	26.786	30.934	26.444	26.869	25.220	23.570	27.262	-5,85%	8,10%	1,78%
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	671.988	688.253	655.031	686.208	680.302	750.361	754.577	1,24%	10,92%	12,29%
Αριστοτέλη	82.864	83.880	80.917	88.970	72.130	74.199	70.699	-12,95%	-1,98%	-14,68%
Κασσάνδρας	293.937	311.860	298.219	327.779	324.362	319.050	322.411	10,35%	-0,60%	9,69%
Νέας Προποντίδας	111.016	101.756	105.337	109.713	107.747	110.914	107.505	-2,94%	-0,22%	-3,16%
Πολυγύρου	48.084	47.574	45.254	53.017	52.571	100.635	121.462	9,33%	131,04%	152,60%
Σιθωνίας	136.087	143.183	125.304	106.729	123.492	145.563	132.500	-9,26%	7,29%	-2,64%
Δυτικής Μακεδονίας	188.270	166.236	120.900	132.265	126.992	122.935	118.766	-32,55%	-6,48%	-36,92%
ΚΟΖΑΝΗΣ	54.265	46.553	34.551	37.391	39.771	41.197	40.219	-26,71%	1,13%	-25,88%
Κοζάνης, Σερβίων- Βελβεντού	31.247	26.680	20.376	20.733	22.240	24.085	23.395	-28,83%	5,19%	-25,13%
Βοΐου	2.386	2.087	2.331	2.473	3.071	2.606	2.398	28,71%	-21,91%	0,50%
Εορδαίας	20.632	17.786	11.844	14.185	14.460	14.506	14.426	-29,91%	-0,24%	-30,08%
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	22.737	11.813	1.577	975	1.153	3.708	2.462	-94,93%	113,53%	-89,17%
Γρεβενών, Δεσκάτης	22.737	11.813	1.577	975	1.153	3.708	2.462	-94,93%	113,53%	-89,17%
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	71.572	72.585	63.973	62.431	63.880	62.132	60.953	-10,75%	-4,58%	-14,84%
Καστοριάς, Ορεστίδος, Νεστορίου	71.572	72.585	63.973	62.431	63.880	62.132	60.953	-10,75%	-4,58%	-14,84%
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	39.696	35.285	20.799	31.468	22.188	15.898	15.132	-44,11%	-31,80%	-61,88%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Φλώρινας	31.691	28.620	17.654	27.043	18.718	12.852	12.840	-40,94%	-31,40%	-59,48%
Αμυνταίου	5.614	4.298	2.060	2.925	2.381	1.963	1.510	-57,59%	-36,58%	-73,10%
Πρεσπών	2.391	2.367	1.085	1.500	1.089	1.083	782	-54,45%	-28,19%	-67,29%
Ηπείρου	414.895	410.879	349.365	369.837	390.806	385.687	406.791	-5,81%	4,09%	-1,95%
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	233.075	242.407	205.850	217.361	235.331	236.189	253.399	0,97%	7,68%	8,72%
Ιωαννιτών	200.215	211.995	177.388	186.781	203.440	204.102	212.512	1,61%	4,46%	6,14%
Βορείων Τζουμέρκων	2.675	3.101	4.031	4.602	5.187	2.972	3.422	93,91%	-34,03%	27,93%
Ζαγορίου	11.339	10.095	9.438	10.818	11.738	13.308	13.595	3,52%	15,82%	19,90%
Ζίτσας, Δωδώνης, Πωγωνίου	443	358	416	517	646	728	520	45,82%	-19,50%	17,38%
Κόνιτσας	2.071	1.690	1.455	1.396	1.686	1.979	2.227	-18,59%	32,09%	7,53%
Μετσόβου	16.332	15.168	13.122	13.247	12.634	13.100	21.123	-22,64%	67,19%	29,34%
ΑΡΤΑΣ	41.026	32.483	27.394	28.416	28.599	30.381	31.309	-30,29%	9,48%	-23,68%
Αρταίων	40.481	31.789	26.954	27.915	28.154	30.008	30.971	-30,45%	10,01%	-23,49%
Κεντρικών Τζουμέρκων, Γεωργίου Καραϊσκάκη	545	694	440	501	445	373	338	-18,35%	-24,04%	-37,98%
Νικολάου Σκουφά										
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	54.319	51.734	48.459	49.100	51.130	43.993	39.673	-5,87%	-22,41%	-26,96%
Ηγουμενίτσας	53.225	50.746	47.602	48.354	50.468	43.599	39.224	-5,18%	-22,28%	-26,31%
Σουλίου, Φιλιατών	1.094	988	857	746	662	394	449	-39,49%	-32,18%	-58,96%
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	86.475	84.255	67.662	74.960	75.746	75.124	82.410	-12,41%	8,80%	-4,70%
Πρέβεζας, Ζηρού	55.217	51.946	39.463	44.907	46.286	43.799	46.232	-16,17%	-0,12%	-16,27%
Πάργας	31.258	32.309	28.199	30.053	29.460	31.325	36.178	-5,75%	22,80%	15,74%
Θεσσαλίας	821.376	808.998	686.047	741.114	783.215	814.656	813.763	-4,65%	3,90%	-0,93%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
ΛΑΡΙΣΑΣ	126.006	123.603	102.367	108.158	117.841	109.438	115.492	-6,48%	-1,99%	-8,34%
Λαρισαίων	120.387	118.610	99.014	104.948	112.193	103.120	107.643	-6,81%	-4,06%	-10,59%
Αγιάς	2.806	2.615	1.840	1.775	3.287	4.022	5.654	17,14%	72,01%	101,50%
Ελασσόνας	1.483	1.115	751	699	777	821	690	-47,61%	-11,20%	-53,47%
Κιλελέρ										
Τεμπών	1.330	1.263	762	736	1.584	1.475	1.505	19,10%	-4,99%	13,16%
Τυρνάβου										
Φαρσάλων										
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	64.898	62.182	64.116	64.047	67.559	71.891	85.643	4,10%	26,77%	31,97%
Καρδίτσας	39.001	36.923	34.126	33.283	36.649	38.073	43.363	-6,03%	18,32%	11,18%
Λίμνης Πλαστήρα	15.844	15.215	20.051	21.552	21.474	24.055	27.466	35,53%	27,90%	73,35%
Μουζακίου, Αργιθέας	6.437	6.602	7.371	6.873	7.082	7.702	12.176	10,02%	71,93%	89,16%
Παλαμά										
Σοφάδων	3.616	3.442	2.568	2.339	2.354	2.061	2.638	-34,90%	12,06%	-27,05%
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ - ΣΠΟΡΑΔΩΝ	391.441	387.780	332.425	340.793	339.072	355.155	378.626	-13,38%	11,67%	-3,27%
Βόλου	217.713	216.078	186.878	192.456	184.684	203.548	216.051	-15,17%	16,98%	-0,76%
Αλμυρού	2.842	2.330	1.467	1.466	1.351	1.246	1.116	-52,46%	-17,39%	-60,73%
Ζαγοράς-Μουρσειού	31.423	28.742	24.627	24.196	22.489	24.169	26.118	-28,43%	16,14%	-16,88%
Νοτίου Πηλίου	23.242	23.943	19.562	20.156	19.884	19.465	21.147	-14,45%	6,35%	-9,01%
Ρήγα Φεραίου										
Σκιάθου	83.238	82.045	73.927	73.772	75.708	74.900	78.949	-9,05%	4,28%	-5,15%
Αλοννήσου	8.994	9.589	8.196	8.738	9.874	9.403	10.032	9,78%	1,60%	11,54%
Σκοπέλου	23.989	25.053	17.768	20.009	25.082	22.424	25.213	4,56%	0,52%	5,10%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	239.031	235.433	187.139	228.116	258.743	278.172	234.002	8,25%	-9,56%	-2,10%
Τρικαίων	56.583	51.539	51.721	56.056	50.145	55.164	54.259	-11,38%	8,20%	-4,11%
Καλαμπάκας	161.042	164.310	119.810	156.708	194.843	209.719	166.281	20,99%	-14,66%	3,25%
Πύλης	21.406	19.584	15.608	15.352	13.755	13.289	13.462	-35,74%	-2,13%	-37,11%
Φαρκαδόνας										
Σύνολο Ζώνης IV	3.914.449	3.901.093	3.452.340	3.806.345	4.010.162	4.322.085	4.375.404	2,45%	9,11%	11,78%
Σύνολο Ελλάδας	15.840.595	16.354.725	14.501.209	16.008.948	17.418.853	18.478.701	18.996.381	9,96%	9,06%	19,92%
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017										

Επικεντρώνοντας στις αφίξεις στις ζώνες / τόπους τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV, σε σύνολο 43, την περίοδο 2010-2016 οι 26 καταγράφουν αρνητικές μεταβολές και οι 17 θετικές. Ειδικότερα, στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, 5 ζώνες καταγράφουν αρνητικές μεταβολές, με την εντονότερη να αντιστοιχεί στη ζώνη Βόρειου Έβρου (-47,14%) και δύο θετικές (Καβάλα: 110,08% και Παγγαίο-Μουσθίνη: 6,45%). Εξετάζοντας τις τάσεις μόνο κατά τη δεύτερη εξεταζόμενη υποπερίοδο (2014-2016), η εικόνα είναι σαφώς θετικότερη, καθώς μόνο ο Βόρειος Έβρος παρουσιάζει αρνητική μεταβολή. Στην Κεντρική Μακεδονία η εικόνα είναι μικτή. Η ζώνη Πολυγύρου, που περιλαμβάνει αντίστοιχα τον Δήμο Πολυγύρου, είναι αυτή που παρουσιάζει τη μεγαλύτερη αύξηση αφίξεων από το 2010 έως το 2016 κατά 152,60%, μία αύξηση μάλιστα που διαμορφώνεται κυρίως από τις αυξήσεις της περιόδου 2014-2016. Ακολουθεί η Θεσσαλονίκη (Δήμοι Θεσσαλονίκης και Παύλου Μελά) με ποσοστό αύξησης ίσο με 67,75%. Στον αντίποδα, τις σημαντικότερες μειώσεις στο σύνολο της περιόδου καταγράφουν η ζώνη Έδεσσα και Χιονοδρομικό κέντρο Καϊμακτσαλάν - Άγιος Αθανάσιος (-18,10%, με μικρές τάσεις αντιστροφής της αρνητικής εικόνας την τελευταία εξεταζόμενη διετία) και η Ζώνη Ασπροβάλτας (-13,72%, με τάσεις σταθεροποίησης). Στη Δυτική Μακεδονία, όλες οι Ζώνες παρουσιάζουν αρνητική εικόνα στο σύνολο της περιόδου 2010-2016 και η πλειονότητα αυτών και στις δύο υποπεριόδους. Μόνο Οι ζώνες Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας – Δεσκάτη και Κοζάνη - Σέρβια – Βελβεντός καταγράφουν αύξηση των αφίξεων την τελευταία διετία (113,53% και 5,19% αντίστοιχα). Στην Ήπειρο οι 5 από τις 7 Ζώνες σημειώνουν θετικές μεταβολές με την υψηλότερη αυτήν στο Μέτσοβο (29,34%) και ακολούθως στα Ζαγοροχώρια (19,90%), ενώ αρνητική εικόνα παρουσιάζουν κατά σειρά οι Ζώνες Ηγουμενίτσας – Συβότων (-26,31%) και Πάργας - Πρέβεζας και Αμβρακικού Κόλπου (-10,69%). Εξετάζοντας τις επιμέρους υποπεριόδους οι αφίξεις παρουσιάζουν αυξομειώσεις. Στη Θεσσαλία η εικόνα είναι επίσης μικτή μεταξύ των υποπεριόδων, ενώ στο σύνολο της εξαετίας 5 Ζώνες καταγράφουν αύξηση και 3 μείωση ή οριακή μείωση στις αφίξεις. Η εντονότερη θετική τάση καταγράφεται στη Ζώνη Κόκκινου Νερού – Αγιοκάμπου (πάνω από 100%) ενώ σημαντικότερη είναι και η αύξηση στη Λίμνη Πλαστήρα (73,35%), και η εντονότερη αρνητική τάση στο Πήλιο (-13,54%). Σημειώνεται ότι σε επίπεδο Ζώνης IV και συνόλου Ελλάδας οι τάσεις είναι θετικές στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου.

Πίνακας Γ.37. Μεταβολές στις αφίξεις στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ) κατά Ζώνη / Τόπο τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV, 2010-2016

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Τ.1.6.1	Βόρειος Έβρος	Σουφλίου, Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας	40.776	34.759	28.164	27.461	24.988	23.347	21.553	-38,72%	-13,75%	-47,14%
	Τ.1.6.2	Αλεξανδρούπολη	Αλεξανδρούπολης	110.447	109.954	90.449	101.915	102.233	108.359	105.598	-7,44%	3,29%	-4,39%
	Τ.1.6.3	Ξάνθη - Σταυρούπολη	Ξάνθης και Μύκης	63.262	54.770	31.906	46.308	57.154	61.370	62.265	-9,66%	8,94%	-1,58%
	Τ.1.6.4	Κομοτηνή - Μαρώνεια - Ίασμος	Κομοτηνής, Μαρώνειας - Σαπών και Ίασμου	84.204	70.853	58.763	59.833	67.427	84.401	71.257	-19,92%	5,68%	-15,38%
	Τ.1.6.5	Καβάλα	Καβάλας	63.152	76.658	67.043	113.517	119.579	139.647	132.667	89,35%	10,95%	110,08%
	Τ.1.6.6	Δράμα - Παρανέστι	Δράμας, Δοξάτου και Παρανεστίου	38.041	32.114	26.470	29.957	26.954	24.670	30.220	-29,14%	12,12%	-20,56%
	Τ.1.6.7	Παγγαίο - Μουσθένη	Παγγαίου	9.258	8.246	7.382	8.994	8.672	10.190	9.855	-6,33%	13,64%	6,45%
Κεντρική Μακεδονία	Τ.2.6.1	Ζώνη Λίμνης Κερκίνης	Σιντικής και Ηράκλειας	26.786	30.934	26.444	26.869	25.220	23.570	27.262	-5,85%	8,10%	1,78%
	Τ.2.6.2	Σέρρες - Αμφίπολη - Αλιστράτη	Σερρών, Αμφίπολης, Βισαλτίας και Ν. Ζίχνης	53.379	50.021	46.958	52.193	52.490	52.755	58.594	-1,67%	11,63%	9,77%
	Τ.2.6.3	Θεσσαλονίκη	Θεσσαλονίκης και Παύλου Μελά	673.073	715.325	698.469	789.970	891.812	999.544	1.128.884	32,50%	26,58%	67,72%
	Τ.2.6.4	Κιλκίς	Κιλκίς	10.116	11.316	9.352	9.987	10.548	11.177	9.723	4,27%	-7,82%	-3,88%
	Τ.2.6.5	Ζώνη Ασπροβάλτας	Βόλβης, Λαγκαδά και Αριστοτέλη	97.601	97.974	92.997	101.463	84.006	86.479	84.215	-13,93%	0,25%	-13,72%

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
	T.2.6.6	Σιθωνία	Σιθωνίας	136.087	143.183	125.304	106.729	123.492	145.563	132.500	-9,26%	7,29%	-2,64%
	T.2.6.7	Πολύγυρος	Πολυγύρου	48.084	47.574	45.254	53.017	52.571	100.635	121.462	9,33%	131,04%	152,60%
	T.2.6.8	Καλλικράτεια - Νέα Μουδανιά	Νέας Προποντίδας	111.016	101.756	105.337	109.713	107.747	110.914	107.505	-2,94%	-0,22%	-3,16%
	T.2.6.9	Κασσάνδρα	Κασσάνδρας	293.937	311.860	298.219	327.779	324.362	319.050	322.411	10,35%	-0,60%	9,69%
	T.2.6.10	Βέροια - Αλεξάνδρεια	Βέροιας και Αλεξάνδρειας	34.486	29.585	25.395	22.985	25.495	34.211	35.744	-26,07%	40,20%	3,65%
	T.2.6.11	Νάουσα	Νάουσας	21.643	21.518	18.504	14.563	17.560	17.939	20.199	-18,87%	15,03%	-6,67%
	T.2.6.12	Έδεσσα και Χιονοδρομικό κέντρο Καϊμακτσαλάν - Άγιος Αθανάσιος	Έδεσσας	23.218	21.580	17.864	17.883	18.342	20.430	19.015	-21,00%	3,67%	-18,10%
	T.2.6.13	Λουτρά Πόζαρ - Αριδαία	Αλμωπίας	19.062	22.159	17.413	17.564	16.959	18.787	17.107	-11,03%	0,87%	-10,26%
	T.2.6.14	Κατερίνη	Κατερίνης	109.522	106.261	87.977	103.065	103.237	111.272	109.172	-5,74%	5,75%	-0,32%
	T.2.6.15	Ζώνη Λιτοχώρου - Λεπτοκαριάς - Ν. Πόρων	Δίου-Ολύμπου	79.616	76.505	59.198	71.354	73.756	86.738	103.938	-7,36%	40,92%	30,55%
Δυτική Μακεδονία	T.3.6.1	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη	Γρεβενών και Δεσκάτης	22.737	11.813	1.577	975	1.153	3.708	2.462	-94,93%	113,53%	-89,17%
	T.3.6.2	Καστοριά - Δισπηλιό - Νεστόριο	Καστοριάς και Ορεστίδος, Νεστορίου	71.572	72.585	63.973	62.431	63.880	62.132	60.953	-10,75%	-4,58%	-14,84%
	T.3.6.3	Κοζάνη - Σέρβια - Βελβεντός	Κοζάνης και Σερβίων-Βελβεντού	31.247	26.680	20.376	20.733	22.240	24.085	23.395	-28,83%	5,19%	-25,13%

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
	T.3.6.4	Νυμφαίο	Αμυνταίου	5.614	4.298	2.060	2.925	2.381	1.963	1.510	-57,59%	-36,58%	-73,10%
	T.3.6.5	Φλώρινα	Φλώρινας	31.691	28.620	17.654	27.043	18.718	12.852	12.840	-40,94%	-31,40%	-59,48%
	T.3.6.6	Πρέσπες	Πρεσπών	2.391	2.367	1.085	1.500	1.089	1.083	782	-54,45%	-28,19%	-67,29%
Ήπειρος	T.4.6.1	Ζώνη Πάργας - Πρέβεζας και Αμβρακικού Κόλπου	Πρέβεζας και Ζηρού, Πάργας, Αρταίων, Νικολάου Σκουφά	126.956	116.044	94.616	102.875	103.900	105.132	113.381	-18,16%	9,13%	-10,69%
	T.4.6.2	Ζώνη Ηγουμενίτσας - Συβότων	Ηγουμενίτσας	53.225	50.746	47.602	48.354	50.468	43.599	39.224	-5,18%	-22,28%	-26,31%
	T.4.6.3	Τζουμέρκα	Βορείων Τζουμέρκων, Κεντρικών Τζουμέρκων και Γεωργίου Καραϊσκάκη	3.220	3.795	4.471	5.103	5.632	3.345	3.760	74,91%	-33,24%	16,77%
	T.4.6.4	Ζαγοροχώρια	Ζαγορίου	11.339	10.095	9.438	10.818	11.738	13.308	13.595	3,52%	15,82%	19,90%
	T.4.6.5	Κόνιτσα	Κόνιτσας	2.071	1.690	1.455	1.396	1.686	1.979	2.227	-18,59%	32,09%	7,53%
	T.4.6.6	Ιωάννινα	Ιωαννιτών	200.215	211.995	177.388	186.781	203.440	204.102	212.512	1,61%	4,46%	6,14%
	T.4.6.7	Μέτσοβο	Μετσόβου	16.332	15.168	13.122	13.247	12.634	13.100	21.123	-22,64%	67,19%	29,34%
Θεσσαλία	T.5.6.1	Καρδίτσα	Καρδίτσας	39.001	36.923	34.126	33.283	36.649	38.073	43.363	-6,03%	18,32%	11,18%
	T.5.6.2	Λίμνη Πλαστήρα	Λίμνης Πλαστήρα	15.844	15.215	20.051	21.552	21.474	24.055	27.466	35,53%	27,90%	73,35%
	T.5.6.3	Τρίκαλα	Τρικκαίων	56.583	51.539	51.721	56.056	50.145	55.164	54.259	-11,38%	8,20%	-4,11%
	T.5.6.4	Ζώνη Μετεώρων - Ελάτης - Περτουλίου	Καλαμπάκας, Πύλης	182.448	183.894	135.418	172.060	208.598	223.008	179.743	14,33%	-13,83%	-1,48%

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
	Τ.5.6.5	Λάρισα	Λαρισαίων	120.387	118.610	99.014	104.948	112.193	103.120	107.643	-6,81%	-4,06%	-10,59%
	Τ.5.6.6	Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιοκάμπου	Αγιάς	2.806	2.615	1.840	1.775	3.287	4.022	5.654	17,14%	72,01%	101,50%
	Τ.5.6.7	Βόλος	Βόλου	217.713	216.078	186.878	192.456	184.684	203.548	216.051	-15,17%	16,98%	-0,76%
	Τ.5.6.8	Πήλιο	Ζαγοράς - Μουρεσίου, Νότιου Πηλίου	54.665	52.667	44.189	44.352	42.373	43.634	47.265	-22,49%	11,55%	-13,54%
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV				3.914.449	3.901.093	3.452.340	3.806.345	4.010.162	4.322.085	4.375.404	2,45%	9,11%	11,78%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ				15.840.595	16.354.725	14.501.209	16.008.948	17.418.853	18.478.701	18.996.381	9,96%	9,06%	19,92%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

Πίνακας Γ.38. Ζώνες τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV με τις υψηλότερες θετικές και τις υψηλότερες αρνητικές μεταβολές στις αφίξεις στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ), 2010-2014, 2014-2016 και 2010-2016

ΒΑΣΕΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2010-2014		ΒΑΣΕΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2014-2016		ΒΑΣΕΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2010-2016	
Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες θετικές μεταβολές	Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες αρνητικές μεταβολές	Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες θετικές μεταβολές	Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες αρνητικές μεταβολές	Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες θετικές μεταβολές	Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες αρνητικές μεταβολές
Καβάλα (89,35%)	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη (-94,93%)	Πολύγυρος (131,04%)	Νυμφαίο (-36,58%)	Πολύγυρος (152,60%)	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη (-89,17%)
Τζουμέρκα (74,91%)	Νυμφαίο (-57,59%)	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη (113,53%)	Τζουμέρκα (-33,24%)	Καβάλα (110,08%)	Νυμφαίο (-73,10%)
Λίμνη Πλαστήρα (35,53%)	Πρέσπες (-54,45%)	Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιόκαμπου (72,01%)	Φλώρινα (-31,40%)	Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιόκαμπου (101,50%)	Πρέσπες (-67,29%)
Θεσσαλονίκη (32,50%)	Φλώρινα (-40,94%)	Μέτσοβο (67,19%)	Πρέσπες (-28,19%)	Λίμνη Πλαστήρα (73,35%)	Φλώρινα (-59,48%)
Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιόκαμπου (17,14%)	Βόρειος Έβρος (-38,72%)	Ζώνη Λιτοχώρου - Λεπτοκαριάς - Ν. Πόρων (40,92%)	Ζώνη Ηγουμενίτσας - Συβότων (-22,28%)	Θεσσαλονίκη (67,72%)	Βόρειος Έβρος (-47,14%)

Πηγή: ίδια επεξεργασία Βάσει στοιχείων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

Η κατάταξη των ζωνών / τόπων τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV με βάση τις πέντε υψηλότερες θετικές και τις πέντε υψηλότερες αρνητικές μεταβολές όσον αφορά στις αφίξεις, οδηγεί σε ορισμένα ενδιαφέροντα συμπεράσματα. Στο σύνολο της περιόδου 2010-2016 η αρνητικότερη επίδοση καταγράφεται σε 4 ζώνες/τόπους της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και σε 1 της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης. Αυτοί οι 5 τόποι καταλαμβάνουν και τις 5 θέσεις με την αρνητικότερη μεταβολή και την περίοδο 2010-2014. Αντίθετα, για το σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου, τις υψηλότερες θετικές μεταβολές παρουσιάζουν 2 ζώνες/τόποι της Κεντρικής Μακεδονίας, 2 της Θεσσαλίας και 1 της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Από αυτές, φαίνεται ότι η κατάταξη της Καβάλας στην πρώτη ομάδα ζωνών διαμορφώνεται κυρίως την περίοδο 2010-2014 (οπότε και καταλαμβάνει την 1η θέση), όπως και της Λίμνης Πλαστήρα, της Θεσσαλονίκης και της Ζώνης Κόκκινου Νερού – Αγιόκαμπου. Αντίθετα ο Πολύγυρος καταγράφει την υψηλότερη θετική μεταβολή μεταξύ όλων των τόπων τουριστικού ενδιαφέροντος την διετία 2014-2016. Αξιοσημείωτη είναι η εικόνα της ζώνης Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας – Δεσκάτη, που ενώ την περίοδο 2010-2014 κατέγραψε την υψηλότερη αρνητική μεταβολή, περνάει το 2014-2016 στη 2η θέση της κατάταξης με τις ζώνες που κατέγραψαν τις υψηλότερες θετικές μεταβολές.

Σε ό,τι αφορά στις **διανυκτερεύσεις στα τουριστικά καταλύματα** για την περίοδο 2007-2016, η Ζώνη IV αντιπροσώπευε το 18,54% του συνόλου της Χώρας. Σχετικά με τη συμμετοχή των Περιφερειών στο σύνολο της Ζώνης IV, για την ίδια περίοδο, κυρίαρχο ρόλο κατέχει η Κεντρική Μακεδονία, η οποία συγκεντρώνει το 61,74% του συνόλου των διανυκτερεύσεων της Ζώνης IV και το 11,45% του συνόλου της Χώρας. Στον αντίποδα, το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής κατέχει η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (2,53%). Σχετικά με τις Περιφερειακές Ενότητες, κυριαρχεί η ΠΕ Χαλκιδικής συμμετέχοντας με 34,71% στο σύνολο της Ζώνης IV, καλύπτοντας ουσιαστικά περισσότερο από το 1/3 του συνόλου των διανυκτερεύσεων σε αυτήν, ενώ σε επίπεδο Χώρας συγκεντρώνει το 6,43% των διανυκτερεύσεων. Οι υπόλοιπες ΠΕ που ξεχωρίζουν από κάθε Περιφέρεια, ως προς τη συμμετοχή τους στο σύνολο της Ζώνης IV, είναι οι ΠΕ Θεσσαλονίκης (16,33%), Μαγνησίας-Σποράδων (9,68%), Καβάλας (7,19%), Ιωαννίνων (3,41%) και Καστοριάς (0,98%). Τα χαμηλότερα ποσοστά διανυκτερεύσεων εμφανίζουν οι ΠΕ Γρεβενών (0,18%) και Κιλκίς (0,23%), οι οποίες συγκέντρωναν και τα χαμηλότερα ποσοστά αφίξεων κατά την περίοδο 2007-2016.

Διαγράμματα Γ.9 και Γ.10. Διανυκτερεύσεις στα συλλογικά τουριστικά καταλύματα ανά Περιφέρεια και ανά Π.Ε. της Ζώνης IV, 2007-2016

Πίνακας Γ.39. Διανυκτερεύσεις στα συλλογικά τουριστικά καταλύματα* της Ζώνης IV και μεταβολές αυτών, 2007-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ (%) 2007-2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)				
												2007-2010	2010-2014	2014-2016	2010-2016	2007-2016
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	1.654.973	1.759.226	1.754.483	1.608.332	1.601.647	1.532.316	1.821.931	1.786.689	1.904.821	1.878.918	1,42%	-2,82%	11,09%	5,16%	16,82%	13,53%
Έβρος	401.242	390.073	387.510	390.565	392.258	416.498	428.833	385.927	362.921	381.406	-0,56%	-2,66%	-1,19%	-1,17%	-2,35%	-4,94%
Ξάνθη	158.737	181.302	174.685	153.146	130.728	92.525	109.647	129.062	133.558	135.821	-1,72%	-3,52%	-15,73%	5,24%	-11,31%	-14,44%
Ροδόπη	179.111	186.618	216.132	163.242	153.452	165.399	190.189	180.044	207.110	181.622	0,15%	-8,86%	10,29%	0,88%	11,26%	1,40%
Δράμα	74.267	86.979	85.323	81.342	66.740	69.152	80.135	73.441	55.120	61.201	-2,13%	9,53%	-9,71%	-16,67%	-24,76%	-17,59%
Καβάλα- Θάσος**	841.616	914.254	890.833	820.037	858.469	788.742	1.013.127	1.018.215	1.146.112	1.118.868	3,21%	-2,56%	24,17%	9,89%	36,44%	32,94%
Κεντρική Μακεδονία	7.153.293	7.891.536	7.891.793	7.715.656	8.070.541	7.707.423	8.000.343	8.478.801	8.834.256	9.051.345	2,65%	7,86%	9,89%	6,75%	17,31%	26,53%
Ημαθία	112.901	122.222	116.954	108.789	105.461	90.391	70.049	87.415	102.168	109.364	-0,35%	-3,64%	-19,65%	25,11%	0,53%	-3,13%
Θεσσαλονίκη	1.969.935	1.963.846	2.035.864	1.872.506	1.970.545	2.002.431	2.068.420	2.292.716	2.514.705	2.677.838	3,47%	-4,95%	22,44%	16,80%	43,01%	35,94%
Κιλκίς	22.685	26.678	37.269	29.383	29.196	22.594	25.583	27.782	34.989	46.297	8,25%	29,53%	-5,45%	66,64%	57,56%	104,09%
Πέλλα	85.598	107.138	114.717	106.679	110.250	86.101	83.104	83.765	89.291	85.919	0,04%	24,63%	-21,48%	2,57%	-19,46%	0,38%
Πιερία	867.638	1.088.410	991.083	1.044.249	1.017.062	860.630	1.053.903	1.027.748	1.107.446	1.128.973	2,97%	20,36%	-1,58%	9,85%	8,11%	30,12%
Σέρρες	126.433	155.979	172.025	155.160	160.913	146.451	150.195	158.655	139.364	177.111	3,82%	22,72%	2,25%	11,63%	14,15%	40,08%
Χαλκιδική	3.968.103	4.427.263	4.423.881	4.398.890	4.677.114	4.498.825	4.549.089	4.800.720	4.846.293	4.825.843	2,20%	10,86%	9,13%	0,52%	9,71%	21,62%
Δυτική Μακεδονία	389.331	392.241	383.269	358.772	324.628	284.180	316.904	302.976	288.976	269.903	-3,99%	-7,85%	-15,55%	-10,92%	-24,77%	-30,68%
Κοζάνη	130.231	125.434	121.186	109.075	107.388	116.718	133.132	134.772	129.882	120.360	-0,87%	-16,24%	23,56%	-10,69%	10,35%	-7,58%
Γρεβενά	42.264	58.477	55.431	42.714	22.237	3.437	2.154	2.233	7.353	4.403	-22,22%	1,06%	-94,77%	97,18%	-89,69%	-89,58%
Καστοριά	146.303	136.705	133.779	131.330	132.793	120.779	117.880	122.786	118.064	118.102	-2,35%	-10,23%	-6,51%	-3,81%	-10,07%	-19,28%
Φλώρινα	70.533	71.625	72.873	75.653	62.210	43.246	63.738	43.185	33.677	27.038	-10,11%	7,26%	-42,92%	-37,39%	-64,26%	-61,67%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ (%) 2007-2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)				
												2007-2010	2010-2014	2014-2016	2010-2016	2007-2016
Ήπειρος	936.866	900.065	1.015.199	985.103	1.012.122	839.552	898.698	994.770	943.076	1.002.859	0,76%	5,15%	0,98%	0,81%	1,80%	7,04%
Ιωάννινα	427.433	390.343	446.236	454.244	469.831	405.857	423.846	479.806	461.755	497.432	1,70%	6,27%	5,63%	3,67%	9,51%	16,38%
Άρτα	82.663	77.111	81.695	73.128	59.181	49.273	48.964	49.501	53.229	54.966	-4,43%	-11,53%	-32,31%	11,04%	-24,84%	-33,51%
Θεσπρωτία	120.265	125.290	132.559	143.733	136.941	127.276	138.889	169.926	135.987	133.088	1,13%	19,51%	18,22%	-21,68%	-7,41%	10,66%
Πρέβεζα	306.505	307.321	354.709	313.998	346.169	257.146	286.999	295.537	292.105	317.373	0,39%	2,44%	-5,88%	7,39%	1,07%	3,55%
Θεσσαλία	1.957.952	1.983.379	2.111.634	2.016.096	2.022.445	1.768.339	1.884.758	2.017.050	2.034.797	2.118.440	0,88%	2,97%	0,05%	5,03%	5,08%	8,20%
Λάρισα	244.591	211.170	244.971	251.181	232.169	203.659	213.905	236.146	211.152	243.634	-0,04%	2,69%	-5,99%	3,17%	-3,00%	-0,39%
Καρδίτσα	126.576	138.373	139.036	131.938	121.782	120.881	120.878	128.564	133.658	180.543	4,02%	4,24%	-2,56%	40,43%	36,84%	42,64%
Μαγνησία - Σποράδες***	1.213.737	1.239.994	1.369.855	1.293.279	1.335.168	1.166.126	1.212.697	1.244.948	1.261.709	1.324.344	0,97%	6,55%	-3,74%	6,38%	2,40%	9,11%
Τρίκαλα	373.048	393.842	357.772	339.698	333.326	277.673	337.278	407.392	428.278	369.919	-0,09%	-8,94%	19,93%	-9,20%	8,90%	-0,84%
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	12.092.415	12.926.447	13.156.378	12.683.959	13.031.383	12.131.810	12.922.634	13.580.286	14.005.926	14.321.465	1,90%	4,89%	7,07%	5,46%	12,91%	18,43%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	65.420.236	65.624.563	66.022.270	66.800.371	70.847.874	64.384.415	71.469.189	75.390.445	78.332.342	81.502.649	2,47%	2,11%	12,86%	8,11%	22,01%	24,58%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

* Αναφέρεται τόσο σε ξενοδοχειακά καταλύματα, όσο και σε campings.

** Στους πίνακες της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τα δεδομένα για τη Θάσο έως και το 2014 είναι ενσωματωμένα στα δεδομένα της Καβάλας. Για λόγους ομοιομορφίας και συγκρισιμότητας των στοιχείων ακολουθήθηκε η συγκεκριμένη ομαδοποίηση και για τα έτη 2015 και 2016.

*** Στους πίνακες της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τα δεδομένα για τις Σποράδες έως και το 2014 είναι ενσωματωμένα στα δεδομένα της Μαγνησίας. Για λόγους ομοιομορφίας και συγκρισιμότητας των στοιχείων ακολουθήθηκε η συγκεκριμένη ομαδοποίηση και για τα έτη 2015 και 2016.

Αναφορικά με τις μεταβολές των διανυκτερεύσεων στα τουριστικά καταλύματα για την περίοδο 2007-2016, η Ζώνη IV και το σύνολο της Χώρας παρουσιάζουν αύξηση διανυκτερεύσεων, κατά 18,43% και 24,58% αντίστοιχα. Σε περιφερειακό επίπεδο, τέσσερις Περιφέρειες (Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Θεσσαλία και Ήπειρος) εμφανίζουν θετική τάση, με την υψηλότερη να αντιστοιχεί στην Κεντρική Μακεδονία (26,53%). Οι αυξήσεις στις υπόλοιπες τρεις είναι μικρότερες των αντίστοιχων στη Ζώνη IV και στη Χώρα. Η μόνη Περιφέρεια στην οποία καταγράφεται αρνητικό ποσοστό μεταβολής είναι η Δυτική Μακεδονία (-30,68%). Σε επίπεδο ΠΕ η εικόνα είναι μικτή. Από τις 24 ΠΕ της Ζώνης IV, 13 παρουσιάζουν αύξηση των διανυκτερεύσεων και 11 μείωση. Οι υψηλότερες αυξήσεις καταγράφονται στις ΠΕ Κιλκίς (104,09%), Καρδίτσας (42,64%), Σερρών (40,08%), Θεσσαλονίκης (35,94%) και Πιερίας (30,12%), ενώ οι υψηλότερες μειώσεις στις ΠΕ Γρεβενών (-89,58%), Φλώρινας (-61,67%) και Άρτας (-33,51%). Αξίζει αναφοράς στις υψηλές αρνητικές μεταβολές και των τεσσάρων ΠΕ της Δυτικής Μακεδονίας, από -7,58% στην Κοζάνη έως -89,58% στα Γρεβενά.

Πιο ειδικά, την περίοδο 2007-2010 (πριν δηλαδή την ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού) οι διανυκτερεύσεις παρουσιάζουν αυξητική τάση στη Ζώνη IV και στη Χώρα (4,89% και 2,11%, αντίστοιχα), όπως και στις τρεις από τις πέντε Περιφέρειες της Ζώνης IV (Κεντρική Μακεδονία: 7,86%, Ήπειρος: 5,15%, Θεσσαλία: 2,97%). Στον αντίποδα, η Δυτική Μακεδονία χάνει περίπου το 8% των διανυκτερεύσεων και η Ανατολική Μακεδονία & Θράκη το 3%. Σε επίπεδο ΠΕ, δέκα εμφανίζουν αρνητικές μεταβολές, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στην ΠΕ Κοζάνης (-16,24%) και τη μικρότερη στην ενότητα Καβάλα-Θάσος (-2,56%). Τις καλύτερες επιδόσεις τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο εμφανίζουν τέσσερις από τις ΠΕ της Κεντρικής Μακεδονίας (20-30%), και συγκεκριμένα το Κιλκίς, η Πέλλα, οι Σέρρες και η Πιερία. Ακολουθεί η Θεσπρωτία (19,51%).

Κατά την περίοδο μετά την ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού (2010-2016) που συμπίπτει και με την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης στη Χώρα, μόνο η Δυτική Μακεδονία εξακολουθεί να χάνει σε αριθμό διανυκτερεύσεων (μείωση της τάξης του -25%), ενώ η Ανατολική Μακεδονία & Θράκη που κατέγραφε μειώσεις κατά την προηγούμενη περίοδο, αυξάνει τις διανυκτερεύσεις κατά 16,82%. Μεταξύ των υπολοίπων Περιφερειών, η Κεντρική Μακεδονία καταγράφει και πάλι το υψηλότερο θετικό ποσοστό μεταβολής (17,31%). Και για τις τέσσερις αυτές Περιφέρειες που εμφανίζουν αύξηση, οι τάσεις είναι θετικές και για τις επιμέρους υποπεριόδους 2010-2014 και 2014-2016. Σημειώνεται ότι την ίδια περίοδο (2010-2016), ιδιαίτερα αυξημένα εμφανίζονται και τα ποσοστά μεταβολής σε επίπεδο Ζώνης IV και Χώρας (12,94% και 22,01% αντίστοιχα). Σε επίπεδο ΠΕ, η εικόνα είναι μικτή με δέκα να καταγράφουν αρνητικά ποσοστά μεταβολής μεταξύ 2010 και 2016. Τα υψηλότερα αντιστοιχούν στα Γρεβενά (-89,69%) και στη Φλώρινα (-64,26%) και το χαμηλότερο στον Έβρο (-2,35%). Οι ΠΕ Έβρου, Δράμας, Καστοριάς και Φλώρινας εμφανίζουν αρνητικά ποσοστά μεταβολής και στις δύο υποπεριόδους.

Σε επίπεδο Δήμων (όπου τα διαθέσιμα από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. στοιχεία δεν περιλαμβάνουν τα κάμπινγκ), η εικόνα είναι μικτή. Στο σύνολο της περιόδου 2010-2016, στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη οι μεγαλύτερες αυξήσεις αντιστοιχούν στους Δήμους της χωρικής ενότητας Καβάλας-Θάσος, από 18,26% στο Δήμο Παγγαίου έως 95,52% στο Δήμο Καβάλας. Και οι τέσσερις Δήμοι της συγκεκριμένης ενότητας καταγράφουν θετικές μεταβολές και στις δύο εξεταζόμενες υποπεριόδους (2010-2014 και 2014-2016). Αρνητικές είναι οι τάσεις για 7 Δήμους της Περιφέρειας, με τις υψηλότερες να αντιστοιχούν στους Δήμους Σουφλίου και Ορεστιάδας της ΠΕ Έβρου (-30,09% και -28,61% αντίστοιχα) και στις ομάδες Δήμων Κάτω Νευροκοπίου και Προσοτσάνης (-27,59%) και Δράμας, Δοξάτου, Παρανεοστίου (-24,39%). Μεταξύ των επιμέρους υποπεριόδων καταγράφονται γενικά αυξομειώσεις.

Στην Κεντρική Μακεδονία, μεταξύ 2010 και 2016, οι υψηλότερες θετικές μεταβολές εμφανίζονται στους Δήμους Παιονίας (110,31%), Πολυγύρου (59,14%), Θέρμης (53,83%) και Θεσσαλονίκης, Παύλου Μελά (52,99%), οι οποίοι καταγράφουν θετικές τάσεις και στις δύο υποπεριόδους. Μάλιστα, με εξαίρεση την ομάδα Δήμων Θεσσαλονίκης, Παύλου Μελά, οι υπόλοιποι τρεις εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά μεταβολής κατά τη δεύτερη υποπερίοδο (2014-2016). Αρνητική μεταβολή καταγράφουν συνολικά 8 Δήμοι (ή ομάδες Δήμων), με την υψηλότερη να εντοπίζεται στο Δήμο Πύδνας-Κολινδρού (-69,18%) και ακολούθως στους Δήμους Βόλβης, Λαγκαδά (-35,30%). Η ομάδα Δήμων Βόλβης, Λαγκαδά είναι μάλιστα η μόνη μεταξύ των Δήμων της ΠΕ Θεσσαλονίκης που σημειώνει μείωση των διανυκτερεύσεων μεταξύ 2010-2016 (μείωση την πρώτη υποπερίοδο και αύξηση τη δεύτερη).

Στη Δυτική Μακεδονία η εικόνα είναι σαφώς αρνητική, με όλους τους Δήμους (ή ομάδες Δήμων) να καταγράφουν μείωση των διανυκτερεύσεων (2010-2016), από -5,73% στην ομάδα Δήμων Κοζάνης, Σερβίων-Βελβεντού έως -89,69% στην ομάδα Δήμων Γρεβενών, Δεσκάτης. Μάλιστα, η τελευταία παρουσιάζει την υψηλότερη αρνητική μεταβολή στο σύνολο των Δήμων της Ζώνης IV, ακολουθούμενη από το Αμύνταιο (-82,20%). Η εικόνα είναι αρνητική και για τις δύο υποπεριόδους, με εξαίρεση το θετικό ποσοστό μεταβολής μεταξύ 2014 και 2016 στα Γρεβενά, Δεσκάτη (ανάλογου μεγέθους της αρνητικής μεταβολής της προηγούμενης τετραετίας) και το θετικό ποσοστό μεταβολής της πρώτης υποπεριόδου για τον Δήμο Βοΐου και τον Δήμο Εορδαίας.

Στην Ήπειρο η εικόνα είναι μικτή. Αρνητικές είναι οι τάσεις για τους Δήμους της ΠΕ Άρτας, τους Δήμους της ΠΕ Θεσπρωτίας, τους Δήμους Ζαγορίου και Κόνιτσας της ΠΕ Ιωαννίνων και την ομάδα Δήμων Πρέβεζας, Ζηρού της ΠΕ Πρέβεζας. Η μεγαλύτερη αρνητική μεταβολή παρουσιάζεται στην ομάδα Δήμων Σουλίου, Φιλιατών της ΠΕ Θεσπρωτίας (αγγίζει το -64%) και η μικρότερη στο Δήμο Ηγουμενίτσας της ίδιας ΠΕ (μικρότερη του -1%). Στον αντίποδα, τη μεγαλύτερη αύξηση εμφανίζουν ο Δήμος Μετσόβου (52,19%, οφείλεται στις θετικές τάσεις της δεύτερης υποπεριόδου) και οι Δήμοι Ζίτσας, Δωδώνης, Πωγωνίου (36,41%, οφείλεται στις σημαντικές θετικές τάσεις της πρώτης υποπεριόδου που ακολουθήθηκαν από πτωτική τάση τη δεύτερη).

Τέλος, στη Θεσσαλία οκτώ Δήμοι (ή ομάδες Δήμων, για τους οποίους διατίθενται στοιχεία) καταγράφουν αρνητικά ποσοστά μεταβολής και δέκα θετικά ποσοστά. Η μεγαλύτερη και εντυπωσιακότερη αύξηση εντοπίζεται στην ομάδα Δήμων Μουζακίου, Αργιθέας της ΠΕ Καρδίτσας, ίση με 225,60%, η οποία οφείλεται σχεδόν εξολοκλήρου στις τάσεις της περιόδου 2014-2016. Ακολουθεί ο Δήμος Αγιάς της ΠΕ Λάρισας, με αύξηση που αγγίζει το 100% και με μια αυξημένη δυναμική τη δεύτερη υποπερίοδο, και ο Δήμος Λίμνης Πλαστήρα (96,28%) της ΠΕ Καρδίτσας, με μια σημαντική συγκριτικά δυναμική την πρώτη υποπερίοδο. Τις σημαντικότερες μειώσεις στις διανυκτερεύσεις καταγράφουν οι Δήμοι Σοφάδων (-56,35%), Ελασσόνας (-51,58%) και Αλμυρού (-47,76%).

Πίνακας Γ.40. Μεταβολές στις διανυκτερεύσεις στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ) κατά Περιφερειακή Ενότητα και Δήμο της Ζώνης ΙV, 2010-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	1.480.796	1.496.089	1.446.077	1.695.632	1.681.590	1.798.036	1.770.206	13,56%	5,27%	19,54%
ΔΡΑΜΑΣ	81.342	66.740	69.152	80.135	73.441	55.120	61.201	-9,71%	-16,67%	-24,76%
Δράμας, Δοξάτου, Παρανεστίου	71.908	60.169	61.366	72.276	66.663	48.354	54.370	-7,29%	-18,44%	-24,39%
Κάτω Νευροκοπίου και Προσοτσάνης	9.434	6.571	7.786	7.859	6.778	6.778	6.831	-28,15%	0,78%	-27,59%
ΕΒΡΟΥ	355.992	356.152	380.408	395.808	354.197	334.597	353.474	-0,50%	-0,20%	-0,71%
Αλεξανδρούπολης	240.509	240.698	240.439	256.384	238.803	247.083	264.817	-0,71%	10,89%	10,11%
Διδυμοτείου	18.315	19.647	25.210	30.406	17.352	14.757	15.342	-5,26%	-11,58%	-16,23%
Ορεστιάδας	63.892	63.776	87.012	81.696	71.309	47.510	45.614	11,61%	-36,03%	-28,61%
Σαμοθράκης	22.248	22.779	19.212	18.770	19.433	18.675	19.991	-12,65%	2,87%	-10,14%
Σουφλίου	11.028	9.252	8.535	8.552	7.300	6.572	7.710	-33,80%	5,62%	-30,09%
ΚΑΒΑΛΑΣ - ΘΑΣΟΥ	759.392	808.313	755.330	955.258	973.859	1.100.088	1.070.885	28,24%	9,96%	41,02%
Θάσου	579.326	603.316	574.936	679.418	691.715	771.580	747.891	19,40%	8,12%	29,10%
Καβάλας	137.996	162.330	141.099	226.957	233.137	274.995	269.811	68,94%	15,73%	95,52%
Νέστου	16.451	20.020	18.580	23.569	21.734	23.178	22.886	32,11%	5,30%	39,12%
Παγγαίου	25.619	22.647	20.715	25.314	27.273	30.335	30.297	6,46%	11,09%	18,26%
ΞΑΝΘΗΣ	137.483	123.069	88.286	106.046	126.236	130.340	134.148	-8,18%	6,27%	-2,43%
Ξάνθης, Μύκης	115.220	104.268	76.615	94.710	113.106	116.257	115.440	-1,83%	2,06%	0,19%
Αβδήρων, Τοπείρου	22.263	18.801	11.671	11.336	13.130	14.083	18.708	-41,02%	42,48%	-15,97%
ΡΟΔΟΠΗΣ	146.587	141.815	152.901	158.385	153.857	177.891	150.498	4,96%	-2,18%	2,67%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Κομοτηνής, Μαρωνείας- Σαπών, Ιάσμου	146.587	141.815	152.901	158.385	153.857	177.891	150.498	4,96%	-2,18%	2,67%
Κεντρικής Μακεδονίας	7.047.880	7.427.620	7.133.780	7.475.156	7.925.296	8.194.395	8.367.559	12,45%	5,58%	18,72%
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1.799.743	1.903.000	1.950.183	2.018.456	2.244.917	2.469.630	2.635.961	24,74%	17,42%	46,46%
Θεσσαλονίκης, Παύλου Μελά	1.349.466	1.470.369	1.522.192	1.580.433	1.768.453	1.963.832	2.064.495	31,05%	16,74%	52,99%
Βόλβης, Λαγκαδά	75.201	67.270	53.749	50.284	41.534	42.140	48.658	-44,77%	17,15%	-35,30%
Θερμαϊκού	96.945	97.193	96.597	97.934	111.598	115.877	126.458	15,11%	13,32%	30,44%
Θέρμης	118.168	120.592	121.753	128.909	127.992	153.723	181.775	8,31%	42,02%	53,83%
Πυλαίας-Χορτιάτη	54.969	56.409	71.931	68.834	79.338	76.143	78.342	44,33%	-1,26%	42,52%
Χαλκηδόνος, Δέλτα	74.470	66.106	58.315	61.475	70.434	77.265	91.255	-5,42%	29,56%	22,54%
Ωραιοκάστρου	30.524	25.061	25.646	30.587	45.568	40.650	44.978	49,29%	-1,29%	47,35%
ΗΜΑΘΙΑΣ	108.789	105.461	90.391	70.049	87.415	102.168	109.364	-19,65%	25,11%	0,53%
Βέροιας, Αλεξάνδρειας	56.768	54.008	46.430	38.552	45.509	59.929	63.781	-19,83%	40,15%	12,35%
Νάουσας	52.021	51.453	43.961	31.497	41.906	42.239	45.583	-19,44%	8,77%	-12,38%
ΚΙΛΚΙΣ	29.383	29.196	22.594	25.583	27.782	34.989	46.297	-5,45%	66,64%	57,56%
Κιλκίς	24.037	25.036	18.967	20.479	21.195	22.983	35.054	-11,82%	65,39%	45,83%
Παιονίας	5.346	4.160	3.627	5.104	6.587	12.006	11.243	23,21%	70,68%	110,31%
ΠΕΛΛΑΣ	106.679	110.250	86.101	83.104	83.765	89.291	85.919	-21,48%	2,57%	-19,46%
Αλμωπίας	44.935	51.274	38.743	35.571	34.628	37.136	34.269	-22,94%	-1,04%	-23,74%
Έδεσσας	38.443	36.403	30.375	30.312	33.229	34.979	33.418	-13,56%	0,57%	-13,07%
Πέλλας, Σκύδρας	23.301	22.573	16.983	17.221	15.908	17.176	18.232	-31,73%	14,61%	-21,75%
ΠΙΕΡΙΑΣ	914.380	904.840	775.670	952.483	938.484	965.081	988.281	2,64%	5,31%	8,08%
Δίου-Ολύμπου	389.916	383.825	314.059	394.389	383.051	410.310	479.727	-1,76%	25,24%	23,03%
Κατερίνης	508.350	507.396	450.966	545.500	547.575	546.953	503.587	7,72%	-8,03%	-0,94%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Πύδνας-Κολινδρού	16.114	13.619	10.645	12.594	7.858	7.818	4.967	-51,23%	-36,79%	-69,18%
ΣΕΡΡΩΝ	155.160	160.913	146.451	150.195	158.655	139.364	177.111	2,25%	11,63%	14,15%
Σερρών, Αμφίπολης, Βισαλτίας, Νέας Ζίχνης	94.417	84.726	83.191	94.280	97.982	92.224	119.639	3,78%	22,10%	26,71%
Σιντικής, Ηρακλείας	60.743	76.187	63.260	55.915	60.673	47.140	57.472	-0,12%	-5,28%	-5,38%
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	3.933.746	4.213.960	4.062.390	4.175.286	4.384.278	4.393.872	4.324.626	11,45%	-1,36%	9,94%
Αριστοτέλη	350.150	377.970	376.403	411.906	407.704	411.140	406.028	16,44%	-0,41%	15,96%
Κασσάνδρας	2.025.709	2.216.501	2.096.023	2.235.117	2.295.390	2.144.240	2.127.165	13,31%	-7,33%	5,01%
Νέας Προποντίδας	443.127	437.647	452.628	473.051	448.222	440.906	429.730	1,15%	-4,13%	-3,02%
Πολυγύρου	345.285	361.040	336.521	385.078	396.041	481.295	549.477	14,70%	38,74%	59,14%
Σιθωνίας	769.475	820.802	800.815	670.134	836.921	916.291	812.226	8,77%	-2,95%	5,56%
Δυτικής Μακεδονίας	358.772	324.628	284.180	316.904	302.976	288.976	269.903	-15,55%	-10,92%	-24,77%
ΚΟΖΑΝΗΣ	109.075	107.388	116.718	133.132	134.772	129.882	120.360	23,56%	-10,69%	10,35%
Κοζάνης, Σερβίων- Βελβεντού	54.910	50.657	47.730	49.524	52.059	52.302	51.765	-5,19%	-0,56%	-5,73%
Βοΐου	6.100	5.054	5.595	6.023	6.957	5.736	4.282	14,05%	-38,45%	-29,80%
Εορδαίας	48.065	51.677	63.393	77.585	75.756	71.844	64.313	57,61%	-15,11%	33,80%
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	42.714	22.237	3.437	2.154	2.233	7.353	4.403	-94,77%	97,18%	-89,69%
Γρεβενών, Δεσκάτης	42.714	22.237	3.437	2.154	2.233	7.353	4.403	-94,77%	97,18%	-89,69%
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	131.330	132.793	120.779	117.880	122.786	118.064	118.102	-6,51%	-3,81%	-10,07%
Καστοριάς, Ορεστίδος, Νεστορίου	131.330	132.793	120.779	117.880	122.786	118.064	118.102	-6,51%	-3,81%	-10,07%
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	75.653	62.210	43.246	63.738	43.185	33.677	27.038	-42,92%	-37,39%	-64,26%
Φλώρινας	53.360	47.252	35.121	53.908	36.101	26.926	22.451	-32,34%	-37,81%	-57,93%
Αμυνταίου	17.167	9.912	5.468	6.847	5.003	4.250	3.055	-70,86%	-38,94%	-82,20%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Πρεσπών	5.126	5.046	2.657	2.983	2.081	2.501	1.532	-59,40%	-26,38%	-70,11%
Ηπείρου	911.117	913.549	790.996	848.809	937.854	892.226	956.624	2,93%	2,00%	4,99%
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	446.855	463.021	404.268	421.669	477.517	458.631	493.499	6,86%	3,35%	10,44%
Ιωαννιτών	372.021	393.788	342.935	358.745	410.011	391.837	407.043	10,21%	-0,72%	9,41%
Βορείων Τζουμέρκων	6.907	9.642	11.200	11.166	12.689	7.300	8.855	83,71%	-30,22%	28,20%
Ζαγορίου	34.452	29.404	21.502	23.240	25.595	29.168	30.429	-25,71%	18,89%	-11,68%
Ζίτσας, Δωδώνης, Πωγωνίου	618	518	768	992	1.146	1.168	843	85,44%	-26,44%	36,41%
Κόνιτσας	6.066	4.820	4.627	4.231	5.069	5.318	5.555	-16,44%	9,59%	-8,42%
Μετσόβου	26.791	24.849	23.236	23.295	23.007	23.840	40.774	-14,12%	77,22%	52,19%
ΑΡΤΑΣ	73.128	59.181	49.273	48.964	49.501	53.229	54.966	-32,31%	11,04%	-24,84%
Αρταίων	70.262	56.501	47.493	47.109	47.880	51.782	53.574	-31,86%	11,89%	-23,75%
Κεντρικών Τζουμέρκων, Γεωργίου Καραϊσκάκη	2.866	2.680	1.780	1.855	1.621	1.447	1.392	-43,44%	-14,13%	-51,43%
Νικολάου Σκουφά										
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	114.013	107.598	102.088	114.623	139.695	111.038	111.379	22,53%	-20,27%	-2,31%
Ηγουμενίτσας	111.523	105.302	100.196	112.894	138.036	110.194	110.475	23,77%	-19,97%	-0,94%
Σουλίου, Φιλιατών	2.490	2.296	1.892	1.729	1.659	844	904	-33,37%	-45,51%	-63,69%
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	277.121	283.749	235.367	263.553	271.141	269.328	296.780	-2,16%	9,46%	7,09%
Πρέβεζας, Ζηρού	143.671	131.359	89.095	107.964	111.254	105.751	125.145	-22,56%	12,49%	-12,89%
Πάργας	133.450	152.390	146.272	155.589	159.887	163.577	171.635	19,81%	7,35%	28,61%
Θεσσαλίας	1.942.528	1.933.400	1.698.696	1.808.605	1.953.060	1.980.296	2.062.744	0,54%	5,62%	6,19%
ΛΑΡΙΣΑΣ	237.880	219.409	190.725	200.321	227.030	204.772	233.729	-4,56%	2,95%	-1,74%
Λαρισαίων	210.976	195.674	174.792	184.510	201.528	177.092	197.895	-4,48%	-1,80%	-6,20%
Αγιάς	13.664	12.151	8.429	8.569	16.832	19.879	27.298	23,19%	62,18%	99,78%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Ελασσόνας	3.108	2.168	1.440	1.252	1.404	1.576	1.505	-54,83%	7,19%	-51,58%
Κιλελέρ										
Τεμπών	10.132	9.416	6.064	5.990	7.266	6.225	7.031	-28,29%	-3,23%	-30,61%
Τυρνάβου										
Φαρσάλων										
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	131.938	121.782	120.881	120.878	128.564	133.658	180.543	-2,56%	40,43%	36,84%
Καρδίτσας	61.222	56.933	53.191	51.772	58.623	59.845	69.462	-4,25%	18,49%	13,46%
Λίμνης Πλαστήρα	28.947	29.523	39.519	42.999	45.106	48.548	56.818	55,82%	25,97%	96,28%
Μουζακίου, Αργιθέας	12.779	12.483	14.041	13.283	14.007	15.937	41.609	9,61%	197,06%	225,60%
Παλαμά										
Σοφάδων	28.990	22.843	14.130	12.824	10.828	9.328	12.654	-62,65%	16,86%	-56,35%
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ - ΣΠΟΡΑΔΩΝ	1.249.853	1.277.299	1.120.670	1.162.552	1.204.621	1.226.740	1.289.183	-3,62%	7,02%	3,15%
Βόλου	412.441	423.623	369.158	374.795	357.448	395.034	426.164	-13,33%	19,22%	3,33%
Αλμυρού	5.927	5.364	3.514	3.309	3.356	3.267	3.096	-43,38%	-7,75%	-47,76%
Ζαγοράς-Μουρσειού	101.657	91.207	73.701	75.729	73.034	76.555	81.529	-28,16%	11,63%	-19,80%
Νοτίου Πηλίου	97.349	98.071	78.349	81.082	80.682	77.386	81.565	-17,12%	1,09%	-16,21%
Ρήγα Φεραίου										
Σκιάθου	461.616	477.775	460.001	481.073	505.408	502.089	513.096	9,49%	1,52%	11,15%
Αλοννήσου	46.660	50.755	42.977	47.836	54.285	51.277	51.006	16,34%	-6,04%	9,31%
Σκοπέλου	124.203	130.504	92.970	98.728	130.408	121.132	132.727	5,00%	1,78%	6,86%
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	322.857	314.910	266.420	324.854	392.845	415.126	359.289	21,68%	-8,54%	11,28%
Τρικκαίων	86.230	78.320	80.589	89.079	82.995	93.058	92.065	-3,75%	10,93%	6,77%
Καλαμπάκας	195.156	197.802	154.056	204.953	282.456	294.902	241.037	44,73%	-14,66%	23,51%
Πύλης	41.471	38.788	31.775	30.822	27.394	27.166	26.187	-33,94%	-4,41%	-36,85%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Φαρκαδόνας										
Σύνολο Ζώνης IV	11.741.093	12.095.286	11.353.729	12.145.106	12.800.776	13.153.929	13.427.036	9,03%	4,89%	14,36%
Σύνολο Ελλάδας	65.059.095	69.138.050	63.054.739	70.065.554	73.951.641	76.772.113	79.885.024	13,67%	8,02%	22,79%
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017										

Επικεντρώνοντας στις διανυκτερεύσεις στις ζώνες / τόπους τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV, σε σύνολο 43, την περίοδο 2010-2016 οι 19 καταγράφουν αρνητικές μεταβολές και οι 24 θετικές. Ειδικότερα, στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, δύο ζώνες καταγράφουν αρνητικές μεταβολές, και συγκεκριμένα ο Βόρειος Έβρος (-26,35%) και η Ζώνη Δράμα – Παρανέστι (-24,39%). Από τις υπόλοιπες, τη μεγαλύτερη αύξηση στις διανυκτερεύσεις παρουσιάζει με διαφορά από τις υπόλοιπες η Καβάλα, ίση με 95,52%, και ακολούθως η Ζώνη Παγγαίο-Μουσθένη (18,26%). Οριακή είναι η αύξηση στη Ζώνη Ξάνθη-Σταυρούπολη (0,19%). Μεταξύ των επιμέρους υποπεριόδους, παρατηρούνται αυξομειώσεις. Στην Κεντρική Μακεδονία, από τις συνολικά 15 ζώνες / τόπους τουριστικού ενδιαφέροντος, 9 παρουσιάζουν αύξηση στις διανυκτερεύσεις μεταξύ 2010 και 2016, με τις υψηλότερες να αντιστοιχούν στον Πολύγυρο και στη Θεσσαλονίκη (πάνω από 50%), με αυξήσεις και στις δύο υποπεριόδους. Ακολουθεί το Κιλκίς με συνολική αύξηση 45,83%, η οποία αποδίδεται στις σημαντικές θετικές τάσεις της τελευταίας διετίας (αφού είχε προηγηθεί μείωση την περίοδο 2010-2014 της τάξης του -12%). Τις μεγαλύτερες απώλειες στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου παρουσιάζουν τα Λουτρά Πόζαρ-Αριδαία, που είναι μάλιστα εντονότερες την πρώτη εξεταζόμενη υποπερίοδο, με τάσεις σταθεροποίησης της τελευταία διετία. Στη Δυτική Μακεδονία η εικόνα είναι αρνητική, καθώς όλες οι Ζώνες καταγράφουν μείωση στον αριθμό διανυκτερεύσεων, από -5,73% στη Ζώνη Κοζάνη - Σέρβια – Βελβεντός έως -89,69% στο Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας – Δεσκάτη. Αξιοσημείωτη είναι και η μείωση στο Νυμφαίο (82,20%) και τις Πρέσπες (-70,11). Εξετάζοντας τις επιμέρους υποπεριόδους, η εικόνα είναι εν γένει αρνητική. Εξάιρεση αποτελεί το Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας – Δεσκάτη που την τελευταία εξεταζόμενη διετία κατέγραψε αύξηση κατά περίπου 97%, ακολουθώντας ανάλογο μεγέθους μείωση την περίοδο 2010-2014. Στην Ήπειρο η εικόνα είναι μικτή: τρεις ζώνες / τόποι καταγράφουν ξεκάθαρη αύξηση στις διανυκτερεύσεις, δύο μείωση, ενώ δύο ζώνες / τόποι σχετική σταθερότητα (+/-1%). Η υψηλότερη αύξηση, με διαφορά από τις υπόλοιπες περιοχές, αντιστοιχεί στο Μέτσοβο (52,19%) και η υψηλότερη μείωση στα Ζαγοροχώρια (-11,68%). Μεταξύ των υποπεριόδων, παρατηρούνται αυξομειώσεις. Τέλος, στη Θεσσαλία, έξι ζώνες / τόποι καταγράφουν αύξηση, με τις μεγαλύτερες στη Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιοκάμπου (99,78%) και στη Λίμνη Πλαστήρα (96,28%). Οι ζώνες / τόποι με αρνητική μεταβολή είναι το Πήλιο (-18,05%, που αποδίδεται στις τάσεις της πρώτης υποπεριόδου) και η Λάρισα (-6,20%, με αρνητικό ποσοστό μεταβολής και στις δύο υποπεριόδους, μικρότερης όμως έντασης κατά τη δεύτερη). Σημειώνεται ότι σε επίπεδο Ζώνης IV και συνόλου Ελλάδας οι τάσεις είναι θετικές τόσο στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου όσο και για κάθε υποπερίοδο.

Πίνακας Γ.41. Μεταβολές στις διανυκτερεύσεις στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ) κατά Ζώνη / Τόπο τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV, 2010-2016

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	T.1.6.1	Βόρειος Έβρος	Σουφλίου, Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας	93.235	92.675	120.757	120.654	95.961	68.839	68.666	2,92%	-28,44%	-26,35%
	T.1.6.2	Αλεξανδρούπολη	Αλεξανδρούπολης	240.509	240.698	240.439	256.384	238.803	247.083	264.817	-0,71%	10,89%	10,11%
	T.1.6.3	Ξάνθη - Σταυρούπολη	Ξάνθης και Μύκης	115.220	104.268	76.615	94.710	113.106	116.257	115.440	-1,83%	2,06%	0,19%
	T.1.6.4	Κομοτηνή - Μαρώνεια - Ίασμος	Κομοτηνής, Μαρώνειας - Σαπών και Ίασμου	146.587	141.815	152.901	158.385	153.857	177.891	150.498	4,96%	-2,18%	2,67%
	T.1.6.5	Καβάλα	Καβάλας	137.996	162.330	141.099	226.957	233.137	274.995	269.811	68,94%	15,73%	95,52%
	T.1.6.6	Δράμα - Παρανέστι	Δράμας, Δοξάτου και Παρανεστίου	71.908	60.169	61.366	72.276	66.663	48.354	54.370	-7,29%	-18,44%	-24,39%
	T.1.6.7	Παγγαίο - Μουσθένη	Παγγαίου	25.619	22.647	20.715	25.314	27.273	30.335	30.297	6,46%	11,09%	18,26%
Κεντρική Μακεδονία	T.2.6.1	Ζώνη Λίμνης Κερκίνης	Σιντικής και Ηράκλειας	60.743	76.187	63.260	55.915	60.673	47.140	57.472	-0,12%	-5,28%	-5,38%
	T.2.6.2	Σέρρες - Αμφίπολη - Αλιστράτη	Σερρών, Αμφίπολης, Βισαλτίας και Ν. Ζίχνης	94.417	84.726	83.191	94.280	97.982	92.224	119.639	3,78%	22,10%	26,71%

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
	T.2.6.3	Θεσσαλονίκη	Θεσσαλονίκης και Παύλου Μελά	1.349.466	1.470.369	1.522.192	1.580.433	1.768.453	1.963.832	2.064.495	31,05%	16,74%	52,99%
	T.2.6.4	Κιλκίς	Κιλκίς	24.037	25.036	18.967	20.479	21.195	22.983	35.054	-11,82%	65,39%	45,83%
	T.2.6.5	Ζώνη Ασπροβάλας	Βόλβης, Λαγκαδά και Αριστοτέλη	425.351	445.240	430.152	462.190	449.238	453.280	454.686	5,62%	1,21%	6,90%
	T.2.6.6	Σιθωνία	Σιθωνίας	769.475	820.802	800.815	670.134	836.921	916.291	812.226	8,77%	-2,95%	5,56%
	T.2.6.7	Πολύγυρος	Πολυγύρου	345.285	361.040	336.521	385.078	396.041	481.295	549.477	14,70%	38,74%	59,14%
	T.2.6.8	Καλλικράτεια - Νέα Μουδανιά	Νέας Προποντιδας	443.127	437.647	452.628	473.051	448.222	440.906	429.730	1,15%	-4,13%	-3,02%
	T.2.6.9	Κασσάνδρα	Κασσάνδρας	2.025.709	2.216.501	2.096.023	2.235.117	2.295.390	2.144.240	2.127.165	13,31%	-7,33%	5,01%
	T.2.6.10	Βέροια - Αλεξάνδρεια	Βέροιας και Αλεξάνδρειας	56.768	54.008	46.430	38.552	45.509	59.929	63.781	-19,83%	40,15%	12,35%
	T.2.6.11	Νάουσα	Νάουσας	52.021	51.453	43.961	31.497	41.906	42.239	45.583	-19,44%	8,77%	-12,38%
	T.2.6.12	Έδεσσα και Χιονοδρομικό κέντρο Καίμακτσαλάν - Άγιος Αθανάσιος	Έδεσσας	38.443	36.403	30.375	30.312	33.229	34.979	33.418	-13,56%	0,57%	-13,07%
	T.2.6.13	Λουτρά Πόζαρ - Αριδαία	Αλμωπίας	44.935	51.274	38.743	35.571	34.628	37.136	34.269	-22,94%	-1,04%	-23,74%
	T.2.6.14	Κατερίνη	Κατερίνης	508.350	507.396	450.966	545.500	547.575	546.953	503.587	7,72%	-8,03%	-0,94%

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
	T.2.6.15	Ζώνη Λιτοχώρου - Λεπτοκαριάς - Ν. Πόρων	Δίου-Ολύμπου	389.916	383.825	314.059	394.389	383.051	410.310	479.727	-1,76%	25,24%	23,03%
Δυτική Μακεδονία	T.3.6.1	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη	Γρεβενών και Δεσκάτης	42.714	22.237	3.437	2.154	2.233	7.353	4.403	-94,77%	97,18%	-89,69%
	T.3.6.2	Καστοριά - Δισπηλιό - Νεστόριο	Καστοριάς και Ορεστίδος, Νεστορίου	131.330	132.793	120.779	117.880	122.786	118.064	118.102	-6,51%	-3,81%	-10,07%
	T.3.6.3	Κοζάνη - Σέρβια - Βελβεντός	Κοζάνης και Σερβίων-Βελβεντού	54.910	50.657	47.730	49.524	52.059	52.302	51.765	-5,19%	-0,56%	-5,73%
	T.3.6.4	Νυμφαίο	Αμυνταίου	17.167	9.912	5.468	6.847	5.003	4.250	3.055	-70,86%	-38,94%	-82,20%
	T.3.6.5	Φλώρινα	Φλώρινας	53.360	47.252	35.121	53.908	36.101	26.926	22.451	-32,34%	-37,81%	-57,93%
	T.3.6.6	Πρέσπες	Πρεσπών	5.126	5.046	2.657	2.983	2.081	2.501	1.532	-59,40%	-26,38%	-70,11%
Ήπειρος	T.4.6.1	Ζώνη Πάργας - Πρέβεζας και Αμβρακικού Κόλπου	Πρέβεζας και Ζηρού, Πάργας, Αρταίων, Νικολάου Σκουφά	347.383	340.250	282.860	310.662	319.021	321.110	350.354	-8,16%	9,82%	0,86%
	T.4.6.2	Ζώνη Ηγουμενίτσας - Συβότων	Ηγουμενίτσας	111.523	105.302	100.196	112.894	138.036	110.194	110.475	23,77%	-19,97%	-0,94%

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
	T.4.6.3	Τζουμέρκα	Βορείων Τζουμέρκων, Κεντρικών Τζουμέρκων και Γεωργίου Καραϊσκάκη	9.773	12.322	12.980	13.021	14.310	8.747	10.247	46,42%	-28,39%	4,85%
	T.4.6.4	Ζαγοροχώρια	Ζαγορίου	34.452	29.404	21.502	23.240	25.595	29.168	30.429	-25,71%	18,89%	-11,68%
	T.4.6.5	Κόνιτσα	Κόνιτσας	6.066	4.820	4.627	4.231	5.069	5.318	5.555	-16,44%	9,59%	-8,42%
	T.4.6.6	Ιωάννινα	Ιωαννιτών	372.021	393.788	342.935	358.745	410.011	391.837	407.043	10,21%	-0,72%	9,41%
	T.4.6.7	Μέτσοβο	Μετσόβου	26.791	24.849	23.236	23.295	23.007	23.840	40.774	-14,12%	77,22%	52,19%
Θεσσαλία	T.5.6.1	Καρδίτσα	Καρδίτσας	61.222	56.933	53.191	51.772	58.623	59.845	69.462	-4,25%	18,49%	13,46%
	T.5.6.2	Λίμνη Πλαστήρα	Λίμνης Πλαστήρα	28.947	29.523	39.519	42.999	45.106	48.548	56.818	55,82%	25,97%	96,28%
	T.5.6.3	Τρίκαλα	Τρικκαίων	86.230	78.320	80.589	89.079	82.995	93.058	92.065	-3,75%	10,93%	6,77%
	T.5.6.4	Ζώνη Μετεώρων - Ελάτης - Περτουλίου	Καλαμπάκας, Πύλης	236.627	236.590	185.831	235.775	309.850	297.618	267.224	30,94%	-13,76%	12,93%
	T.5.6.5	Λάρισα	Λαρισαίων	210.976	195.674	174.792	184.510	201.528	177.092	197.895	-4,48%	-1,80%	-6,20%
	T.5.6.6	Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιόκαμπου	Αγιάς	13.664	12.151	8.429	8.569	16.832	19.879	27.298	23,19%	62,18%	99,78%
	T.5.6.7	Βόλος	Βόλου	412.441	423.623	369.158	374.795	357.448	395.034	426.164	-13,33%	19,22%	3,33%
	T.5.6.8	Πήλιο	Ζαγοράς - Μουρσειού, Νότιου Πηλίου	199.006	129.278	152.050	156.811	153.716	153.941	163.094	-22,76%	6,10%	-18,05%

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV				11.741.093	12.095.286	11.353.729	12.145.106	12.800.776	13.153.929	13.427.036	9,03%	4,89%	14,36%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ				65.059.095	69.138.050	63.054.739	70.065.554	73.951.641	76.772.113	79.885.024	13,67%	8,02%	22,79%
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017													

Πίνακας Γ.42. Ζώνες τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV με τις υψηλότερες θετικές και τις υψηλότερες αρνητικές μεταβολές στα διανυκτερεύσεις στα ακταλύματα ξενοδοχειακού τύπου (πλην κάμπινγκ), 2010-2014, 2014-2016 και 2010-2016

ΒΑΣΕΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2010-2014		ΒΑΣΕΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2014-2016		ΒΑΣΕΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ 2010-2016	
Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες θετικές μεταβολές	Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες αρνητικές μεταβολές	Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες θετικές μεταβολές	Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες αρνητικές μεταβολές	Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες θετικές μεταβολές	Τουριστικές ζώνες με τις υψηλότερες αρνητικές μεταβολές
Καβάλα (68,94%)	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη (-94,77%)	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη (97,18%)	Νυμφαίο (-38,94%)	Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιοκάμπου (99,78%)	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη (-89,69%)
Λίμνη Πλαστήρα (55,82%)	Νυμφαίο (-70,86%)	Μέτσοβο (77,22%)	Φλώρινα (-37,81%)	Λίμνη Πλαστήρα (96,28%)	Νυμφαίο (-82,20%)
Τζουμέρκα (46,42%)	Πρέσπες (-59,40%)	Κιλκίς (65,39%)	Βόρειος Έβρος (-28,44%)	Καβάλα (95,52%)	Πρέσπες (-70,11%)
Θεσσαλονίκη (31,05%)	Φλώρινα (-32,34%)	Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιοκάμπου (62,18%)	Τζουμέρκα (-28,39%)	Πολύγυρος (59,14%)	Φλώρινα (-57,93%)
Ζώνη Μετεώρων - Ελάτης - Περτουλίου (30,94%)	Ζαγοροχώρια (-25,71%)	Βέροια - Αλεξάνδρεια (40,15%)	Πρέσπες (-26,38%)	Θεσσαλονίκη (52,99%)	Βόρειος Έβρος (-26,35%)

Πηγή: ίδια επεξεργασία βάσει στοιχείων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

Στην κατάταξη των ζωνών / τόπων τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV με βάση τις πέντε υψηλότερες αρνητικές μεταβολές όσον αφορά στις διανυκτερεύσεις, για το σύνολο της περιόδου 2010-2016, βρίσκονται κατά σειρά το Χιονοδρομικό Κέντρο Βασιλίτσας, το Νυμφαίο, οι Πρέσπες, η Φλώρινα και ο Βόρειος Έβρος. Πρόκειται δηλαδή για τέσσερις ζώνες / τόπους της Δυτικής Μακεδονίας και μία της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης. Το Νυμφαίο, η Φλώρινα και οι Πρέσπες έχουν παρουσία στην αρνητική αυτή κατάταξη και στις δύο επιμέρους υποπεριόδους. Το Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας – Δεσκάτη είναι η ζώνη με τις αρνητικότερες τάσεις την πρώτη τετραετία και η ζώνη με τις θετικότερες τάσεις την επόμενη διετία. Τη λίστα με τις ζώνες που καταγράφουν τις αρνητικότερες τάσεις συμπληρώνουν την περίοδο 2010-2014 τα Ζαγοροχώρια και την περίοδο 2014-2016 τα Τζουμέρκα. Στον αντίποδα, η Ζώνη Κόκκινου Νερού – Αγιοκάμπου, η Λίμνη Πλαστήρα, η Καβάλα, ο Πολύγυρος και η Θεσσαλονίκη εμφανίζονται να είναι κατά σειρά οι πιο δυναμικές ζώνες μεταξύ 2010-2016. Η Καβάλα, η Λίμνη Πλαστήρα και η Θεσσαλονίκη εμφανίζονται στην σχετική κατάταξη την υποπερίοδο 2010-2014, μαζί με τα Τζουμέρκα και την Ζώνη Μετεώρων - Ελάτης – Περτουλίου. Την τελευταία εξεταζόμενη διετία, εκτός από Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας – Δεσκάτη, που προαναφέρθηκε, και τη Ζώνη Κόκκινου Νερού – Αγιοκάμπου, στις πιο δυναμικές ζώνες / τόπους περιλαμβάνονται το Μέτσοβο, το Κιλκίς και η Βέροια-Αλεξάνδρεια.

Όσον αφορά στον **αριθμό των τουριστικών καταλυμάτων**, για το σύνολο της περιόδου 2007-2016 στη Ζώνη IV παρατηρείται αύξηση, η οποία είναι υψηλότερη της αντίστοιχης αύξησης σε επίπεδο Χώρας (6,44% έναντι 5,24%).

Πίνακας Γ.43. Τουριστικά καταλύματα*

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)				
											2007- 2010	2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016	2007- 2016
											Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	385	392	393	401
Έβρος	69	69	71	71	70	69	68	68	66	64	2,90	-4,23	-5,88	-9,86	-7,25
Ξάνθη	19	19	19	20	21	21	21	22	22	22	5,26	10,00	0,00	10,00	15,79
Ροδόπη	21	22	24	24	24	24	24	24	24	24	14,29	0,00	0,00	0,00	14,29
Δράμα	20	19	20	20	21	21	20	20	20	20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Καβάλα - Θάσος**	256	263	259	266	266	266	266	268	268	265	3,91	0,75	-1,12	-0,38	3,52
Κεντρική Μακεδονία	1.238	1.249	1.264	1.287	1.271	1.263	1.256	1.267	1.266	1.267	3,96	-1,55	0,00	-1,55	2,34
Ημαθία	27	32	32	33	33	33	33	34	33	32	22,22	3,03	-5,88	-3,03	18,52
Θεσσαλονίκη	135	142	145	143	144	143	141	142	141	141	5,93	-0,70	-0,70	-1,40	4,44
Κιλκίς	14	14	17	19	19	19	18	18	17	17	35,71	-5,26	-5,56	-10,53	21,43
Πέλλα	57	60	63	64	66	63	63	64	65	66	12,28	0,00	3,13	3,13	15,79
Περία	404	400	403	423	419	416	416	418	418	418	4,70	-1,18	0,00	-1,18	3,47
Σέρρες	31	35	34	34	34	35	34	34	35	33	9,68	0,00	-2,94	-2,94	6,45
Χαλκιδική	570	566	570	571	556	554	551	557	557	560	0,18	-2,45	0,54	-1,93	-1,75
Δυτική Μακεδονία	107	121	126	128	123	123	125	125	126	126	19,63	-2,34	0,80	-1,56	17,76
Γρεβενά	21	24	24	24	25	25	23	24	25	24	14,29	0,00	0,00	0,00	14,29
Καστοριά	29	30	33	34	33	33	39	39	38	38	17,24	14,71	-2,56	11,76	31,03
Κοζάνη	29	32	35	35	34	34	34	33	33	33	20,69	-5,71	0,00	-5,71	13,79
Φλώρινα	28	35	34	35	31	31	29	29	30	31	25,00	-17,14	6,90	-11,43	10,71
Ήπειρος	310	338	357	378	386	385	395	406	412	427	21,94	7,41	5,17	12,96	37,74
Άρτα	14	14	14	14	14	14	12	13	14	15	0,00	-7,14	15,38	7,14	7,14
Θεσπρωτία	53	53	55	59	62	62	61	62	64	67	11,32	5,08	8,06	13,56	26,42
Ιωάννινα	155	175	183	198	205	204	214	221	223	228	27,74	11,62	3,17	15,15	47,10

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)				
											2007-2010	2010-2014	2014-2016	2010-2016	2007-2016
Πρέβεζα	88	96	105	107	105	105	108	110	111	117	21,59	2,80	6,36	9,35	32,95
Θεσσαλία	586	601	611	612	596	597	586	590	584	580	4,44	-3,59	-1,69	-5,23	-1,02
Καρδίτσα	34	36	37	37	36	37	37	37	35	35	8,82	0,00	-5,41	-5,41	2,94
Λάρισα	49	49	49	48	47	45	43	43	42	43	-2,04	-10,42	0,00	-10,42	-12,24
Μαγνησία - Σποράδες***	425	433	439	442	428	429	427	431	428	426	4,00	-2,49	-1,16	-3,62	0,24
Τρίκαλα	78	83	86	85	85	86	79	79	79	76	8,97	-7,06	-3,80	-10,59	-2,56
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	2.626	2.701	2.751	2.806	2.778	2.769	2.761	2.790	2.788	2.795	6,85	-0,57	0,18	-0,39	6,44
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	9.531	9.706	9.878	10.046	9.920	9.955	9.974	10.044	10.054	10.030	5,40	-0,02	-0,14	-0,16	5,24

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

* Αφορά τις μονάδες ξενοδοχείων, ομοειδών καταλυμάτων και campings.
 ** Στους πίνακες της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τα δεδομένα για τη Θάσο έως και το 2014 είναι ενσωματωμένα στα δεδομένα της Καβάλας. Για λόγους ομοιομορφίας και συγκρισιμότητας των στοιχείων ακολουθήθηκε η συγκεκριμένη ομαδοποίηση και για τα έτη 2015 και 2016.
 *** Στους πίνακες της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τα δεδομένα για τις Σποράδες έως και το 2014 είναι ενσωματωμένα στα δεδομένα της Μαγνησίας. Για λόγους ομοιομορφίας και συγκρισιμότητας των στοιχείων ακολουθήθηκε η συγκεκριμένη ομαδοποίηση και για τα έτη 2015 και 2016.

Την περίοδο 2007-2016 ο αριθμός των καταλυμάτων αυξήθηκε στις τέσσερις από τις πέντε Περιφέρειες της Ζώνης IV (εξαίρεση αποτελεί η Θεσσαλία που κινήθηκε σε οριακά αρνητική μεταβολή της τάξης του 1%). Τη μεγαλύτερη αύξηση σημείωσε η Περιφέρεια Ηπείρου (37,74%), ακολουθούμενη από τη Δυτική Μακεδονία (17,76%). Και οι δύο ξεπέρασαν σημαντικά τις αντίστοιχες αυξήσεις της Ζώνης IV και της Χώρας, ενώ η Ανατολική Μακεδονία & Θράκη και η Κεντρική Μακεδονία κατέγραψαν αυξήσεις μικρότερες των ευρύτερων χωρικών συνόλων (2,60% και 2,34% αντίστοιχα). Σε απόλυτους αριθμούς και σε όλη αυτή τη χρονική περίοδο, τα περισσότερα καταλύματα διαθέτει η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ τα λιγότερα η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Σε επίπεδο ΠΕ, 4 παρουσίασαν πτωτική τάση από -12,24% έως -1,75% (κατά σειρά η Λάρισα, ο Έβρος, τα Τρίκαλα και η Χαλκιδική), μία παρέμεινε στάσιμη (Δράμα), ενώ όλοι οι υπόλοιποι κατέγραψαν αυξητική τάση από 0,24% (Μαγνησία-Σποράδες) έως 47,10% (Ιωάννινα). Την τριάδα με τις υψηλότερες αυξήσεις συμπληρώνουν οι ΠΕ Πρέβεζας (32,95%) και Καστοριάς (31,03%). Αξίζει να σημειωθεί πάντως ότι η ΠΕ Χαλκιδικής, η οποία την συγκεκριμένη περίοδο παρουσιάζει μείωση ίση με 1,75%, διαθέτει σε απόλυτο αριθμό τις περισσότερες μονάδες καταλυμάτων.

Πιο αναλυτικά, για την περίοδο 2007-2010 το σύνολο της Ζώνης IV σημειώνει αύξηση στον αριθμό καταλυμάτων (6,85%), η οποία είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη αύξηση σε επίπεδο Χώρας (5,40%). Σε περιφερειακό επίπεδο, αύξηση στον αριθμό καταλυμάτων μεγαλύτερη από τις αντίστοιχες αυξήσεις σε επίπεδο Ζώνης IV και Χώρας παρουσιάζουν οι Περιφέρειες Ηπείρου (21,94%) και Δυτικής Μακεδονίας (19,63%), ενώ μικρότερες των ευρύτερων χωρικών συνόλων οι υπόλοιπες τρεις Περιφέρειες. Σε επίπεδο ΠΕ την περίοδο αυτή όλες καταγράφουν αύξηση στον αριθμό καταλυμάτων, με εξαίρεση τη Λάρισα που κατέγραψε μείωση (-2,04%) και τη Δράμα και την Άρτα που παρέμειναν αμετάβλητες. Οι υψηλότερες αυξήσεις, σε ποσοστό πάνω από 20%, αντιστοιχούν στις ΠΕ Κιλκίς (35,71%), Ιωαννίνων (27,74%), Φλώρινας (25%), Ημαθίας (22,22%), Πρέβεζας (21,59%) και Κοζάνης (20,69%).

Την περίοδο 2010-2016, η Ζώνη IV και η Χώρα καταγράφουν μικρές αρνητικές μεταβολές στον αριθμό των καταλυμάτων (-0,39% και -0,16%, αντίστοιχα). Στο εσωτερικό της Ζώνης IV, επίσης παρατηρείται μείωση καταλυμάτων στην πλειονότητα των Περιφερειών, σε ποσοστά μάλιστα υψηλότερα των ευρύτερων χωρικών συνόλων. Εξαίρεση αποτελεί η Περιφέρεια Ηπείρου, η οποία παρουσιάζει αυξητική τάση ίση με 12,96%. Σημειώνεται ότι, την περίοδο αμέσως μετά την ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού (2010-2014), η οποία συμπίπτει και με την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης, τρεις Περιφέρειες παρουσιάζουν μείωση στον αριθμό καταλυμάτων (Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία και Θεσσαλία) και δύο αύξηση (Ανατολική Μακεδονία & Θράκη και Ήπειρος). Σε επίπεδο ΠΕ, την περίοδο 2010-2016, 14 ΠΕ σημειώνουν μείωση στον αριθμό καταλυμάτων, 7 ΠΕ σημειώνουν αύξηση και 3 παραμένουν στάσιμες. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις καταγράφονται στις ΠΕ Ιωαννίνων (15,15%) και Θεσπρωτίας (13,56%), και οι μεγαλύτερες μειώσεις, κατά σειρά, στις ΠΕ Φλώρινας, Τρικάλων, Κιλκίς και Λάρισας (σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10%), αν και σε απόλυτους αριθμούς οι μεταβολές αυτές δεν είναι σημαντικές. Οι ΠΕ που παρουσιάζουν στασιμότητα την περίοδο αυτή είναι οι ΠΕ Ροδόπης, Δράμας και Γρεβενών.

Διαγράμματα Γ.11-Γ.15. Ποσοστό κατανομής των καταλυμάτων των Περιφερειών της Ζώνης IV ανά Π.Ε., 2016

Όσον αφορά στη συμμετοχή κάθε ΠΕ στο σύνολο των καταλυμάτων έκαστης Περιφέρειας για το έτος 2016, στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη είναι εμφανής η υπεροχή της ενότητας Καβάλα-Θάσος με ποσοστό 67%, ακολουθούμενη από την ΠΕ Έβρου (16%). Οι υπόλοιπες ΠΕ εμφανίζουν μονοψήφια ποσοστά συμμετοχής (5-6%). Στην Κεντρική Μακεδονία, υπερέχει η ΠΕ Χαλκιδικής με 44% και ακολουθεί η ΠΕ Θεσσαλονίκης, στην οποία συγκεντρώνεται το 1/3 των καταλυμάτων της Περιφέρειας. Στη Δυτική Μακεδονία, η εικόνα εμφανίζεται αρκετά ισορροπημένη μεταξύ των επιμέρους ΠΕ, με το μεγαλύτερο ποσοστό να καταγράφεται στην

Καστοριά (30%) και το μικρότερο στη Φλώρινα (25%). Στην Ήπειρο, περισσότερα από τα μισά καταλύματα (53%) συγκεντρώνονται στην ΠΕ Ιωαννίνων και ακολουθεί με ποσοστό 27% η Πρέβεζα. Τέλος, στη Θεσσαλία είναι εμφανής η υπεροχή της ενότητας Μαγνησία-Σποράδες, στην οποία βρίσκεται το 74% των καταλυμάτων, ακολουθούν τα Τρίκαλα με 13%, ενώ η Καρδίτσα και η Λάρισα συγκεντρώνουν το 6% και 7% αντίστοιχα των τουριστικών καταλυμάτων της Περιφέρειας.

Σχετικά, με τα **ποσοστά πληρότητας των κλινών** που λειτουργούν, συγκεντρωτικά στοιχεία ανά Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα και Δήμο (ή ομάδες Καλλικρατικών Δήμων) διατίθενται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. μόνο από το έτος 2010 και μετά. Για την περίοδο 2010-2016, η Ζώνη IV εμφανίζει χαμηλότερα ποσοστά σε σύγκριση με το σύνολο της Χώρας (μέση πληρότητα: 37,08% έναντι 47,33%). Σε επίπεδο Περιφερειών, το μεγαλύτερο ποσοστό μέσης πληρότητας εμφανίζει η Κεντρική Μακεδονία (44,44%), ενώ το χαμηλότερο ποσοστό η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (18,56%). Σε επίπεδο ΠΕ, μεγαλύτερο ποσοστό μέσης πληρότητας εμφανίζει, όπως αναμένεται, η ΠΕ Χαλκιδικής με ποσοστό 54,41%, η οποία είναι και η μόνη που παρουσιάζει μέση πληρότητα πάνω από 50%. Ακολουθεί η ΠΕ Θάσου με 49,51%. Στις χαμηλότερες θέσεις βρίσκονται οι ΠΕ Γρεβενών (3,90%) και Κιλκίς (12,66%). Επιπλέον, παρατηρείται ότι η μέση πληρότητα καταλυμάτων την περίοδο 2014-2016 είναι υψηλότερη από την αντίστοιχη της περιόδου 2010-2014 τόσο για το σύνολο της Χώρας και για τη Ζώνη IV όσο και για τις τρεις από τις πέντε Περιφέρειες: Ανατολική & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία και Θεσσαλία. Ανάλογη είναι η εικόνα και στις 12 από τις συνολικά 26 ΠΕ

Διαχρονικά, στο σύνολο Χώρας σημειώνεται σημαντική μείωση του ποσοστού πληρότητας μεταξύ 2011 και 2012 και εν συνεχεία συνεχής αυξητική τάση μέχρι το 2016, οπότε και το ποσοστό πληρότητας είναι το υψηλότερο μεταξύ όλων των εξεταζόμενων ετών. Στη Ζώνη IV καταγράφεται μείωση μεταξύ 2010 και 2012 και εν συνεχεία αυξητική πορεία εν συνεχεία μέχρι το 2016, οπότε και οριακά ξεπερνάει το επίπεδο πληρότητας του 2010. Διακυμάνσεις εντοπίζονται σε ότι αφορά τις Περιφέρειες της Ζώνης IV. Αυτό που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι, μετά τις όποιες διακυμάνσεις, τρεις Περιφέρειες δεν έχουν καταφέρει να επανέλθουν στα επίπεδα πληρότητας τους έτους βάσης (2010) και είναι συγκεκριμένα, η Δυτική Μακεδονία, η Ήπειρος και η Θεσσαλία.

Σε επίπεδο Δήμων, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, το υψηλότερο ποσοστό πληρότητας το 2016 καταγράφεται στο Δήμο Θάσου (50,80%) και ακολούθως στο Δήμο Καβάλας (42,70%) -που είναι και οι Δήμοι με το υψηλότερο μέσο ποσοστό πληρότητας για την περίοδο 2010-2016-, ενώ το χαμηλότερο στο Δήμο Κάτω Νευροκοπίου και Παρανεστίου που είναι ίσο με 8,70%. Πρόκειται για τον μόνο από τους Δήμους (ή ομάδες Δήμων) της Περιφέρειας με μονοψήφιο ποσοστό πληρότητας. Από τους συνολικά 14 Δήμους (ή ομάδες Δήμων) οι μισοί καταγράφουν μικρότερα ποσοστά πληρότητας κατά την δεύτερη υποπερίοδο και οι μισοί υψηλότερα. Στην Κεντρική Μακεδονία, το 2016 τρεις Δήμοι της ΠΕ Χαλκιδικής (κατά σειρά Πολυγύρου, Κασσάνδρας, Νέας Προποντίδας) και δύο της ΠΕ Θεσσαλονίκης (ομάδα Δήμων Θεσσαλονίκης, Παύλου Μελά και Δήμος Θέρμης) εμφανίζουν ποσοστά πληρότητας από 50% έως 62,40%. Το μέσο ποσοστό πληρότητας για την περίοδο 2010-2016 είναι υψηλότερο στους Δήμους Κασσάνδρας και Νέας Προποντίδας έναντι των υπολοίπων και πλησιάζει το 60%. Οι 24 Δήμοι (ή ομάδες Δήμων) είναι αριθμητικά διαμοιρασμένοι (13-11) σε εκείνους που βελτιώνουν την εικόνα τους όσον αφορά στην πληρότητα κατά τη δεύτερη υποπερίοδο και σε εκείνους που παρουσιάζουν αρνητικότερη εικόνα. Στη Δυτική Μακεδονία τα ποσοστά πληρότητας είναι αισθητά χαμηλότερα στην πλειονότητα των Δήμων. Το υψηλότερο μέσο ποσοστό πληρότητας (2010-2016) καταγράφεται στο Δήμο Εορδαίας (33,59%), ενώ αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι τέσσερις

από τους οκτώ Δήμους της Περιφέρειας εμφανίζουν ποσοστά πληρότητας κάτω του 10%. Από τους συνολικά 8 Δήμους (ή ομάδες Δήμων) της Περιφέρειας οι 6 καταγράφουν μικρότερα ποσοστά πληρότητας κατά την δεύτερη υποπερίοδο και οι 2 υψηλότερα. Στην Ήπειρο το υψηλότερο μέσο ποσοστό πληρότητας αντιστοιχεί στο Δήμο Πάργας και είναι ίσο με 48,49% και ακολούθως στο Δήμο Ιωαννιτών, με 35,17%. Τέσσερις Δήμοι (ή ομάδες Δήμων) καταγράφουν ποσοστό πληρότητας κάτω του 10%. Θετικότερη εικόνα τη δεύτερη υποπερίοδο παρουσιάζουν οι 3 από τους 13 Δήμους (ή ομάδες Δήμων). Τέλος στη Θεσσαλία, τα μέσα ποσοστά πληρότητας για την εξεταζόμενη περίοδο κυμαίνονται από 3,61% (Ελασσόνα) έως 49,96% (Σκιάθο). Γενικά αυξημένο συγκριτικά (της τάξης του 35% και άνω) εμφανίζεται το μέσο ποσοστό πληρότητας στους τρεις Δήμους της ΠΕ Σποράδων και στο Δήμο Τρικκαίων της ΠΕ Τρικάλων. Θετικότερη εικόνα τη δεύτερη υποπερίοδο παρουσιάζουν οι 7 από τους 18 Δήμους (ή ομάδες Δήμων) για τους οποίους διατίθενται στοιχεία.

Πίνακας Γ.44. Πληρότητα κλινών (ποσοστό πληρότητας) στα τουριστικά καταλύματα (πλην κάμπινγκ) κατά Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα και Δήμο, 2010-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	34,10	30,40	29,80	27,50	34,40	36,30	35,50	31,24	35,40	32,57
Δράμας	23,00	17,70	17,80	20,70	18,90	14,20	14,80	19,62	15,97	18,16
Δράμας, Δοξάτου και Παρανεστίου	24,30	19,50	19,80	23,50	21,60	15,60	16,30	21,74	17,83	20,09
Κάτω Νευροκοπίου και Προσοτσάνης	16,60	9,70	9,80	9,80	8,40	8,60	8,70	10,86	8,57	10,23
Έβρου	33,40	24,90	30,00	15,50	27,40	27,50	29,00	26,24	27,97	26,81
Αλεξανδρούπολης	38,30	24,80	30,10	12,30	29,10	32,60	33,70	26,92	31,80	28,70
Διδυμοτείχου	21,30	19,00	24,00	28,90	16,60	14,00	14,60	21,96	15,07	19,77
Ορεστιάδας	35,50	35,30	48,30	45,30	39,50	27,60	29,70	40,78	32,27	37,31
Σαμοθράκης	23,60	22,30	18,50	18,10	18,80	17,70	19,80	20,26	18,77	19,83
Σουφλίου	14,50	12,20	10,60	10,60	9,10	8,70	10,20	11,40	9,33	10,84
Θάσου	48,40	48,40	43,80	50,40	51,90	52,90	50,80	48,58	51,87	49,51
Θάσου	48,40	48,40	43,80	50,40	51,90	52,90	50,80	48,58	51,87	49,51
Καβάλας	23,90	23,40	20,10	31,60	32,30	37,10	37,00	26,26	35,47	29,34
Καβάλας	25,80	24,90	21,60	36,30	37,20	43,50	42,70	29,16	41,13	33,14
Νέστου	15,80	18,30	15,20	18,80	17,30	18,50	20,10	17,08	18,63	17,71
Παγγαίου	22,70	19,70	17,00	20,70	22,30	23,90	23,80	20,48	23,33	21,44
Ξάνθης	27,40	24,40	17,50	21,10	25,10	25,90	26,30	23,10	25,77	23,96
Ξάνθης, Μύκης	27,10	24,50	18,00	22,20	26,60	27,30	26,70	23,68	26,87	24,63
Αβδήρων, Τοπείρου	28,60	24,20	15,00	14,60	16,90	18,10	24,30	19,86	19,77	20,24
Ροδόπης	31,00	29,50	31,90	32,30	31,30	35,40	29,90	31,20	32,20	31,61

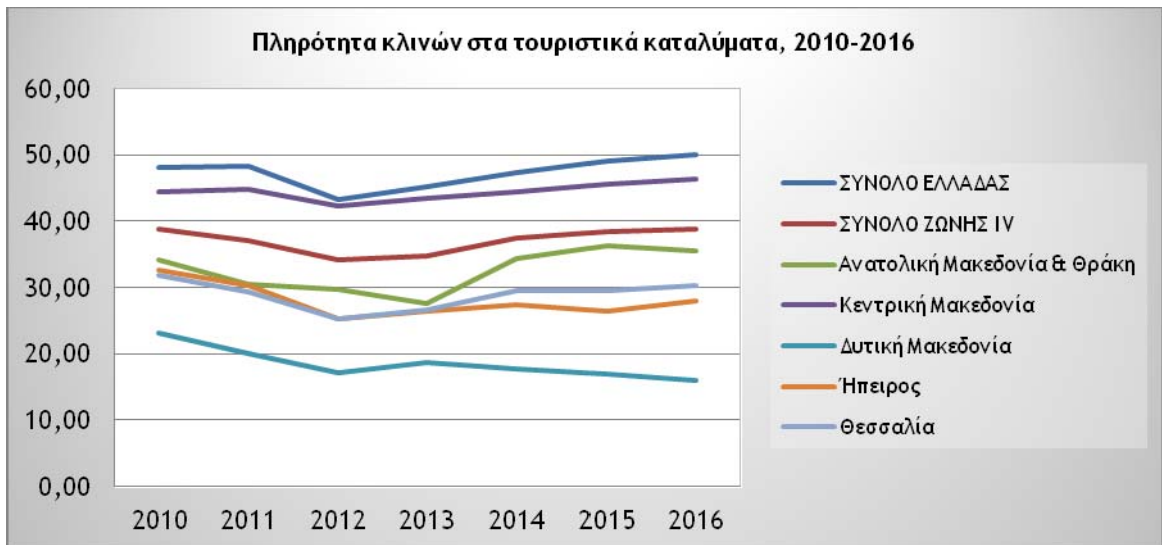
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Κομοτηνής, Μαρωνείας- Σαπών, Ιάσμου	31,00	29,50	31,90	32,30	31,30	35,40	29,90	31,20	32,20	31,61
Κεντρικής Μακεδονίας	44,40	44,80	42,20	43,40	44,40	45,60	46,30	43,84	45,43	44,44
Θεσσαλονίκης	39,60	41,10	42,20	42,70	46,00	50,40	53,90	42,32	50,10	45,13
Θεσσαλονίκης, Παύλου Μελά	43,50	46,90	48,50	50,20	53,20	59,10	62,00	48,46	58,10	51,91
Βόλβης, Λαγκαδά	33,90	27,50	21,70	16,30	16,50	16,40	18,20	23,18	17,03	21,50
Θερμαϊκού	34,00	33,50	33,30	32,30	36,80	38,00	40,40	33,98	38,40	35,47
Θέρμης	37,30	36,90	38,70	40,10	39,90	46,90	54,00	38,58	46,93	41,97
Πυλαίας-Χορτιάτη	37,00	37,90	48,40	44,20	49,40	47,40	48,80	43,38	48,53	44,73
Χαλκηδόνος, Δέλτα	26,50	23,30	20,30	21,40	24,50	27,00	33,60	23,20	28,37	25,23
Ωραιοκάστρου	16,10	12,80	12,90	15,10	19,60	17,30	20,90	15,30	19,27	16,39
Ημαθίας	25,20	24,30	20,80	16,10	20,10	22,10	23,10	21,30	21,77	21,67
Βέροιας, Αλεξάνδρειας	25,20	24,00	20,60	17,10	20,20	24,00	24,60	21,42	22,93	22,24
Νάουσας	25,20	24,50	20,90	14,90	19,90	19,90	21,30	21,08	20,37	20,94
Κιλκίς	13,20	12,00	9,30	10,50	11,40	13,60	18,60	11,28	14,53	12,66
Κιλκίς	13,70	12,80	9,70	10,40	10,80	11,50	18,30	11,48	13,53	12,46
Παιονίας	11,40	8,90	7,80	11,00	13,80	21,00	19,40	10,58	18,07	13,33
Πέλλας	23,40	22,40	16,80	16,20	16,00	16,80	17,60	18,96	16,80	18,46
Αλμωπίας	30,80	28,60	20,80	19,10	18,60	19,90	19,30	23,58	19,27	22,44
Έδεσσας	17,40	16,30	12,80	12,80	13,40	13,70	15,20	14,54	14,10	14,51
Πέλλας, Σκύδρας	26,00	25,10	18,90	19,20	17,70	19,10	20,30	21,38	19,03	20,90
Πιερίας	37,50	35,80	29,10	34,80	29,10	32,80	33,00	33,26	31,63	33,16
Δίου-Ολύμπου	37,80	35,60	28,50	34,10	24,30	33,10	37,70	32,06	31,70	33,01

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Κατερίνης	39,10	37,80	31,00	37,10	35,60	34,40	31,00	36,12	33,67	35,14
Πύδνας-Κολινδρού	15,20	12,60	9,80	11,60	7,50	7,20	5,20	11,34	6,63	9,87
Σερρών	24,70	21,40	19,10	19,30	20,40	18,60	23,80	20,98	20,93	21,04
Σερρών, Αμφίπολης, Βισαλτίας, Νέας Ζίχνης	25,00	19,60	18,50	20,60	21,40	20,10	26,10	21,02	22,53	21,61
Σιντικής, Ηρακλείας	24,20	23,80	19,80	17,50	19,00	16,20	20,00	20,86	18,40	20,07
Χαλκιδικής	55,00	56,10	53,20	53,70	56,50	53,90	52,50	54,90	54,30	54,41
Αριστοτέλη	42,20	44,00	43,20	47,30	45,90	44,80	44,00	44,52	44,90	44,49
Κασσάνδρας	61,00	62,70	58,10	61,30	63,00	57,30	56,30	61,22	58,87	59,96
Νέας Προποντίδας	61,80	61,00	59,90	61,90	59,40	56,00	55,00	60,80	56,80	59,29
Πολυγύρου	55,20	50,90	47,20	50,40	52,20	54,00	62,40	51,18	56,20	53,19
Σιθωνίας	46,60	48,60	47,40	38,60	49,00	50,70	43,20	46,04	47,63	46,30
Δυτικής Μακεδονίας	23,20	20,10	17,20	18,70	17,80	17,00	15,90	19,40	16,90	18,56
ΚΟΖΑΝΗΣ	23,40	22,20	23,80	27,20	27,60	26,60	25,40	24,84	26,53	25,17
Κοζάνης, Σερβίων- Βελεβεντού	25,30	21,90	20,40	21,10	22,20	22,40	22,20	22,18	22,27	22,21
Βοΐου	10,60	8,70	9,30	10,00	11,70	9,50	7,20	10,06	9,47	9,57
Εορδαίας	25,00	26,70	32,50	39,70	38,80	36,80	35,60	32,54	37,07	33,59
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	14,10	7,20	1,10	0,70	0,70	2,20	1,30	4,76	1,40	3,90
Γρεβενών, Δεσκάτης	14,10	7,20	1,10	0,70	0,70	2,20	1,30	4,76	1,40	3,90
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	30,50	28,10	24,00	21,60	22,90	20,40	20,40	25,42	21,23	23,99
Καστοριάς, Ορεστίδος, Νεστορίου	30,50	28,10	24,00	21,60	22,90	20,40	20,40	25,42	21,23	23,99
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	22,00	17,70	12,30	18,10	12,30	11,30	9,10	16,48	10,90	14,69
Φλώρινας	23,90	20,90	15,60	23,90	16,00	15,70	13,00	20,06	14,90	18,43

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Αμυνταίου	19,90	11,30	6,20	7,80	5,70	5,00	3,90	10,18	4,87	8,54
Πρεσπών	14,60	13,00	6,80	7,60	5,30	6,20	3,20	9,46	4,90	8,10
Ηπείρου	32,70	30,30	25,20	26,40	27,40	26,40	27,90	28,40	27,23	28,04
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	32,50	29,80	24,70	25,10	27,90	25,70	27,10	28,00	26,90	27,54
Ιωαννιτών	41,10	37,20	31,70	32,30	36,50	33,00	34,40	35,76	34,63	35,17
Βορείων Τζουμέρκων	21,80	28,60	23,10	22,10	23,30	16,20	19,60	23,78	19,70	22,10
Ζαγορίου	20,40	16,60	11,20	11,40	12,40	13,40	14,00	14,40	13,27	14,20
Ζίτσας, Δωδώνης, Πωγωνίου	2,90	2,20	2,30	2,60	3,00	2,90	2,10	2,60	2,67	2,57
Κόνιτσας	11,40	8,80	7,70	7,00	7,80	7,70	8,40	8,54	7,97	8,40
Μετσόβου	13,70	12,00	10,60	10,60	10,50	10,50	14,90	11,48	11,97	11,83
ΑΡΤΑΣ	31,40	24,60	20,50	20,30	20,40	22,90	23,50	23,44	22,27	23,37
Αρταίων	34,20	27,00	22,60	22,30	22,60	25,50	26,30	25,74	24,80	25,79
Κεντρικών Τζουμέρκων, Γεωργίου Καραϊσκάκη	10,50	8,60	6,00	6,10	5,30	4,80	4,70	7,30	4,93	6,57
Νικολάου Σκουφά										
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	30,10	27,20	24,10	27,00	23,40	25,10	28,00	26,36	25,50	26,41
Ηγουμενίσσας	31,30	28,40	25,30	28,30	24,20	26,60	29,80	27,50	26,87	27,70
Σουλίου, Φιλιατών	10,90	9,20	7,20	6,50	6,30	3,10	3,30	8,02	4,23	6,64
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	34,80	34,50	28,20	30,50	30,80	29,30	30,50	31,76	30,20	31,23
Πρέβεζας, Ζηρού	28,50	25,30	16,90	19,80	19,60	18,00	20,60	22,02	19,40	21,24
Πάργας	45,60	50,10	47,40	49,00	50,90	49,30	47,10	48,60	49,10	48,49
Θεσσαλίας	31,80	29,30	25,30	26,60	29,50	29,60	30,20	28,50	29,77	28,90
ΛΑΡΙΣΑΣ	30,80	21,20	18,50	19,30	29,10	28,90	30,80	23,78	29,60	25,51

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Λαρισαίων	33,00	21,70	19,40	20,40	31,40	31,40	32,90	25,18	31,90	27,17
Αγιάς	24,40	21,80	15,20	15,50	27,10	28,00	33,70	20,80	29,60	23,67
Ελασσόνας	6,30	4,50	2,90	2,50	2,90	3,20	3,00	3,82	3,03	3,61
Κιλελέρ										
Τεμπών	37,90	35,30	22,70	22,40	27,90	23,90	26,40	29,24	26,07	28,07
Τυρνάβου										
Φαρσάλων										
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	27,70	24,40	22,10	21,60	22,70	23,10	31,00	23,70	25,60	24,66
Καρδίτσας	35,40	29,60	27,00	25,40	28,10	28,30	32,90	29,10	29,77	29,53
Λίμνης Πλαστήρα	18,00	18,10	19,20	20,80	21,80	23,40	28,50	19,58	24,57	21,40
Μουζακίου, Αργιθέας	23,80	23,20	25,40	22,20	22,90	22,20	50,70	23,50	31,93	27,20
Παλαμά										
Σοφάδων	32,80	25,60	15,90	14,40	12,10	10,40	14,20	20,16	12,23	17,91
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	26,30	25,70	21,50	21,70	20,70	21,60	23,20	23,18	21,83	22,96
Βόλου	31,20	31,10	26,90	27,10	25,90	28,30	30,70	28,44	28,30	28,74
Αλμυρού	13,70	12,40	8,10	7,70	7,80	7,50	7,70	9,94	7,67	9,27
Ζαγοράς-Μουρεσίου	20,00	17,70	14,10	14,30	13,60	13,40	14,10	15,94	13,70	15,31
Νοτίου Πηλίου	20,50	20,10	15,60	15,90	15,50	13,90	14,80	17,52	14,73	16,61
Ρήγα Φεραίου										
ΣΠΟΡΑΔΩΝ	49,60	48,00	42,80	44,10	47,40	44,70	45,60	46,38	45,90	46,03
Σκιάθου	52,20	50,50	47,50	49,10	51,60	49,20	49,60	50,18	50,13	49,96
Αλοννήσου	37,30	37,20	29,50	32,30	36,00	33,40	32,90	34,46	34,10	34,09
Σκοπέλου	46,90	45,30	33,20	33,40	40,00	36,30	39,20	39,76	38,50	39,19
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	25,90	27,70	20,30	24,70	29,50	30,90	25,60	25,62	28,67	26,37

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ/ΔΗΜΟΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ (%)		
								2010- 2014	2014- 2016	2010- 2016
Τρικκαίων	44,50	40,70	38,40	42,50	39,60	44,40	43,90	41,14	42,63	42,00
Καλαμπάκας	27,20	26,70	20,30	26,90	36,50	37,70	28,50	27,52	34,23	29,11
Πύλης	12,30	11,30	9,20	9,00	7,80	7,80	7,60	9,92	7,73	9,29
Φαρκαδόνας										
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV *	38,79	37,09	34,21	34,73	37,45	38,48	38,82	36,45	38,25	37,08
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	48,10	48,30	43,20	45,20	47,30	49,10	50,10	46,42	48,83	47,33
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017										
* Το ποσοστό πληρότητας προκύπτει από το άθροισμα των γινομένων του ποσοστού πληρότητας κάθε Περιφέρειας επί του αριθμού κλινών κάθε Περιφέρειας διαιρούμενο με το συνολικό αριθμό κλινών της Ζώνης IV										

Διάγραμμα Γ.16. Πληρότητα κλινών (ποσοστό πληρότητας) στα τουριστικά καταλύματα (πλην κάμπινγκ) κατά Περιφέρεια και για το σύνολο της Ζώνης IV και της Ελλάδας, 2010-2016

Επικεντρώνοντας στις επιλεγμένες ζώνες / τόπους τουριστικού ενδιαφέροντος, στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη οι υψηλότεροι μέσοι όροι όσον αφορά στις πληρότητες κλινών για την περίοδο 2010-2016 αντιστοιχούν στην Καβάλα και στη ζώνη Κομοτηνή - Μαρώνεια - Ίασμος (33,14% και 31,61% αντίστοιχα) και ο χαμηλότερος στη ζώνη Δράμα - Παρανέσι (20,09%). Αξίζει να αναφερθεί η σημαντική αύξηση του μέσου ποσοστού πληρότητας στην Καβάλα μεταξύ των δύο εξεταζόμενων υποπεριοδών (από 29,16% την περίοδο 2010-2014 σε 41,13% την περίοδο 2014-2016). Στην Κεντρική Μακεδονία οι υψηλότεροι μέσοι όροι πληρότητας κλινών για το σύνολο της περιόδου καταγράφονται, κατά σειρά, στις ζώνες Κασσάνδρας, Καλλικράτειας - Νέων Μουδανιών, Πολυγύρου και Θεσσαλονίκης (μεταξύ 50-60%). Αυτές είναι και οι ζώνες με τα υψηλότερα ποσοστά πληρότητας το 2016. Οι χαμηλότεροι μέσοι όροι για την εξεταζόμενη περίοδο αντιστοιχούν στις ζώνες Κιλκίς (12,46%) και Έδεσσας και Χιονοδρομικού κέντρου Καϊμακτσαλάν - Αγίου Αθανασίου (14,51%). Στη Δυτική Μακεδονία η εικόνα των επιλεγμένων ζωνών / τόπων υπολείπεται σε όλες τις περιπτώσεις τόσο του Συνόλου της Ζώνης IV όσο και του συνόλου Χώρας, σε αρκετές περιπτώσεις μάλιστα σε πολύ σημαντικό βαθμό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη με μέσο ποσοστό πληρότητας μεταξύ 2010 και 2016 ίσο με μόλις 3,90%, που είναι το μικρότερο μεταξύ όλων των τουριστικών ζωνών / τόπων. Το υψηλότερο μέσο ποσοστό πληρότητας καταγράφεται στη ζώνη Καστοριά - Δισπηλιό - Νεστόριο (24%). Στην Ήπειρος τα ποσοστά πληρότητας στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου κινούνται μεταξύ 8,40% (Κόνιτσα) και 35,17% (Ιωάννινα), με τρεις από τις 7 ζώνες / τόπους να κινούνται σε επίπεδα άνω του 20%. Στη Θεσσαλία, τα Τρίκαλα εμφανίζουν τη μεγαλύτερη δυναμική (42%), ενώ μια ομάδα ζωνών με τους αμέσως επόμενους μέσους όρους πληρότητας, συνιστούν η Καρδίτσα, ο Βόλος και η Λάρισα (μεταξύ 27% και 30% μέση πληρότητα). Πρόκειται δηλαδή για τους τουριστικούς τόπους / ζώνες που περιλαμβάνουν τα μεγάλα αστικά κέντρα της συγκεκριμένης Περιφέρειας.

Πίνακας Γ.45. Πληρότητα κλινών (ποσοστό πληρότητας) στα τουριστικά καταλύματα (πλην κάμπινγκ) κατά Ζώνη / Τόπο τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV, 2010-2016

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	T.1.6.1	Βόρειος Έβρος	Σουφλίου, Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας *	23,77	22,17	27,63	28,27	21,73	16,77	18,17	24,71	18,89	22,64
	T.1.6.2	Αλεξανδρούπολη	Αλεξανδρούπολης	38,30	24,80	30,10	12,30	29,10	32,60	33,70	26,92	31,80	28,70
	T.1.6.3	Ξάνθη - Σταυρούπολη	Ξάνθης και Μύκης	27,10	24,50	18,00	22,20	26,60	27,30	26,70	23,68	26,87	24,63
	T.1.6.4	Κομοτηνή - Μαρώνια - Ίασμος	Κομοτηνής, Μαρώνιας - Σαπών και Ίασμου	31,00	29,50	31,90	32,30	31,30	35,40	29,90	31,20	32,20	31,61
	T.1.6.5	Καβάλα	Καβάλας	25,80	24,90	21,60	36,30	37,20	43,50	42,70	29,16	41,13	33,14
	T.1.6.6	Δράμα - Παρανέστι	Δράμας, Δοξάτου και Παρανεστίου	24,30	19,50	19,80	23,50	21,60	15,60	16,30	21,74	17,83	20,09
	T.1.6.7	Παγγαίο - Μουσθένη	Παγγαίου	22,70	19,70	17,00	20,70	22,30	23,90	23,80	20,48	23,33	21,44
Κεντρική Μακεδονία	T.2.6.1	Ζώνη Λίμνης Κερκίνης	Σιντικής και Ηράκλειας	24,20	23,80	19,80	17,50	19,00	16,20	20,00	20,86	18,40	20,07
	T.2.6.2	Σέρρες - Αμφίπολη - Αλιστράτη	Σερρών, Αμφίπολης, Βισαλτίας και Ν. Ζίχνης	25,00	19,60	18,50	20,60	21,40	20,10	26,10	21,02	22,53	21,61
	T.2.6.3	Θεσσαλονίκη	Θεσσαλονίκης και Παύλου Μελά	43,50	46,90	48,50	50,20	53,20	59,10	62,00	48,46	58,10	51,91

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
	T.2.6.4	Κιλκίς	Κιλκίς	13,70	12,80	9,70	10,40	10,80	11,50	18,30	11,48	13,53	12,46
	T.2.6.5	Ζώνη Ασπροβάλτας	Βόλβης, Λαγκαδά και Αριστοτέλη *	38,05	35,75	32,45	31,80	31,20	30,60	31,10	33,85	30,97	32,99
	T.2.6.6	Σιθωνία	Σιθωνίας	46,60	48,60	47,40	38,60	49,00	50,70	43,20	46,04	47,63	46,30
	T.2.6.7	Πολύγυρος	Πολυγύρου	55,20	50,90	47,20	50,40	52,20	54,00	62,40	51,18	56,20	53,19
	T.2.6.8	Καλλικράτεια - Νέα Μουδανιά	Νέας Προποντίδας	61,80	61,00	59,90	61,90	59,40	56,00	55,00	60,80	56,80	59,29
	T.2.6.9	Κασσάνδρα	Κασσάνδρας	61,00	62,70	58,10	61,30	63,00	57,30	56,30	61,22	58,87	59,96
	T.2.6.10	Βέροια - Αλεξάνδρεια	Βέροιας και Αλεξάνδρειας	25,20	24,00	20,60	17,10	20,20	24,00	24,60	21,42	22,93	22,24
	T.2.6.11	Νάουσα	Νάουσας	25,20	24,50	20,90	14,90	19,90	19,90	21,30	21,08	20,37	20,94
	T.2.6.12	Έδεσσα και Χιονοδρομικό κέντρο Καϊμακτσαλάν - Άγιος Αθανάσιος	Έδεσσας	17,40	16,30	12,80	12,80	13,40	13,70	15,20	14,54	14,10	14,51
	T.2.6.13	Λουτρά Πόζαρ - Αριδαία	Αλμωπίας	30,80	28,60	20,80	19,10	18,60	19,90	19,30	23,58	19,27	22,44
	T.2.6.14	Κατερίνη	Κατερίνης	39,10	37,80	31,00	37,10	35,60	34,40	31,00	36,12	33,67	35,14
	T.2.6.15	Ζώνη Λιτοχώρου - Λεπτοκαριάς - Ν. Πόρων	Δίου-Ολύμπου	37,80	35,60	28,50	34,10	24,30	33,10	37,70	32,06	31,70	33,01
Δυτική Μακεδονία	T.3.6.1	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη	Γρεβενών και Δεσκάτης	14,10	7,20	1,10	0,70	0,70	2,20	1,30	4,76	1,40	3,90

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
	T.3.6.2	Καστοριά - Δισπηλιό - Νεστόριο	Καστοριάς και Ορεστίδος, Νεστορίου	30,50	28,10	24,00	21,60	22,90	20,40	20,40	25,42	21,23	23,99
	T.3.6.3	Κοζάνη - Σέρβια - Βελβεντός	Κοζάνης και Σερβίων-Βελβεντού	25,30	21,90	20,40	21,10	22,20	22,40	22,20	22,18	22,27	22,21
	T.3.6.4	Νυμφαίο	Αμυνταίου	19,90	11,30	6,20	7,80	5,70	5,00	3,90	10,18	4,87	8,54
	T.3.6.5	Φλώρινα	Φλώρινας	23,90	20,90	15,60	23,90	16,00	15,70	13,00	20,06	14,90	18,43
	T.3.6.6	Πρέσπες	Πρεσπών	14,60	13,00	6,80	7,60	5,30	6,20	3,20	9,46	4,90	8,10
Ήπειρος	T.4.6.1	Ζώνη Πάργας - Πρέβεζας και Αμβρακικού Κόλπου	Πρέβεζας και Ζηρού, Πάργας, Αρταίων, Νικολάου Σκουφά *	27,08	25,60	21,73	22,78	23,28	23,20	23,50	24,09	23,33	23,88
	T.4.6.2	Ζώνη Ηγουμενίτσας - Συβότων	Ηγουμενίτσας	31,80	28,40	25,30	28,30	24,20	26,60	29,80	27,60	26,87	27,77
	T.4.6.3	Τζουμέρκα	Βορείων Τζουμέρκων, Κεντρικών Τζουμέρκων και Γεωργίου Καραϊσκάκη *	16,15	18,60	14,55	14,10	14,30	10,50	12,15	15,54	12,32	14,34
	T.4.6.4	Ζαγοροχώρια	Ζαγορίου	20,40	16,60	11,20	11,40	12,40	13,40	14,00	14,40	13,27	14,20
	T.4.6.5	Κόνιτσα	Κόνιτσας	11,40	8,80	7,70	7,00	7,80	7,70	8,40	8,54	7,97	8,40
	T.4.6.6	Ιωάννινα	Ιωαννιτών	41,10	37,20	31,70	32,30	36,50	33,00	34,40	35,76	34,63	35,17
	T.4.6.7	Μέτσοβο	Μετσόβου	13,70	12,00	10,60	10,60	10,50	10,50	14,90	11,48	11,97	11,83

Περιφέρειες	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ (%)		
											2010-2014	2014-2016	2010-2016
Θεσσαλία	T.5.6.1	Καρδίτσα	Καρδίτσας	35,40	29,60	27,00	25,40	28,10	28,30	32,90	29,10	29,77	29,53
	T.5.6.2	Λίμνη Πλαστήρα	Λίμνης Πλαστήρα	18,00	18,10	19,20	20,80	21,80	23,40	28,50	19,58	24,57	21,40
	T.5.6.3	Τρίκαλα	Τρικκαίων	44,50	40,70	38,40	42,50	39,60	44,40	43,90	41,14	42,63	42,00
	T.5.6.4	Ζώνη Μετεώρων - Ελάτης - Περτουλίου	Καλαμπάκας, Πύλης *	19,75	19,00	14,75	17,95	22,15	22,75	18,05	18,72	20,98	19,20
	T.5.6.5	Λάρισα	Λαρισαίων	33,00	21,70	19,40	20,40	31,40	31,40	32,90	25,18	31,90	27,17
	T.5.6.6	Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιοκάμπου	Αγιάς	24,40	21,80	15,20	15,50	27,10	28,00	33,70	20,80	29,60	23,67
	T.5.6.7	Βόλος	Βόλου	31,20	31,10	26,90	27,10	25,90	28,30	30,70	28,44	28,30	28,74
	T.5.6.8	Πήλιο	Ζαγοράς - Μουρσειού, Νότιου Πηλίου *	20,25	18,90	14,85	15,10	14,55	13,65	14,45	16,73	14,22	15,96
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV **				38,79	37,09	34,21	34,73	37,45	38,48	38,82	36,45	38,25	37,08
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ				48,10	48,30	43,20	45,20	47,30	49,10	50,10	46,42	48,83	47,33

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

* Το ποσοστό πληρότητας προκύπτει ως ο μέσος όρος του ποσοστού πληρότητας των Δήμων που συναποτελούν τη Ζώνη
 ** Το ποσοστό πληρότητας προκύπτει από το άθροισμα των γινομένων του ποσοστού πληρότητας κάθε Περιφέρειας επί του αριθμού κλινών κάθε Περιφέρειας διαιρούμενο με το συνολικό αριθμό κλινών της Ζώνης IV

Πίνακας Γ.46. Ζώνες τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV με τα υψηλότερα και τα χαμηλότερα ποσοστά πληρότητας κλινών στα τουριστικά καταλύματα (πλην κάμπινγκ), 2010-2014, 2014-2016 και 2010-2016

2010-2014		2014-2016		2010-2016	
Τουριστικές ζώνες με τα υψηλότερα μέσα ποσοστά πληρότητας	Τουριστικές ζώνες με τα χαμηλότερα μέσα ποσοστά πληρότητας	Τουριστικές ζώνες με τα υψηλότερα μέσα ποσοστά πληρότητας	Τουριστικές ζώνες με τα χαμηλότερα μέσα ποσοστά πληρότητας	Τουριστικές ζώνες με τα υψηλότερα μέσα ποσοστά πληρότητας	Τουριστικές ζώνες με τα χαμηλότερα μέσα ποσοστά πληρότητας
Κασσάνδρα (61,22%)	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη (4,76%)	Κασσάνδρα (58,87%)	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη (1,40%)	Κασσάνδρα (59,96%)	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη (3,90%)
Καλλικράτεια - Νέα Μουδανιά (60,80%)	Κόνιτσα (8,54%)	Θεσσαλονίκη (58,10%)	Νυμφαίο (4,87%)	Καλλικράτεια - Νέα Μουδανιά (59,29%)	Πρέσπες (8,10%)
Πολύγυρος (51,18%)	Πρέσπες (9,46%)	Καλλικράτεια - Νέα Μουδανιά (56,80%)	Πρέσπες (4,90%)	Πολύγυρος (53,19%)	Κόνιτσα (8,40%)
Θεσσαλονίκη (48,46%)	Νυμφαίο (10,18%)	Πολύγυρος (56,20%)	Κόνιτσα (7,97%)	Θεσσαλονίκη (51,91%)	Νυμφαίο (8,54%)
Σιθωνία (46,04%)	Κιλκίς και Μέτσοβο (11,48%)	Σιθωνία (47,63%)	Μέτσοβο (11,97%)	Σιθωνία (46,30%)	Μέτσοβο (11,83%)

Πηγή: ίδια επεξεργασία βάσει στοιχείων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017

Στην κατάταξη των ζωνών / τόπων τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV, πάντα σε σχέση με το μέσο ποσοστό πληρότητας, διαπιστώνεται καταρχήν η σημαντική δυναμική της Κασσάνδρας που βρίσκεται στην 1^η θέση, τόσο στο σύνολο της περιόδου όσο και στις επιμέρους υποπεριόδους. Σημαντική είναι επίσης η διαπίστωση ότι, και οι πέντε πρώτες θέσεις καταλαμβάνονται από ζώνες / τόπους της Κεντρικής Μακεδονίας, με κάποιες ανακατατάξεις στη μεταξύ τους σχετική θέση στις δύο υποπεριόδους που εξετάζονται. Στον αντίποδα, το Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη κατέχει στο σύνολο της περιόδου, αλλά και στις επιμέρους, την αρνητική πρωτιά. Την πεντάδα με τις ζώνες / τόπους τουριστικού ενδιαφέροντος με τα μικρότερα μέσα ποσοστά πληρότητας συμπληρώνουν δύο ζώνες / τόποι της Δυτικής Μακεδονίας (Πρέσπες, Νυμφαίο) και δύο της Ηπείρου (Κόνιτσα, Μέτσοβο). Μοναδική διαφοροποίηση στις ζώνες που συμμετέχουν στην πεντάδα με τις χειρότερες επιδόσεις στον συγκεκριμένο δείκτη συνιστά η παρουσία του Κιλκίς την υποπερίοδο 2010-2014, στην 5^η θέση μαζί με το Μέτσοβο.

Σε ότι αφορά στον **αριθμό των επιχειρήσεων που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σχετικές με τον τουρισμό** (σημειώνεται ότι ως σχετικοί με τον τομέα του τουρισμού επιλέχθηκαν οι κλάδοι «Θ: Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης» και «Ρ: Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία»), από το σύνολο των πέντε Περιφερειών της Ζώνης IV, σε ότι αφορά στον κλάδο Θ η μεγαλύτερη θετική μεταβολή για το σύνολο της περιόδου 2007-2015 παρουσιάζεται στην Ήπειρο με ποσοστό 11,80%, ενώ η μεγαλύτερη αρνητική μεταβολή ανήκει στην Δυτική Μακεδονία με ποσοστό -11,5%. Την

περίοδο 2010-2015 όλες οι Περιφέρειες εμφανίζουν μικρή αύξηση στον αριθμό επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου, μεταξύ 1,43% (Ανατολική Μακεδονία & Θράκη) και 6,87% (Ήπειρος), εκτός από την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας στην οποία καταγράφεται μείωση ίση με -4,07%. Σε ότι αφορά τον κλάδο Ρ, ο αριθμός επιχειρήσεων για την περίοδο 2007-2015 σε όλες τις Περιφέρειες εμφανίζει σημαντική αύξηση, με τη μεγαλύτερη να καταγράφεται στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη με ποσοστό που αγγίζει το 100% και τη μικρότερη στην Ήπειρο (52,37%). Την περίοδο 2010-2015, όλες οι Περιφέρειες παρουσιάζουν επίσης αύξηση, με τη μεγαλύτερη στην Ήπειρο (73,95%) και τη μικρότερη στην Κεντρική Μακεδονία (14,47%). Παρόμοια είναι η εικόνα και για τους δύο κλάδους αθροιστικά: η Περιφέρεια Ηπείρου διατηρεί τη μεγαλύτερη αύξηση (14,81%) για την περίοδο 2007-2015 και η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας τη μεγαλύτερη μείωση (-5,72%) για την ίδια περίοδο. Κατά τα έτη 2010-2015, η μόνη Περιφέρεια που παρουσιάζει μεγαλύτερη αύξηση σε σχέση με την περίοδο 2007-2015 είναι η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (5% έναντι 1,68%).

Σε επίπεδο ΠΕ, σε ότι αφορά τον κλάδο Θ καταγράφεται κυρίως μείωση για τις χρονικές περιόδους 2007-2015 και 2010-2015. Την περίοδο 2007-2015 μείωση παρουσιάζεται σε όλες τις ΠΕ της Δυτικής Μακεδονίας και στις περισσότερες ΠΕ της Κεντρικής Μακεδονίας (εκτός από τη Χαλκιδική και την Πιερία με ποσοστά αύξησης 37,48% και 8,06% αντίστοιχα) και της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (με εξαίρεση την Καβάλα-Θάσο που έχει αύξηση κατά 13,27%). Στην Ήπειρο σημειώνεται αύξηση στις ΠΕ μεταξύ 10% και 18% περίπου και στην Άρτα οριακή μείωση (-0,17%). Παρόμοια εικόνα έχει και η Θεσσαλία, με αύξηση στις τρεις ΠΕ (που κυμαίνεται από 3,91% στη Λάρισα έως 15,88% στη Μαγνησία-Σποράδες) και μείωση (-2,57%) στα Τρίκαλα. Παρόμοια αλλά με μικρή βελτίωση είναι εικόνα για την περίοδο 2010-2015. Ο κλάδος Ρ φαίνεται να αναπτύχθηκε ιδιαίτερα κατά την περίοδο 2007-2015, καθώς όλες οι ΠΕ καταγράφουν αύξηση στον αριθμό επιχειρήσεων, εκτός από την ΠΕ Άρτας που εμφανίζει μείωση περίπου κατά 31%. Στη συνολική εικόνα που αφορά και τους δύο κλάδους δραστηριότητας, ο αριθμός των επιχειρήσεων για την περίοδο 2007-2015, παρότι αυξάνεται στην πλειονότητα των Περιφερειών, μειώνεται στις μισές ΠΕ. Οι μειώσεις κυμαίνονται από -1,49% στην Πέλλα έως -10,57% στη Φλώρινα. Η ΠΕ Δράμας παρέμεινε αμετάβλητη, ενώ οι υψηλότερες αυξήσεις εντοπίζονται στις ΠΕ Χαλκιδικής (38,39%), Θεσπρωτίας (22,58%), Πρέβεζας (20%), Μαγνησίας - Σποράδων (18,47%), Ιωαννίνων (16,63%) και Καβάλας-Θάσου (15,28%). Όλες οι παραπάνω περιοχές, εκτός από την ΠΕ Ιωαννίνων, σχετίζονται με τον παραθεριστικό τουρισμό.

Το 2015, το πιο πρόσφατο έτος για το οποίο διατίθενται στοιχεία, στην Κεντρική Μακεδονία συγκεντρώνεται το 45% περίπου των επιχειρήσεων που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σχετικές με τον τουρισμό στη Ζώνη IV και ακολουθεί η Θεσσαλία (20,30%). Το μικρότερο ποσοστό συγκεντρώνεται στη Δυτική Μακεδονία (7,38%). Σχετικά με τις Περιφερειακές Ενότητες, το υψηλότερο ποσοστό επιχειρήσεων σχετικών με τον τουρισμό συγκεντρώνεται στη Θεσσαλονίκη (18,32%) και ακολούθως στη Χαλκιδική (8,56%) και στη Μαγνησία - Σποράδες (8,16%). Τα χαμηλότερα ποσοστά εμφανίζουν οι τρεις από τις τέσσερις ΠΕ της Δυτικής Μακεδονίας: Γρεβενά, Καστοριά και Φλώρινα (1-1,5% συμμετοχή στο σύνολο της Ζώνης IV).

Διαγράμματα Γ.17 και Γ.18. Αριθμός επιχειρήσεων που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σχετικές με τον τουρισμό ανά Περιφέρεια και ανά Π.Ε. της Ζώνης IV, 2015

Σε ότι αφορά τον **συνολικό κύκλο εργασιών** (τζίρος) **των επιχειρήσεων** που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σχετικές με τον τουρισμό, κατά την περίοδο 2007-2015 όλες οι Περιφέρειες πλην της Δυτικής Μακεδονίας καταγράφονται αρνητικά ποσοστά μεταβολής, που κυμαίνονται από -12,30% στην Κεντρική Μακεδονία έως -28,62% στη Δυτική Μακεδονία, όταν ο αριθμός των επιχειρήσεων αυξάνεται σε όλες τις Περιφέρειες της Ζώνης IV πλην της Δυτικής Μακεδονίας. Ως αποτέλεσμα, την ίδια περίοδο, στο σύνολο της Ζώνης IV, η εικόνα είναι επίσης αρνητική, με τον συνολικό κύκλο εργασιών των εν λόγω επιχειρήσεων να μειώνεται κατά 15,29%. Τα αρνητικά ποσοστά μεταβολής μάλιστα είναι υψηλότερα σε όλες τις Περιφέρειες και στη Ζώνη IV κατά την περίοδο 2010-2015, μετά δηλαδή την έναρξη της οικονομικής κρίσης. Σε επίπεδο ΠΕ, για το σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου, όλες οι ΠΕ της Ζώνης IV καταγράφουν αρνητικά ποσοστά μεταβολής, πλην της Χαλκιδικής που σημειώνει αύξηση ίση με 11,06%. Συγκεκριμένα, στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, τα αρνητικά ποσοστά μεταβολής κυμαίνονται από -2,48% στην ενότητα Καβάλα-Θάσος έως -36,28% στην Ξάνθη. Στην Κεντρική Μακεδονία, 4 ΠΕ (Κιλκίς, Σέρρες, Ημαθία, Πέλλα) εμφανίζουν μείωση του συνολικού κύκλου εργασιών κατά περισσότερο από 20% (μέγιστη αρνητική τιμή -36,06% στο Κιλκίς), ενώ μικρότερα είναι τα αρνητικά ποσοστά στην Πιερία και τη Θεσσαλονίκη (της τάξης του -8,5% και -14,5%). Στη Δυτική Μακεδονία, και οι 4 ΠΕ παρουσιάζουν αρνητική εικόνα, με απώλεια του κύκλου εργασιών από -28,24% στη Φλώρινα έως -34,09% στα Γρεβενά. Στην Ήπειρο, η Πρέβεζα και η Θεσπρωτία εμφανίζουν μικρές απώλειες (της τάξης του 1-2%) και τα Ιωάννινα και η Άρτα -29,20% και -24,64% αντίστοιχα. Τέλος, στη Θεσσαλία την αρνητικότερη εικόνα παρουσιάζουν η Καρδίτσα και η Λάρισα, της τάξης του -20%, ακολουθούν με -17,58% τα Τρίκαλα και εν συνεχεία η Μαγνησία - Σποράδες (περίπου -10%). Αξίζει να σημειωθεί ότι, συγκρίνοντας μεταξύ των κλάδων Θ και Ρ η εικόνα των περιφερειών και των ΠΕ είναι σαφώς καλύτερη στο δεύτερο κλάδο, ο οποίος όμως έχει από πλευράς επιχειρήσεων πολύ μικρότερη συμμετοχή στο σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού.

Πίνακας Γ.47. Κύκλος εργασιών επιχειρήσεων που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σχετι'κες με τον τουρισμό ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα σε σταθερές τιμές (έτος βάσης 2007), 2007, 2010 και 2015* - Θ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2007		2010		2015		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)			
	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2007-2015	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2007-2015	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2010-2015	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2010-2015
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	6.446	364.580.729	6.143	391.949.001	6.231	285.489.574	-3,34%	-21,69%	1,43%	-27,16%
Έβρος	1.610	88.511.791	1.465	94.926.750	1.397	64.160.936	-13,23%	-27,51%	-4,64%	-32,41%
Ξάνθη	903	57.491.305	810	51.751.290	760	34.971.095	-15,84%	-39,17%	-6,17%	-32,42%
Ροδόπη	920	56.053.781	838	62.092.907	866	38.266.167	-5,87%	-31,73%	3,34%	-38,37%
Καβάλα - Θάσος	2.117	121.492.786	2.199	134.411.996	2.398	119.257.634	13,27%	-1,84%	9,05%	-11,27%
Δράμα	896	41.031.066	831	48.766.059	810	28.833.743	-9,60%	-29,73%	-2,53%	-40,87%
Κεντρική Μακεδονία	16.819	1.340.222.054	16.854	1.474.252.048	17.349	1.183.992.785	3,15%	-11,66%	2,94%	-19,69%
Κιλκίς	799	30.990.650	703	26.340.899	689	18.317.218	-13,77%	-40,89%	-1,99%	-30,46%
Σέρρες	1.833	69.679.921	1.714	84.656.034	1.659	42.720.651	-9,49%	-38,69%	-3,21%	-49,54%
Θεσσαλονίκη	6.497	800.091.003	5.937	857.628.748	6.341	702.585.866	-2,40%	-12,19%	6,80%	-18,08%
Ημαθία	1.221	50.843.245	1.082	51.001.819	1.108	35.808.809	-9,25%	-29,57%	2,40%	-29,79%
Πέλλα	1.489	52.225.043	1.483	60.064.301	1.385	37.352.212	-6,98%	-28,48%	-6,61%	-37,81%
Χαλκιδική	2.671	211.865.174	3.417	242.911.643	3.672	235.495.404	37,48%	11,15%	7,46%	-3,05%
Πιερία	2.309	124.527.018	2.518	151.648.606	2.495	111.712.625	8,06%	-10,29%	-0,91%	-26,33%
Δυτική Μακεδονία	3.335	129.602.164	3.068	135.623.111	2.943	85.866.203	-11,75%	-33,75%	-4,07%	-36,69%
Κοζάνη	1.555	66.163.723	1.412	68.826.559	1.389	43.515.597	-10,68%	-34,23%	-1,63%	-36,77%
Γρεβενά	489	16.107.849	444	16.563.688	423	9.884.287	-13,50%	-38,64%	-4,73%	-40,33%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2007		2010		2015		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)			
	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2007-2015	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2007-2015	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2010-2015	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2010-2015
Καστοριά	572	25.940.060	562	28.731.821	510	18.285.606	-10,84%	-29,51%	-9,25%	-36,36%
Φλώρινα	719	21.390.532	650	21.501.043	621	14.180.712	-13,63%	-33,71%	-4,46%	-34,05%
Ήπειρος	4.425	243.518.841	4.629	265.804.198	4.947	189.448.069	11,80%	-22,20%	6,87%	-28,73%
Ιωάννινα	1.725	129.096.345	1.738	132.424.459	1.910	86.855.468	10,72%	-32,72%	9,90%	-34,41%
Άρτα	742	29.003.035	684	29.318.545	741	20.572.818	-0,13%	-29,07%	8,33%	-29,83%
Θεσπρωτία	788	32.497.709	841	42.244.303	913	30.907.110	15,86%	-4,89%	8,56%	-26,84%
Πρέβεζα	1.170	52.921.753	1.366	61.816.891	1.383	51.112.672	18,21%	-3,42%	1,24%	-17,32%
Θεσσαλία	7.638	459.203.682	7.863	481.126.050	8.178	380.327.970	7,07%	-17,18%	4,01%	-20,95%
Λάρισα	2.224	141.409.793	2.189	152.533.008	2.311	110.401.662	3,91%	-21,93%	5,57%	-27,62%
Καρδίτσα	1.104	41.028.643	1.133	48.084.352	1.131	30.534.276	2,45%	-25,58%	-0,18%	-36,50%
Μαγνησία - Σποράδες	2.910	206.624.604	3.170	206.983.183	3.372	184.925.712	15,88%	-10,50%	6,37%	-10,66%
Τρίκαλα	1.400	70.140.641	1.371	73.525.507	1.364	54.466.320	-2,57%	-22,35%	-0,51%	-25,92%
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	38.663	2.537.127.471	38.557	2.748.754.409	39.648	2.125.124.601	2,55%	-16,24%	2,83%	-22,69%

Πηγή: ίδια επεξεργασία με βάση το Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 05/2018

* Η μετατροπή από τρέχουσες σε σταθερές τιμές έγινε με βάση τον Δείκτη Τιμών Παραγωγού στις Υπηρεσίες του τουρισμού (ίδια επεξεργασία βάσει ΑΠΑ ανά κλάδο)

Πίνακας Γ.48. Κύκλος εργασιών επιχειρήσεων που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σχετι'κες με τον τουρισμό ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα σε σταθερές τιμές (έτος βάσης 2007), 2007, 2010 και 2015* - Ρ: ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2007		2010		2015		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)			
	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2007-2015	ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2007-2015	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2010-2015	ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2010-2015
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	332	21.980.447	421	16.791.397	661	23.931.114	99,10%	8,87%	57,01%	42,52%
Έβρος	80	5.341.728	95	4.757.229	178	5.096.949	122,50%	-4,58%	87,37%	7,14%
Ξάνθη	44	7.406.813	59	1.007.574	91	6.383.738	106,82%	-13,81%	54,24%	533,58%
Ροδόπη	39	2.444.422	60	2.417.672	75	3.460.570	92,31%	41,57%	25,00%	43,14%
Καβάλα - Θάσος	128	5.721.389	140	5.789.957	190	4.801.285	48,44%	-16,08%	35,71%	-17,08%
Δράμα	41	1.066.095	67	2.818.965	127	4.188.573	209,76%	292,89%	89,55%	48,59%
Κεντρική Μακεδονία	1.815	143.142.244	2.522	104.901.406	2.887	116.909.988	59,06%	-18,33%	14,47%	11,45%
Κιλκίς	41	1.130.435	52	980.475	89	2.221.199	117,07%	96,49%	71,15%	126,54%
Σέρρες	122	5.717.841	139	5.567.469	210	6.834.672	72,13%	19,53%	51,08%	22,76%
Θεσσαλονίκη	1.302	122.740.965	1.870	79.561.701	1.923	86.037.279	47,70%	-29,90%	2,83%	8,14%
Ημαθία	75	3.710.630	98	5.173.502	151	6.485.082	101,33%	74,77%	54,08%	25,35%
Πέλλα	58	1.068.810	81	5.203.187	139	4.416.364	139,66%	313,20%	71,60%	-15,12%
Χαλκιδική	119	4.827.665	160	4.620.153	189	5.174.119	58,82%	7,18%	18,13%	11,99%
Πιερία	98	3.945.898	122	3.794.918	186	5.741.273	89,80%	45,50%	52,46%	51,29%
Δυτική Μακεδονία	195	4.567.895	264	5.325.238	385	9.905.672	97,44%	116,85%	45,83%	86,01%
Κοζάνη	101	2.137.336	152	2.912.639	214	5.313.583	111,88%	148,61%	40,79%	82,43%
Γρεβενά	18	515.625	18	263.031	36	1.072.014	100,00%	107,91%	100,00%	307,56%
Καστοριά	38	1.692.900	47	1.475.041	79	2.192.376	107,89%	29,50%	68,09%	48,63%
Φλώρινα	38	222.034	47	674.526	56	1.327.698	47,37%	497,97%	19,15%	96,83%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2007		2010		2015		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)			
	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2007-2015	ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2007-2015	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2010-2015	ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2010-2015
Ήπειρος	355	9.250.706	311	9.243.331	541	15.219.255	52,39%	64,52%	73,95%	64,65%
Ιωάννινα	163	7.014.117	174	6.050.196	292	9.516.102	79,14%	35,67%	67,82%	57,29%
Άρτα	110	1.296.587	34	1.242.817	76	2.261.178	-30,91%	74,39%	123,53%	81,94%
Θεσπρωτία	27	366.440	34	809.468	86	1.436.480	218,52%	292,01%	152,94%	77,46%
Πρέβεζα	55	573.562	69	1.140.850	87	2.005.494	58,18%	249,66%	26,09%	75,79%
Θεσσαλία	510	24.136.446	625	20.659.783	977	30.061.957	91,57%	24,55%	56,32%	45,51%
Λάρισα	177	11.343.439	208	7.526.349	354	12.021.808	100,00%	5,98%	70,19%	59,73%
Καρδίτσα	58	2.292.845	76	2.107.670	133	4.089.088	129,31%	78,34%	75,00%	94,01%
Μαγνησία - Σποράδες	197	8.521.960	231	8.963.315	309	8.980.560	56,85%	5,38%	33,77%	0,19%
Τρίκαλα	78	1.978.202	110	2.062.449	181	4.970.501	132,05%	151,26%	64,55%	141,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	3.207	203.077.739	4.143	156.921.154	5.451	196.027.986	69,97%	-3,47%	31,57%	24,92%
Πηγή: ίδια επεξεργασία με βάση το Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 05/2018										
* Η μετατροπή από τρέχουσες σε σταθερές τιμές έγινε με βάση τον Δείκτη Τιμών Παραγωγού στις Υπηρεσίες του τουρισμού (ίδια επεξεργασία βάσει ΑΠΑ ανά κλάδο)										

Πίνακας Γ.49. Κύκλος εργασιών επιχειρήσεων που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σχετι'κες με τον τουρισμό ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα σε σταθερές τιμές (έτος βάσης 2007), 2007, 2010 και 2015* - ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΩΝ Θ ΚΑΙ Ρ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2007		2010		2015		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)			
	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2007-2015	ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2007-2015	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2010-2015	ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2010-2015
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	6.778	386.561.176	6.564	408.740.398	6.892	309.420.689	1,68%	-19,96%	5,00%	-24,30%
Έβρος	1.690	93.853.519	1.560	99.683.979	1.575	69.257.885	-6,80%	-26,21%	0,96%	-30,52%
Ξάνθη	947	64.898.118	869	52.758.863	851	41.354.832	-10,14%	-36,28%	-2,07%	-21,62%
Ροδόπη	959	58.498.203	898	64.510.579	941	41.726.737	-1,88%	-28,67%	4,79%	-35,32%
Καβάλα - Θάσος	2.245	127.214.175	2.339	140.201.952	2.588	124.058.919	15,28%	-2,48%	10,65%	-11,51%
Δράμα	937	42.097.161	898	51.585.024	937	33.022.316	0,00%	-21,56%	4,34%	-35,98%
Κεντρική Μακεδονία	18.634	1.483.364.299	19.376	1.579.153.455	20.236	1.300.902.773	8,60%	-12,30%	4,44%	-17,62%
Κιλκίς	840	32.121.085	755	27.321.374	778	20.538.417	-7,38%	-36,06%	3,05%	-24,83%
Σέρρες	1.955	75.397.762	1.853	90.223.503	1.869	49.555.323	-4,40%	-34,27%	0,86%	-45,07%
Θεσσαλονίκη	7.799	922.831.968	7.807	937.190.448	8.264	788.623.145	5,96%	-14,54%	5,85%	-15,85%
Ημαθία	1.296	54.553.875	1.180	56.175.321	1.259	42.293.891	-2,85%	-22,47%	6,69%	-24,71%
Πέλλα	1.547	53.293.853	1.564	65.267.488	1.524	41.768.576	-1,49%	-21,63%	-2,56%	-36,00%
Χαλκιδική	2.790	216.692.839	3.577	247.531.797	3.861	240.669.523	38,39%	11,06%	7,94%	-2,77%
Πιερία	2.407	128.472.916	2.640	155.443.524	2.681	117.453.898	11,38%	-8,58%	1,55%	-24,44%
Δυτική Μακεδονία	3.530	134.170.059	3.332	140.948.349	3.328	95.771.875	-5,72%	-28,62%	-0,12%	-32,05%
Κοζάνη	1.656	68.301.059	1.564	71.739.198	1.603	48.829.180	-3,20%	-28,51%	2,49%	-31,94%
Γρεβενά	507	16.623.474	462	16.826.720	459	10.956.302	-9,47%	-34,09%	-0,65%	-34,89%
Καστοριά	610	27.632.959	609	30.206.862	589	20.477.983	-3,44%	-25,89%	-3,28%	-32,21%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	2007		2010		2015		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)			
	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2007-2015	ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2007-2015	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2010-2015	ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2010-2015
Φλώρινα	757	21.612.566	697	22.175.568	677	15.508.411	-10,57%	-28,24%	-2,87%	-30,07%
Ήπειρος	4.780	252.769.548	4.940	275.047.529	5.488	204.667.324	14,81%	-19,03%	11,09%	-25,59%
Ιωάννινα	1.888	136.110.462	1.912	138.474.655	2.202	96.371.571	16,63%	-29,20%	15,17%	-30,40%
Άρτα	852	30.299.622	718	30.561.363	817	22.833.996	-4,11%	-24,64%	13,79%	-25,28%
Θεσπρωτία	815	32.864.149	875	43.053.771	999	32.343.590	22,58%	-1,58%	14,17%	-24,88%
Πρέβεζα	1.225	53.495.315	1.435	62.957.740	1.470	53.118.167	20,00%	-0,71%	2,44%	-15,63%
Θεσσαλία	8.148	483.340.128	8.488	501.785.833	9.155	410.389.927	12,36%	-15,09%	7,86%	-18,21%
Λάρισα	2.401	152.753.233	2.397	160.059.357	2.665	122.423.469	11,00%	-19,86%	11,18%	-23,51%
Καρδίτσα	1.162	43.321.488	1.209	50.192.022	1.264	34.623.364	8,78%	-20,08%	4,55%	-31,02%
Μαγνησία - Σποράδες	3.107	215.146.564	3.401	215.946.498	3.681	193.906.272	18,47%	-9,87%	8,23%	-10,21%
Τρίκαλα	1.478	72.118.843	1.481	75.587.956	1.545	59.436.821	4,53%	-17,58%	4,32%	-21,37%
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΗΣ IV	41.870	2.740.205.210	42.700	2.905.675.563	45.099	2.321.152.588	7,71%	-15,29%	5,62%	-20,12%
Πηγή: ίδια επεξεργασία με βάση το Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 05/2018										
* Η μετατροπή από τρέχουσες σε σταθερές τιμές έγινε με βάση τον Δείκτη Τιμών Παραγωγού στις Υπηρεσίες του τουρισμού (ίδια επεξεργασία βάσει ΑΠΑ ανά κλάδο)										

Σε επίπεδο Δήμων, λόγω έλλειψης δεδομένων σε ορισμένους από αυτούς υπολογίστηκαν μεταβολές για τους 100 από τους συνολικά 114 Δήμους της Ζώνης IV. Από αυτούς, οι περισσότεροι (70 Δήμοι) παρουσιάζουν αύξηση στον αριθμό επιχειρήσεων που σχετίζονται με τον τουρισμό κατά την περίοδο 2007-2015, ενώ για το διάστημα 2010-2015 ο αντίστοιχος αριθμός είναι 88. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις για το διάστημα 2007-2015 εντοπίζονται στους Δήμους Σιθωνίας Χαλκιδικής (71,34%), Δωδώνης Ιωαννίνων (65%) και Φαρκαδόνας Τρικάλων (62,35%). Σε ποσοστά ανάμεσα στο 40% και 50% κυμαίνονται οι αυξήσεις των Δήμων Θάσου στην ΠΕ Καβάλας (45,53%), Βόλβης στην ΠΕ Θεσσαλονίκης (48,02%), Αριστοτέλη στην ΠΕ Χαλκιδικής (45,01%), Κεντρικών Τζουμέρκων στην ΠΕ Άρτας (44,78%) και Αλοννήσου στην ΠΕ Μαγνησίας (40,74%). Στο πιο πρόσφατο διάστημα 2010-2015 οι αυξήσεις δεν είναι τόσο εντυπωσιακές. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις εντοπίζονται στο Δήμο Βόρειων Τζουμέρκων (72,50%), στο Δήμο Δωδώνης (41,43%) και στο Δήμο Κεντρικών Τζουμέρκων (31,08%). Οι μειώσεις που ξεχωρίζουν είναι για την περίοδο 2007 – 2015 εκείνη του Δήμου Πέλλας (-34,81%) και για την περίοδο 2010-2015 του Δήμου Φαρκαδόνας (-69,80%).

Αναφορικά με τον κλάδο Θ, για τον οποίο υπάρχουν δεδομένα για το σύνολο των 114 Δήμων, και για την ίδια περίοδο 2007-2015, 46 Δήμοι αυξάνουν τον αριθμό επιχειρήσεων τους έναντι 68 που τον μειώνουν. Για τη μεταβολή των ετών 2010-2015 οι Δήμοι που εμφανίζουν μείωση στον αριθμό των επιχειρήσεων τους ήταν 49. Αυτό σημαίνει ότι η μείωση ήταν πιο έντονη τα πρώτα έτη της περιόδου 2007-2015. Αντίθετα, στον κλάδο Ρ (όπου υπάρχουν δεδομένα για 98 Δήμους) οι Δήμοι όπου μειώθηκε ο αριθμός των επιχειρήσεων είναι μόλις 10. Στη μεταβολή του διαστήματος των ετών 2010-2015 η μείωση των επιχειρήσεων για τον κλάδο Ρ είναι στα ίδια επίπεδα (11 Δήμοι από τους 82 Δήμους -με διαθεσιμότητα δεδομένων- παρουσιάζουν μείωση).

Στις 43 ζώνες/τόπους τουριστικού ενδιαφέροντος, που αποτελούν ομαδοποιήσεις (κυρίως) Δήμων, η εικόνα του αριθμού επιχειρήσεων που σχετίζονται με τον τουρισμό είναι ελάχιστα διαφοροποιημένη από εκείνη των μεμονωμένων Δήμων. Συγκεκριμένα, για το σύνολο των κλάδων Θ και Ρ, για το διάστημα 2007-2015, 15 ζώνες (από τις 37 για τις οποίες ήταν δυνατόν να υπολογιστεί μεταβολή) εμφανίζουν μείωση στον αριθμό επιχειρήσεων, ενώ οι περισσότερες ζώνες παρουσιάζουν αύξηση. Συγκεκριμένα, περίπου 6 στις 7 ζώνες παρουσιάζουν αύξηση, έναντι 7 στους 10 Δήμους. Σε σχέση με τη μεταβολή ανάμεσα στα έτη 2010-2015, η αύξηση είναι μεγαλύτερη, καθώς εντοπίστηκε σε 26 από τις 37 ζώνες για τις οποίες υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα και αντίστοιχα ήταν δυνατόν να υπολογιστεί μεταβολή. Συγκεκριμένα στη συνολική εικόνα και για τους δύο κλάδους δραστηριότητας που σχετίζονται με τον τουρισμό, για το διάστημα 2007-2015, ξεχωρίζουν οι αυξήσεις στις περιπτώσεις των ζωνών Σιθωνίας (71,34%) και Ασπροβάλτας (45,01%). Η μεγαλύτερη μείωση για το ίδιο διάστημα καταγράφεται στη ζώνη της Νάουσας (-13,97%).

Επιμέρους για τον κλάδο Θ, στις μισές περίπου ζώνες (24 από τις 43) παρουσιάζεται μείωση στον αριθμό των σχετικών επιχειρήσεων για τα έτη 2007-2015, ενώ η μείωση αυτή εμφανίζεται μετριασμένη την περίοδο 2010-2015 (20 από τις 43 ζώνες παρουσιάζουν μείωση). Για τον κλάδο Ρ και για το διάστημα 2007-2015 (για 39 ζώνες είναι διαθέσιμα δεδομένα που επιτρέπουν τον υπολογισμό μεταβολής) καταγράφονται εντυπωσιακές αυξήσεις με 12 ζώνες να παρουσιάζουν αυξήσεις άνω του 100% (με αξιοσημείωτες τις αυξήσεις στη ζώνη των Τζουμέρκων με ποσοστό 325%, στη ζώνη Δράμας – Παρανεοστίου με ποσοστό ίσο με 217,14% και στη Ζώνη Βόρειου Έβρου με ποσοστό 203,85%) και μόλις 4 ζώνες να έχουν μείωση στον αριθμό επιχειρήσεων του κλάδου αυτού. Στο διάστημα 2010-2015 η μείωση είναι και πάλι μικρή.

Πίνακας Γ.50. Αριθμός επιχειρήσεων* που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σχετικές με τον τουρισμό ανά Δήμο της Ζώνης IV και μεταβολές αυτών, 2007, 2010 και 2015

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Θ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ				ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Ρ: ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ				ΣΥΝΟΛΟ ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΩΝ Θ ΚΑΙ Ρ						
			2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)	
						2007-2015	2010-2015				2007-2015	2010-2015					
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	Έβρος	ΣΟΥΦΛΙΟΥ	172	160	141	-18,02%	-11,88%	5	5	15	200,00%	200,00%	177	165	156	-11,86%	-5,45%
		ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ	427	375	341	-20,14%	-9,07%	12	12	47	291,67%	291,67%	439	387	388	-11,62%	0,26%
		ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	261	251	217	-16,86%	-13,55%	9	10	17	88,89%	70,00%	270	261	234	-13,33%	-10,34%
		ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	644	546	562	-12,73%	2,93%	50	57	97	94,00%	70,18%	694	603	659	-5,04%	9,29%
		ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ	106	133	136	28,30%	2,26%	4	6	x			110	139			
	Ξάνθη	ΤΟΠΕΙΡΟΥ	86	105	69	-19,77%	-34,29%	1	x	5	400,00%		87		74	-14,94%	
		ΜΥΚΗΣ	80	91	79	-1,25%	-13,19%	0	0	x			80	91			
		ΞΑΝΘΗΣ	593	462	505	-14,84%	9,31%	39	52	78	100,00%	50,00%	632	514	583	-7,75%	13,42%
		ΑΒΔΗΡΩΝ	144	152	107	-25,69%	-29,61%	4	x	6	50,00%		148		113	-23,65%	
	Ροδόπη	ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	542	498	551	1,66%	10,64%	34	53	66	94,12%	24,53%	576	551	617	7,12%	11,98%
		ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ-ΣΑΠΩΝ	164	139	129	-21,34%	-7,19%	4	0	6	50,00%		168	139	135	-19,64%	-2,88%
		ΙΑΣΜΟΥ	122	111	96	-21,31%	-13,51%	1	0	x			123	111			
		ΑΡΡΙΑΝΩΝ	92	90	90	-2,17%	0,00%	0	0	x			92	90			
	Καβάλα	ΚΑΒΑΛΑΣ	595	544	552	-7,23%	1,47%	74	82	93	25,68%	13,41%	669	626	645	-3,59%	3,04%
		ΘΑΣΟΥ	792	1.017	1161	46,59%	14,16%	25	23	28	12,00%	21,74%	817	1.040	1.189	45,53%	14,33%
		ΝΕΣΤΟΥ	276	245	253	-8,33%	3,27%	12	11	20	66,67%	81,82%	288	256	273	-5,21%	6,64%
		ΠΑΓΓΑΙΟΥ	454	393	432	-4,85%	9,92%	17	20	49	188,24%	145,00%	471	413	481	2,12%	16,46%
	Δράμα	ΔΡΑΜΑΣ	494	438	442	-10,53%	0,91%	31	47	95	206,45%	102,13%	525	485	537	2,29%	10,72%
		ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ	31	29	25	-19,35%	-13,79%	0	0	3			31	29	28	-9,68%	-3,45%
		ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	135	133	128	-5,19%	-3,76%	4	7	13	225,00%	85,71%	139	140	141	1,44%	0,71%
ΔΟΣΑΤΟΥ		135	129	132	-2,22%	2,33%	3	4	10	233,33%	150,00%	138	133	142	2,90%	6,77%	
ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ		101	102	83	-17,82%	-18,63%	3	4	6	100,00%	50,00%	104	106	89	-14,42%	-16,04%	
Κεντρική Μακεδονία	Σέρρες	ΣΙΝΤΙΚΗΣ	383	364	320	-16,45%	-12,09%	25	8	17	-32,00%	112,50%	408	372	337	-17,40%	-9,41%
		ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	237	225	215	-9,28%	-4,44%	6	9	15	150,00%	66,67%	243	234	230	-5,35%	-1,71%
		ΣΕΡΡΩΝ	658	598	599	-8,97%	0,17%	67	79	127	89,55%	60,76%	725	677	726	0,14%	7,24%
		ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ	125	111	104	-16,80%	-6,31%	6	0	9	50,00%		131	111	113	-13,74%	1,80%
		ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ	197	178	182	-7,61%	2,25%	10	12	18	80,00%	50,00%	207	190	200	-3,38%	5,26%
		ΕΜΜΑΝΟΥΛΗ ΠΑΠΠΑ	111	124	123	10,81%	-0,81%	9	6	10	11,11%	66,67%	120	130	133	10,83%	2,31%
		Ν. ΖΙΧΝΗΣ	122	110	116	-4,92%	5,45%	6	5	14	133,33%	180,00%	128	115	130	1,56%	13,04%
	Θεσσαλονίκη	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2.630	2.309	2656	0,99%	15,03%	709	948	918	29,48%	-3,16%	3.339	3.257	3.574	7,04%	9,73%
		ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ - ΕΥΟΣΜΟΥ	349	312	337	-3,44%	8,01%	34	64	112	229,41%	75,00%	383	376	449	17,23%	19,41%
		ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ - ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	274	217	242	-11,68%	11,52%	23	46	x			297	263			

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Θ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ					ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Ρ: ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ					ΣΥΝΟΛΟ ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΩΝ Θ ΚΑΙ Ρ					
			2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		
						2007-2015	2010-2015				2007-2015	2010-2015						
Δυτική Μακεδονία		ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	321	286	302	-5,92%	5,59%	127	198	182	43,31%	-8,08%	448	484	484	8,04%	0,00%	
		ΝΕΑΠΟΛΗΣ-ΣΥΚΕΩΝ	162	141	186	14,81%	31,91%	37	54	84	127,03%	55,56%	199	195	270	35,68%	38,46%	
		ΠΥΛΑΙΑΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ	191	173	194	1,57%	12,14%	77	127	122	58,44%	-3,94%	268	300	316	17,91%	5,33%	
		ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	149	154	152	2,01%	-1,30%	26	43	x			175	197				
		ΛΑΓΚΑΔΑ	325	293	296	-8,92%	1,02%	19	22	42	121,05%	90,91%	344	315	338	-1,74%	7,30%	
		ΔΕΛΤΑ	262	263	237	-9,54%	-9,89%	29	30	40	37,93%	33,33%	291	293	277	-4,81%	-5,46%	
		ΘΕΡΜΑΙΚΟΥ	325	283	297	-8,62%	4,95%	52	74	63	21,15%	-14,86%	377	357	360	-4,51%	0,84%	
		ΘΕΡΜΗΣ	226	203	208	-7,96%	2,46%	61	91	98	60,66%	7,69%	287	294	306	6,62%	4,08%	
		ΒΟΛΒΗΣ	380	544	582	53,16%	6,99%	24	21	16	-33,33%	-23,81%	404	565	598	48,02%	5,84%	
		ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	277	259	242	-12,64%	-6,56%	9	27	34	277,78%	25,93%	286	286	276	-3,50%	-3,50%	
		ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	498	410	410	-17,67%	0,00%	53	86	104	96,23%	20,93%	551	496	514	-6,72%	3,63%	
	Κιλκίς	ΠΑΙΟΝΙΑΣ	292	258	269	-7,88%	4,26%	11	7	29	163,64%	314,29%	303	265	298	-1,65%	12,45%	
		ΚΙΛΚΙΣ	507	444	420	-17,16%	-5,41%	30	32	x			537	476				
	Χαλκιδική	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ	343	472	489	42,57%	3,60%	8	11	20	150,00%	81,82%	351	483	509	45,01%	5,38%	
		ΣΙΘΩΝΙΑΣ	637	990	1085	70,33%	9,60%	12	17	27	125,00%	58,82%	649	1.007	1.112	71,34%	10,43%	
		ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ	292	333	332	13,70%	-0,30%	19	25	x			311	358				
		Ν. ΠΡΟΠΟΝΤΙΔΑΣ	510	484	557	9,22%	15,08%	27	40	x			537	524				
	Ημαθία	ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ	889	1.138	1209	36,00%	6,24%	53	63	64	20,75%	1,59%	942	1.201	1.273	35,14%	6,00%	
		ΒΕΡΟΙΑΣ	584	543	567	-2,91%	4,42%	33	41	77	133,33%	87,80%	617	584	644	4,38%	10,27%	
		ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	343	300	309	-9,91%	3,00%	21	27	35	66,67%	29,63%	364	327	344	-5,49%	5,20%	
	Πέλλα	ΝΑΟΥΣΑΣ	294	239	232	-21,09%	-2,93%	21	22	39	85,71%	77,27%	315	261	271	-13,97%	3,83%	
		ΕΔΕΣΣΑΣ	360	354	307	-14,72%	-13,28%	18	20	32	77,78%	60,00%	378	374	339	-10,32%	-9,36%	
		ΑΛΜΩΠΙΑΣ	404	456	396	-1,98%	-13,16%	6	4	x			410	460				
		ΠΕΛΛΑΣ	493	476	307	-37,73%	-35,50%	27	41	32	18,52%	-21,95%	520	517	339	-34,81%	-34,43%	
	Πιερία	ΣΚΥΔΡΑΣ	232	197	196	-15,52%	-0,51%	7	5	18	157,14%	260,00%	239	202	214	-10,46%	5,94%	
		ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	1.310	1.275	1320	0,76%	3,53%	74	88	129	74,32%	46,59%	1.384	1.363	1.449	4,70%	6,31%	
		ΔΙΟΥ - ΟΛΥΜΠΟΥ	795	1.058	1000	25,79%	-5,48%	16	19	38	137,50%	100,00%	811	1.077	1.038	27,99%	-3,62%	
	Δυτική Μακεδονία	Γρεβενά	ΠΥΔΝΑΣ-ΚΟΛΙΝΔΡΟΥ	204	185	175	-14,22%	-5,41%	8	8	19	137,50%	137,50%	212	193	194	-8,49%	0,52%
			ΓΡΕΒΕΝΩΝ	401	356	349	-12,97%	-1,97%	15	11	30	100,00%	172,73%	416	367	379	-8,89%	3,27%
		Καστοριά	ΔΕΣΚΑΤΗΣ	88	84	74	-15,91%	11,90%	3	5	6	100,00%	20,00%	91	89	80	-12,09%	-10,11%
			ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	401	407	379	-5,49%	-6,88%	29	35	64	120,69%	82,86%	430	442	443	3,02%	0,23%
			ΟΡΕΣΤΙΔΟΣ	134	116	95	-29,10%	18,10%	5	4	13	160,00%	225,00%	139	120	108	-22,30%	-10,00%
Κοζάνη		ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ	37	36	36	-2,70%	0,00%	4	0	x			41	36				
		ΚΟΖΑΝΗΣ	678	642	633	-6,64%	-1,40%	49	89	112	128,57%	25,84%	727	731	745	2,48%	1,92%	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Θ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ					ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Ρ: ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ					ΣΥΝΟΛΟ ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΩΝ Θ ΚΑΙ Ρ				
			2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)	
						2007-2015	2010-2015				2007-2015	2010-2015					
		ΣΕΡΒΙΩΝ - ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	185	165	165	-10,81%	0,00%	8	8	22	175,00%	175,00%	193	173	187	-3,11%	8,09%
		ΒΟΪΟΥ	206	185	186	-9,71%	0,54%	6	5	21	250,00%	320,00%	212	190	207	-2,36%	8,95%
		ΕΟΡΔΑΙΑΣ	486	420	405	-16,67%	-3,57%	38	38	59	55,26%	55,26%	524	458	464	-11,45%	1,31%
	Φλώρινα	ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	214	199	199	-7,01%	0,00%	13	16	24	84,62%	50,00%	227	215	223	-1,76%	3,72%
		ΦΛΩΡΙΝΑΣ	447	385	359	-19,69%	-6,75%	21	23	x			468	408			
		ΠΡΕΣΠΩΝ	58	66	63	8,62%	-4,55%	4	0	4	0,00%		62	66	67	8,06%	1,52%
Ήπειρος	Πρέβεζα	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	504	521	544	7,94%	4,41%	23	27	47	104,35%	74,07%	527	548	591	12,14%	7,85%
		ΖΗΡΟΥ	166	159	159	-4,22%	0,00%	7	6	9	28,57%	50,00%	173	165	168	-2,89%	1,82%
		ΠΑΡΓΑΣ	500	686	680	36,00%	-0,87%	25	30	31	24,00%	3,33%	525	716	711	35,43%	-0,70%
	Άρτα	ΑΡΤΑΙΩΝ	494	435	476	-3,64%	9,43%	99	22	62	-37,37%	181,82%	593	457	538	-9,27%	17,72%
		ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ	67	74	92	37,31%	24,32%			5			67	74	97	44,78%	31,08%
		ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΚΟΥΦΑ	115	108	112	-2,61%	3,70%	8	0	5	-37,50%		123	108	117	-4,88%	8,33%
	Θεσπρωτία	ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ	66	67	61	-7,58%	-8,96%	1	0	4	300,00%		67	67	65	-2,99%	-2,99%
		ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	535	609	652	21,87%	7,06%	21	17	55	161,90%	223,53%	556	626	707	27,16%	12,94%
		ΣΟΥΛΙΟΥ	172	159	169	-1,74%	6,29%	5	8	20	300,00%	150,00%	177	167	189	6,78%	13,17%
	Ιωάννινα	ΦΙΛΙΑΤΩΝ	81	73	92	13,58%	26,03%	1	0	11	1000,00%		82	73	103	25,61%	41,10%
		ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ	49	40	61	24,49%	52,50%	3	0	8	166,67%		52	40	69	32,69%	72,50%
		ΖΑΓΟΡΙΟΥ	165	210	194	17,58%	-7,62%	2	4	5	150,00%	25,00%	167	214	199	19,16%	-7,01%
		ΚΟΝΙΤΣΑΣ	105	112	121	15,24%	8,04%	6	0	6	0,00%		111	112	127	14,41%	13,39%
		ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1.066	1.012	1112	4,32%	9,88%	123	129	227	84,55%	75,97%	1.189	1.141	1.339	12,62%	17,35%
		ΜΕΤΣΟΒΟΥ	89	80	90	1,12%	12,50%	6	0	10	66,67%		95	80	100	5,26%	25,00%
ΖΙΤΣΑΣ		113	128	148	30,97%	15,63%	8	0	18	125,00%		121	128	166	37,19%	29,69%	
ΔΩΔΩΝΗΣ		57	70	88	54,39%	25,71%	3	0	11	266,67%		60	70	99	65,00%	41,43%	
ΠΩΓΩΝΙΟΥ	81	80	96	18,52%	20,00%	2	0	7	250,00%		83	80	103	24,10%	28,75%		
Θεσσαλία	Καρδίτσα	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	534	509	538	0,75%	5,70%	123	129	90	-26,83%	-30,23%	657	638	628	-4,41%	-1,57%
		ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	72	104	92	27,78%	-11,54%	14	14	x			86	118			
		ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	133	159	162	21,80%	1,89%	5	0	13	160,00%		138	159	175	26,81%	10,06%
		ΑΡΓΙΘΕΑΣ	19	22	24	26,32%	9,09%	0	0	x			19	22			
		ΠΑΛΑΜΑ	159	164	149	-6,29%	-9,15%	4	5	14	250,00%	180,00%	163	169	163	0,00%	-3,55%
		ΣΟΦΑΔΩΝ	187	175	166	-11,23%	-5,14%	5	5	13	160,00%	160,00%	192	180	179	-6,77%	-0,56%
	Τρίκαλα	ΤΡΙΚΑΙΩΝ	717	620	643	-10,32%	3,71%	42	53	133	216,67%	150,94%	759	673	776	2,24%	15,30%
		ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	335	330	359	7,16%	8,79%	2	0	18	800,00%		337	330	377	11,87%	14,24%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Θ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ					ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Ρ: ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ					ΣΥΝΟΛΟ ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΩΝ Θ ΚΑΙ Ρ				
			2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)	
						2007-2015	2010-2015				2007-2015	2010-2015					
Λάρισα	ΠΥΛΗΣ	ΠΥΛΗΣ	265	271	235	-11,32%	-13,28%	54	72	19	-64,81%	-73,61%	319	343	254	-20,38%	-25,95%
		ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	83	444	127	53,01%	-71,40%	2	13	11	450,00%	-15,38%	85	457	138	62,35%	-69,80%
	Λάρισα	ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	945	889	981	3,81%	10,35%	131	143	250	90,84%	74,83%	1.076	1.032	1.231	14,41%	19,28%
		ΑΓΙΑΣ	266	331	317	19,17%	-4,23%	7	9	10	42,86%	11,11%	273	340	327	19,78%	-3,82%
		ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	378	355	350	-7,41%	-1,41%	16	9	29	81,25%	222,22%	394	364	379	-3,81%	4,12%
		ΚΙΛΕΛΕΡ	126	139	150	19,05%	7,91%	8	13	17	112,50%	30,77%	134	152	167	24,63%	9,87%
		ΤΕΜΠΩΝ	179	183	177	-1,12%	-3,28%	3	0	11	266,67%		182	183	188	3,30%	2,73%
		ΤΥΡΝΑΒΟΥ	200	167	179	-10,50%	7,19%	11	10	24	118,18%	140,00%	211	177	203	-3,79%	14,69%
		ΦΑΡΣΑΛΩΝ	130	125	157	20,77%	25,60%	2	4	13	550,00%	225,00%	132	129	170	28,79%	31,78%
	Μαγνησία	ΒΟΛΟΥ	1.169	1.063	1165	-0,34%	9,60%	131	143	234	78,63%	63,64%	1.300	1.206	1.399	7,62%	16,00%
		ΖΑΓΟΡΑΣ - ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	207	273	253	22,22%	-7,33%	6	5	3	-50,00%	-40,00%	213	278	256	20,19%	-7,91%
		ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	359	495	481	33,98%	-2,83%	120	151	11	-90,83%	-92,72%	479	646	492	2,71%	-23,84%
		ΑΛΜΥΡΟΥ	216	196	205	-5,09%	4,59%	6	7	15	150,00%	114,29%	222	203	220	-0,90%	8,37%
		ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	100	110	111	11,00%	0,91%	5	5	8	60,00%	60,00%	105	115	119	13,33%	3,48%
		ΣΚΙΑΘΟΥ	469	485	613	30,70%	26,39%	37	19	24	-35,14%	26,32%	506	504	637	25,89%	26,39%
		ΑΛΛΟΝΗΣΟΥ	158	210	221	39,87%	5,24%	4	7	7	75,00%	0,00%	162	217	228	40,74%	5,07%
	ΣΚΟΠΕΛΟΥ	232	337	323	39,22%	-4,15%	10	16	7	-30,00%	-56,25%	242	353	330	36,36%	-6,52%	

Πηγή: ίδια επεξεργασία με βάση το Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 05/2018

* Τηρώντας κανόνες εμπιστευτικότητας των στοιχείων, η ΕΛ.ΣΤΑΤ. δεν δημοσιοποιεί αποτελέσματα όταν ο αριθμός των επιχειρήσεων είναι μικρότερος του 4. Έτσι, στον πίνακα αρκετές φορές εμφανίζεται το σύμβολο x για τις περιπτώσεις όπου δεν δίνονται δεδομένα από το μητρώο των επιχειρήσεων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Επίσης, έχουν εντοπιστεί Δήμοι για τους οποίους η ΕΛ.ΣΤΑΤ. δεν έχει καθόλου δεδομένα. Στις περιπτώσεις αυτές τα αντίστοιχα κελιά παραμένουν κενά. Για τις περιπτώσεις αυτές δεν είναι δυνατόν να προκύψουν μεταβολές για συγκεκριμένες χρονικές περιόδους.

Πίνακας Γ.51. Αριθμός επιχειρήσεων* που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες σχετικές με τον τουρισμό ανά Ζώνη / Τόπο τουριστικού ενδιαφέροντος της Ζώνης IV και μεταβολές αυτών, 2007, 2010 και 2015

Περιφέρεια	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Θ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ					ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Ρ: ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ					ΣΥΝΟΛΟ ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΩΝ Θ ΚΑΙ Ρ				
				2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)	
							2010-2015	2007-2015				2010-2015	2007-2015					
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	T.1.6.1	Βόρειος Έβρος	Σουφλίου, Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας	860	786	699	-18,72%	-11,07%	26	27	79	203,85%	192,59%	886	813	778	-12,19%	-4,31%
	T.1.6.2	Αλεξανδρούπολη	Αλεξανδρούπολης	644	546	562	-12,73%	2,93%	50	57	97	94,00%	70,18%	694	603	659	-5,04%	9,29%
	T.1.6.3	Ξάνθη - Σταυρούπολη	Ξάνθης και Μύκης	673	553	584	-13,22%	5,61%	39	52	78	100,00%	50,00%	712	605	662	-7,02%	9,42%

Περιφέρεια	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Θ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ					ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Ρ: ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ					ΣΥΝΟΛΟ ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΩΝ Θ ΚΑΙ Ρ				
				2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)	
							2010-2015	2007-2015				2010-2015	2007-2015					
	T.1.6.4	Κομοτηνή - Μαρώνεια - Ίασμος	Κομοτηνής, Μαρώνειας - Σαπών και Ίασμου	920	838	866	-5,87%	3,34%	39	53	72	84,62%	35,85%	959	891	938	-2,19%	5,27%
	T.1.6.5	Καβάλα	Καβάλας	595	544	552	-7,23%	1,47%	74	82	93	25,68%	13,41%	669	626	645	-3,59%	3,04%
	T.1.6.6	Δράμα - Παρανέστι	Δράμας, Δοξάτου και Παρανεστίου	660	600	595	-9,85%	-0,83%	35	54	111	217,14%	105,56%	695	654	706	1,58%	7,95%
	T.1.6.7	Παγγαίο - Μουσθένη	Παγγαίου	454	393	432	-4,85%	9,92%	17	20	49	188,24%	145,00%	471	413	481	2,12%	16,46%
Κεντρική Μακεδονία	T.2.6.1	Ζώνη Λίμνης Κερκίνης	Σιντικής και Ηράκλειας	620	589	535	-13,71%	-9,17%	31	17	32	3,23%	88,24%	651	606	567	-12,90%	-6,44%
	T.2.6.2	Σέρρες - Αμφίπολη - Αλιστράτη	Σερρών, Αμφίπολης, Βισαλτίας και Ν. Ζίχνης	1.102	997	1.001	-9,17%	0,40%	89	96	168	88,76%	75,00%	1.191	1.093	1.169	-1,85%	6,95%
	T.2.6.3	Θεσσαλονίκη	Θεσσαλονίκης και Παύλου Μελά	3.128	2.719	3.066	-1,98%	12,76%	762	1.034	1.022	34,12%	-1,16%	3.890	3.753	4.088	5,09%	8,93%
	T.2.6.4	Κιλκίς	Κιλκίς	507	444	420	-17,16%	-5,41%	30	32	x			537	476			
	T.2.6.5	Ζώνη Ασπροβάλτας	Βόλβης, Λαγκαδά και Αριστοτέλη	343	472	489	42,57%	3,60%	8	11	20	150,00%	81,82%	351	483	509	45,01%	5,38%
	T.2.6.6	Σιθωνία	Σιθωνίας	637	990	1.085	70,33%	9,60%	12	17	27	125,00%	58,82%	649	1.007	1.112	71,34%	10,43%
	T.2.6.7	Πολύγυρος	Πολυγύρου	292	333	332	13,70%	-0,30%	19	25	x			311	358			
	T.2.6.8	Καλλικράτεια - Νέα Μουδανιά	Ν. Προποντίδας	510	484	557	9,22%	15,08%	27	40	x			537	524			
	T.2.6.9	Κασσάνδρα	Κασσάνδρας	889	1.138	1209	36,00%	6,24%	53	63	64	20,75%	1,59%	942	1.201	1273	35,14%	6,00%
	T.2.6.10	Βέροια - Αλεξάνδρεια	Βέροιας και Αλεξάνδρειας	927	843	876	-5,50%	3,91%	54	68	112	107,41%	64,71%	981	911	988	0,71%	8,45%
	T.2.6.11	Νάουσα	Νάουσας	294	239	232	-21,09%	-2,93%	21	22	39	85,71%	77,27%	315	261	271	-13,97%	3,83%
	T.2.6.12	Έδεσσα και Χιονοδρομικό κέντρο Καϊμακτσαλάν - Άγιος Αθανάσιος	Έδεσσας	360	354	307	-14,72%	-13,28%	18	20	32	77,78%	60,00%	378	374	339	-10,32%	-9,36%
	T.2.6.13	Λουτρά Πόζαρ - Αριδαία	Αλμωπίας	404	456	396	-1,98%	-13,16%	6	4	x			410	460			
	T.2.6.14	Κατερίνη	Κατερίνης	1.310	1.275	1.320	0,76%	3,53%	74	88	129	74,32%	46,59%	1.384	1.363	1449	4,70%	6,31%
T.2.6.15	Ζώνη Λιτοχώρου - Λεπτοκαριάς - Ν. Πόρων	Δίου - Ολύμπου	795	1.058	1.000	25,79%	-5,48%	16	19	38	137,50%	100,00%	811	1077	1038	27,99%	-3,62%	
Δυτική Μακεδονία	T.3.6.1	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη	Γρεβενών και Δεσκάτης	489	440	423	-13,50%	-3,86%	18	16	36	100,00%	125,00%	507	456	459	-9,47%	0,66%
	T.3.6.2	Καστοριά - Δισπηλιό - Νεστόριο	Καστοριάς και Ορεστίδος, Νεστορίου	572	559	510	-10,84%	-8,77%	38	39	77	102,63%	97,44%	610	598	587	-3,77%	-1,84%

Περιφέρεια	Κωδικός μελέτης 2017	Ζώνες/Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος	Δήμοι	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Θ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ					ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΟΥ Ρ: ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ					ΣΥΝΟΛΟ ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΛΑΔΩΝ Θ ΚΑΙ Ρ				
				2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		2007	2010	2015	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)	
							2010-2015	2007-2015				2010-2015	2007-2015					
	T.3.6.3	Κοζάνη - Σέρβια - Βελβεντός	Κοζάνης και Σερβίων - Βελβεντού	863	807	798	-7,53%	-1,12%	57	97	134	135,09%	38,14%	920	904	932	1,30%	3,10%
	T.3.6.4	Νυμφαίο	Αμυνταίου	214	199	199	-7,01%	0,00%	13	16	24	84,62%	50,00%	227	215	223	-1,76%	3,72%
	T.3.6.5	Φλώρινα	Φλώρινας	447	385	359	-19,69%	-6,75%	21	23	x			468	408			
	T.3.6.6	Πρέσπες	Πρεσπών	58	66	63	8,62%	-4,55%	4	0	4	0,00%		62	66	67	8,06%	1,52%
Ήπειρος	T.4.6.1	Ζώνη Πάργας - Πρέβεζας και Αμβρακικού Κόλπου	Πρέβεζας και Ζηρού, Πάργας, Αρταίων, Νικολάου Σκουφά	1.779	1.909	1.971	10,79%	3,25%	162	85	154	-4,94%	81,18%	1.941	1.994	2125	9,48%	6,57%
	T.4.6.2	Τζουμέρκα	Βορείων Τζουμέρκων, Κεντρικών Τζουμέρκων και Γεωργίου Καραϊσκάκη	182	181	153	-15,93%	-15,47%	4	0	17	325,00%		186	181	170	-8,60%	-6,08%
	T.4.6.3	Ζώνη Ηγουμενίτσας - Συβότων	Ηγουμενίτσας	535	609	652	21,87%	7,06%	21	17	55	161,90%	223,53%	556	626	707	27,16%	12,94%
	T.4.6.4	Ζαγοροχώρια	Ζαγορίου	165	210	194	17,58%	-7,62%	2	4	5	150,00%	25,00%	167	214	199	19,16%	-7,01%
	T.4.6.5	Κόνιτσα	Κόνιτσας	105	112	121	15,24%	8,04%	6	0	6	0,00%		111	112	127	14,41%	13,39%
	T.4.6.6	Ιωάννινα	Ιωαννιτών	1.066	1.012	1.112	4,32%	9,88%	123	129	227	84,55%	75,97%	1.189	1.141	1339	12,62%	17,35%
	T.4.6.7	Μέτσοβο	Μτσόβου	89	80	90	1,12%	12,50%	6	0	10	66,67%		95	80	100	5,26%	25,00%
Θεσσαλία	T.5.6.1	Καρδίτσα	Καρδίτσας	534	509	538	0,75%	5,70%	123	129	90	-26,83%	-30,23%	657	638	628	-4,41%	-1,57%
	T.5.6.2	Λίμνη Πλαστήρα	Λίμνης Πλαστήρα	72	104	92	27,78%	-11,54%	14	14	x			86	118			
	T.5.6.3	Τρίκαλα	Τρικκαίων	717	620	643	-10,32%	3,71%	42	53	133	216,67%	150,94%	759	673	776	2,24%	15,30%
	T.5.6.4	Ζώνη Μετεώρων - Ελάτης - Περτουλίου	Καλαμπάκας, Πύλης	600	601	594	-1,00%	-1,16%	56	72	37	-33,93%	-48,61%	656	673	631	-3,81%	-6,24%
	T.5.6.5	Λάρισα	Λαρισαίων	945	889	981	3,81%	10,35%	131	143	250	90,84%	74,83%	1.076	1.032	1.231	14,41%	19,28%
	T.5.6.6	Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιόκαμπου	Αγιάς	266	331	317	19,17%	-4,23%	7	9	10	42,86%	11,11%	273	340	327	19,78%	-3,82%
	T.5.6.7	Βόλος	Βόλου	1.169	1.063	1.165	-0,34%	9,60%	131	143	234	78,63%	63,64%	1.300	1.206	1.399	7,62%	16,00%
	T.5.6.8	Πήλιο	Ζαγοράς - Μουρσειού, Νοτίου Πηλίου	566	768	734	29,68%	-4,43%	126	156	14	-88,89%	-91,03%	692	924	748	8,09%	-19,05%

Πηγή: ίδια επεξεργασία με βάση το Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 05/2018

* Τηρώντας κανόνες εμπιστευτικότητας των στοιχείων, η ΕΛ.ΣΤΑΤ. δεν δημοσιοποιεί αποτελέσματα όταν ο αριθμός των επιχειρήσεων είναι μικρότερος του 4. Έτσι, στον πίνακα αρκετές φορές εμφανίζεται το σύμβολο x για τις περιπτώσεις όπου δεν δίνονται δεδομένα από το μητρώο επιχειρήσεων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Επίσης, έχουν εντοπιστεί Δήμοι για τους οποίους η ΕΛ.ΣΤΑΤ. δεν έχει καθόλου δεδομένα, οπότε τα αντίστοιχα κελιά παραμένουν κενά. Για τις περιπτώσεις αυτές δεν είναι δυνατόν να προκύψουν μεταβολές για συγκεκριμένες χρονικές περιόδους.

Αναφορικά με την **κίνηση των επισκεπτών στα μουσεία**, τα εισιτήρια των μουσείων της Ζώνης IV για την περίοδο 2007-2016 πλησιάζουν τα 4.000.000. Τα περισσότερα εισιτήρια σε επίπεδο Περιφερειών κόβονται στα μουσεία της Κεντρικής Μακεδονίας και ανέρχονται κατά μέσο όρο στα 293.503 εισιτήρια ετησίως, τα οποία αντιστοιχούν στο 75% περίπου του συνόλου της Ζώνης IV (μεγαλύτερο μερίδιο επισκεψιμότητας στα μουσεία κατέχει η ΠΕ Θεσσαλονίκης που συμμετέχει με ποσοστό 82% περίπου στο σύνολο της Περιφέρειας). Σε επίπεδο ΠΕ, η ΠΕ Θεσσαλονίκης καταγράφει το μεγαλύτερο ποσοστό εισιτηρίων σε μουσεία, κατέχοντας παραπάνω από τα μισά εισιτήρια που κόβονται στη Ζώνη IV (61,30% στο σύνολο της Ζώνης IV) και μάλιστα απέχει πολύ από τη δεύτερη σε σειρά ΠΕ Ιωαννίνων (5,82%). Το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής παρουσιάζει η ΠΕ Κιλκίς, συγκεντρώνοντας μόλις το 0,04% του συνόλου της Ζώνης IV, το οποίο σε μεγάλο βαθμό οφείλεται και στο γεγονός ότι διαθέσιμα στοιχεία επισκεψιμότητας υπάρχουν μόνο από το 2012 και μετά.

Διαγράμματα Γ.19 και Γ.20. Συμμετοχή των Περιφερειών και των Περιφερειακών Ενοτήτων στη Ζώνη IV σε εισιτήρια επισκεπτών μουσείων, 2007-2016

Πιο αναλυτικά, σε επίπεδο Περιφερειών για την περίοδο 2007-2016 παρατηρείται η ακόλουθη εξέλιξη: Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης τα εισιτήρια επισκεπτών μουσείων αυξάνονται κατά 35% περίπου, με μείωση την περίοδο 2007-2010 ίση με -12,54%, σημαντική αύξηση που ξεπερνάει το 78% την περίοδο 2010-2014 και εκ νέου μείωση ίση με -13,65% την τελευταία διετία (2014-2016). Με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα (επαρκή στοιχεία μόνο για 4 μουσεία της Περιφέρειας), την περίοδο 2010-2016 τα μουσεία Θάσου, Καβάλας και Φιλίππων εμφανίζουν αύξηση στα εισιτήρια από 28,45% το πρώτο έως 178,08% το τρίτο, ενώ η μεταβολή είναι αρνητική στο μουσείο της Δράμας, που χάνει ένα στα δύο εισιτήρια. Αξιοσημείωτες είναι οι αρνητικές μεταβολές και στα τέσσερα μουσεία κατά την περίοδο 2014-2016. Στην Κεντρική Μακεδονία, η μεταβολή είναι αρνητική μεταξύ 2007-2010 (-17,01%), εντυπωσιακά θετική μεταξύ 2010-2014 (πάνω από 250%), ενώ η αυξητική τάση συνεχίζεται και την διετία 2014-2016, οδηγώντας σε μια συνολική αύξηση της περιόδου 2007-2016 ίση με 314% και της περιόδου μετά το 2010 που αγγίζει το 400%. Εντυπωσιακότατες είναι οι αυξήσεις εισιτηρίων στα μουσεία της ΠΕ Θεσσαλονίκης (για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία), με υψηλότερη εκείνη του μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού (933,10%), ενώ αξιοσημείωτη είναι και η αύξηση στο μουσείο Αμφίπολης στην ΠΕ Σερρών (311,04%). Αρνητική είναι η εικόνα στα μουσεία Δίου, Πολυγύρου και Πύργου Προσφορίου. Στη Δυτική Μακεδονία, η εικόνα είναι επίσης αρνητική την περίοδο 2007-2010

(-89% περίπου), με τη μεγαλύτερη μάλιστα ένταση από όλες τις Περιφέρειες, εντυπωσιακά θετική την περίοδο 2010-2014 (786%) και επίσης θετική την τελευταία διετία (19,66%). Η αύξηση για το σύνολο της περιόδου είναι λίγο μικρότερη του 18%. Για τα περισσότερα μουσεία της Δυτικής Μακεδονίας, δεν διατίθενται δεδομένα για τα έτη που συγκροτούν τις υποπεριόδους μελέτης, παρά μόνο για το μουσείο της Αιανής που μεταξύ 2014 και 2016 καταγράφει απώλειες ίσες με -14,34% και για το μουσείο Φλωρίνης που μεταξύ 2014 και 2016 καταγράφει οριακή μείωση και μεταξύ 2010-2016 αύξηση ίση με 134,56%. Στο μουσείο της Καστοριάς η τάση καταγράφεται πτωτική. Στην Ήπειρο, οι τάσεις είναι θετικές τόσο στο σύνολο της περιόδου όσο και σε όλες τις υποπεριόδους. Η συνολική αύξηση για την περίοδο 2007-2016 ανέρχεται σε 150% περίπου, η οποία διαμορφώνεται κυρίως μετά το 2010. Μεταξύ των επιμέρους μουσείων, το μουσείο της Ηγουμενίτσας καταγράφει εντυπωσιακότατη αύξηση την περίοδο 2010-2016, να σημειωθεί ωστόσο ότι ειδικά το έτος 2010 τα πρωτογενή δεδομένα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. περιλαμβάνουν στοιχεία μόνο για το Δεκέμβριο του συγκεκριμένου έτους. Την περίοδο 2014-2016, πάντως, η αύξηση εισιτηρίων στο ίδιο μουσείο ανέρχεται σε 28,65%. Το Αρχαιολογικό και το Βυζαντινό μουσείο Ιωαννίνων αυξάνουν τα εισιτήριά τους μεταξύ 2010 και 2016 κατά 35% έκαστο. Τη διετία 2014-2016, θετική είναι η αύξηση σε τρία μουσεία (συμπεριλαμβανομένων αυτού της Ηγουμενίτσας) και αρνητική σε άλλα τρία, με την υψηλότερη μείωση να καταγράφεται στο Αρχαιολογικό Ιωαννίνων (-43,07%). Τέλος, στη Θεσσαλία, η εικόνα είναι αρνητική μεταξύ 2007-2010 (-59,09%), εντυπωσιακά θετική την επόμενη τετραετία (511,83%) και συνεχίζει αυξητική (23,16%) την τελευταία εξεταζόμενη διετία. Στο σύνολο της περιόδου, τα εισιτήρια αυξάνονται κατά περισσότερο από 200%. Μεταξύ των τριών μουσείων για τα οποία δύναται να υπολογιστούν μεταβολές για την περίοδο 2010-2016, το Αρχοντικό Γ. Σβάρτς και το μουσείο Βόλου αυξάνουν τον αριθμό εισιτηρίων κατά 304% και 625% αντίστοιχα, ενώ στο μουσείο Αλμυρού η εικόνα είναι αρνητική (-25,44%). Για την υποπερίοδο 2014-2016, μόνο το Αρχοντικό Γ. Σβάρτς εμφανίζει αύξηση, ενώ τέσσερα μουσεία καταγράφουν μείωση από -6,07% (μουσείο Βόλου) έως -38,54% (μουσείο Αλμυρού).

Πίνακας Γ.52. Μεταβολή στα εισιτήρια επισκεπτών μουσείων ανά Περιφέρεια, 2007-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	2007-2010	2010-2014	2014-2016	2010-2016	2007-2016
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	-12,54%	78,50%	-13,69%	54,06%	34,74%
Κεντρική Μακεδονία	-17,01%	255,82%	40,30%	399,22%	314,29%
Δυτική Μακεδονία	-88,89%	786,71%	19,66%	961,01%	17,84%
Ήπειρος	16,59%	97,54%	8,48%	114,28%	149,83%
Θεσσαλία	-59,09%	511,83%	23,16%	653,51%	208,27%
Πηγή: ίδια επεξεργασία βάσει στοιχείων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017					

Πίνακας Γ.53. Εισιτήρια επισκεπτών μουσείων, 2007-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΜΟΥΣΕΙΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	
													2014-2016	2010-2016
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Έβρου	Σαμοθράκης	8.819	8.539	8.578	6.095	6.415	5.383	6.032	8.360	0	0	-	-
		Συλλογή Αρχ/κη Αλεξανδρούπολης	x	x	x	0	0	0	x	x	x	x	-	-
		Συλλογή Αρχ/κη Τραϊανούπολης	x	x	x	0	0	0	x	x	x	x	-	-
	Καβάλας	Θάσου	12.021	10.664	8.807	12.152	11.548	12.680	13.420	16.529	17.103	15.609	-5,57%	28,45%
		Καβάλας	2.325	2.732	2.523	2.109	2.341	3.218	3.303	4.695	5.499	4.293	-8,56%	103,56%
		Φιλίππων	0	0	0	260	215	485	690	848	900	723	-14,74%	178,08%
	Δράμας	Δράμας	2.839	3.824	2.515	2.126	2.670	2.651	2.774	2.258	1.703	1.018	-54,92%	-52,12%
	Ξάνθης	Αβδήρων	x	x	x	x	x	x	x	363	8.350	8.030	2112,12%	-
	Ροδόπης	Αρχοντικό Ταβανιώτη (Μαρώνεια)	x	x	x	x	x	166	1.517	1.186	1.206	1.125	-5,14%	-
Κομοτηνής		x	x	x	0	0	702	4.723	6.355	6.741	4.239	-33,30%	-	
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Αρχαιολογικό Θεσ/νίκης	60.463	57.472	53.159	29.179	33.258	74.509	91.018	106.006	116.062	112.123	5,77%	284,26%
		Βυζαντινού Πολιτισμού	22.605	12.150	10.210	8.571	8.629	40.450	64.007	78.408	80.781	88.547	12,93%	933,10%
		Λευκού Πύργου	0	33.000	42.703	47.211	59.224	79.475	115.199	210.945	273.659	290.192	37,57%	514,67%
		Ναός Αγίου Γεωργίου-Ροτόντα	x	x	x	0	0	0	x	x	x	104.727	-	-
		Ναός Αγίου Δημητρίου - Κρύπτη	x	x	x	0	0	0	x	x	x	x	-	-

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΜΟΥΣΕΙΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		
													2014-2016	2010-2016	
		Ναός Αγίου Νικολάου Ορφανού	x	x	x	0	0	0	x	x	x	x	-	-	
	Χαλκιδικής	Μονή Ζυγού Ουρανούπολης	x	x	0	0	3.600	3.700	1.083	1.153	1.245	1.313	13,88%	-	
		Πολυγύρου	3.203	3.221	2.968	2.354	1.308	0	0	0	0	741	-	-68,52%	
		Πύργος Προσφορίου	19.290	20.400	16.800	12.180	950	350	0	5.164	0	0	-100,00%	-100,00%	
	Κιλκίς	Κιλκίς	x	x	x	0	0	125	398	394	242	487	23,60%	-	
	Πέλλης	Πέλλης	17.550	18.700	3.650	7.900	8.450	9.950	13.850	18.750	19.800	16.774	-10,54%	112,33%	
	Πιερίας	Δίου	21.660	1.632	17.464	15.629	13.726	12.840	13.942	16.344	14.547	14.222	-12,98%	-9,00%	
	Σερρών	Αμφίπολης	9.369	5.516	4.040	3.632	2.755	3.837	4.399	18.183	25.614	14.929	-17,90%	311,04%	
		Σερρών	x	x	x	0	0	0	x	x	x	x	-	-	
	Ημαθίας	Βεροίας Βυζαντινό	3.498	2.790	3.152	3.169	899	3.864	4.136	4.963	4.641	4.941	-0,44%	55,92%	
		Βεροίας Αρχαιολογικό	0	396	76	995	953	2.868	3.569	5.177	4.602	4.081	-21,17%	310,15%	
Δυτικής Μακεδονίας	Καστοριάς	Καστοριάς	4.311	4.135	1.267	0	3.070	4.230	3.443	0	0	2.013	-	-	
	Κοζάνης	Αιανής	x	x	x	x	x	2.022	5.965	5.148	5.879	4.410	-14,34%	-	
		Αρχοντικό Μαλιώγκα Σιάτιστας	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	63	-	-
		Επισκοπικός Ναός στο Σισάνι	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	43	-	-
	Φλώρινης	Φλωρίνης	2.802	3.016	2.355	790	579	1.271	2.842	1.857	1.572	1.853	-0,22%	134,56%	
Ηπείρου	Θεσπρωτίας	Ηγουμενίτσας	x	x	x	21	1.633	918	5.109	4.213	4.265	5.420	28,65%	25709,52%	
	Άρτης	Άρτας	x	x	x	0	979	1.422	1.767	1.327	1.145	1.288	-2,94%	-	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΜΟΥΣΕΙΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	
													2014-2016	2010-2016
		Ναός Παρηγορήτισσας	0	0	0	0	3.000	5.410	5.412	6.804	6.716	6.104	-10,29%	-
	Ιωαννίνων	Αρχαιολογικό Ιωαννίνων	0	363	4.767	6.422	3.368	12.219	17.197	15.277	12.078	8.697	-43,07%	35,43%
		Βυζαντινό Ιωαννίνων	14.113	7.427	11.748	18.876	10.283	10.130	11.537	16.846	20.308	25.497	51,35%	35,08%
		Κόνιτσας (Φωτ. Έκθεση)	977	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-
	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	6.626	6.071	0	0	3.336	2.782	5.569	5.547	11.547	7.247	30,65%	-
Θεσσαλίας	Λαρίσης	Αρχοντικό Γ. Σβάρτζ	8.266	4.050	3.672	2.361	7.474	8.373	8.552	8.254	7.469	9.534	15,51%	303,81%
		Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας	x	x	x	x	x	x	x	x	x	8.745	-	-
		Λάρισας	x	x	x	0	0	0	0	0	0	0	3.648	-
	Μαγνησίας	Αλμυρού	1.248	1.123	795	1.018	1.403	1.094	1.663	1.235	1.088	759	-38,54%	-25,44%
		Βόλου	8.794	7.131	6.303	4.111	8.937	22.708	29.241	31.723	27.972	29.796	-6,07%	624,79%
	Καρδίτσας	Αρχαιολογικό Καρδίτσας	x	x	x	x	x	1.512	3.953	4.069	3.570	3.556	-12,61%	-
		Ναός Απόλλωνα (Μητρόπολη Καρδίτσας)	x	x	x	x	x	128	513	545	296	400	-26,61%	-
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 12/2017														

Σχετικά με τις **εισπράξεις των μουσείων**, σε επίπεδο Περιφέρειας, για το σύνολο της περιόδου 2007-2016 η Ανατολική Μακεδονία & Θράκη εμφανίζει μικρό αρνητικό ποσοστό μεταβολής ίσο με -2,07% ενώ οι υπόλοιπες 4 Περιφέρειες υψηλά θετικά ποσοστά που κυμαίνονται από 70,96% στην Ήπειρο έως 203,46% στη Δυτική Μακεδονία. Ιδιαίτερα υψηλό είναι το ποσοστό μεταβολής και στην Κεντρική Μακεδονία, η οποία είναι η μόνη από τις Περιφέρειες που εμφανίζει θετικά ποσοστά μεταβολής σε όλες τις εξεταζόμενες υποπεριόδους, δηλ. 2007-2010, 2010-2014 και 2014-2016, με υψηλότερη μεταβολή την ενδιάμεση αυτών. Στη Δυτική Μακεδονία, την Ήπειρο και τη Θεσσαλία καταγράφεται αρνητική μεταβολή την πρώτη υποπερίοδο και θετικές τις δύο επόμενες, ενώ στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη η εικόνα είναι αρνητική για την πρώτη και την τρίτη υποπερίοδο.

Αναλυτικά, για τα επιμέρους μουσεία εντός των 5 Περιφερειών, στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, δεν διατίθενται επαρκή στοιχεία για υπολογισμό μεταβολών στις χρονικές περιόδους 2014-2016 και 2010-2016 για όλα τα μουσεία. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, για την περίοδο 2010-2016 διακρίνονται οι πολύ σημαντικές θετικές μεταβολές στα μουσεία Φιλίππων (521,95%) και Καβάλας (18,37%) και οι αρνητικές μεταβολές στα μουσεία Δράμας και Θάσου. Το μουσείο Δράμας, ωστόσο, καταγράφει μικρή σχετικά αύξηση στις εισπράξεις την τελευταία διετία. Επιπλέον των παραπάνω, διαθέσιμα στοιχεία υπάρχουν για τα 2 μουσεία της ΠΕ Ροδόπης από το 2012 και μετά, από όπου διαπιστώνονται τα αρνητικά ποσοστά μεταβολής μεταξύ 2014-2016, που ακολούθησαν μία ανοδική πορεία (με τάση σταθεροποίησης ειδικά στην περίπτωση του μουσείου Κομοτηνής) το διάστημα μεταξύ 2012 και 2014. Στην Κεντρική Μακεδονία, όλα τα μουσεία για τα οποία προκύπτουν μεταβολές για το διάστημα 2010-2016 εμφανίζουν θετικά ποσοστά μεταβολής των εισπράξεων, με τα υψηλότερα να αντιστοιχούν στο μουσείο της Αμφίπολης (527,55%) και στο Βυζαντινό Βεροίας (231,76%) και τα χαμηλότερα στο μουσείο Δίου (38,73%) και στο Αρχαιολογικό Θεσσαλονίκης (72,83%). Θετικές είναι και οι μεταβολές για όλα τα μουσεία για τα οποία διατίθενται επαρκή στοιχεία για την περίοδο 2014-2016. Στη Δυτική Μακεδονία τα στοιχεία εν γένει δεν είναι επαρκή. Τα μόνα συμπεράσματα που μπορούν να προκύψουν αφορούν το μουσείο Φλώρινας που καταγράφει αρνητικές μεταβολές και στις δύο εξεταζόμενες περιόδους και το μουσείο Αιανής που σημειώνει οριακή αύξηση την τελευταία εξεταζόμενη διετία. Στην Ήπειρο, με βάση πάντα τα διαθέσιμα στοιχεία, θετική είναι η εικόνα για το Αρχαιολογικό και το Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων (αύξηση κατά 26,14% και 36,33% αντίστοιχα για την περίοδο 2010-2016, και ακόμη πιο υψηλή μόνο για την τελευταία διετία), όπως και για το μουσείο Ηγουμενίτσας, που η αύξηση για την περίοδο 2010-2016 καταγράφεται υψηλότερη από 5000%, σημειώνεται όμως ότι η ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2010 στη συγκεκριμένη περίπτωση καταγράφει στοιχεία μόνο για τον τελευταίο μήνα του έτους. Μεταξύ 2014 και 2016 η αύξηση καταγράφεται ίση με 58,89%. Σε ότι αφορά στα υπόλοιπα μουσεία της Περιφέρειας, την τελευταία διετία θετική είναι η εικόνα για το μουσείο Νικοπόλεως Πρέβεζας (34,08%) και αρνητική για το μουσείο Άρτας και τον Ναό Παρηγορήτισσας (-7,89% και -20,78% αντίστοιχα). Τέλος, στη Θεσσαλία η υψηλότερη θετική μεταβολή για την περίοδο 2010-2016 αντιστοιχεί στο μουσείο Βόλου (154,57%), θετική επίσης εμφανίζεται στο Αρχοντικό Γ. Σβαρτς (82,92%), ενώ οι μισές εισπράξεις χάνονται στο μουσείο Αλμυρού. Ο Ναός Απόλλωνα (Μητρόπολη Καρδίτσας) αυξάνει τις εισπράξεις κατά περίπου 23% την τελευταία διετία.

Πίνακας Γ.54. Μεταβολή στις εισπράξεις μουσείων (σε ευρώ) ανά Περιφέρεια, 2007-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	2007-2010	2010-2014	2014-2016	2010-2016	2007-2016
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	-4,36%	18,13%	-13,32%	2,39%	-2,07%
Κεντρική Μακεδονία	2,44%	75,03%	40,63%	146,15%	152,16%
Δυτική Μακεδονία	-6,71%	160,56%	24,84%	225,28%	203,46%
Ήπειρος	-18,05%	44,74%	44,13%	108,62%	70,96%
Θεσσαλία	-30,47%	174,71%	0,48%	176,04%	91,93%
Πηγή: ίδια επεξεργασία βάσει στοιχείων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017					

Πίνακας Γ.55. Εισπράξεις μουσείων (σε ευρώ), 2007-2016

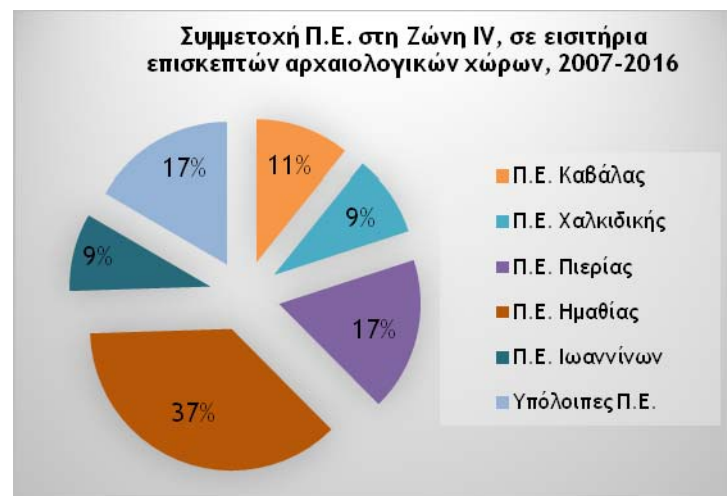
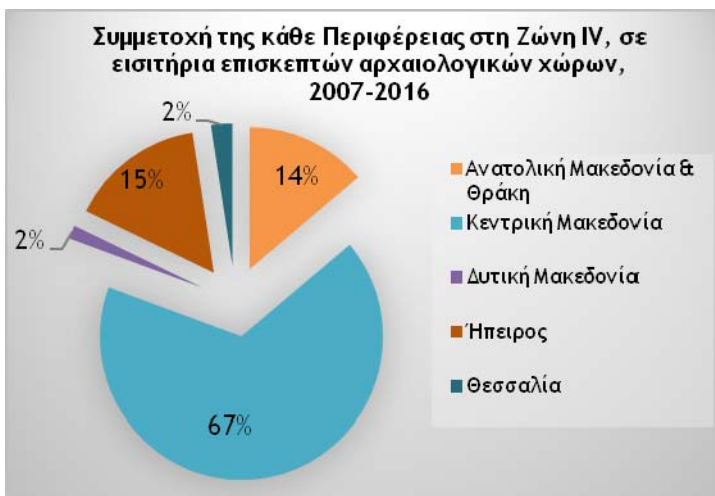
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΜΟΥΣΕΙΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	
													2014-2016	2010-2016
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Έβρου	Σαμοθράκης	19.328	17.613	18.641	12.054	13.396	11.898	11.294	12.256	0	0	-	-
		Συλλογή Αρχ/κη Αλεξανδρούπολης	x	x	x	0	0	0	x	x	x	x	-	-
		Συλλογή Αρχ/κη Τραϊανούπολης	x	x	x	0	0	0	x	x	x	x	-	-
	Καβάλας	Θάσου	16.534	14.331	12.377	21.813	16.145	17.949	20.269	24.351	24.687	21.601	-11,29%	-0,97%
		Καβάλας	1.990	1.798	2.309	1.798	1.689	1.660	2.409	3.232	2.947	5.041	55,97%	180,37%
		Φιλίππων	0	0	0	524	454	892	1.412	1.804	1.557	3.259	80,65%	521,95%
	Δράμας	Δράμας	1.239	1.249	1.575	1.197	1.105	1.081	1.122	1.023	1.165	1.075	5,08%	-10,19%
	Ξάνθης	Αβδήρων	x	x	x	x	x	x	x	x	5.896	6.214	-	-
	Ροδόπης	Αρχοντικό Ταβανιώτη (Μαρώνεια)	x	x	x	x	x	128	236	430	173	343	-20,23%	-
Κομοτηνής		x	x	x	0	0	403	1.106	1.067	994	748	-29,90%	-	
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκης	Αρχαιολογικό Θεσ/νίκης	229.629	221.489	191.665	146.305	152.197	151.718	177.581	217.294	230.945	252.852	16,36%	72,83%
		Βυζαντινού Πολιτισμού	55.244	57.214	45.782	36.722	38.928	44.268	57.852	75.450	73.208	117.235	55,38%	219,25%
		Λευκού Πύργου	0	0	125.217	138.243	151.532	151.083	197.204	339.155	358.560	395.558	16,63%	186,13%
		Ναός Αγίου Γεωργίου-Ροτόντα	x	x	x	0	0	0	x	x	x	122.626	-	-
		Ναός Αγίου Δημητρίου - Κρύπη	x	x	x	0	0	0	x	x	x	x	-	-

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΜΟΥΣΕΙΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	
													2014-2016	2010-2016
	Χαλκιδικής	Ναός Αγίου Νικολάου Ορφανού	x	x	x	0	0	0	x	x	x	x	-	-
		Μονή Ζυγού Ουρανούπολης	x	x	0	0	6.200	4.890	1.704	2.224	1.883	3.116	40,11%	-
		Πολυγύρου	3.496	3.689	3.330	2.841	1.721	0	0	0	0	0	-	-
		Πύργος Προσφορίου	29.820	28.530	29.640	22.000	1.800	0	0	6.827	0	0	-	-
	Κιλκίς	Κιλκίς	x	x	x	0	0	206	487	346	275	493	42,49%	-
	Πέλλης	Πέλλης	45.750	44.100	12.450	39.900	37.200	35.500	38.700	52.100	62.300	79.499	52,59%	99,25%
	Πιερίας	Δίου	54.137	3.020	53.032	41.825	38.389	30.312	39.918	47.965	43.557	58.024	20,97%	38,73%
	Σερρών	Αμφίπολης	6.181	5.104	6.746	5.935	3.172	3.297	4.074	18.052	23.355	37.245	106,32%	527,55%
		Σερρών	x	x	x	0	0	0	x	x	23.355	x	-	-
	Ημαθίας	Βεροίας Βυζαντινό	1.447	1.425	1.677	1.368	473	1.393	1.555	2.145	3.669	4.538	111,56%	231,73%
Βεροίας Αρχαιολογικό		0	0	57	967	772	1.100	1.153	1.747	2.111	2.284	30,74%	136,19%	
Δυτικής Μακεδονίας	Καστοριάς	Καστοριάς	0	0	0	0	0	0	0	0	0	880	-	-
	Κοζάνης	Συλλογή Αρχ/κή Κοζάνης	x	x	x	0	x	0	x	x	x	x	-	-
		Αιανής	x	x	x	x	0	1.745	3.252	2.780	2.520	2.790	0,36%	-
		Αρχοντικό Μαλιώγκα Σιάτιστας	x	x	x	x	x	x	x	x	x	34	-	-
		Επισκοπικός Ναός στο Σισάνι	x	x	x	x	x	x	x	x	x	39	-	-
Φλώρινης	Φλώρινης	1.416	1.320	1.340	1.321	1.022	761	857	662	615	554	-16,31%	-58,06%	
Ηπείρου	Θεσπρωτίας	Ηγουμενίτσας	x	x	x	37	2.074	836	1.792	1.282	1.134	2037	58,89%	5405,41%
	Άρτης	Άρτας	x	x	x	x	x	2.028	2.652	2.217	1.526	2.042	-7,89%	-

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΜΟΥΣΕΙΑ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	
													2014-2016	2010-2016
		Ναός Παρηγορήτισσας	0	0	0	0	0	0	4.140	5.481	4.334	4.342	-20,78%	-
	Ιωαννίνων	Αρχαιολογικό Ιωαννίνων	0	93	4.108	4.866	3.251	3.677	4.575	4.426	3.704	6.138	38,68%	26,14%
		Βυζαντινό Ιωαννίνων	21.806	17.866	22.300	26.192	18.118	14.949	18.930	20.711	23.696	35.708	72,41%	36,33%
		Κόνιτσας (Φωτ. Έκθεση)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-
	Πρεβέζης	Νικοπόλεως	16.139	13.883	0	0	8.618	7.583	11.538	10.891	13.306	14.603	34,08%	-
Θεσσαλίας	Λαρίσης	Αρχοντικό Γ. Σβάρτζ	7.378	7.249	6.456	3.959	4.828	4.151	4.900	5.954	5.852	7.242	21,63%	82,92%
		Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας	x	x	x	x	x	x	x	x	x	3.158	-	-
		Λάρισας	x	x	x	0	0	0	0	0	0	0	1.394	-
	Μαγνησίας	Αλμυρού	154	150	140	200	150	150	81	160	200	100	-37,50%	-50,00%
		Βόλου	8.805	12.620	10.912	7.200	13.160	7.651	13.320	22.798	19.419	18.329	-19,60%	154,57%
	Καρδίτσας	Αρχαιολογικό Καρδίτσας	x	x	x	x	x	426	1.488	2.196	900	1.014	-53,83%	-
		Ναός Απόλλωνα (Μητρόπολη Καρδίτσας)	x	x	x	x	x	39	138	96	129	118	22,92%	-

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 12/2017

Αναφορικά με την **κίνηση των επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους**, τα εισιτήρια των μουσείων της Ζώνης IV για την περίοδο 2007-2016 ξεπερνούν τα 3.500.000. Τα περισσότερα εισιτήρια σε επίπεδο Περιφερειών κόβονται στα μουσεία της Κεντρικής Μακεδονίας και ανέρχονται κατά μέσο όρο στα 236.547 εισιτήρια ετησίως, τα οποία αντιστοιχούν στο 66,8% του συνόλου της Ζώνης IV (μεγαλύτερο μερίδιο επισκεψιμότητας στους αρχαιολογικούς χώρους κατέχει η ΠΕ Ημαθίας που συμμετέχει με ποσοστό 55% περίπου στο σύνολο της Περιφέρειας). Σε επίπεδο ΠΕ, η ΠΕ Ημαθίας καταγράφει το μεγαλύτερο ποσοστό εισιτηρίων σε αρχαιολογικούς χώρους, κατέχοντας το 37% των εισιτηρίων που κόβονται στη Ζώνη IV και μάλιστα απέχει αρκετά από τη δεύτερη σε σειρά ΠΕ Πιερίας (17,57%). Το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής παρουσιάζει η ΠΕ Λαρίσης, συγκεντρώνοντας μόλις το 0,02% του συνόλου της Ζώνης IV, το οποίο σε μεγάλο βαθμό οφείλεται και στο γεγονός ότι διαθέσιμα στοιχεία επισκεψιμότητας υπάρχουν μόνο από το 2013 και μετά.

Διαγράμματα Γ.21 και Γ.22. Συμμετοχή των Περιφερειών και των Περιφερειακών Ενοτήτων στη Ζώνη IV σε εισιτήρια επισκεπτών αρχαιολογικών χώρων, 2007-2016

Πιο αναλυτικά, σε επίπεδο Περιφερειών για την περίοδο 2007-2016 παρατηρείται η ακόλουθη εξέλιξη: Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης τα εισιτήρια επισκεπτών αρχαιολογικών χώρων αυξάνονται κατά 20% περίπου, με μείωση την περίοδο 2007-2010 ίση με -24,05%, σημαντική αύξηση ίση με 64,64% την περίοδο 2010-2014 και εκ νέου μείωση ίση με -4,11% την τελευταία διετία (2014-2016). Με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα, η εικόνα από πλευράς μεταβολών στις εισπράξεις είναι γενικά θετική για τους 4 αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας (για τον αρχαιολογικό χώρο Μαρώνειας διατίθενται στοιχεία μόνο από το 2013 και μετά), ενώ αξίζει να αναφερθεί το αρνητικό ποσοστό μεταβολής την τελευταία διετία στη Μεσήμβρια Ζώνη και στους Φιλίππους. Στην Κεντρική Μακεδονία για το σύνολο της περιόδου 2007-2016 τα εισιτήρια στους αρχαιολογικούς χώρους αυξάνονται κατά 50% περίπου, ακολουθώντας την ίδια πορεία για τις επιμέρους τρεις περιόδους με την Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, δηλαδή μείωση την πρώτη και την Τρίτη υποπερίοδο και σημαντική αύξηση την δεύτερη. Αυτό που προκύπτει ξεκάθαρα είναι η σημαντική δυναμική και υπεροχή των Βασιλικών Τάφων της Βεργίνας με αύξηση των εισιτηρίων κατά 191,78% την περίοδο 2010-2016. Αύξηση καταγράφουν και οι λοιποί αρχαιολογικοί χώροι για τους οποίους υπάρχουν επαρκή στοιχεία, την ίδια περίοδο, που κυμαίνεται από 4,56% στην Όλυθο έως 70,63% στο Κάστρο του Πλαταμώνα. Την τελευταία διετία, ωστόσο, 4 από τους 6 αρχαιολογικούς χώρους για τους οποίους είναι δυνατόν να

προκύψουν μεταβολές χαρακτηρίζονται από αρνητικά ποσοστά μεταβολής (από -1,74% στην Όλυμπο έως -33,37% στην Πέλλα). Στη Δυτική Μακεδονία, η εικόνα είναι διαχρονικά αρνητική, με μείωση των εισιτηρίων κατά -87,03% μεταξύ 2007 και 2016 (σημειώνεται ότι για κανένα αρχαιολογικό χώρο της Περιφέρειας δεν καταγράφεται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. αριθμός εισιτηρίων). Ο αρχαιολογικός χώρος Πέτρας στη Φλώρινα εμφανίζει μια σημαντική δυναμική, με αύξηση στον αριθμό εισιτηρίων κατά περισσότερο από 500%. Στην Ήπειρο η εικόνα είναι εν γένει θετική, με εξαίρεση την περίοδο μεταξύ 2007 και 2010 που καταγράφεται μείωση ίση με -17,42%. Στο σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου ο αριθμός εισιτηρίων αυξάνεται κατά 56,68%. Επαρκή στοιχεία για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων δεν υπάρχουν για τους επιμέρους αρχαιολογικούς χώρους. Αξίζει αναφορά στο διπλασιασμό των εισιτηρίων στον αρχαιολογικό χώρο της Δωδώνης και στην κατά 64,37% αύξηση στο Νεκρομαντείο Αχέροντα. Τέλος, στη Θεσσαλία η επισκεψιμότητα στους αρχαιολογικούς χώρους καταγράφει εντυπωσιακή πορεία, με συνεχή θετικά ποσοστά μεταβολής σε όλες τις υποπεριόδους, οδηγώντας σε μια αύξηση που ξεπερνά κατά πολύ το 2000% μεταξύ 2007 και 2016. Πρέπει όμως να σημειωθεί η απουσία στοιχείων για την πλειονότητα των αρχαιολογικών χώρων τουλάχιστον μέχρι και το 2011. Την περίοδο 2010-2016 ο αρχαιολογικός χώρος Διμηνίου καταγράφει εντυπωσιακή αύξηση ίση με 801,69%.

Πίνακας Γ.56. Μεταβολή στα εισιτήρια αρχαιολογικών χώρων ανά Περιφέρεια, 2007-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	2007-2010	2010-2014	2014-2016	2010-2016	2007-2016
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	-24,05%	64,64%	-4,11%	57,88%	19,91%
Κεντρική Μακεδονία	-43,19%	181,00%	-6,26%	163,42%	49,66%
Δυτική Μακεδονία	-100,00%	-	-12,20%	-	-87,03%
Ήπειρος	-17,42%	89,51%	0,11%	89,73%	56,68%
Θεσσαλία	14,22%	1759,18%	8,05%	1908,80%	2194,55%
Πηγή: ίδια επεξεργασία βάσει στοιχείων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017					

Πίνακας Γ.57. Εισιτήρια επισκεπτών αρχαιολογικών χώρων, 2007-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	
													2014-2016	2010-2016
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Έβρου	Μεσημβρία ζώνη	4.141	4.538	3.296	1.615	587	7.099	10.525	8.786	3.086	2.422	-72,43%	49,97%
		Ιερό Μεγάλων Θεών Σαμοθράκης	4.989	6.449	4.939	3.956	3.750	4.004	5.346	4.445	10.523	9.863	121,89%	149,32%
	Καβάλας	Φίλιπποι	40.600	35.000	37.800	32.200	29.166	27.744	36.619	48.380	47.810	45.925	-5,07%	42,62%
	Ροδόπης	Μαρώνειας	x	x	x	x	x	x	574	575	1.790	1.423	147,48%	-
Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκης	Ρωμαϊκή Αγορά	x	x	x	x	x	x	9.629	14.552	9.864	x	-	-
	Χαλκιδικής	Όλυθος	13.110	8.689	11.803	8.372	6.614	6.108	7.169	8.909	9.027	8.754	-1,74%	4,56%
		Σπήλαιο Πετραλώνων	x	x	x	x	x	26.198	50.135	51.965	53.574	56.165	8,08%	-
	Πέλλης	Πέλλα	11.700	5.790	8.310	4.850	4.840	6.180	7.051	9.729	9.070	6.482	-33,37%	33,65%
	Πιερίας	Δίον	48.538	47.050	33.511	26.420	33.047	32.881	42.883	40.709	34.692	34.723	-14,70%	31,43%
		Κάστρο Πλαταμώνα	23.120	22.647	29.665	21.384	21.426	18.130	22.108	30.040	22.747	36.488	21,46%	70,63%
Ημαθίας	Ανάκτορο Βεργίνας	15.141	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-
	Βασιλικοί Τάφοι Βεργίνας	108.382	87.323	84.567	63.961	76.017	108.317	171.848	195.307	211.132	186.627	-4,44%	191,78%	
Δυτικής Μακεδονίας	Καστοριάς	Άργους Ορεστικού	x	x	x	x	x	198	1.276	1.593	2.135	1.335	-16,20%	-
	Κοζάνης	Βασιλικής Νεκρόπολις	x	x	x	x	x	343	118	83	35	0	-	-
		Αιανή	17.871	10.266	0	0	9.792	6.081	271	70	0	0	-	-

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %		
													2014-2016	2010-2016	
	Φλώρινας	Αγ. Παντελεήμονα	x	x	x	x	x	x	373	803	279	402	-49,94%	-	
		Πετρών	x	x	x	x	x	x	142	91	230	581	538,46%	-	
Ηπείρου	Θεσπρωτίας	Γιτάνων	x	x	x	0	24	0	34	760	177	390	-48,68%	-	
		Δυμοκάστρου	x	x	x	0	0	0	0	0	0	0	-	-	
		Ντόλιανης	x	x	x	0	0	0	0	0	0	80	0	-	-
		Πύργου Ράγιου	x	x	x	0	0	0	44	156	35	0	0	-	-
		Ελέας	x	x	x	0	0	0	32	486	147	284	-41,56%	-	
	Ιωαννίνων	Δωδώνη	31.813	20.062	26.978	21.231	17.973	31.440	38.731	41.608	43.481	42.512	2,17%	100,24%	
	Πρεβέζης	Νικόπολης	x	x	x	0	0	0	0	0	0	0	7.240	-	-
		Κασσώπη	2.080	1.584	3.786	2.845	1.860	2.188	3.311	2.858	0	0	0	-	-
Νεκρομαντείο Αχέροντα		17.930	15.140	19.329	18.720	12.690	8.910	4.270	35.236	36.757	30.770	-12,67%	64,37%		
Θεσσαλίας	Λαρίσης	Περραιβικής Τρίπολης	x	x	x	x	x	x	247	75	0	381	408,00%	-	
	Μαγνησίας	Φθιώτιδων Θηβών (Ν. Αγκιάλος)	x	x	x	x	x	532	2.860	1.791	1.753	2.050	14,46%	-	
		Διμήνι	935	719	793	1.068	917	6.284	8.833	9.319	5.727	9.630	3,34%	801,69%	
		Σέσκλο	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.954	-	-	
	Τρικάλων	Σπήλαιο Θεόπετρας	x	x	x	x	x	1.104	4.700	8.671	8.337	4.439	-48,81%	-	

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 12/2017

Όσον αφορά στις **εισπράξεις των αρχαιολογικών χώρων**, σε επίπεδο Περιφερειών, για το σύνολο της περιόδου 2007-2016, για τη Δυτική Μακεδονία δεν υπάρχουν καθόλου δεδομένα μέχρι και το 2011, ενώ οι υπόλοιπες 4 Περιφέρειες αυξάνουν τις εισπράξεις σε ποσοστά που κυμαίνονται από 55,64% στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη έως 464,46% Θεσσαλία. Στην τελευταία μάλιστα, αυτή η υπεροχή φαίνεται να διαμορφώνεται από τις τάσεις της περιόδου 2010-2014, αφού στις άλλες δύο υποπεριόδους η εικόνα είναι αρνητική. Θετική είναι η μεταβολή και για τις 4 Περιφέρειες μεταξύ 2010 και 2016.

Αναλυτικότερα για τους αρχαιολογικούς χώρους εντός της κάθε Περιφέρειας, στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη τα ποσοστά μεταβολής είναι θετικά στους τρεις από τους τέσσερις αρχαιολογικούς χώρους, τόσο για το σύνολο της περιόδου 2010-2016 όσο και για την υποπερίοδο 2014-2016, με σημαντική υπεροχή του Ιερού Μεγάλων Θεών Σαμοθράκης. Στον αρχαιολογικό χώρο της Μαρώνειας, που η μεταβολή δύναται να υπολογιστεί μόνο για την τελευταία διετία, οι εισπράξεις μειώνονται κατά περίπου 80%. Στην Κεντρική Μακεδονία, επαρκή στοιχεία για την περίοδο 2010-2016 διατίθενται για πέντε αρχαιολογικούς χώρους, στους οποίους οι εισπράξεις εμφανίζουν αύξηση που κυμαίνεται μεταξύ 20,32% (Πέλλα) και 88,97% (Βασιλικόι τάφοι Βεργίνας). Την τελευταία διετία, για 6 από τους αρχαιολογικούς χώρους για τους οποίους δύναται να υπολογιστούν μεταβολές, τα ποσοστά είναι αρνητικά για τους μισούς εξ αυτών και συγκεκριμένα για το Κάστρο Πλαταμώνα (-3,57%), την Πέλλα (-12,40%) και τη Ρωμαϊκή Αγορά (-26,17%). Τη μεγαλύτερη αύξηση από τους υπόλοιπους τρεις χώρους σημειώνει το Σπήλαιο Πετραλώνων (54,54%). Στη Δυτική Μακεδονία δεν διατίθενται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. επαρκή στοιχεία για την εξαγωγή συμπερασμάτων. Μόνη διαπίστωση είναι η μείωση των εισπράξεων στον αρχαιολογικό χώρο Άργους Ορεστικού την τελευταία διετία κατά -24% περίπου και η αύξηση κατά 16,67% στον αρχαιολογικό χώρο Αγ. Παντελεήμονα την ίδια περίοδο. Στην Ήπειρο εντυπωσιακή είναι η αύξηση μεταξύ 2010 και 2016 στο Νεκρομαντείο Αχέροντα, που ξεπερνάει το 300%, ενώ επίσης σημαντική είναι η αύξηση στον αρχαιολογικό χώρο της Δωδώνης κατά 115,62%. Αυτοί είναι οι μόνοι χώροι της Περιφέρειας για τους οποίους είναι δυνατό να υπολογιστούν μεταβολές για το σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου. Την τελευταία διετία, διαθέσιμα στοιχεία υπάρχουν για 4 αρχαιολογικούς χώρους, εκ των οποίων αυτοί των Γιτάνων και της Ελέας σημειώνουν αρνητική μεταβολή στις εισπράξεις, υψηλότερη του -60%, και εκείνοι της Δωδεώνη και του Νεκρομαντείου Αχέροντα αύξηση υψηλότερη του 140%. Τέλος στη Θεσσαλία, η εικόνα είναι αρνητική για τους τρεις αρχαιολογικούς χώρους για τους οποίους διατίθενται επαρκή στοιχεία, ήτοι τους αρχαιολογικούς χώρους Διμηνίου, Φθιώτιδων Θηβών (Ν. Αγχίαλος) και Σπηλαίου Θεόπετρας.

Πίνακας Γ.58. Μεταβολή στις εισπράξεις αρχαιολογικών χώρων (σε ευρώ) ανά Περιφέρεια, 2007-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	2007-2010	2010-2014	2014-2016	2010-2016	2007-2016
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	-9,65%	24,84%	38,25%	72,59%	55,94%
Κεντρική Μακεδονία	-22,28%	63,12%	28,73%	109,99%	63,20%
Δυτική Μακεδονία	-	-	-24,82%	-	-
Ήπειρος	1,30%	10,57%	188,28%	218,76%	222,90%
Θεσσαλία	-1,86%	860,94%	-40,15%	475,16%	464,46%
Πηγή: ίδια επεξεργασία βάσει στοιχείων ΕΛ.ΣΤΑΤ., 12/2017					

Πίνακας Γ.59. Εισπράξεις αρχαιολογικών χώρων (σε ευρώ), 2007-2016

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	
													2014-2016	2010-2016
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Έβρου	Μεσημβρία ζώνη	1.397	1.794	1.955	1.327	1.119	894	1.394	934	1.214	1.361	45,72%	2,56%
		Ιερό Μεγάλων Θεών Σαμοθράκης	11.675	13.384	10.917	8.741	8.508	9.317	11.089	11.031	23.191	25.068	127,25%	186,79%
	Καβάλας	Φίλιπποι	97.900	88.800	105.300	90.200	82.646	74.674	92.876	112.660	121.340	146.508	30,04%	62,43%
	Ροδόπης	Μαρώνειας	x	x	x	x	x	x	328	551	120	113	-79,49%	-
Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκης	Ρωμαϊκή Αγορά	x	x	x	x	x	x	7.967	14.095	8.101	10.406	-26,17%	-
	Χαλκιδικής	Όλυθος	28.195	24.456	25.704	16.759	14.557	12.647	13.444	18.244	15.750	21.864	19,84%	30,46%
		Σπήλαιο Πετραλώνων	x	x	x	x	x	76.921	128.207	135.732	134.849	209.757	54,54%	-
	Πέλλης	Πέλλα	38.850	27.930	25.320	23.940	21.030	24.030	23.100	32.880	31.020	28.804	-12,40%	20,32%
	Πιερίας	Δίον	146.970	157.474	136.323	108.065	117.531	106.612	145.583	137.895	117.182	167.588	21,53%	55,08%
		Κάστρο Πλαταμώνα	40.396	43.660	57.312	41.465	28.817	25.615	37.214	53.208	40.171	51.306	-3,57%	23,73%
Ημαθίας	Ανάκτορο Βεργίνας	6.420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-
	Βασιλική Τάφοι Βεργίνας	536.360	598.856	572.336	429.312	438.656	411.840	557.916	618.572	665.948	811.275	31,15%	88,97%	
Δυτική Μακεδονία	Καστοριάς	Άργους Ορεστικού	x	x	x	x	x	61	232	309	221	235	-23,95%	-
	Κοζάνης	Βασιλική Νεκρόπολις	x	x	x	x	x	144	0	23	33	0	-	-
		Αιανής	0	0	0	0	0	134	0	19	0	0	-	-
	Φλώρινας	Αγ. Παντελεήμονα	x	x	x	x	x	x	57	60	58	70	16,67%	-

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	
													2014-2016	2010-2016
		Πετρών	x	x	x	x	x	x	0	0	0	4	-	-
Ήπειρος	Θεσπρωτίας	Γιτάνων	x	x	x	0	35	0	36	238	41	48	-79,83%	-
		Δυμοκάστρου	x	x	x	0	0	0	0	0	0	0	-	-
		Ντόλιανης	x	x	x	0	0	0	0	0	41	0	-	-
		Πύργου Ράγιου	x	x	x	0	0	0	84	97	0	0	-	-
		Ελέας	x	x	x	0	0	0	63	115	65	43	-62,61%	-
	Ιωαννίνων	Δωδώνη	40.677	36.664	48.611	38.009	29.449	22.232	28.967	33.853	35.460	81.955	142,09%	115,62%
	Πρεβέζης	Νικόπολης	x	x	x	0	0	0	0	0	0	29.880	-	-
		Κασσώπη	3.470	2.348	5.932	5.360	3.500	3.862	5.674	3.550	0	0	-	-
Νεκρομαντείο Αχέροντα		26.930	23.400	26.470	28.630	19.050	14.020	2.738	41.759	43.123	117.581	181,57%	310,69%	
Θεσσαλία	Λαρίσης	Περραιβικής Τρίπολης	x	x	x	x	x	278	117	20	0	0	-	-
	Μαγνησίας	Φθιώτιδων Θηβών (Ν. Αγχίαλος)	x	x	x	x	x	805	551	585	420	527	-9,91%	-
		Διμήνι	1.719	1.266	1.419	1.687	1.382	0	746	588	663	503	-14,46%	-70,18%
		Σέσκλο	0	0	0	0	0	0	0	0	0	842	-	-
	Τρικάλων	Σπήλαιο Θεόπετρας	x	x	x	x	x	2.025	7.911	15.018	14.132	7.831	-47,86%	-

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. 12/2017

Τέλος, ο δείκτης προσδιορίζει τη χρονοαπόσταση των τόπων/ζωνών τουριστικού ενδιαφέροντος από τον πλησιέστερο κόμβο ή κάθετο άξονα της Εγνατίας οδού. Η ανάλυση έγινε συγκριτικά με βάση τα δεδομένα που προϋπήρχαν στο Παρατηρητήριο και αφορούσαν την κατάσταση του οδικού δικτύου το έτος 2009. Τα βασικά συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάγνωση του ακόλουθου πίνακα είναι τα εξής:

- Δεν παρατηρείται σημαντική διαφοροποίηση των χρόνων (και των αντίστοιχων μέσων ταχυτήτων) ανάμεσα στις ώρες εντός και εκτός αιχμής, όπου βεβαίως αυτές καταγράφησαν.
- Σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς το έτος 2009 καταγράφονται αναφορικά με την πόλη των Σερρών, όπου η κατασκευή νέων Ανισόπεδων Κόμβων έχει μεταβάλει σημαντικά τη προσβασιμότητα από/σε αυτήν.
- Η κατασκευή νέων ανισόπεδων κόμβων στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας (κάθετος άξονας Εγνατίας οδού) έχει ως αποτέλεσμα οι διαδρομές που μετρήθηκαν από/προς τους τουριστικούς τόπους της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (Φλώρινα κέντρο πόλης, Καστοριά κέντρο πόλης κ.λ.π.) να διαφέρουν σε σχέση με εκείνες του 2009.
- Σημαντικές μειώσεις στους χρόνους διαδρομής καταγράφονται στις διαδρομές από/προς τον Α/Κ Κλειδίου, αφού η ολοκλήρωση των έργων στα Τέμπη (δημιουργία τριών σηράγγων) έχει μεταβάλει ουσιαστικά την προσβασιμότητα στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Λάρισα κέντρο πόλης, Βόλος κέντρο πόλης, Τρίκαλα κέντρο πόλης, Καρδίτσα κέντρο πόλης).
- Μειώσεις στους χρόνους διαδρομής παρατηρούνται στις διαδρομές από/προς τον Α/Κ Γρεβενών σε Λάρισα (κέντρο πόλης) και Βόλο (κέντρο πόλης) λόγω της αναβάθμισης του οδικού άξονα Τρίκαλα-Λάρισα, αυξάνοντας την προσβασιμότητα προς τα σημεία αυτά.
- Η δοθείσα σε κυκλοφορία τον Δεκέμβριο 2017 οδική αρτηρία Ξυνιάδα-Τρίκαλα (αυτοκινητόδρομος Ε65-Κεντρικής Ελλάδας) μεταβάλει τις διαδρομές που μετρήθηκαν όσον αφορά την πόλη της Καρδίτσας από/προς τους ανισόπεδους κόμβους Παναγιάς και Δυτ. Γρεβενών σε σχέση με το 2009, ενώ οι χρόνοι διαδρομής δεν εμφανίζουν σημαντικές μεταβολές.

Πίνακας Γ.60. Αποτελέσματα κυκλοφοριακών μετρήσεων για τους τόπους / ζώνες τουριστικού ενδιαφέροντος

Α/Α	Κωδικός	Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	Συντεταγμένες		Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής (km/h)	Χρόνος Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (km/h)
			Χ (m)	Ψ (m)						
1	Τ.1.2.11	Ξάνθη (κέντρο πόλης)	574340	4554367	Α/Κ Δυτικός Ξάνθης (Βανιάνου)	10,45	13,83	45,35	15,33	40,91
					Α/Κ Ανατολικός Ξάνθης (Βαφαϊκών)	6,81	8,22	49,71	10,18	40,15
2	Τ.1.3.17	Παγγαίο - Μουσθένη	509356	4523266	Α/Κ Μουσθένης	3,19	4,76	40,19		
3	Τ.2.2.1	Σέρρες (κέντρο πόλης)	462023	4548597	Α/Κ Λευκώνα	9,70	12,19	47,74	12,98	44,83
					Α/Κ Μελενικισίου	11,80	14,06	50,36	14,85	47,68
4	Τ.2.2.11	Κιλκίς (κέντρο πόλης)	405074	4538219	Α/Κ Λαγκαδά - ΣερρώνΕ//ΙΚ ΛαγυνώνΜ	36,15	36,74	59,03	35,02	61,94
5	Τ.2.2.14	Πολύγυρος (κέντρο πόλης)	452357	4469603	Α/Κ Τιτάν	70,97	56,93	74,80	56,04	75,99
					Α/Κ Προφήτη	68,55	64,00	64,27		
					Α/Κ Ρεντίνας	59,00	57,00	62,11		
6	Τ.2.2.24	Έδεσσα (κέντρο πόλης)	335529	4518515	Α/Κ Ιωνίας - Διαβατών	76,43	68,01	67,42	68,72	66,73
					Α/Κ Βέροιας	47,98	51,90	55,46		
					Α/Κ Αξιού	77,33	67,73	68,50		
					Κάθετος Άξονας Κοζάνης - Νίκης (Α/Κ Λεβαΐας)	42,28	35,49	71,47		

Α/Α	Κωδικός	Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	Συντεταγμένες		Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής (km/h)	Χρόνος Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (km/h)
			Χ (m)	Ψ (m)						
7	T.2.3.1	Κερκίνη	424084	4561913	Κάθετος Άξονας Δερβένι - Σέρρες - Προμαχώνας / Α/Κ Στρυμονικού	32,00	34,58	55,53		
8	T.2.3.2	Άγκιστρο	452040	4579464	Κάθετος Άξονας Δερβένι - Σέρρες - Προμαχώνας / Ι/Κ Προμαχώνας	9,35	10,68	52,51		
9	T.2.3.5	Αλιστράτη	500657	4541339	Α/Κ Αγ. Σύλλα	57,35	53,08	64,82		
					Α/Κ Ελευθερούπολης	50,35	46,30	65,25		
					Α/Κ Στρυμόνα	44,00	38,07	69,35		
10	T.2.3.26	Λουτρά Πόζαρ	329972	4536996	Α/Κ Βέροιας	82,50	79,22	62,49		
					Α/Κ Νησελίου	101,65	87,05	70,06		
					Α/Κ Ιωνίας - Διαβατών	101,75	86,11	70,90	86,82	70,32
11	T.2.3.28	Χιονοδρομικό Κέντρο Καϊμακτσαλάν - Άγιος Αθανάσιος	311919	4523391	Α/Κ Ιωνίας - Διαβατών	111,08	101,38	65,74	102,08	65,28
					Α/Κ Βέροιας	82,63	85,27	58,14		
					Α/Κ Αξιού	111,98	101,09	66,46		
					Α/Κ Λεβαΐας	39,58	34,00	69,84		
12	T.3.1.7	Δησπηλιό	270315	4484808	Από τον Α/Κ Άργους Ορεστικού Άξονα Σιάτιστα - Κρυσταλλοπηγής	4,53	5,90	46,02		

Α/Α	Κωδικός	Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	Συντεταγμένες		Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής (km/h)	Χρόνος Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (km/h)
			Χ (m)	Ψ (m)						
13	Τ.3.2.6	Καστοριά (κέντρο πόλης)	268091	4489050	Από τον Α/Κ Μανιάκοι	5,30	9,04	35,17		
14	Τ.3.2.4	Νυμφαίο	287944	4501739	Από Α/Κ Σωτήρα/Νυμφαίου	17,38	22,79	45,74		
15	Τ.3.2.3	Φλώρινα (κέντρο πόλης)	281652	4517154	Από Α/Κ Φλώρινας	3,10	3,58	51,91		
					Βόρεια είσοδος από Κάθετο Άξονα Κοζάνης - Νίκης	Δεν μετράται καθώς υπάρχει σε λειτουργία ο Α/Κ Φλώρινας ο οποίος και θα προτιμάται σε κάθε περίπτωση ακόμα και από αυτούς που έρχονται από τα Βόρεια σύνορα				
16	Τ.3.3.3	Βιότοπος Πρεσπών - Λαιμός	258866	4524135	Από Α/Κ Κορομηλιάς	51,60	44,71	69,25		
					Από Νότια από τον Κάθετο Άξονα Κοζάνης - Νίκης	Δεν μετράται καθώς υπάρχει σε λειτουργία ο Α/Κ Φλώρινας ο οποίος και θα προτιμάται σε κάθε περίπτωση ακόμα και από αυτούς που έρχονται από τα Βόρεια σύνορα				
					Από Α/Κ Φλώρινας	52,55	64,97	48,53		
17	Τ.4.2.32	Μέτσοβο	258089	4405725	Α/Κ Μετσόβου	4,45	6,14	43,47		
18	Τ.4.2.5	Αρίστη (Ζαγοροχώρια)	215452	4425443	Α/Κ Ιωαννίνων	57,66	60,31	57,36		
					Α/Κ Αράχθου - Ζαγορίου	71,63	70,68	60,81		
19	Τ.5.2.4	Καρδίτσα (κέντρο πόλης)	320869	4359185	Α/Κ Δυτ. Γρεβενών	127,10	116,03	65,72		
					Α/Κ Παναγιάς	108,80	104,55	62,44		
					Α/Κ Κλειδίου	188,68	124,95	90,60		

Α/Α	Κωδικός	Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	Συντεταγμένες		Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής (km/h)	Χρόνος Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (km/h)
			Χ (m)	Ψ (m)						
20	Τ.5.2.1	Τρίκαλα (κέντρο πόλης)	308127	4380584	Α/Κ Παναγιάς	65,55	68,55	57,37		
					Α/Κ Δυτ. Γρεβενών	83,85	80,03	62,86		
					Α/Κ Κλειδίου	196,33	126,69	92,98		
21	Τ.5.2.6	Λάρισα (κέντρο πόλης)	363869	4388480	Α/Κ Κλειδίου	122,40	94,64	77,60		
					Α/Κ Παναγιάς	124,95	135,21	55,45		
					Α/Κ Γρεβενών	143,25	146,69	58,59		
					Α/Κ Κοζάνης	122,65	109,44	67,24		
22	Τ.5.2.14	Βόλος (κέντρο πόλης)	408858	4357014	Α/Κ Κλειδίου	178,02	102,63	104,08		
					Α/Κ Κοζάνης	184,55	152,68	72,52		
					Α/Κ Γρεβενών	201,95	165,40	73,26		
23	Τ.1.6.2	Αλεξανδρούπολη παραθεριστική ζώνη (Αλεξανδρούπολης)	645576,61	4522928,6	Α/Κ Μάκρης	3,33	5,61	35,57		
24	Τ.2.1.3	Αμφίπολη (Σερρών - Αμφίπολης - Αλιστράτης)	487107	4519034	Α/Κ Στρυμόνα	4,00	3,72	64,57		
25	Τ.2.4.2	Ασπροβάλας παραθεριστική ζώνη (Ασπροβάλας)	475523,47	4507997,6	Α/Κ Κερδυλλίων	15,67	13,80	68,11		
					Α/Κ Βρασών Ασπροβάλας	3,68	6,59	33,45		
26	Τ.2.4.4	Κασσάνδρα παραθεριστική	451430,89	4434338,66	Α/Κ Τιτάν	91,97	62,10	88,86	61,21	90,15
					Α/Κ Ρεντίνας	168,60	154,78	65,36		

Α/Α	Κωδικός	Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	Συντεταγμένες		Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής (km/h)	Χρόνος Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (km/h)
			Χ (m)	Ψ (m)						
		ζώνη (Κασσάνδρας)			Α/Κ Βρασών Ασπροβάλτας	165,85	153,45	64,85		
27	Τ.2.4.5	Σιθωνία παραθεριστική ζώνη (Σιθωνίας)	481912.56	4437683.65	Α/Κ Τιτάν	125,22	102,72	73,14	101,83	73,78
					Α/Κ Ρεντίνας	124,05	120,59	61,72		
					Α/Κ Βρασών Ασπροβάλτας	121,30	119,26	61,03		
28	Τ.2.6.14	Παραθεριστική ζώνη Λιτοχώρου-Λεπτοκαριάς- Ν. Πόροι (Λιτοχώρου - Λεπτοκαριάς - Ν. Πόρων)	376029.93	4445585.83	Α/Κ Κλειδιού	52,20	29,61	105,78		
29	Τ.4.4.3	Πρέβεζα παραθαλάσσια ζώνη (Ζώνη Πάργας - Πρέβεζας και Αμβρακικού Κόλπου)	234250.37	4284122.17	Α/Κ Ιωαννίνων	91,68	70,33	78,21		
					Α/Κ Παμβώτιδας	94,98	76,76	74,24		
					Α/Κ Πεδινής	92,23	68,70	80,55		
30	Τ.4.4.3	Πάργα κέντρο πόλης (Ζώνη Πάργας - Πρέβεζας και Αμβρακικού Κόλπου)	189753	4354078	Α/Κ Ηγουμενίτσας - Λαδοχωρίου	47,30	42,50	66,78		
					Α/Κ Βασιλικού	32,60	28,00	69,86		
31	Τ.4.2.51	Άρτα κέντρο πόλης (Ζώνη Πάργας - Πρέβεζας και Αμβρακικού			Δεν μετράται η συγκεκριμένη διαδρομή λόγω λειτουργίας της Ιόνιας Οδού					

Α/Α	Κωδικός	Τόπος Ειδικού Ενδιαφέροντος	Συντεταγμένες		Πλησιέστερος Κόμβος Εγνατίας Οδού/ Καθέτου Άξονα	Απόσταση (km)	Χρόνος Διαδρομής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής (km/h)	Χρόνος Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (min)	Μέση Ταχύτητα Διαδρομής σε Ώρες Αιχμής (km/h)
			Χ (m)	Ψ (m)						
		Κόλπου)	239584	4338958	Α/Κ Παμβώτιδας	66,42	52,10	76,49		
					Α/Κ Πεδινης	63,67	44,04	86,74		
					Α/Κ Ιωαννίνων	63,12	45,68	82,92		
32	Τ.4.3.25	Υγροβιότοπος Αμβρακικού κόλπου (Ζώνη Πάργας - Πρέβεζας και Αμβρακικού Κόλπου)			Δεν μετράται η συγκεκριμένη διαδρομή λόγω λειτουργίας της Ιόνιας Οδού					
			246639	4324895	Α/Κ Παμβώτιδας	76,77	59,10	77,94		
					Α/Κ Πεδινης	74,02	51,04	87,01		
					Α/Κ Ιωαννίνων	73,47	52,68	83,69		

Γ.5 ΣΥΝΘΕΤΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Ο σύνθετος δείκτης (ΣΔ), αποτελεί μια ποσοτικοποιημένη εκτίμηση της μεταβολής (βελτίωσης αλλά και σε κάποιο βαθμό επιδείνωσης) των χαρακτηριστικών της μεταφορικής υποδομής και της δυναμικότητας των τόπων ενδιαφέροντος της μελέτης.

Κατά καιρούς, έχουν αναπτυχθεί πολλαπλές μεθοδολογικές προσεγγίσεις περιγραφής της «αλλαγής» που επιφέρει η κατασκευή και λειτουργία υπερτοπικών μεταφορικών υποδομών – όπως είναι η περίπτωση της Εγνατίας Οδού – σε χαρακτηριστικούς τόπους ενδιαφέροντος. Οι «αλλαγές» αυτές, είναι σύνθετες, πολυπρισματικές και αλληλοσχετιζόμενες πολλές φορές μεταξύ τους και ως εκ τούτου ο καθορισμός ενός μοναδιαίου δείκτη ποσοτικοποίησης είναι και δύσκολος αλλά και απαιτητικός μεθοδολογικά.

Για τις ανάγκες της μελέτης, αποφασίστηκε ο αναπτυσσόμενος δείκτης, να καλύπτει ορισμένα τυπικά και ουσιαστικά (S.M.A.R.T.) χαρακτηριστικά, τα οποία είναι:

- **S-specific:** οι παράμετροι ποσοτικοποίησης του δείκτη θα πρέπει να είναι ορισμένοι ποσοτικά ή/και ποιοτικά έτσι ώστε να είναι εύκολα αντιληπτοί τόσο από τις αρχές όσο και από τους τελικούς αποδέκτες
- **M-measurable:** οι παράμετροι ποσοτικοποίησης του δείκτη θα πρέπει να μπορούν να μετρηθούν σήμερα (ή δυνατόν και στο παρελθόν) αλλά και να εξασφαλίζεται η δυνατότητά τους να μετρηθούν και στο μέλλον έτσι ώστε να διασφαλίζεται η παρακολούθηση της διαχρονικής τους εξέλιξης
- **A-achievable:** οι παράμετροι ποσοτικοποίησης του δείκτη θα πρέπει να μπορούν να συλλέγονται βάση τεχνικών και λειτουργικών δυνατοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων είτε άμεσα είτε με τη βελτίωση των πρωτοκόλλων ανταλλαγής δεδομένων μέσω π.χ. επικαιροποιημένων μνημονίων συνεργασίας.
- **R-relevant:** η επιλογή των παραμέτρων ποσοτικοποίησης του δείκτη, θα πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η σχετικότητα με το τελικό μετρούμενο αποτέλεσμα. Έτσι, η επιλογή τους θα πρέπει να γίνει με προσοχή ώστε να ενταχθούν οι απόλυτα σχετικοί δείκτες και να αποκλεισθούν οι λιγότερο σχετικοί.
- **T-time bound:** ο τελικός σύνθετος δείκτης όπως και οι παράμετροι ποσοτικοποίησης θα πρέπει να μπορούν, πέραν της παρακολούθησής τους, να ορίζονται /προβάλλονται χρονικά σε μελλοντικές περιόδους έτσι ώστε να είναι δυνατή η άσκηση συγκεκριμένων πολιτικών που θα οδηγούν στην επίτευξη βελτίωσής του(ς).

Με βάση τα παραπάνω και σε συνεννόηση με την Αναθέτουσα Αρχή, αποφασίστηκε για κάθε μία κατηγορία τόπων, να αναπτυχθεί ένας πολυπαραμετρικός σύνθετος δείκτης ο οποίος θα ικανοποιεί κατά το δυνατό τις προηγούμενες SMART απαιτήσεις.

Ο κάθε ένας ΣΔ, μπορεί να υπολογισθεί για διάφορες χρονικές περιόδους. Για τις ανάγκες της μελέτης, αποφασίστηκε να προσδιοριστούν οι ΣΔ που αφορούν τα έτη 2006 (πριν την Εγνατία Οδό) και 2016 (σήμερα).

Στη συνέχεια αναπτύσσεται η μεθοδολογία προσδιορισμού των 3 κατηγοριών τόπων της μελέτης.

Γ.5.1 Μεθοδολογία Υπολογισμού Σύνθετου Δείκτη SET06: Προσπελάσιμα Μέσα Μεταφοράς

Ο Σύνθετος Δείκτης (ΣΔ), ορίζεται μαθηματικά στη γενική του μορφή από την παρακάτω σχέση:

$$\Sigma\Delta_{\text{SET06}} = \sum_{i=1}^n (b_{1i}X_{1i} + b_{2i}X_{2i} + \dots + b_{ki}X_{ki})$$

Όπου

X_i : οι k παράμετροι ποσοτικοποίησης για τον δείκτη SET06

b_i : οι αντίστοιχοι συντελεστές των k παραμέτρων ποσοτικοποίησης του δείκτη SET06

για κάθε $i=1$ έως n τόπους ενδιαφέροντος που εντάσσονται στον προσδιορισμό του σύνθετου δείκτη SET06.

Με βάση τα παραπάνω, αποφασίστηκε να ενταχθούν στον προσδιορισμό του $\Sigma\Delta_{\text{SET06}}$ οι παράμετροι ποσοτικοποίησης που εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας Γ.61. Στοιχεία παραμέτρων ποσοτικοποίησης για τον Σύνθετο Δείκτη SET06

X_i	Όνομα	Περιγραφή	Κλίμακα Μέτρησης	b_i
X_1	Χρόνος Διαδρομής (ΧΔ)	Ο σταθμισμένος μέσος χρόνος διαδρομής από τον τόπο ενδιαφέροντος μέχρι 1. το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και 2. τον ΜΣ των Κήπων	3: Μικρός Χρόνος Διαδρομής 2: Μεσαίος ΧΔ 1: Μεγάλος ΧΔ	0.5
X_2	Επιβατική Κίνηση (ΕΒΚ)	Η Επιβατική Κίνηση για κάθε τόπο ενδιαφέροντος	1: Μικρή ΕΒΚ 2: Μεσαία ΕΒΚ. 3: Μεγάλη ΕΒΚ	0.2
X_3	Εμπορευματική Κίνηση (ΕρΚ)	Η Εμπορευματική Κίνηση για κάθε τόπο ενδιαφέροντος	1: Μικρή ΕρΚ 2: Μεσαία ΕρΚ. 3: Μεγάλη ΕρΚ	0.2
X_4	Αφίξεις Αλλοδαπών (ΑΑ)	Οι Αφίξεις Αλλοδαπών για κάθε τόπο ενδιαφέροντος	1: Μικρή ΑΑ 2: Μεσαία ΑΑ 3: Μεγάλη ΑΑ	0.1

Τονίζεται ότι τα βάρη σε κάθε συντελεστή, προέκυψαν μετά από συνεργασία των μελετητών με την Αναθέτουσα Αρχή.

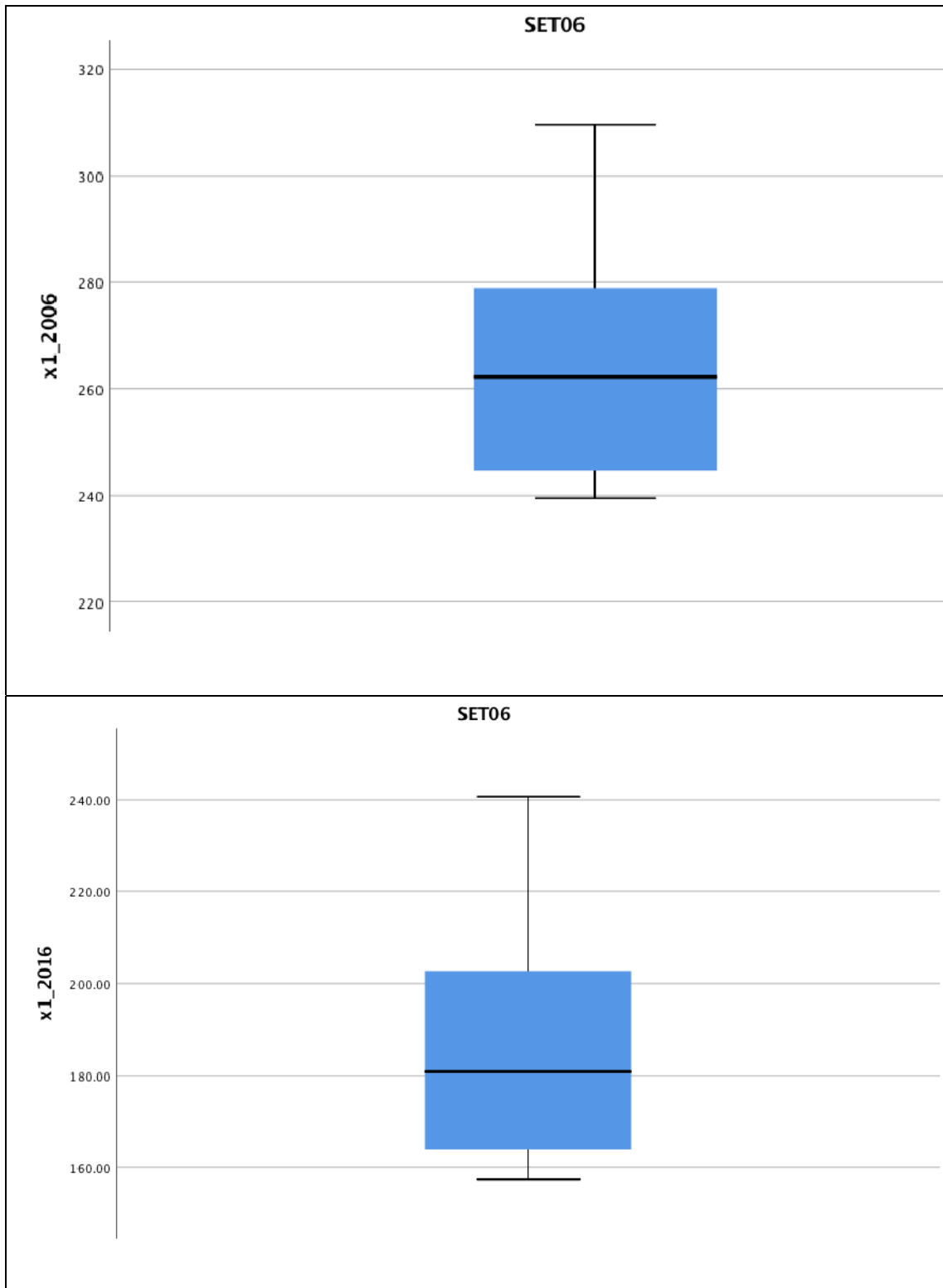
Η κλίμακα μέτρησης, προκρίθηκε να είναι τακτικής (ordinal) φύσης και όχι αριθμητικής (scale) προκειμένου να κανονικοποιηθεί η οποία διαφορά στις απόλυτες τιμές των παραμέτρων ποσοτικοποίησης.

Ο κάθε συντελεστής θα υπολογιστεί για κάθε τόπο/ ζώνη τουριστικού ενδιαφέροντος έτσι όπως αυτές ορίστηκαν στα προηγούμενα στάδια της μελέτης.

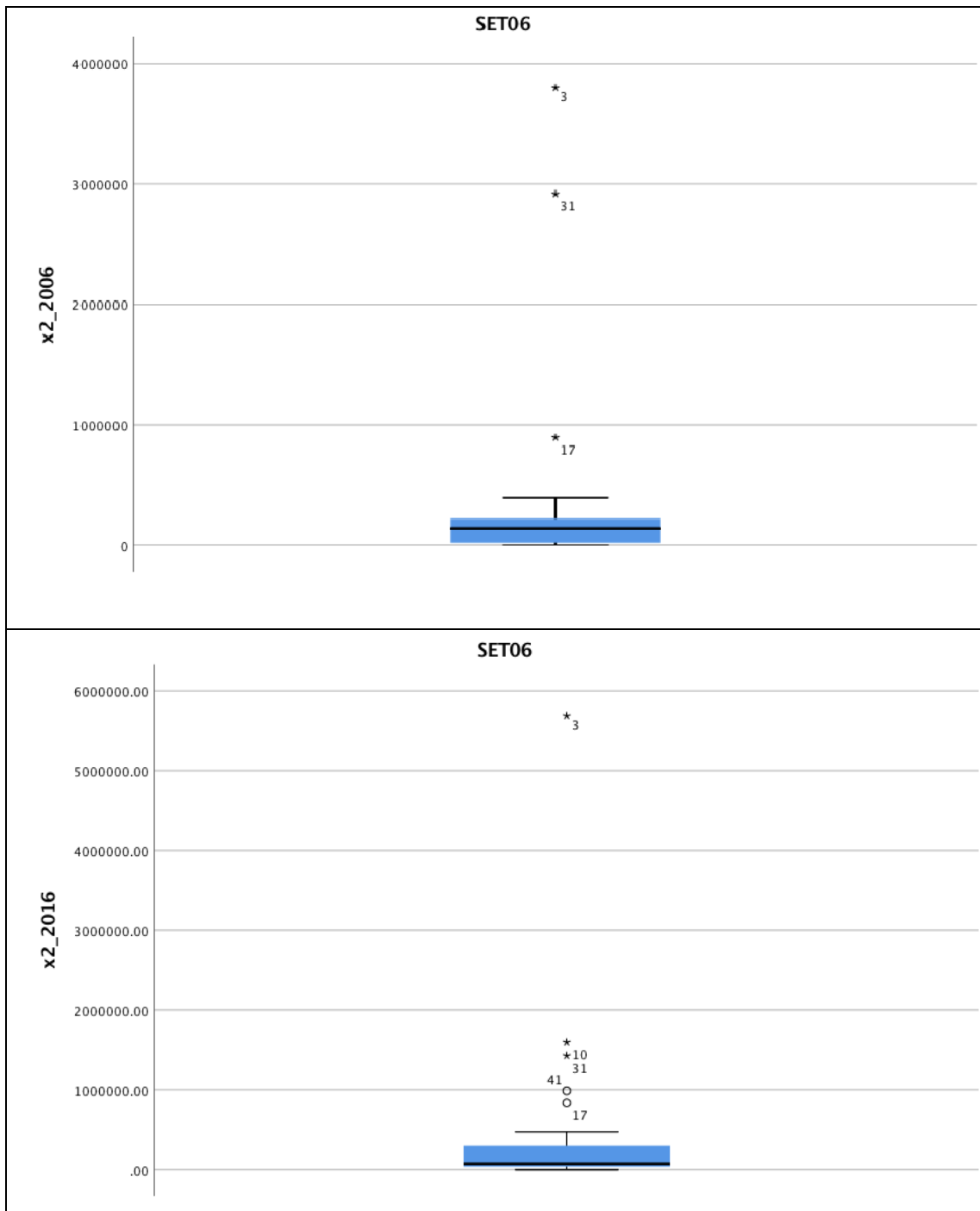
Τα απαραίτητα δεδομένα για τον συντελεστή x1 αντλήθηκαν από το κυκλοφοριακό μοντέλο της Εγνατίας οδού, ενώ τα δεδομένα για τους συντελεστές x2,x3 και x4 συγκεντρώθηκαν στα πλαίσια των Σταδίων 2, 3 και 4 της παρούσας μελέτης. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που δεν ήταν δυνατό η εύρεση δεδομένων για τα έτη 2006 και 2014 χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα των πλησιέστερων προς σε αυτά έτη.

Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα κατά τον υπολογισμό του σύνθετου δείκτη αποτελεί η κλίμακα μέτρησης αυτού. Όπως προαναφέρθηκε, επιλέχθηκαν 3 κατηγορίες μέτρησης (μικρός, μεσαίος, μεγάλος) που αντιστοιχούν σε διαφορετικές βαθμίδες για κάθε παράμετρο ποσοτικοποίησης. Προκειμένου να υπολογιστεί το εύρος τιμών για κάθε βαθμίδα αποφασίστηκε να ελεγχθεί η στατιστική κατανομή των αριθμητικών τιμών των παραμέτρων. Για το λόγο αυτό, κατασκευάστηκαν θηκογράμματα (boxplot) για κάθε μεταβλητή που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κάθε σύνθετου δείκτη και για τις δύο χρονικές περιόδους που επιλέχθηκαν που αφορούν τα έτη 2006 (πριν την κατασκευή της Εγνατίας Οδού) και 2016 (σήμερα). Το θηκόγραμμα είναι ένας γραφικός τρόπος παρουσίασης πέντε περιληπτικών μέτρων μιας κατανομής ομαδοποιημένων δεδομένων στο οποίο απεικονίζονται το πρώτο (25%), δεύτερο (50%) και τρίτο τεταρτημόριο (75%) στο οποίο εντάσσονται οι αριθμητικές τιμές. Τα τεταρτημόρια αυτά χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του εύρους τιμών των βαθμίδων. Πιο συγκεκριμένα, για τιμές που βρίσκονται στο πρώτο τεταρτημόριο αντιστοιχήθηκε η βαθμίδα 1 (μικρό), για τιμές που βρίσκονται μεταξύ του πρώτου και του τρίτου τεταρτημορίου αντιστοιχήθηκε η βαθμίδα 2 (μεσαίο) και για τις τιμές που ανήκουν στο τρίτο τεταρτημόριο αντιστοιχήθηκε η βαθμίδα 3 (μεγάλο).

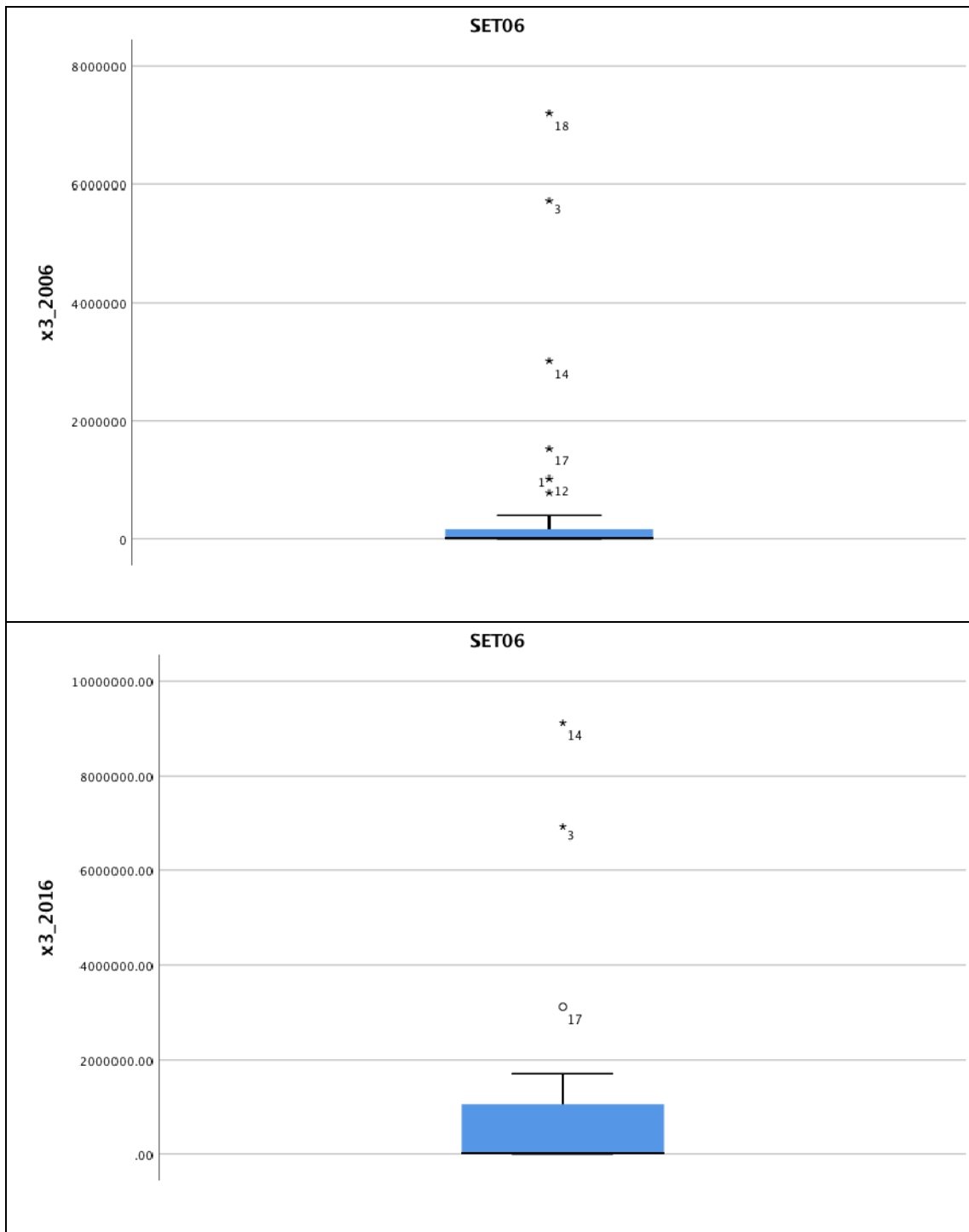
Παρακάτω παρουσιάζονται τα θηκογράμματα των μεταβλητών που χρησιμοποιούνται για τον Σύνθετο Δείκτη SET06 καθώς και το εύρος τιμών που προέκυψε από τα θηκογράμματα για κάθε μεταβλητή.

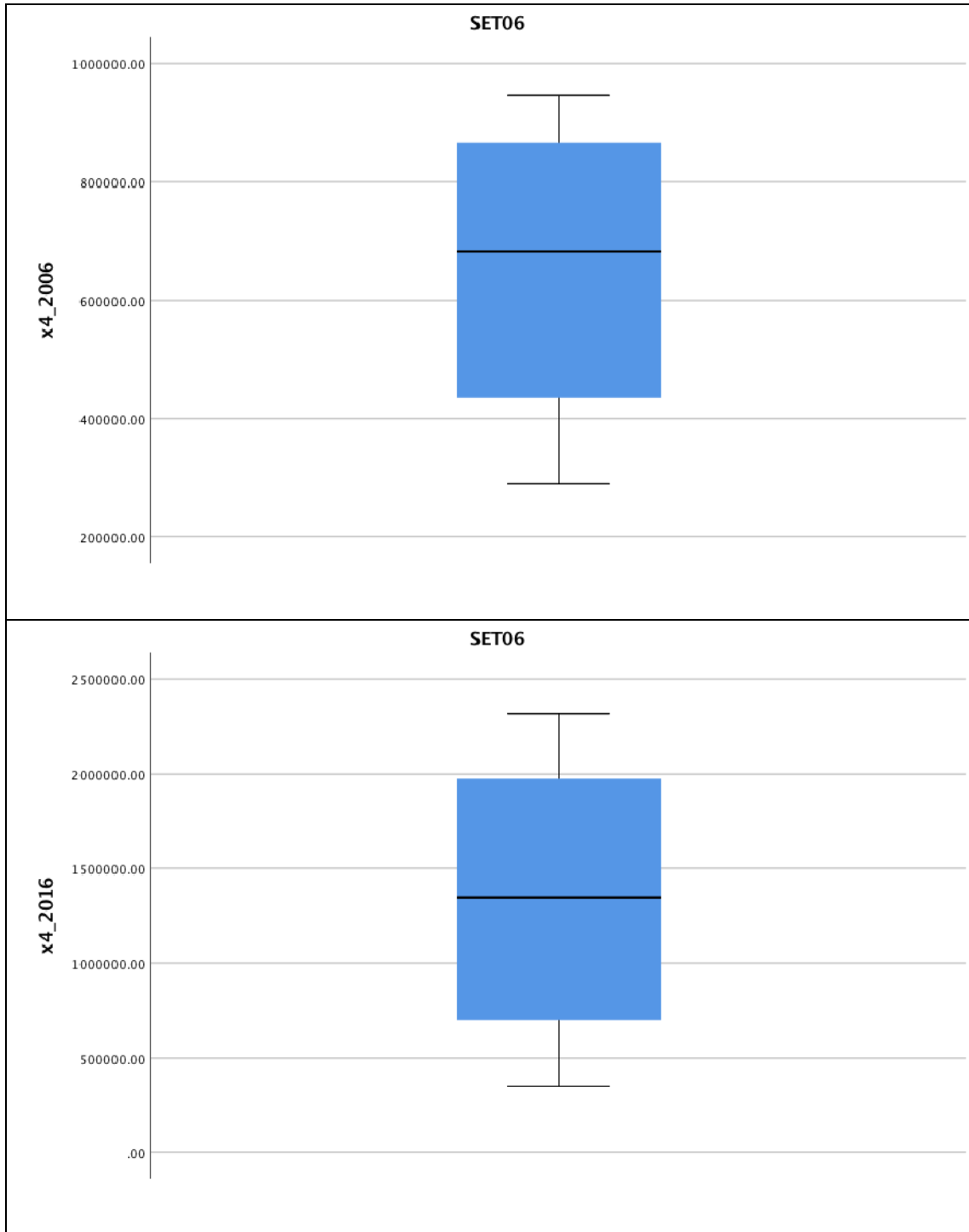
Διάγραμμα Γ.23. Θηκόγραμμα μεταβλητής x1 για τα έτη 2006 και 2016

Διάγραμμα Γ.24. Θηκόγραμμα μεταβλητής x2 για τα έτη 2006 και 2016

Διάγραμμα Γ.25. Θηκόγραμμα μεταβλητής x3 για τα έτη 2006 και 2016

Διάγραμμα Γ.26. Θηκόγραμμα μεταβλητής x4 για τα έτη 2006 και 2016

Πίνακας Γ.62. Υπολογισμός εύρους τιμών για κάθε βαθμίδα μέτρησης ανά μεταβλητή και χρονικό ορίζοντα

2006							
x_1^0		x_2^0		x_3^0		x_4^0	
<245	3	<12364	1	<4097	1	<362306	1
245-262	2	12364-244911	2	4097-171030	2	362306-906052	2
>262	1	>244911	3	>171030	3	>906052	3
2016							
x_1^0		x_2^0		x_3^0		x_4^0	
<164	3	<33115	1	<1870	1	<524769	1
164-203	2	33115-306490	2	1870-1080895	2	524769-2146433	2
>203	1	>306490	3	>1080895	3	>2146433	3

Γ.5.2 Μεθοδολογία Υπολογισμού Σύνθετου Δείκτη SET07: Προσπελάσιμες Αναπτυξιακές Ζώνες

Ο Σύνθετος Δείκτης (ΣΔ), ορίζεται μαθηματικά στη γενική του μορφή από την παρακάτω σχέση:

$$\Sigma\Delta_{SET07} = \sum_{i=1}^n (b_{1i}X_{1i} + b_{2i}X_{2i} + \dots + b_{ki}X_{ki})$$

Όπου

X_i : οι κ παράμετροι ποσοτικοποίησης για τον δείκτη SET07

b_i : οι αντίστοιχοι συντελεστές των κ παραμέτρων ποσοτικοποίησης του δείκτη SET07

για κάθε $i=1$ έως n τύπους ενδιαφέροντος που εντάσσονται στον προσδιορισμό του σύνθετου δείκτη SET07.

Με βάση τα παραπάνω, αποφασίστηκε να ενταχθούν στον προσδιορισμό του $\Sigma\Delta_{SET07}$ οι παράμετροι ποσοτικοποίησης που εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας Γ.63. Στοιχεία παραμέτρων ποσοτικοποίησης για τον Σύνθετο Δείκτη SET07

X_i	Όνομα	Περιγραφή	Κλίμακα Μέτρησης	b_i
X_1	Χρόνος Διαδρομής (ΧΔ)	Ο σταθμισμένος μέσος χρόνος διαδρομής από τον τόπο ενδιαφέροντος μέχρι 1. το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και 2. τον ΜΣ των Κήπων	3: Μικρός Χρόνος Διαδρομής 2: Μεσαίος ΧΔ 1: Μεγάλος ΧΔ	0.5
X_2	Εγκατεστημένες Επιχειρήσεις (ΕΕ)	Το πλήθος των εγκατεστημένων επιχειρήσεων για κάθε τόπο ενδιαφέροντος	1: Μικρό πλήθος ΕΕ 2: Μεσαίο πλήθος ΕΕ 3: Μεγάλο πλήθος ΕΕ	0.25
X_3	Λειτουργούσες Επιχειρήσεις (ΛΕ)	Το πλήθος των εν λειτουργία επιχειρήσεων για κάθε τόπο	1: Μικρό πλήθος ΛΕ 2: Μεσαίο πλήθος ΛΕ	0.25

		ενδιαφέροντος	3: Μεγάλο πλήθος ΛΕ	
--	--	---------------	---------------------	--

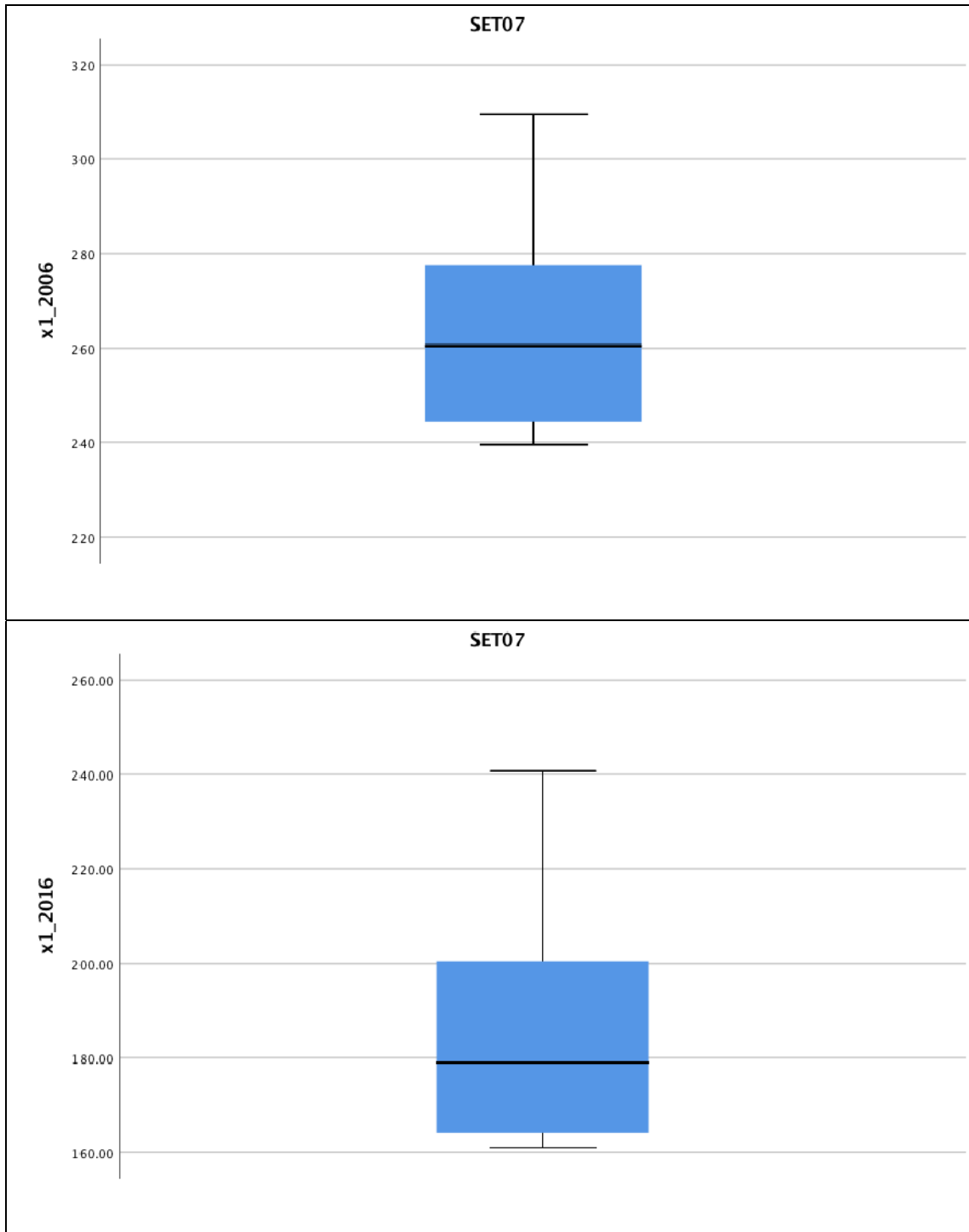
Τονίζεται ότι τα βάρη σε κάθε συντελεστή, προέκυψαν μετά από συνεργασία των μελετητών με την Αναθέτουσα Αρχή.

Η κλίμακα μέτρησης, προκρίθηκε να είναι τακτικής (ordinal) φύσης και όχι αριθμητικής (scale) προκειμένου να κανονικοποιηθεί η οποία διαφορά στις απόλυτες τιμές των παραμέτρων ποσοτικοποίησης.

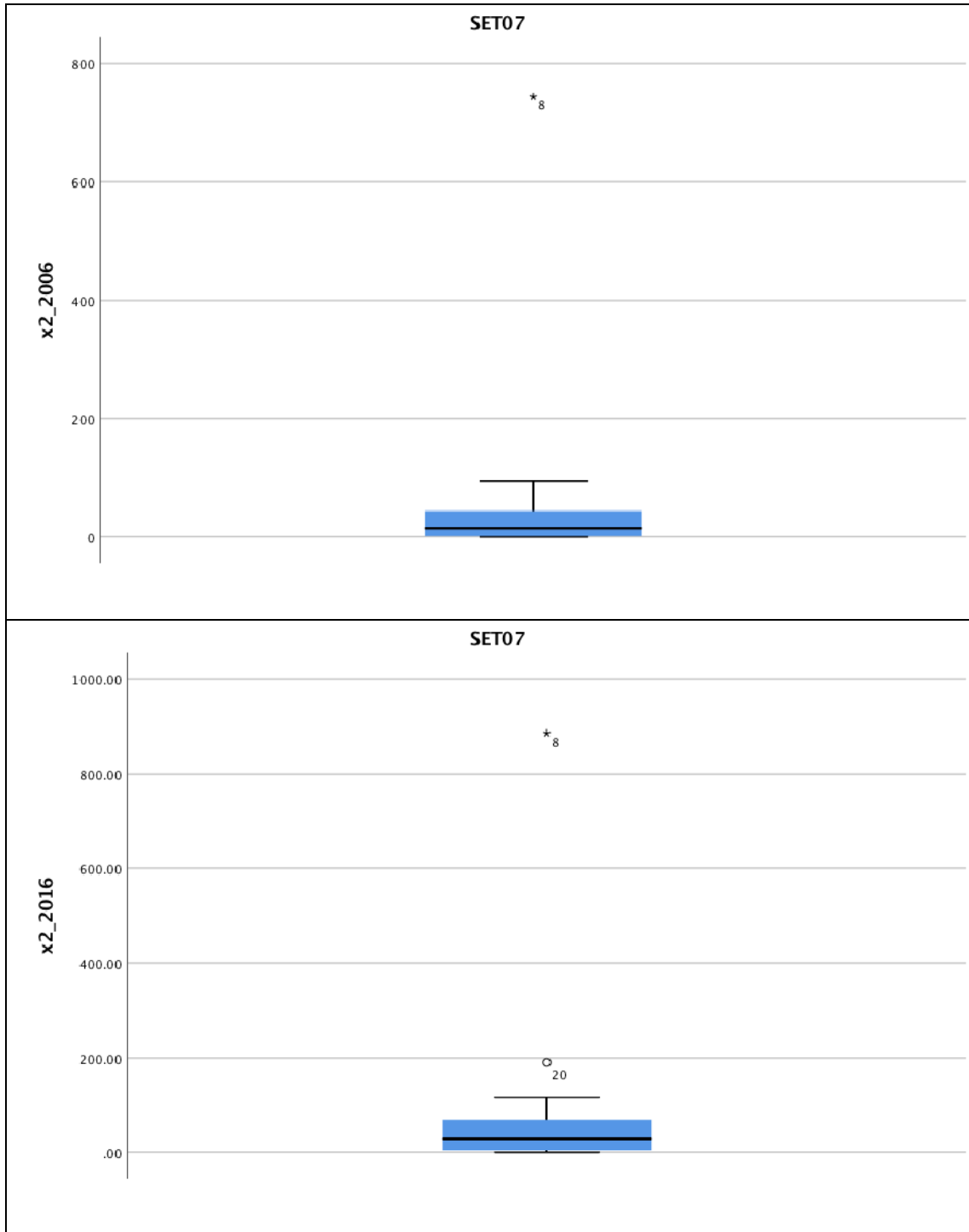
Ο κάθε συντελεστής θα υπολογιστεί για κάθε τόπο/ ζώνη τουριστικού ενδιαφέροντος έτσι όπως αυτές ορίστηκαν στα προηγούμενα στάδια της μελέτης.

Τα απαραίτητα δεδομένα για τον συντελεστή x1 αντλήθηκαν από το κυκλοφοριακό μοντέλο της Εγνατίας οδού, ενώ τα δεδομένα για τους συντελεστές x2,x3 και x4 συγκεντρώθηκαν στα πλαίσια των Σταδίων 2, 3 και 4 της παρούσας μελέτης. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που δεν ήταν δυνατό η εύρεση δεδομένων για τα έτη 2006 και 2014 χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα των πλησιέστερων προς σε αυτά έτη.

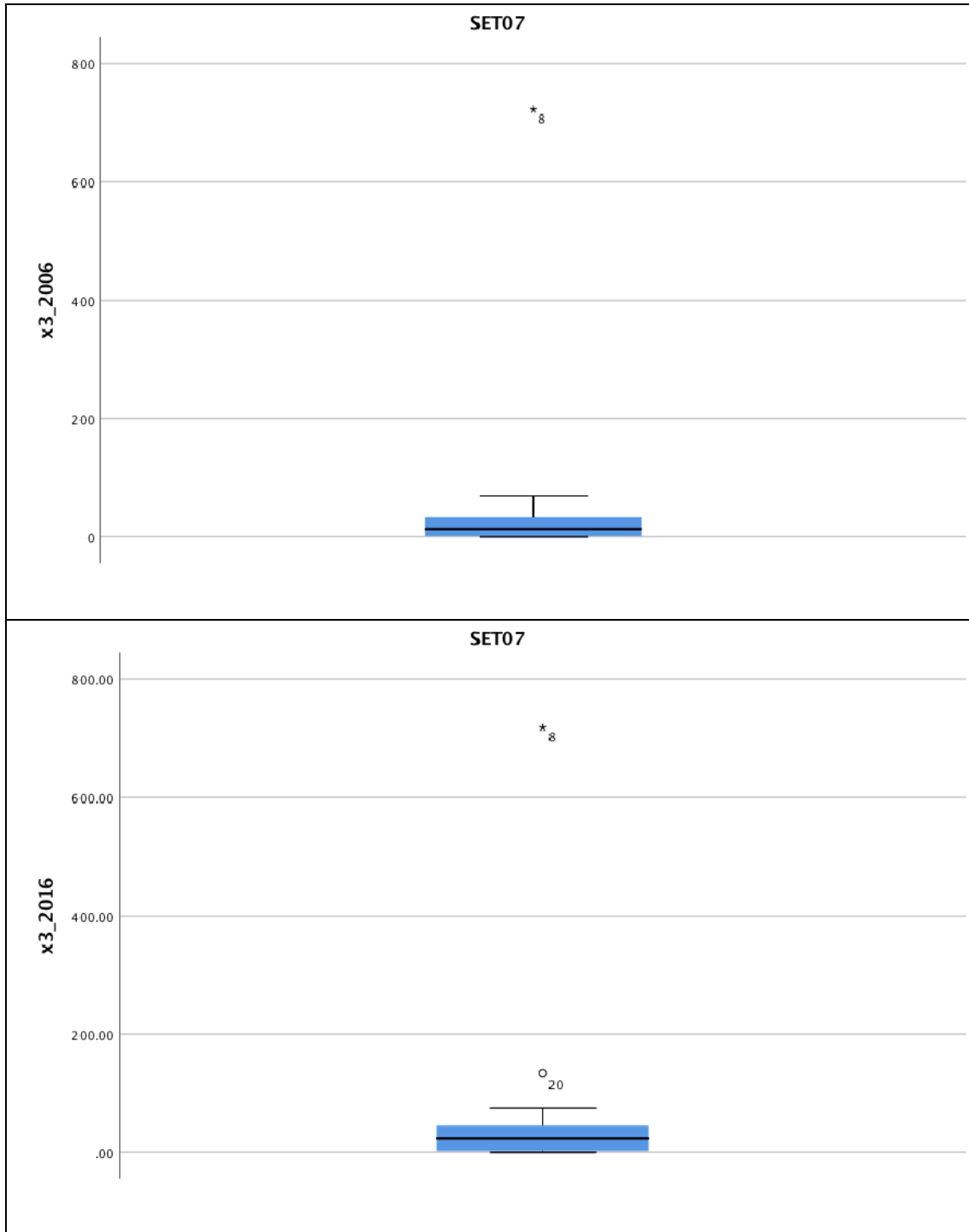
Κατ' αντιστοιχία με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον ορισμό της κλίμακα μέτρησης κατά τον υπολογισμό του Σύνθετου Δείκτη SET06 παρουσιάζονται τα θηκογράμματα των μεταβλητών που χρησιμοποιούνται για τον Σύνθετο Δείκτη SET07 καθώς και το εύρος τιμών που προέκυψε από τα θηκογράμματα για κάθε μεταβλητή.

Διάγραμμα Γ.27. Θηκόγραμμα μεταβλητής x1 για τα έτη 2006 και 2016

Διάγραμμα Γ.28. Θηκόγραμμα μεταβλητής x2 για τα έτη 2006 και 2016

Διάγραμμα Γ.29. Θηκόγραμμα μεταβλητής x3 για τα έτη 2006 και 2016

Πίνακας Γ.64. Υπολογισμός εύρους τιμών για κάθε βαθμίδα μέτρησης ανά μεταβλητή και χρονικό ορίζοντα

2006					
x_1^0		x_2^0		x_3^0	
<244	3	<10	1	<10	1
244-277	2	10.0-36	2	10.0-30	2
>277	1	>36	3	>30	3
2016					
x_1^0		x_2^0		x_3^0	
<163	3	<3	1	<2	1
163-202	2	3-68.5	2	2-45.0	2
>202	1	>68.5	3	>45	3

Γ.5.3 Μεθοδολογία Υπολογισμού Σύνθετου Δείκτη SET08: Προσπελάσιμοι Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος

Ο Σύνθετος Δείκτης (ΣΔ), ορίζεται μαθηματικά στη γενική του μορφή από την παρακάτω σχέση:

$$\Sigma\Delta_{\text{SET08}} = \sum_{i=1}^n (b_i X_i)$$

Όπου

X_i : οι κ παράμετροι ποσοτικοποίησης για τον δείκτη SET08

b_i : οι αντίστοιχοι συντελεστές των κ παραμέτρων ποσοτικοποίησης του δείκτη SET08

για κάθε $i=1$ έως n τύπους ενδιαφέροντος που εντάσσονται στον προσδιορισμό του σύνθετου δείκτη SET08.

Με βάση τα παραπάνω, αποφασίστηκε να ενταχθούν στον προσδιορισμό του $\Sigma\Delta_{\text{SET08}}$ οι παράμετροι ποσοτικοποίησης που εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας Γ.65. Στοιχεία παραμέτρων ποσοτικοποίησης για τον Σύνθετο Δείκτη SET08

X_i	Όνομα	Περιγραφή	Κλίμακα Μέτρησης	b_i
X_1	Χρόνος Διαδρομής (ΧΔ)	Ο σταθμισμένος μέσος χρόνος διαδρομής από τον τόπο ενδιαφέροντος μέχρι 1. το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και 2. τον ΜΣ των Κήπων	3: Μικρός Χρόνος Διαδρομής 2: Μεσαίος ΧΔ 1: ΜΕγάλος ΧΔ	0.55
X_2	Αριθμός Διανυκτερεύσεων (ΑΔ)	Ο αριθμός διανυκτερεύσεων για κάθε τόπο ενδιαφέροντος	1: Μικρό πλήθος ΑΚ 2: Μεσαίο πλήθος ΑΚ 3: Μεγάλο πλήθος ΑΚ	0.15
X_3	Πληρότητα	Η πληρότητα των καταλυμάτων για κάθε	1: Μικρή ΠΚ	0.15

	Καταλυμάτων (ΠΚ)	τόπο ενδιαφέροντος	2: Μεσαία ΠΚ 3: Μεγάλη ΠΚ	
X ₄	Αριθμός Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΑΤΕ)	Το πλήθος των τουριστικών επιχειρήσεων για κάθε τόπο ενδιαφέροντος	1: Μικρό πλήθος ΑΤΕ 2: Μεσαίο πλήθος ΑΤΕ 3: Μεγάλο πλήθος ΑΤΕ	0.15

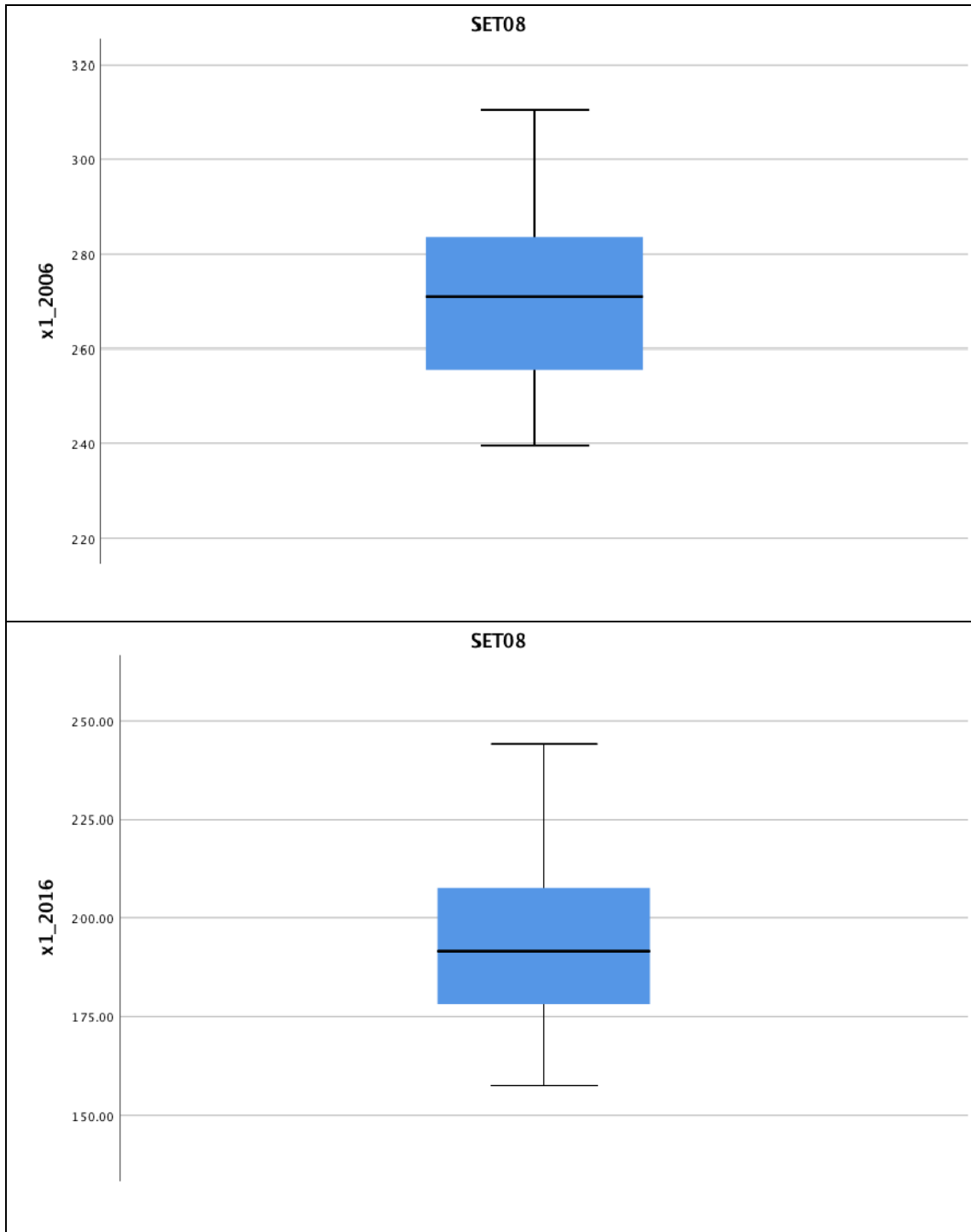
Τονίζεται ότι τα βάρη σε κάθε συντελεστή, προέκυψαν μετά από συνεργασία των μελετητών με την Αναθέτουσα Αρχή.

Η κλίμακα μέτρησης, προκρίθηκε να είναι τακτικής (ordinal) φύσης και όχι αριθμητικής (scale) προκειμένου να κανονικοποιηθεί η οποία διαφορά στις απόλυτες τιμές των παραμέτρων ποσοτικοποίησης.

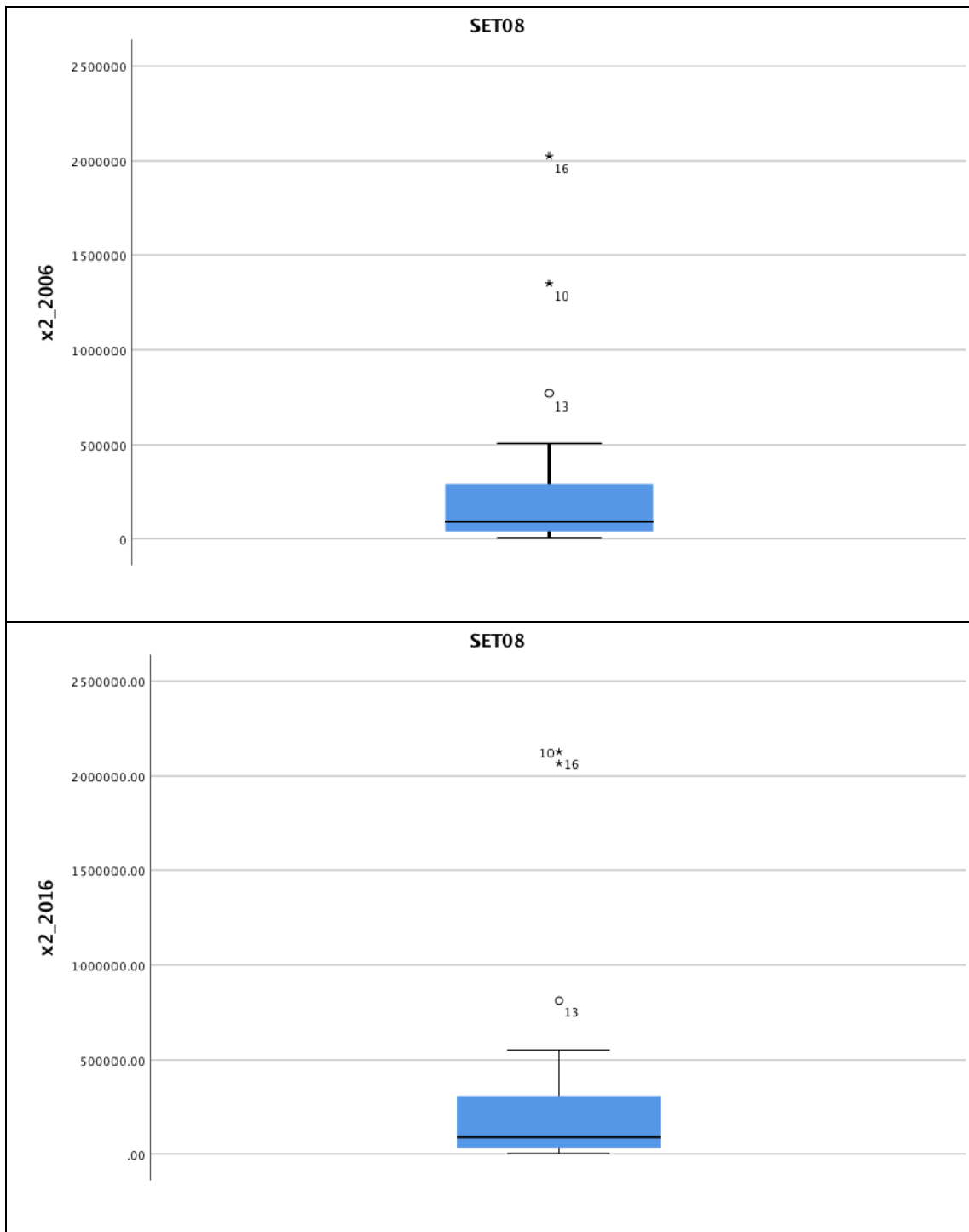
Ο κάθε συντελεστής θα υπολογιστεί για κάθε ζώνη τουριστικού ενδιαφέροντος έτσι όπως αυτές ορίστηκαν στα προηγούμενα στάδια της μελέτης.

Τα απαραίτητα δεδομένα για τον συντελεστή x1 αντλήθηκαν από το κυκλοφοριακό μοντέλο της Εγνατίας οδού και επειδή ο κάθε συντελεστής υπολογίζεται σε επίπεδο ζώνης χρησιμοποιήθηκαν τα κεντροειδής σημεία κάθε ζώνης, ενώ τα δεδομένα για τους συντελεστές x2, x3 και x4 συγκεντρώθηκαν στα πλαίσια των Σταδίων 2, 3 και 4 της παρούσας μελέτης. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που δεν ήταν δυνατό η εύρεση δεδομένων για τα έτη 2006 και 2014 χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα των πλησιέστερων προς σε αυτά έτη.

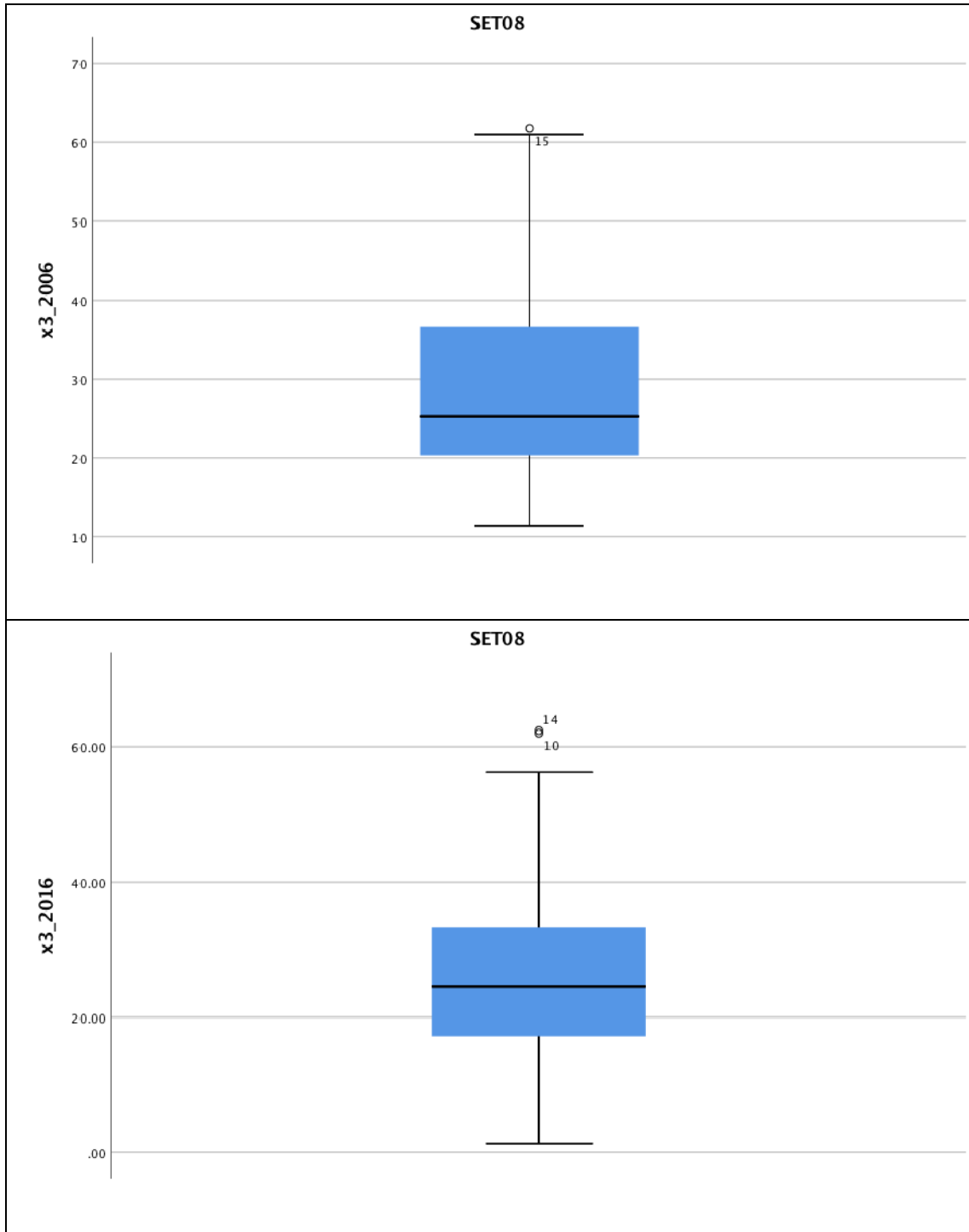
Κατ' αντιστοιχία με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον ορισμό της κλίμακας μέτρησης κατά τον υπολογισμό των Σύνθετων Δεικτών SET06 και SET07 παρουσιάζονται τα θηκογράμματα των μεταβλητών που χρησιμοποιούνται για τον Σύνθετο Δείκτη SET08 καθώς και το εύρος τιμών που προέκυψε από τα θηκογράμματα για κάθε μεταβλητή.

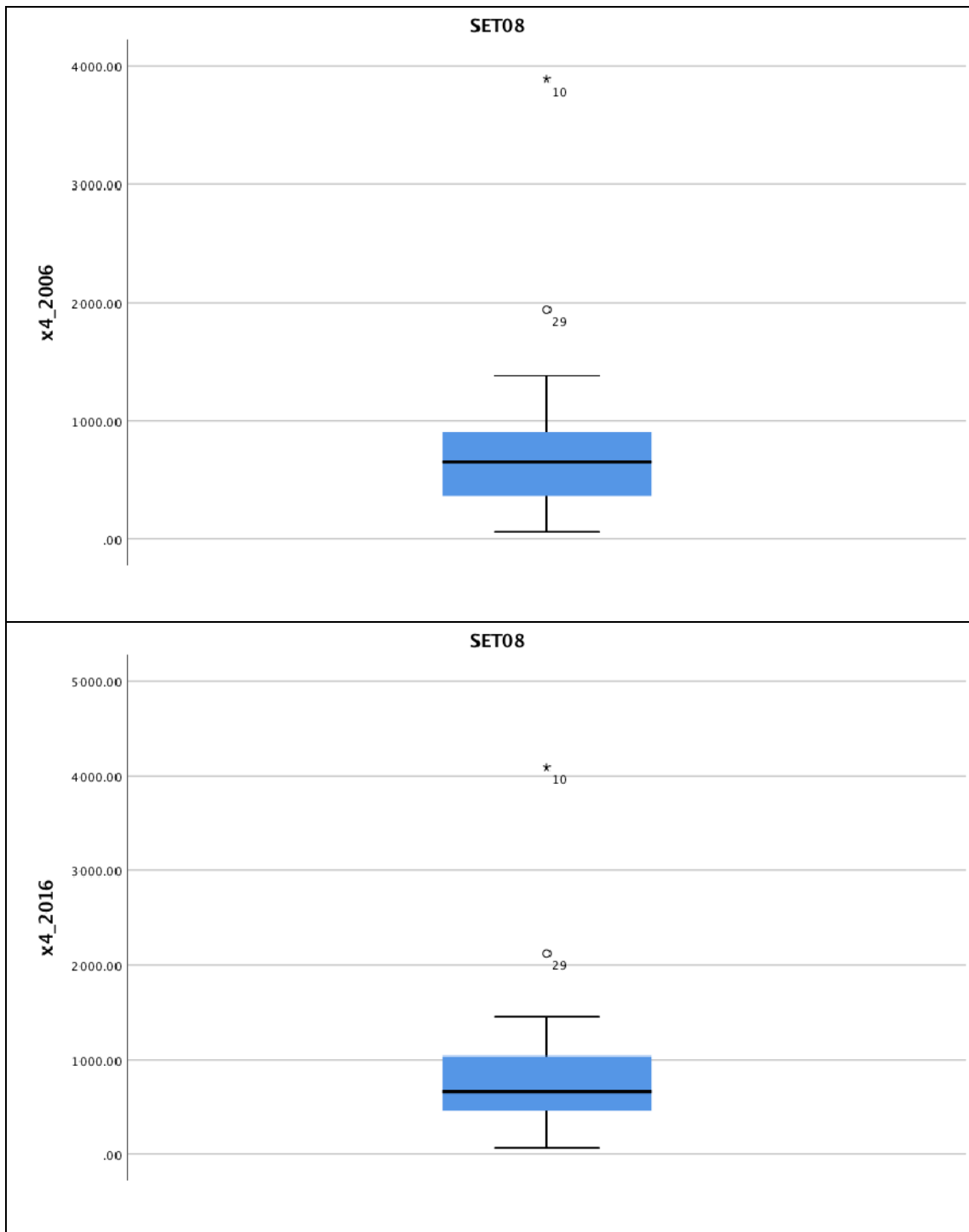
Διάγραμμα Γ.30. Θηκόγραμμα μεταβλητής x1 για τα έτη 2006 και 2016

Διάγραμμα Γ.31. Θηκόγραμμα μεταβλητής x2 για τα έτη 2006 και 2016

Διάγραμμα Γ.32. Θηκόγραμμα μεταβλητής $x3$ για τα έτη 2006 και 2016

Διάγραμμα Γ.33. Θηκόγραμμα μεταβλητής x4 για τα έτη 2006 και 2016

Πίνακας Γ.66. Υπολογισμός εύρους τιμών για κάθε βαθμίδα μέτρησης ανά μεταβλητή και χρονικό ορίζοντα

2006							
x_1^0		x_2^0		x_3^0		x_4^0	
<255	3	<38443	1	<20	1	<351	1
255-283	2	38443-345285	2	20-37	2	351-920	2
>283	1	>345285	3	>37	3	>920	3
2016							
x_1^0		x_2^0		x_3^0		x_4^0	
<177	3	<34269	1	<16	1	<399	1
177-208	2	34269-350354	2	16-33	2	399-1075	2
>208	1	>350354	3	>33	3	>1075	3

Με βάση τις παραπάνω τιμές υπολογιστήκαν οι τιμές των τριών συνθετικών δεικτών.

Γ.5.4 Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET06: Προσπελάσιμα Μέσα Μεταφοράς

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι τιμές των παραμέτρων για τον Σύνθετο Δείκτη SET06 ανά χρονικό ορίζοντα. Οι συντελεστές x_1^0, x_2^0, \dots αποτελούν τις απόλυτες τιμές των παραμέτρων, ενώ οι συντελεστές x_1, x_2, x_3, x_4 προέκυψαν από την αναγωγή των παραμέτρων στην αντίστοιχη κλίμακα μέτρησης. Ο Δείκτης Σί υπολογίζεται για κάθε τόπο ενδιαφέροντος.

Πίνακας Γ.67. Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET06: Προσπελάσιμα Μέσα Μεταφοράς, 2006

Κωδικός Τόπου 2018	Όνομασία Τόπου 2018	2006								
		x_1^0	x_2^0	x_3^0	x_4^0	x_1	x_2	x_3	x_4	Σi
M.1.1.1	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ ("Δημόκριτος" - ΚΑΑΛΔ)	247	277919	781471		2	3	3	1	2,3
M.1.1.2	ΚΑΒΑΛΑΣ ("Μ. Αλέξανδρος" ΚΑΚΒΑ)	240,5	320165	180190		3	3	3	1	2,8
M.2.1.1	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ("Μακεδονία" ΚΑΘΜ)	267	3802854	5723331	946408,4	1	3	3	3	2
M.3.1.1	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ("Αριστοτέλης" ΚΑΚΤΑ)	275,5	5376			1	1	1	1	1
M.3.1.2	ΚΟΖΑΝΗΣ ("Φίλιππος" ΚΑΚΖΦ)	247	6608			2	1	1	1	1,5
M.4.1.1	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ("Βασιλεύς Πύρρος" ΚΑΙΩΠ)	242	126239	7393		3	2	2	1	2,4
M.4.1.2	ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΑΚΤΙΟΥ (ΚΑΑΚ)	287,5	288555	94		1	3	1	1	1,4
M.5.1.1	ΒΟΛΟΥ - Ν. ΑΓΧΙΑΛΟΥ (ΚΑΝΑ)	309,5	18120			1	2	1	1	1,2
M.5.1.2	ΣΚΙΑΘΟΥ ("Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης" ΚΑΣΚ)	303,5	248661			1	3	1	1	1,4
M.1.2.3	ΚΕΡΑΜΩΤΗΣ	244		145112		3	1	2	1	2,2
M.1.2.4	Ν.ΠΕΡΑΜΟΥ	240		30916		3	1	2	1	2,2
M.1.2.2	ΚΑΒΑΛΑΣ	240	90777	1020968		3	2	3	1	2,6
M.1.2.1	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ	244,5	155033	408553		3	2	3	1	2,6
M.2.2.1	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	248	120754	3006452		2	2	3	1	2,1
M.4.2.2	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	287,5		19940		1	1	2	1	1,2
M.4.2.3	ΠΑΡΓΑΣ	267				1	1	1	1	1
M.4.2.1	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	239,5	892333	1529277	290165,1	3	3	3	1	2,8
M.5.2.1	ΒΟΛΟΥ	304	395113	7194594		1	3	3	1	1,8
M.1.3.1	Σ.Σ.Αλεξ/πολης	245	195618	25158		2	2	2	1	1,9

Κωδικός Τύπου 2018	Όνομασία Τύπου 2018	2006								
		x_1^0	x_2^0	x_3^0	x_4^0	x_1	x_2	x_3	x_4	Σi
M.1.3.2	Σ.Σ. Ορεσιτιάδας	282,5	90627	49708		1	2	2	1	1,4
M.1.3.3	Σ.Σ. Διδυμοτείχου	273,5	47481	3461		1	2	1	1	1,2
M.1.3.4	Μεθ. Σ. Δικαίων	282,5	52190	303		1	2	1	1	1,2
M.1.3.5	Μεθ. Σ. Πυθίου	273,5	2603	5671		1	1	2	1	1,2
M.1.3.6	Σ.Σ. Κομοτηνής	244,5	178332	3859		3	2	1	1	2,2
M.1.3.7	Σ.Σ. Ξάνθης	240	143767	4464		3	2	2	1	2,4
M.1.3.8	Σ.Σ. Δράμας	255,5	140809	1836		2	2	1	1	1,7
M.2.3.1	Σ.Σ. Σερρών	268	152119	10464		1	2	2	1	1,4
M.2.3.2	Μεθ. Σ. Προμαχώνα	291,5	1845	97	578732,4	1	1	1	2	1,1
M.2.3.3	Σ.Σ. Κιλκίς	273,5	90768	6209		1	2	2	1	1,4
M.2.3.4	Μεθ. Σ. Ευζώνων (Ειδωμένη)	269,5	4294	676	784985,2	1	1	1	2	1,1
M.2.3.5	Σ.Σ. Θεσσαλονίκης	245,5	2918963	229360		2	3	3	1	2,3
M.2.3.6	Σ.Σ. Βέροιας	241,5	272411	27851		3	3	2	1	2,6
M.2.3.7	Σ.Σ. Αλεξάνδρειας	248	215012	10529		2	2	2	1	1,9
M.2.3.8	Σ.Σ. Νάουσας	258,5	159827	6175		2	2	2	1	1,9
M.2.3.9	Σ.Σ. Έδεσσας	259,5	206133	0		2	2	1	1	1,7
M.2.3.10	Σ.Σ. Κατερίνης	259	221162	25990		2	2	2	1	1,9
M.3.3.1	Σ.Σ. Κοζάνης	244,5	4452	4411		3	1	2	1	2,2
M.3.3.2	Σ.Σ. Πτολεμαΐδας	251,5	2215	12765		2	1	2	1	1,7
M.3.3.3	Σ.Σ. Φλώρινας	283,5	57276	1516		1	2	1	1	1,2
M.5.3.1	Σ.Σ. Βόλου	303,5		167977		1	1	2	1	1,2
M.5.3.2	Σ.Σ. Λάρισας	272,5		119401		1	1	2	1	1,2

Κωδικός Τόπου 2018	Όνομασία Τόπου 2018	2006								
		x_1^0	x_2^0	x_3^0	x_4^0	x_1	x_2	x_3	x_4	Σi
M.5.3.3	Σ.Σ. Καρδίτσας	285		4177		1	1	2	1	1,2
M.5.3.4	Σ.Σ. Τρικάλων	274		8972		1	1	2	1	1,2
M.5.3.5	Σ.Σ. Καλαμπάκας	265				1	1	1	1	1

Πίνακας Γ.68. Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET06: Προσπελάσιμα Μέσα Μεταφοράς, 2016

Κωδικός Τόπου 2018	Όνομασία Τόπου 2018	2016								
		x_1^0	x_2^0	x_3^0	x_4^0	x_1	x_2	x_3	x_4	Σi
M.1.1.1	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ ("Δημόκριτος" - ΚΑΑΛΔ)	166	161635	207327		2	1	2	1	1,7
M.1.1.2	ΚΑΒΑΛΑΣ ("Μ. Αλέξανδρος" ΚΑΚΒΑ)	160	258239	133639		3	1	2	1	2,2
M.2.1.1	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ("Μακεδονία" ΚΑΘΜ)	180,5	5687325	6922203	1057705,65	2	3	3	2	2,4
M.3.1.1	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ("Αριστοτέλης" ΚΑΚΤΑ)	176	6323			2	1	1	1	1,5
M.3.1.2	ΚΟΖΑΝΗΣ ("Φίλιππος" ΚΑΚΖΦ)	164	4223			2	1	1	1	1,5
M.4.1.1	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ("Βασιλεύς Πύρρος" ΚΑΙΩΠ)	168,5	97122			2	1	1	1	1,5
M.4.1.2	ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΑΚΤΙΟΥ (ΚΑΑΚ)	216,2	472870			1	3	1	1	1,4
M.5.1.1	ΒΟΛΟΥ - Ν. ΑΓΧΙΑΛΟΥ (ΚΑΝΑ)	240,7	22080			1	1	1	1	1
M.5.1.2	ΣΚΙΑΘΟΥ ("Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης" ΚΑΣΚ)	234,85	394731			1	3	1	1	1,4
M.1.2.3	ΚΕΡΑΜΩΤΗΣ	162,35	1595331	1014581		3	3	2	1	2,6
M.1.2.4	Ν.ΠΕΡΑΜΟΥ	162,6				3	1	1	1	2

Κωδικός Τύπου 2018	Όνομασία Τύπου 2018	2016								
		x1 ⁰	x2 ⁰	x3 ⁰	x4 ⁰	x1	x2	x3	x4	Σi
M.1.2.2	ΚΑΒΑΛΑΣ	158	447445	1103000		3	3	3	1	2,8
M.1.2.1	ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ	162,5	141479	233236		3	1	2	1	2,2
M.2.2.1	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	164	69509	9112000		2	1	3	1	1,9
M.4.2.2	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	216,2				1	1	1	1	1
M.4.2.3	ΠΑΡΓΑΣ	186,05				2	1	1	1	1,5
M.4.2.1	ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	157,4	836575	3112935	347123,76	3	3	3	1	2,8
M.5.2.1	ΒΟΛΟΥ	235,5	299517	1704000		1	1	3	1	1,4
M.1.3.1	Σ.Σ.Αλεξ/πολης	163	84228	11179		3	1	2	1	2,2
M.1.3.2	Σ.Σ. Ορεστιάδας	200,5	28965	2530		2	1	2	1	1,7
M.1.3.3	Σ.Σ. Διδυμοτείχου	191,5	9187			2	1	1	1	1,5
M.1.3.4	Μεθ. Σ. Δικαίων	200,5	3917			2	1	1	1	1,5
M.1.3.5	Μεθ. Σ. Πυθίου	191,5		12554		2	1	2	1	1,7
M.1.3.6	Σ.Σ. Κομοτηνής	170	31918	1317321,24		2	1	3	1	1,9
M.1.3.7	Σ.Σ. Ξάνθης	162	42117	230		3	1	1	1	2
M.1.3.8	Σ.Σ. Δράμας	182,5	58075	27		2	1	1	1	1,5
M.2.3.1	Σ.Σ. Σερρών	187	43581	2127		2	1	2	1	1,7
M.2.3.2	Μεθ. Σ. Προμαχώνα	205	10		1633414	1	1	1	2	1,1
M.2.3.3	Σ.Σ. Κιλκίς	190	5975	56		2	1	1	1	1,5
M.2.3.4	Μεθ. Σ. Ευζώνων (Ειδωμένη)	186,5			2317440,41	2	1	1	3	1,7
M.2.3.5	Σ.Σ. Θεσσαλονίκης	162	1426731	77513		3	3	2	1	2,6
M.2.3.6	Σ.Σ. Βέροιας	159	41872	1829		3	1	1	1	2
M.2.3.7	Σ.Σ. Αλεξάνδρειας	166	70716	5324		2	1	2	1	1,7

Κωδικός Τύπου 2018	Όνομασία Τύπου 2018	2016								
		x1 ⁰	x2 ⁰	x3 ⁰	x4 ⁰	x1	x2	x3	x4	Σi
Μ.2.3.8	Σ.Σ. Νάουσας	176	34313			2	1	1	1	1,5
Μ.2.3.9	Σ.Σ. Έδεσσας	181	47115			2	1	1	1	1,5
Μ.2.3.10	Σ.Σ.Κατερίνης	175,5	151078	616		2	1	1	1	1,5
Μ.3.3.1	Σ.Σ.Κοζάνης	164				2	1	1	1	1,5
Μ.3.3.2	Σ.Σ. Πτολεμαΐδας	168,5		1995		2	1	2	1	1,7
Μ.3.3.3	Σ.Σ. Φλώρινας	203,5	68672			1	1	1	1	1
Μ.5.3.1	Σ.Σ. Βόλου	235	313463	1265		1	1	1	1	1
Μ.5.3.2	Σ.Σ. Λάρισας	202	987373	22137		2	3	2	1	2,1
Μ.5.3.3	Σ.Σ.Καρδίτσας	218	108744			1	1	1	1	1
Μ.5.3.4	Σ.Σ. Τρικάλων	207	116404			1	1	1	1	1
Μ.5.3.5	Σ.Σ.Καλαμπάκα	203,5	69467			1	1	1	1	1

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι τιμές για του Σύνθετο Δείκτη SET06 ανά χρονικό ορίζοντα καθώς και οι μέσες τιμές των παραμέτρων του.

Πίνακας Γ.69. Σύνθετος Δείκτης SET06 Προσπελάσιμα Μέσα Μεταφοράς

2006					2016				
X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	SET06	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	SET06
1.75	1.84	1.86	1.09	75.9	1.98	1.36	1.55	1.09	73.9

Ως εκ τούτου προκύπτει ότι το 2016 σε σχέση με το 2006 ο σχετικός δείκτης έχει μειωθεί. Ωστόσο, με βάση τις μέσες τιμές των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη, προκύπτει ότι η μείωση αυτή δεν οφείλεται στην κατασκευή της Εγνατίας Οδού καθώς η αντίστοιχη παράμετρος x1 που σχετίζεται με τον χρόνο διαδρομής βελτιώνεται αισθητά το 2016. Υπενθυμίζεται ότι η κλίμακα μέτρησης του χρόνου διαδρομής ορίζει το 2 ως μέσο χρόνο διαδρομής ενώ το 1 ως μεγάλο χρόνο διαδρομής. Άρα η αύξηση της τιμής της παραμέτρου αντιστοιχεί σε βελτίωση του χρόνου διαδρομής. Οι παράμετροι x2 και x3 εμφανίζουν μείωση το 2016 και αυτό οφείλεται στο ότι οι παράμετροι αυτές σχετίζονται με την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του κάθε τόπου. Τόσο η κίνηση των επιβατών όσο και των εμπορευμάτων έχει μειωθεί κατά τη διάρκεια της κρίσης σχεδόν στο σύνολο των σημείων που εξετάζονται στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης. Σταθερή έχει παραμείνει η παράμετρος που αφορά τις αφίξεις των αλλοδαπών σε κάθε τόπο ενδιαφέροντος οδηγώντας στο συμπέρασμα ότι οι τουριστικές ροές δεν έχουν επηρεαστεί από την οικονομική κρίση.

Γ.5.5 Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET07: Προσπελάσιμες Αναπτυξιακές Ζώνες

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι τιμές των παραμέτρων για τον Σύνθετο Δείκτη SET07 ανά χρονικό ορίζοντα. Οι συντελεστές x1⁰, x2⁰ αποτελούν τις απόλυτες τιμές των παραμέτρων, ενώ οι συντελεστές x1,x2,x3 προέκυψαν από την αναγωγή των παραμέτρων στην αντίστοιχη κλίμακα μέτρησης. Ο Δείκτης Σί υπολογίζεται για κάθε τόπο ενδιαφέροντος.

Πίνακας Γ.70. Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET07: Προσπελάσιμες Αναπτυξιακές Ζώνες, 2006

Κωδικός Τόπου 2018	Ονομασία Τόπου 2018	2006						
		x_1^0	x_2^0	x_3^0	x_1	x_2	x_3	Σi
B.1.1.1	ΒΙ.ΠΕ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	245	26	13	2	2	2	2
B.1.1.6	ΒΙ.ΠΕ. ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	282,5	3	3	1	1	1	1
B.1.1.2	ΒΙ.ΠΕ. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	244,5	95	69	2	3	3	2,5
B.1.1.3	ΒΙ.ΠΕ.ΞΑΝΘΗΣ	240			3	1	1	2
B.1.1.4	ΒΙ.ΠΕ. ΔΡΑΜΑΣ	255,5	61	61	2	3	3	2,5
B.1.1.5	ΒΙ.ΠΕ. ΚΑΒΑΛΑΣ	244	36	30	2	3	3	2,5
B.2.1.1	ΒΙ.ΠΕ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	245,5	744	722	2	3	3	2,5
B.2.3.1	ΒΙ.ΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	244,5			2	1	1	1,5
B.2.5.1	ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	260,5	16	16	2	2	2	2
B.2.5.2	ΖΩΝΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	263	0	0	2	1	1	1,5
B.2.1.2	ΒΙ.ΠΕ. ΕΔΕΣΣΑΣ	259,5	4	1	2	1	1	1,5
B.2.1.3	ΒΙ.ΠΕ. ΚΙΛΚΙΣ - ΣΤΑΥΡΟΧΩΡΙΟΥ	273,5	53	38	2	3	3	2,5
B.2.1.5	ΒΙ.ΠΕ ΣΕΡΡΩΝ	266	44	34	2	3	3	2,5
B.3.1.1	ΒΙ.ΠΕ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	283,5	15	13	1	2	2	1,5
B.3.1.2	ΒΙ.ΠΕ ΚΟΖΑΝΗΣ	244,5			2	1	1	1,5
B.3.2.1	ΒΙΟ.ΠΑ ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ	251,5	0	0	2	1	1	1,5
B.3.3.1	ΒΙ.ΠΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	278	1		1	1	1	1
B.3.7.1	ΑΗΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	242	1	1	3	1	1	2
B.4.1.1	ΒΙ.ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	270			2	1	1	1,5

Κωδικός Τύπου 2018	Όνομασία Τύπου 2018	2006						
		x_1^0	x_2^0	x_3^0	x_1	x_2	x_3	Σi
B.4.5.1	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΗΠΕΙΡΟΥ	239,5	14	14	3	2	2	2,5
B.4.1.2	ΒΙ.ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	287,5			1	1	1	1
B.5.1.2	ΒΙ.ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	277,5	0	0	1	1	1	1
B.5.1.3	ΒΙ.ΠΕ ΒΟΛΟΥ Α'	309,5			1	1	1	1
B.5.1.4	ΒΙ.ΠΕ ΒΟΛΟΥ Β' (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ)	309,5			1	1	1	1
B.5.3.1	ΒΙ.ΠΑ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	271,5	0	0	2	1	1	1,5

Πίνακας Γ.71. Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET07: Προσπελάσιμες Αναπτυξιακές Ζώνες, 2016

Κωδικός Τύπου 2018	Όνομασία Τύπου 2018	2016						
		x_1^0	x_2^0	x_3^0	x_1	x_2	x_3	Σi
B.1.1.1	ΒΙ.ΠΕ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	163	29	9	2	2	2	2
B.1.1.6	ΒΙ.ΠΕ. ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	200,5	10	9	2	2	2	2
B.1.1.2	ΒΙ.ΠΕ. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	170	95	41	2	3	2	2,25
B.1.1.3	ΒΙ.ΠΕ. ΞΑΝΘΗΣ	162	37	27	3	2	2	2,5
B.1.1.4	ΒΙ.ΠΕ. ΔΡΑΜΑΣ	182,5	69	45	2	3	3	2,5
B.1.1.5	ΒΙ.ΠΕ. ΚΑΒΑΛΑΣ	162,5	64	45	3	2	3	2,75
B.2.1.1	ΒΙ.ΠΕ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	161	886	718	3	3	3	3
B.2.3.1	ΒΙ.ΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	162,5	2	2	3	1	2	2,25
B.2.5.1	ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	173	6	6	2	2	2	2

Κωδικός Τόπου 2018	Όνομασία Τόπου 2018	2016						
		x1 ⁰	x2 ⁰	x3 ⁰	x1	x2	x3	Σi
B.2.5.2	ΖΩΝΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	176,5	0	0	2	1	1	1,5
B.2.1.2	ΒΙ.ΠΕ. ΕΔΕΣΣΑΣ	181	4	2	2	2	2	2
B.2.1.3	ΒΙ.ΠΕ. ΚΙΛΚΙΣ - ΣΤΑΥΡΟΧΩΡΙΟΥ	190	50	33	2	2	2	2
B.2.1.5	ΒΙ.ΠΕ ΣΕΡΡΩΝ	188,5	48	34	2	2	2	2
B.3.1.1	ΒΙ.ΠΕ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	203,5	19	16	1	2	2	1,5
B.3.1.2	ΒΙ.ΠΕ ΚΟΖΑΝΗΣ	164	0	0	2	1	1	1,5
B.3.2.1	ΒΙΟ.ΠΑ ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑΣ	168,5	0	0	2	1	1	1,5
B.3.3.1	ΒΙ.ΠΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	179	4	4	2	2	2	2
B.3.7.1	ΑΗΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	162,5	1	1	3	1	1	2
B.4.1.1	ΒΙ.ΠΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	200,5	191	134	2	3	3	2,5
B.4.5.1	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΗΠΕΙΡΟΥ	165,5	24	24	2	2	2	2
B.4.1.2	ΒΙ.ΠΕ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	216,2	69	52	1	3	3	2
B.5.1.2	ΒΙ.ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ	210,5	68	46	1	2	3	1,75
B.5.1.3	ΒΙ.ΠΕ ΒΟΛΟΥ Α'	240,7	117	75	1	3	3	2
B.5.1.4	ΒΙ.ΠΕ ΒΟΛΟΥ Β' (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ)	240,7	45	31	1	2	2	1,5
B.5.3.1	ΒΙ.ΠΑ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	205	0	0	1	1	1	1

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι τιμές για του Σύνθετο Δείκτη SET07 ανά χρονικό ορίζοντα καθώς και οι μέσες τιμές των παραμέτρων του.

Πίνακας Γ.72. Σύνθετος Δείκτης SET07 Προσπελάσιμες Αναπτυξιακές Ζώνες

2006				2016			
X ₁	X ₂	X ₃	SET07	X ₁	X ₂	X ₃	SET07
1.84	1.64	1.64	43.5	1.96	2	2.08	50

Στην περίπτωση του δείκτη SET07 προκύπτει σαφής βελτίωση τόσο των χαρακτηριστικών της μεταφορικής υποδομής όσο και της αναπτυξιακής δυναμικότητας των τόπων ενδιαφέροντος. Η βελτίωση του χρόνου διαδρομής μετά την κατασκευή της Εγνατίας Οδού είναι σχετικά μικρή καθώς οι περισσότερες βιομηχανικές περιοχές που εξετάστηκαν στο πλαίσιο της μελέτης δεν επηρεάστηκαν ιδιαίτερα από την κατασκευή της. Η αύξηση του αριθμού τόσο των εγκατεστημένων όσο και των εν λειτουργία επιχειρήσεων σε βιομηχανικές περιοχές θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με επιφύλαξη, καθώς δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα για όλες τις επιχειρήσεις κατά το χρονικό διάστημα 2006-2016.

Γ.5.6 Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET08: Προσπελάσιμοι Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι τιμές των παραμέτρων για τον Σύνθετο Δείκτη SET08 ανά χρονικό ορίζοντα. Οι συντελεστές x_1^0 , x_2^0 αποτελούν τις απόλυτες τιμές των παραμέτρων, ενώ οι συντελεστές x_1, x_2, x_3, x_4 προέκυψαν από την αναγωγή των παραμέτρων στην αντίστοιχη κλίμακα μέτρησης. Ο Δείκτης Σι υπολογίζεται για κάθε τόπο ενδιαφέροντος.

Πίνακας Γ.73. Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET08: Προσπελάσιμοι τόποι τουριστικού ενδιαφέροντος, 2006

Κωδικός Τόπου 2018	Όνομασία Τόπου 2018	2006								
		x_1^0	x_2^0	x_3^0	x_4^0	x_1	x_2	x_3	x_4	Σι
T.1.6.1	Βόρειος Έβρος	273,5	93235	23,77	886	2	2	2	2	2
T.1.6.2	Αλεξανδρούπολη	246	240509	38,30	694	3	2	3	2	2,7
T.1.6.3	Ξάνθη - Σταυρούπολη	255,5	115220	27,10	712	2	2	2	2	2
T.1.6.4	Κομοτηνή - Μαρώνεια - Ίασμος	244,5	146587	31,00	959	3	2	2	3	2,7
T.1.6.5	Καβάλα	243,5	137996	25,80	669	3	2	2	2	2,55
T.1.6.6	Δράμα - Παρανέστι	255,5	71908	24,30	695	2	2	2	2	2
T.1.6.7	Παγγαίο - Μουσθένη	251,5	25619	22,70	471	3	1	2	2	2,4
T.2.6.1	Ζώνη Λίμνης Κερκίνης	286,5	60743	24,20	651	1	2	2	2	1,45
T.2.6.2	Σέρρες - Αμφίπολη - Αλιστράτη	268	94417	25,00	1191	2	2	2	3	2,15
T.2.6.3	Θεσσαλονίκη	245,5	1349466	43,50	3890	3	3	3	3	3
T.2.6.4	Κιλκίς	273,5	24037	13,70	537	2	1	1	2	1,7
T.2.6.5	Ζώνη Ασπροβάλτας	247	425351	38,05	351	3	3	3	2	2,85
T.2.6.6	Σιθωνία	305,5	769475	46,60	649	1	3	3	2	1,75
T.2.6.7	Πολύγυρος	282,5	345285	55,20	311	2	3	3	1	2,15
T.2.6.8	Καλλικράτεια - Νέα Μουδανιά	283	443127	61,80	537	1	3	3	2	1,75
T.2.6.9	Κασσάνδρα	304	2025709	61,00	942	1	3	3	3	1,9
T.2.6.10	Βέροια - Αλεξάνδρεια	241,5	56768	25,20	981	3	2	2	3	2,7
T.2.6.11	Νάουσα	258,5	52021	25,20	315	2	2	2	1	1,85
T.2.6.12	Έδεσσα και Χιονοδρομικό κέντρο Καίμακτσαλάν - Άγιος Αθανάσιος	259,5	38443	17,40	378	2	2	1	2	1,85

Κωδικός Τόπου 2018	Όνομασία Τόπου 2018	2006								
		x_1^0	x_2^0	x_3^0	x_4^0	x_1	x_2	x_3	x_4	Σi
T.2.6.13	Λουτρά Πόζαρ - Αριδαία	286	44935	30,80	410	1	2	2	2	1,45
T.2.6.14	Κατερίνη	271	508350	39,10	1384	2	3	3	3	2,45
T.2.6.15	Ζώνη Λιτοχώρου - Λεπτοκαριάς - Ν. Πόρων	271	389916	37,80	811	2	3	3	2	2,3
T.3.6.1	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη	239,5	42714	14,10	507	3	2	1	2	2,4
T.3.6.2	Καστοριά - Δισπηλιό - Νεστόριο	278	131330	30,50	610	2	2	2	2	2
T.3.6.3	Κοζάνη - Σέρβια - Βελβεντός	266	54910	25,30	920	2	2	2	3	2,15
T.3.6.4	Νυμφαίο	266	17167	19,90	227	2	1	1	1	1,55
T.3.6.5	Φλώρινα	283,5	53360	23,90	468	1	2	2	2	1,45
T.3.6.6	Πρέσπες	283,5	5126	14,60	62	1	1	1	1	1
T.4.6.1	Ζώνη Πάργας - Πρέβεζας και Αμβρακικού Κόλπου	274,5	347383	27,08	1941	2	3	2	3	2,3
T.4.6.2	Ζώνη Ηγουμενίτσας - Σιβώτων	266,5	111523	31,80	186	2	2	2	1	1,85
T.4.6.3	Τζουμέρκα	285,5	9773	16,15	556	1	1	1	2	1,15
T.4.6.4	Ζαγοροχώρια	270	34452	20,40	167	2	1	2	1	1,7
T.4.6.5	Κόνιτσα	267	6066	11,40	111	2	1	1	1	1,55
T.4.6.6	Ιωάννινα	248,5	372021	41,10	1189	3	3	3	3	3
T.4.6.7	Μέτσοβο	239,5	26791	13,70	95	3	1	1	1	2,1
T.5.6.1	Καρδίτσα	290,5	61222	35,40	657	1	2	2	2	1,45
T.5.6.2	Λίμνη Πλαστήρα	290,5	28947	18,00	86	1	1	1	1	1
T.5.6.3	Τρίκαλα	271,5	86230	44,50	759	2	2	3	2	2,15

Κωδικός Τόπου 2018	Όνομασία Τόπου 2018	2006								
		x_1^0	x_2^0	x_3^0	x_4^0	x_1	x_2	x_3	x_4	Σi
T.5.6.4	Ζώνη Μετεώρων - Ελάτης - Περτουλίου	265	236627	19,75	656	2	2	1	2	1,85
T.5.6.5	Λάρισα	272,5	210976	33,00	1076	2	2	2	3	2,15
T.5.6.6	Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιόκαμπου	310,5	13664	24,40	273	1	1	2	1	1,15
T.5.6.7	Βόλος	309,5	412441	31,20	1300	1	3	2	3	1,75
T.5.6.8	Πήλιο	309,5	199006	20,25	692	1	2	2	2	1,45

Πίνακας Γ.74. Αποτελέσματα Σύνθετου Δείκτη SET08: Προσπελάσιμοι τόποι τουριστικού ενδιαφέροντος, 2016

Κωδικός Τόπου 2018	Όνομασία Τόπου 2018	2016								
		x_1^0	x_2^0	x_3^0	x_4^0	x_1	x_2	x_3	x_4	Σi
T.1.6.1	Βόρειος Έβρος	191,5	68666	18,1666667	778	2	2	2	2	2
T.1.6.2	Αλεξανδρούπολη	164	264817	33,7	659	3	2	3	2	2,7
T.1.6.3	Ξάνθη - Σταυρούπολη	180	115440	26,7	662	2	2	2	2	2
T.1.6.4	Κομοτηνή - Μαρώνεια - Ίασμος	170	150498	29,9	938	3	2	2	2	2,55
T.1.6.5	Καβάλα	161	269811	42,7	645	3	2	3	2	2,7
T.1.6.6	Δράμα - Παρανέστι	182,5	54370	16,3	706	2	2	2	2	2
T.1.6.7	Παγγαίο - Μουσθένη	177,5	30297	23,8	481	2	1	2	2	1,85
T.2.6.1	Ζώνη Λίμνης Κερκίνης	208	57472	20	567	1	2	2	2	1,45
T.2.6.2	Σέρρες - Αμφίπολη - Αλιστράτη	187	119639	26,1	1169	2	2	2	3	2,15

Κωδικός Τόπου 2018	Όνομασία Τόπου 2018	2016								
		x1 ⁰	x2 ⁰	x3 ⁰	x4 ⁰	x1	x2	x3	x4	Σι
T.2.6.3	Θεσσαλονίκη	164,5	2064495	62	4088	3	3	3	3	3
T.2.6.4	Κιλκίς	190	35054	18,3		2	2	2	1	1,85
T.2.6.5	Ζώνη Ασπροβάλλτας	227,5	454686	31,1	509	1	3	2	2	1,6
T.2.6.6	Σιθωνία	227,5	812226	43,2	1112	1	3	3	3	1,9
T.2.6.7	Πολύγυρος	204,5	549477	62,4		2	3	3	1	2,15
T.2.6.8	Καλλικράτεια - Νέα Μουδανιά	207	429730	55		2	3	3	1	2,15
T.2.6.9	Κασσάνδρα	228	2127165	56,3	1273	1	3	3	3	1,9
T.2.6.10	Βέροια - Αλεξάνδρεια	159	63781	24,6	988	3	2	2	2	2,55
T.2.6.11	Νάουσα	176	45583	21,3	271	3	2	2	1	2,4
T.2.6.12	Έδεσσα και Χιονοδρομικό κέντρο Καϊμακτσαλάν - Άγιος Αθανάσιος	181	33418	15,2	339	2	1	1	1	1,55
T.2.6.13	Λουτρά Πόζαρ - Αριδαία	207	34269	19,3		2	2	2	1	1,85
T.2.6.14	Κατερίνη	187	503587	31	1449	2	3	2	3	2,3
T.2.6.15	Ζώνη Λιτοχώρου - Λεπτοκαριάς - Ν. Πόρων	187	479727	37,7	1038	2	3	3	2	2,3
T.3.6.1	Χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας - Δεσκάτη	160	4403	1,3	459	3	1	1	2	2,25
T.3.6.2	Καστοριά - Δισπηλιό - Νεστόριο	179	118102	20,4	587	2	2	2	2	2
T.3.6.3	Κοζάνη - Σέρβια - Βελβεντός	187,5	51765	22,2	932	2	2	2	2	2
T.3.6.4	Νυμφαίο	186	3055	3,9	223	2	1	1	1	1,55
T.3.6.5	Φλώρινα	203,5	22451	13		2	1	1	1	1,55
T.3.6.6	Πρέσπες	203,5	1532	3,2	67	2	1	1	1	1,55

Κωδικός Τόπου 2018	Όνομασία Τόπου 2018	2016								
		x1 ⁰	x2 ⁰	x3 ⁰	x4 ⁰	x1	x2	x3	x4	Σι
T.4.6.1	Ζώνη Πάργας - Πρέβεζας και Αμβρακικού Κόλπου	204	350354	23,5	2125	2	3	2	3	2,3
T.4.6.2	Ζώνη Ηγουμενίτσας - Σιβώτων	176	110475	29,8	170	3	2	2	1	2,4
T.4.6.3	Τζουμέρκα	208,5	10247	12,15	707	1	1	1	2	1,15
T.4.6.4	Ζαγοροχώρια	200,5	30429	14	199	2	1	1	1	1,55
T.4.6.5	Κόνιτσα	213,5	5555	8,4	127	1	1	1	1	1
T.4.6.6	Ιωάννινα	157,5	407043	34,4	1339	3	3	3	3	3
T.4.6.7	Μέτσοβο	160,5	40774	14,9	100	3	2	1	1	2,25
T.5.6.1	Καρδίτσα	223,5	69462	32,9	628	1	2	2	2	1,45
T.5.6.2	Λίμνη Πλαστήρα	223,5	56818	28,5		1	2	2	1	1,3
T.5.6.3	Τρίκαλα	205	92065	43,9	776	2	2	3	2	2,15
T.5.6.4	Ζώνη Μετεώρων - Ελάτης - Πετρουλίου	203,5	267224	18,05	631	2	2	2	2	2
T.5.6.5	Λάρισα	202	197895	32,9	1231	2	2	2	3	2,15
T.5.6.6	Ζώνη Κόκκινου Νερού - Αγιόκαμπου	244	27298	33,7	327	1	1	3	1	1,3
T.5.6.7	Βόλος	240,7	426164	30,7	1399	1	3	2	3	1,75
T.5.6.8	Πήλιο	240,7	163094	14,45	748	1	2	1	2	1,3

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι τιμές για του Σύνθετο Δείκτη SET08 ανά χρονικό ορίζοντα καθώς και οι μέσες τιμές των παραμέτρων του.

Πίνακας Γ.75. Σύνθετος Δείκτης SET08 Προσπελάσιμοι Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος

2006					2016				
X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	SET08	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	SET08
1.93	2.02	2.02	2.02	84.80	1.98	2.02	2.02	1.86	84.85

Τέλος, όσον αφορά τον δείκτη SET08, προκύπτει οριακή αύξηση του δείκτη το 2016 σε σχέση με το 2006. Η παράμετρος που σχετίζεται με το χρόνο διαδρομής βελτιώνεται έστω και σε μικρό βαθμό υποδηλώνοντας την βελτίωση των χαρακτηριστικών της μεταφορικής υποδομής μετά την κατασκευή της Εγνατίας Οδού. Οι παράμετροι που σχετίζονται με τον αριθμό διανυκτερεύσεων και την πληρότητα των καταλυμάτων για κάθε τόπο ενδιαφέροντος παραμένουν σταθεροί ενώ μειώνεται το πλήθος των τουριστικών επιχειρήσεων, γεγονός που μπορεί να εξηγηθεί από την οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών που πλήττει ακόμα και τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Ακολουθούν τα Τεχνικά Δελτία των τριών Σύνθετων Δεικτών.

Ονομασία δείκτη	Σύνθετος Δείκτης SET06: Προσπελάσιμα Μέσα Μεταφοράς
Κωδικός	SET06 (σύνθετος)
Ορισμός	Ο δείκτης εκτιμά τη μεταβολή των χαρακτηριστικών της μεταφορικής υποδομής και της δυναμικότητας κάθε τόπου (προσπελάσιμα μέσα μεταφοράς) στη Ζώνη Επιρροής IV. Τα χαρακτηριστικά της μεταφορικής υποδομής εκφράζονται μέσα από τον σταθμισμένο μέσο χρόνο διαδρομής από τον τόπο ενδιαφέροντος μέχρι 1. το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και 2. τον ΜΣ των Κήπων, ενώ η δυναμικότητα των τόπων θεωρείται ότι εκφράζεται από τον επιβατικό φόρτο, τον εμπορευματικό φόρτο και τις αφίξεις αλλοδαπών.
Τυπική Μορφή	$\Sigma \Delta_{SET06} = \sum_{i=1}^n (b_{1i}X_{1i} + b_{2i}X_{2i} + \dots + b_{ki}X_{ki})$ <p>Όπου</p> <p>X_i: οι κ παράμετροι ποσοτικοποίησης για τον δείκτη SET06</p> <p>[x₁ = Χρόνος Διαδρομής (ΧΔ) X₂ = Επιβατική Κίνηση (ΕΒΚ) X₃ = Εμπορευματική Κίνηση (ΕρΚ) X₄ = Αφίξεις Αλλοδαπών (ΑΑ)]</p> <p>b_i: οι αντίστοιχοι συντελεστές των κ παραμέτρων ποσοτικοποίησης του δείκτη SET06</p> <p>για κάθε i=1 έως n τόπους ενδιαφέροντος που εντάσσονται στον προσδιορισμό του σύνθετου δείκτη SET06.</p> <p>Πίνακας με τις τιμές του Σύνθετου Δείκτη ανά τόπο ενδιαφέροντος</p> <p>Χάρτης μεταβολής Σύνθετου Δείκτη ανά τόπο ενδιαφέροντος στη Ζώνη Επιρροής IV</p>
Μονάδες Μέτρησης	-
Χωρική Αναφορά	Ζώνη Επιρροής IV
Συχνότητα Μέτρησης	Μεσοπρόθεσμα: 5 έτη
Σκοπιμότητα	Η ποσοτικοποιημένη εκτίμηση της μεταβολής (βελτίωσης ή επιδείνωσης των χαρακτηριστικών της μεταφορικής υποδομής σε συνάρτηση με τη δυναμικότητα των προσπελάσιμων μέσων μεταφοράς.
Στόχοι πολιτικής	Κινητικότητα, προσπελασιμότητα

Προδιαγραφές	-
Δεδομένα	Ο σταθμισμένος μέσος χρόνος διαδρομής από τον τόπο ενδιαφέροντος μέχρι 1. το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και 2. τον ΜΣ των Κήπων Επιβατική Κίνηση Εμπορευματική κίνηση Αφίξεις Αλλοδαπών
Πηγές	Κυκλοφοριακό Υπόδειγμα Εγνατίας οδού ΕΛ.ΣΤΑΤ ΤΡΑΙΝΟΣΕ
Προβλήματα	Απαιτείται συνεχής επικαιροποίηση του κυκλοφοριακού υποδείγματος της Εγνατίας οδού. Δεν είναι εύκολη η απόκτηση στοιχείων δυναμικότητας για τους σιδηροδρομικούς σταθμούς, καθώς και τις αφίξεις αλλοδαπών. Ο καθορισμός των βαρών και η αναγωγή των απόλυτων τιμών στην επιλεγμένη κλίμακα μέτρησης.
Σχόλια	Σύνδεση με τον Δείκτη SET08 (όπου και υπολογίζονται οι αφίξεις αλλοδαπών).

Όνομασία δείκτη	Σύνθετος Δείκτης SET07: Προσπελάσιμες Αναπτυξιακές Ζώνες
Κωδικός	SET07 (σύνθετος)
Ορισμός	Ο δείκτης εκτιμά τη μεταβολή των χαρακτηριστικών της μεταφορικής υποδομής και της δυναμικότητας κάθε τόπου (προσπελάσιμες αναπτυξιακές ζώνες) στη Ζώνη Επιρροής IV. Τα χαρακτηριστικά της μεταφορικής υποδομής εκφράζονται μέσα από τον σταθμισμένο μέσο χρόνο διαδρομής από τον τόπο ενδιαφέροντος μέχρι 1. το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και 2. τον ΜΣ των Κήπων, ενώ η δυναμικότητα των τόπων θεωρείται ότι εκφράζεται από το πλήθος των εγκατεστημένων επιχειρήσεων και το πλήθος των εν λειτουργία επιχειρήσεων.
Τυπική Μορφή	$ΣΔ_{\text{ΣΕΤ07}} = \sum_i^n (b_{1i}X_{1i} + b_{2i}X_{2i} + \dots + b_{ki}X_{ki})$ <p>Όπου</p> <p>X_i: οι κ παράμετροι ποσοτικοποίησης για τον δείκτη SET06</p> <p>[x_1 = Χρόνος Διαδρομής (ΧΔ) X_2 = Εγκατεστημένες Επιχειρήσεις (ΕΕ) X_3 = Λειτουργούσες Επιχειρήσεις (ΛΕ)]</p> <p>b_i: οι αντίστοιχοι συντελεστές των κ παραμέτρων ποσοτικοποίησης του δείκτη SET07</p> <p>για κάθε $i=1$ έως n τόπους ενδιαφέροντος που εντάσσονται στον προσδιορισμό του σύνθετου δείκτη SET07.</p> <p>Πίνακας με τις τιμές του Σύνθετου Δείκτη ανά τόπο ενδιαφέροντος</p> <p>Χάρτης μεταβολής Σύνθετου Δείκτη ανά τόπο ενδιαφέροντος στη Ζώνη Επιρροής IV</p>
Μονάδες Μέτρησης	-
Χωρική Αναφορά	Ζώνη Επιρροής IV
Συχνότητα Μέτρησης	Μεσοπρόθεσμα: 5 έτη
Σκοπιμότητα	Η ποσοτικοποιημένη εκτίμηση της μεταβολής (βελτίωσης ή επιδείνωσης) των χαρακτηριστικών της μεταφορικής υποδομής σε συνάρτηση με τη δυναμικότητα των προσπελάσιμων αναπτυξιακών ζωνών.
Στόχοι πολιτικής	Κινητικότητα, προσπελασιμότητα, συνοχή
Προδιαγραφές	-

Δεδομένα	<p>Ο σταθμισμένος μέσος χρόνος διαδρομής από τον τόπο ενδιαφέροντος μέχρι 1. το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και 2. τον ΜΣ των Κήπων</p> <p>Πλήθος των εγκατεστημένων επιχειρήσεων</p> <p>Πλήθος των εν λειτουργία επιχειρήσεων</p>
Πηγές	<p>Κυκλοφοριακό Υπόδειγμα Εγνατίας οδού</p> <p>Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης</p> <p>ΕΤΒΑ</p>
Προβλήματα	<p>Απαιτείται συνεχής επικαιροποίηση του κυκλοφοριακού υποδείγματος της Εγνατίας οδού. Δυσκολία στην πρόσβαση σε δεδομένα που αφορούν στις επιχειρήσεις. Ο καθορισμός των βαρών και η αναγωγή των απόλυτων τιμών στην επιλεγμένη κλίμακα μέτρησης.</p>
Σχόλια	<p>Στη μεταβολή της δυναμικότητα των αναπτυξιακών ζωνών η βελτίωση της προσπελασιμότητας δεν αποτελεί μοναδική παράμετρο. Πρέπει να εξεταστούν ζητήματα γενικότερης οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας της περιοχής μελέτης.</p>

Ονομασία δεικτη	Σύνθετος Δεικτης SET08: Προσπελάσιμα Τόποι Τουριστικού Ενδιαφέροντος
Κωδικός	SET08 (σύνθετος)
Ορισμός	Ο δείκτης εκτιμά τη μεταβολή των χαρακτηριστικών της μεταφορικής υποδομής και της δυναμικότητας κάθε τόπου (προσπελάσιμοι τόποι τουριστικού ενδιαφέροντος) στη Ζώνη Επιρροής IV. Τα χαρακτηριστικά της μεταφορικής υποδομής εκφράζονται μέσα από τον σταθμισμένο μέσο χρόνο διαδρομής από τον τόπο ενδιαφέροντος μέχρι 1. το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και 2. τον ΜΣ των Κήπων, ενώ η δυναμικότητα των τόπων θεωρείται ότι εκφράζεται από τον αριθμό διανυκτερεύσεων, την πληρότητα των καταλυμάτων και το πλήθος των τουριστικών επιχειρήσεων.
Τυπική Μορφή	$SI_{SET08} = \sum_i (b_{1i}X_{1i} + b_{2i}X_{2i} + \dots + b_{ki}X_{ki})$ <p>Όπου</p> <p>X_i: οι κ παράμετροι ποσοτικοποίησης για τον δείκτη SET08</p> <p>[x_1 = Χρόνος Διαδρομής (ΧΔ) X_2 = Αριθμός Διανυκτερεύσεων (ΑΔ) X_3 = Πληρότητα Καταλυμάτων (ΠΚ) X_4 = Αριθμός Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΑΤΕ)]</p> <p>b_i: οι αντίστοιχοι συντελεστές των κ παραμέτρων ποσοτικοποίησης του δείκτη SET08</p> <p>για κάθε $i=1$ έως n τόπους ενδιαφέροντος που εντάσσονται στον προσδιορισμό του σύνθετου δείκτη SET08.</p> <p>Πίνακας με τις τιμές του Σύνθετου Δείκτη ανά τόπο ενδιαφέροντος</p> <p>Χάρτης μεταβολής Σύνθετου Δείκτη ανά τόπο ενδιαφέροντος στη Ζώνη Επιρροής IV</p>
Μονάδες Μέτρησης	-
Χωρική Αναφορά	Ζώνη Επιρροής IV
Συχνότητα Μέτρησης	Μεσοπρόθεσμα: 5 έτη
Σκοπιμότητα	Η ποσοτικοποιημένη εκτίμηση της μεταβολής (βελτίωσης ή επιδείνωση) των χαρακτηριστικών της μεταφορικής υποδομής σε συνάρτηση με τη δυναμικότητα των προσπελάσιμων τόπων τουριστικών ενδιαφέροντος.

Στόχοι πολιτικής	Κινητικότητα, προσπελασιμότητα, συνοχή
Προδιαγραφές	-
Δεδομένα	Ο σταθμισμένος μέσος χρόνος διαδρομής από τον τόπο ενδιαφέροντος μέχρι 1. το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και 2. τον ΜΣ των Κήπων Αριθμός Διανυκτερεύσεων Πληρότητα Καταλυμάτων Αριθμός Τουριστικών Επιχειρήσεων
Πηγές	Κυκλοφοριακό Υπόδειγμα Εγνατίας οδού ΕΛ.ΣΤΑΤ
Προβλήματα	Απαιτείται συνεχής επικαιροποίηση του κυκλοφοριακού υποδείγματος της Εγνατίας οδού. Δεν είναι εύκολη η απόκτηση στοιχείων δυναμικότητας σε επίπεδο ζώνης. Ο καθορισμός των βαρών και η αναγωγή των απόλυτων τιμών στην επιλεγμένη κλίμακα μέτρησης.
Σχόλια	Για τη συμβατότητα των δεδομένων απαιτείται ο καθορισμός των ζωνών τουριστικού ενδιαφέροντος.

